

44

Z-20

2004

44
2-20

Հ.Մ.Մ.ՈՍ

ՔԵՐԵՆՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՂՂԻՆԵՆՆԵՐ ԼԵՂՈՒԻ

Լանդեալ 'ի հայ բարբառ հանդերձ տաճկահան թարգմանութիւն.

Լ. Մատթարիւն-իւ աշակերտաց Սիւնիարայ Տեճի Աբէայի .

Տպագրեալ հրամանաւ Էմենապատիւ Տ՛ն Տ՛ն Էմատրոյ Պարգապետի Բարիկեանց, Էմբրեպիսկոպոսիսից Լըմիան-նի, և Էրբայի Սիւնիարեան Սիարանութն .

Երբեմն Էն-ճաշար Տ՛ն Սիւնիարեանց Սանտի Պէյ Իշեանի՝ ներին և ներգործական Խորհրդականի, և Խաշիւր Էպիտի երրորդ Խորհիւն Քիւն Ալտի-Քիւր Ուսուցչի Կայսերութիւն .

Ի ՎԵՆՆԵ
1816. - Տիւն .

Ի Տպարանի Հարց Սիւնիարեանց .

72341

5211
38

Ն Ա Խ Ե Ր Գ Ա Ն Ք :

Չին Տեղ պիտի ըստ հարկնագրացն սոճարուլէն 'ի համար յառաջնութանն Վերականգնութեան քորոս գաղղեական լեզուսն գոճեարս պնտանէ յօրննելոյ՝ ձերծանելէոցն 'ի սեր նորուն յորդոր հարսոցանելոյ : զէ 'ի ժամանակն պետանէնս զմն ոչ մն սգոճ ասանց որոս յորդորելոյ յասոսն նորին յօժարակամ ինքնամարոյց Բերել : Այլ յանզէ ասանց առաջնորդութի սոյնօրննակ 'ի հայրենի Բարբառ ասանդեալ ղերականութի ղասարնն Բազմ, և պարսնն սոխս 'ի ձեր երեւեր, ըստ յորդորանոց Բարեացապարտ սզգասեր ասպերաճատ Իշխանին Տն Սըրզոյեանց Սնննի Պէյէ զայս ղորնի երկաներսն յանյն ասար 'ի ժառս Արարչն և յօգոս Բարեճաճար Ազգին :

Ի սիզեան ղերականութեան խարգեցար զնեւածոնլէն ղ նախնն գեորելոց ղերականութի : Իսի զեոսն իսի զերականութեան Բաժանեցար յերկոսս հասունս, յառաջնոսն զըրպիսութի և զգործածոնլէն հասանց Բանի ասանդեալ, իսի յերկրորդոսն զհամայնսնլէն նոյնն, և զարտասանութի, որ 'ի գաղղեական լեզուսն է յաւար խորնոր աս 'ի խօսել սոզնլ, ոպ և յարհարագրութեան աս 'ի գրել : Հետեւս 'ի ձերոյ զաղղոճ ինչ աստեւել գործածական Բառից, և զսոխս հրահանգս գաղղեական խօսակցութեց :

Հորոշանն խնննաց և արքայանու-
 հանայն գրանելին պետպէս հեղինակ
 իւրանու-
 ինքն հեղինակաց անցին . իսկ յորս անհանայն
 պետպէս գրանու-
 րանին լեզուագիտացն հպարտիւցար , որոց օժանդակ-
 արգելցար և զհնչումն գաղղիական Բաբելոն
 հայտնական գրով
 ըստ իարի յերկրեալ զայն ըստ Բոսն իսկ արքայանու-
 երեւելն հանն յաղղեոյ , և Տերոցս արտիւց ըստ ինչական
 հնչանց : Իսկ ելեկ արեցի որեւ Բոսն ինչ Տոճ արտազեւ
 արքայանեալ , և այլ որեւ այլ զ , զայն արտազեւ
 երարս՝ առ ցոցանելոյ , ելեկ երկրին եղանակօրս ևս հարկ
 և զայն արտազեւ . ի Բոսն առեալ զայս արեւ սխալանն ,
 ելեկ որեւ երկեւ ընդդէմ Տերոսն յօժարու-
 ինքն արդարեալ
 իցին , որոց զանն՝ յոստիս՝ ելեկ ոչ ընդ Տերոսեանօր արկցե
 զիւզ ներգաղթար լեզուաներն , յորոյ յառանջինն արեւու-
 և զայլու-
 նն անիւրեւս զայս արտազեւ զանարտի :

Յ Ե Ն Կ.

	Երէւն :
Ներածութիւն	1
Ի վերայ քերականութեն	—
Ի վն գրոց կմ տառից զազգիական լեզունի	—
Ի վն նշանադրութեց	6
Ի վն բառից	8

ՍԵՍՆ ԵՌԵՅԻՆ :

Ի վերայ սրբապատկերէ ե գործածութիւն տառաց բանի	9
ԳԼ Ե : Ի վն յօդի	—
Հօլովումն յօդից	—
Օրինակք Հօլովմանց յօդից և անունաց	10
ԳԼ Բ : Ի վն անունն	15
Յօդ Թ : Թե զինչ , ե քանիպատիկ իցէ անունն	—
Յօդ Բ : Ի վն աստիճանաց նշանակութեն անունաց	16
Յօդ Գ : Ի վն սեռից անունաց	17
Յօդ Դ : Ի վն թուոց անունաց	21
Յօդ Ե : Ի վն թուական անունաց	23
ԳԼ Գ : Ի վն դերանունն	25
Յօդ Թ : Ի վն անձնական դերանունաց	26
Հօլովումն դերանունաց առաջին դիմաց	—
Հօլովումն դերանունաց երկրորդ դիմաց	—
Հօլովումն դերանունաց երրորդ դիմաց	27
Յօդ Բ : Ի վն ստացական դերանունաց	29
Յօդ Գ : Ի վն ցուցական դերանունաց	31
Յօդ Դ : Ի վն յարաբերական դերանունաց	32
Յօդ Ե : Ի վն անորոշ դերանունաց	34

Գ. 1. Գ. 1. 'Ի վր բայի	36
Յօդ. 3. թե՛ զի՛նչ է բայն, և որպէս բաժանի .	—
Յօդ. Է. Խոնարհմունք օժանդակ բայից	38
Եռային օժանդակ բայ՝ Avoir ալում	—
Երկրորդ օժանդակ բայ՝ être էլում	43
Յօդ. Է. Խոնարհմունք շորից լծորդունց	47
Օրինակ առային լծորդունի՛ն՝ 'ի er	—
Երկրորդ լծորդունի՛ն 'ի ir	52
Երրորդ լծորդունի՛ն 'ի oir	58
Չորրորդ լծորդունի՛ն 'ի re	63
Յօդ. Է. 'Ի վր աարբերունց ինչ լծորդունց կա- նոնաւոր բայից, ուր և 'ի վր նախնական ժա- մանակաց բայից	69
'Կաննական ժամանակը կանոնաւոր բայից	76
Յօդ. Է. 'Ի վր լծորդունց անկանոն բայից	79
'Կաննական ժամանակը անկանոն բայից	80
Յօդ. Է. 'Ի վր պէսպէս ցեղից բայից, և 'ի վր լծորդունի՛ն՝ որ սեփական, իւրաքանչիւրոց	88
Եւ նախ՝ 'ի վերայ ներգործական, և կրաւորական բայից	—
Խոնարհումն կրաւորական բայի	89
Յօդ. Է. 'Ի վր չեզոքական բայի	95
Խոնարհումն չեզոքական բայի օժանդակ բայի՛ւն՝ être էլում	96
Յօդ. Է. 'Ի վր փոխադարձ բայից	102
Խոնարհումն փոխադարձ բայիս՝ se Repentir «ը- ւրանիլն»	—
Յօդ. Է. 'Ի վր դիմազուրկ բայից	106
Խոնարհումն դիմազուրկ բայիս՝ Falloir քալում	109
Խոնարհումն դիմազուրկ բայիս՝ Y Avoir ի ալում	111
Խոնարհումն դիմազուրկ բայիս՝ on dit օն արի	112
Յօդ. Է. Մասնաւոր գիտելիք ինչ 'ի վերայ լծոր- դունի՛նց բայից	113
Գ. 1. Ե. 'Ի վր ընդունելութի	120
Գ. 1. Օ. 'Ի վր մակբայի	122
Յօդ. 3. թե՛ զի՛նչ, և քանիպատիկ է	—

Յօդ. Է: Ինչ ինչ գիտելիք 'ի վր մակրայից առ
 Հասարակ 128

Գլ. Լ: 'Ի վր նախադրութե 132

Գլ. Լ: 'Ի վր շարհայի 138

Գլ. Թ: 'Ի վր միջարկութե 143

ՍԵՍՆ ԵՐԿՐՈՐԳ՝

'Ի վերայ համայնութե, ես ե 'ի վր արտասանութե . 145

Գլ. Ը: 'Ի վր համաձայնութե անունն 146

Յօդ. Թ: 'Ի վր համաձայնութե ածական անունն
 ընդ գոյականի . . . . . —

Յօդ. Է: 'Ի վր խնդրոյ ածական անունն 150

Գլ. Ը: 'Ի վր համաձայնութե դերանունն 151

Յօդ. Թ: 'Ի վր անձնական դերանունն 152

Յօդ. Է: 'Ի վր ստացական դերանունն 154

Յօդ. Գ: 'Ի վր ցուցական դերանունն 156

Յօդ. Դ: 'Ի վր յարաբերական դերանունն 157

Յօդ. Ե: 'Ի վր անորոշ դերանունն, կի՛մ անունն . 158

Գլ. Գ: 'Ի վր համաձայնութե բայի 161

Յօդ. Թ: 'Ի վր համաձայնութե բայի ընդ ան-
 ուն բայի . . . . . —

Յօդ. Է: 'Ի վր խնդրոց բայից 164

Խնդիրք ներգործական բայից . . . . . —

Խնդիրք կրաւորական բայից 165

Խնդիրք չգործական բայից 167

Գիտելիք ինչ 'ի վր խնդրառուեց բայից ընդհան-
 րապէս . . . . . —

Գլ. Գ: 'Ի վր համաձայնութե ընդունելութե . 170

Գլ. Ե: 'Ի վր արտասանութե 173

Յօդ. Թ: 'Ի վր հնչմանց ձայնաւոր տառից . . . . . —

Յօդ. Է: 'Ի վր ռնգային ձայնից 180

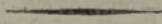
Յօդ. Գ: 'Ի վր հնչման բաղաձայնից 183

Յօդ. Դ: 'Ի վր յարմարագրութե 194

ՅԵՒԵՒ ՈՒԸՆՍ Ը: Վարդունի, ուսուցիչ Կար-
 իստի անունն 197

Անունը վերաբերեալք առ Աճ, և առ անձային
 պաշտոն . . . . . —

Տիեզերք և տարերք	198
Ճամանակք և եղանակք	199
Լեկեղեցական և աշխարհական արժանապատուիք	200
Լքհետք	202
Պաշտօնեայք տան	205
Սերարերեկալք առ ուսումն	206
Սերակրեղէնք , և ըմպելիք	207
Պտուղք	211
ՅԵԼԻԼ ՈՒԸՆՕ Ի : Հրահանգ գաղղխական Խօ- սակցութիւն	213
Յօդ. 3 : Պէսպէս եղանակք ասից յաւէտ գործ- ածականք 'ի խօսակցութե	—
Ըղաչանաց , կամ խնդրուածոց	—
Հաւանութե	214
Շնորհակալութե	215
Հաստատուն , Բացասուն , և Տարակուսանաց	217
Սերժելոյ և անբասիր առնելոյ զանձն	219
'Ի վր եղանակի	221
Յօդ. Է : Պէսպէս ընտանեկան նորանոր խօսակ- ցութիւք	223
Ողջունի	—
'Ի վր խաչվէի	225
'Ի վր ճաշոյ	228
'Ի վր ծխախոտոյ	233
'Ի վր ուսման գաղղխական լեզուի	236
'Ի վր գնելոյ զուխայ	239
Ըս 'ի յողջունել զսեպուհոք յանցանելն ը երկիր կալուածոց նր	243
Խօսակցութիւն ը նմին սեպուհոյ	244
'Ի հրաժարելն 'ի նմին սեպուհոյ	247

ՆԵՐՄԵՆՈՒԹԻՒՆ:

Ի ՎԵՐՄԵՆ ՎԵՐՄԵՆՆԵՐՈՒԹԻՒՆ:

Քերականութիւն (Grammaire Կրօնագրային) գաղղիական լեզուի, է արհեստն ուղիղ և անսխալ խօսելոյ և գրելոյ 'ի նմին լեզուի: Ընդհանրապէս 'ի խօսել և գրել՝ հարկաւոր են բարձր: Իսկ բարձր բարդանան 'ի գրոց կամ 'ի տառից: Վճի՛

Ի ՎԵՐՄԵՆ ԳՐՈՅ ԻՄՑ ԳՐՈՅ ԳՐՈՅ ԳՐՈՅ:

Գրք կամ Գրք գաղղիական լեզուի են քսան և հինգ, զորս և գրեն և արտասանեն այսպէս, Aa ա, Bb պէօ, Cc սէօ, Dd տէօ, Ee է, Ff ֆէօ, Gg ժէօ, Hh հէօ, Ii ի, Jj ժէօ, Kk քէօ, Ll լէօ, Mm մէօ, Nn նէօ, Oo օ, Pp փէօ, Qq քէօ, Rr ռէօ, Ss սէօ, Tt թէօ, Uu իւ, Vv վէօ, Xx քսէօ, Yy իօ, Zz զէօ:

'Ի նոց վեցն, յի՛ a, e, i, o, u, y, կոչին ձայնաւորք (Voyelles Գոյնաւորք), վեցն ինքնին առանձինն տան զձայն: Իսկ մնացեալ ինն և տասն կոչին բաղաձայնք (Consonnes Բաղաձայնք), վեցն ինքնին առանձինն ոչ ինչ ձայն կամ հնչումն տան, այլ միայն միաւորելով ի ձայնաւորս, ուր ba դա, bé դէ, di դի, ևն:

Ընդհանրապէս բարձր 'ի գրոց կամ 'ի տառից ստաի ոչ հնչին ամ ուրեք բառ ամի այնպէս, ուր և գրին, այլ՝ այլաղջ գրին, և այլաղջ հնչին, և երբեմն բնաւ իսկ ոչ հնչին: Ընդհանրապէս զարուսել գործածականս համարօտի՛ զիցոք առաջի: Վճի՛

- ai հնչի՛ և, ունի՛
 aisé ևու՛ն, դիւրին, քօլայ .
 maison մեղօն, տուն, էվ .
 palais վա՛ւն, պալատ, սարայ .
 portrait վօմբօն, կենդանագիր, թասվիր :
- ail և aille հնչին՛ այլ, ունի՛
 travail լաւա՛յլ, աշխատութի, զահմէթ .
 bétail ուկե՛յլ, անդեայ, սիրիւ .
 caille սայլ, լոր, պըլտըրճըն .
 bataille ումե՛յլ, մարտ, ճէնկ :
- ay հնչի էի՛ յերկուս վանկս, ունի՛
 pays վե՛ի, քաղաք, շէհիր .
 payer վե՛ի, վճարել, էօտէմէք .
 frayeur ֆու՛ի, արհաւիրք, պէտիք քօրքու :
- au և eau հնչին՛ օ, ունի՛
 baudet ուօւ՛ն, էշ, էշէկ .
 faubourg ֆօւո՛ւ, արուարձան, վարըշ .
 sauf սօ՛ֆ, զերծ, աղատ .
 veau վօ, որթ, տանա :
- c յառաջոյ ձայնաւորացս a, o, u, և յառաջոյ նմ քա-
 ղաձայնից, և ՚ի վերջս վանկից՝ հնչի՛ , ունի՛
 cap սօ՛ֆ, գլուխ, պաշ .
 contre սօն՛ը, ընդդէմ, քարշը .
 clair սլէ՛ր, պայծառ, թիւշան .
 tricotac լու՛ի, նարտ, թասվու :
- c յառաջոյ ձայնաւորացս e, i, y, ևս և յառաջոյ ձայն-
 նաւորացս՝ a, o, u, այլ յայնժամ պարտի ունել
 ՚ի ներքոյ զնշան ինչ պսպիսի (,), որ կոչի cédille
 « ւեփլիւն, հնչի՛ », ունի՛
 ceci սլէ՛, այս, պու .
 cyprès սիփօն, նոճի, սելվի .
 ça սա, աստ, պուրայա .
 façon ֆաօն, եղանակ, թարղ .
 reçu սլէ՛, ընկողեալ, ալընըշ :
- ch հնչի՛ շ, ունի՛
 charbon շաւօն, ածուխ, քէօմիր .
 chef շէֆ, գլուխ, պաշ .
 chien շիէն, շուն, քէօիէկ .

- chou շու, կաղամբ, լահանա .
chute շիւթ, անկումն, տիւշիւշ :
e միով 'ի նշանացս (' ' ') միշտ հնչի' է, ունի'
vérité վիւրիւթ, ճշմարտութի, կերչէքիք .
règne րե՞նէլ, թագաւորութի, փատիշահլըք .
bête պէլ, անասուն, հայվան .
poète փօլիւթ, բանաստեղծ, շայիր :
e առանց ինչ նշանի' հասարակօրէն կամ բնաւ ոչ
հնչի, և կի' իրրեւ լ հնչի, և կոչի e անձայն կի'
համր . իսկ երբեմն իրրեւ է, ունի'
monde մօն, աշխարհ, տիւնեա .
arbre աւար, ծառ, աղաճ .
hameçon համօն, կարթ, օլթա .
je յի, ես, պէն .
cerise սիւնիլ, կեռաս, քիրաղ .
aimer էմ, սիրել, սէվմէք .
naturel նատուրէլ, բնութի, թասպիէթ :
eil և eille հնչին' էյլ, ունի'
soleil սօլիլ, արեգակն, կիւնէշ .
conseil սօնիլ, խորհուրդ, էօյիւթ .
bouteille պօնիլ, շիշ, պութիլիա :
em և en հնչին' ան լն ունչն, ունի'
emplir անփլիլ, լնուլ, տօլտուրմաք .
rempart անփար, պատնէշ, մէթէրիզ .
fendre ֆանդ, հերձանել, պէօլմէք .
tendre լանդ, կակուղ, եումուշաք :
ien հնչի' ին լն ունչն 'ի մի վանկ, ունի'
bien պիւն, բարւոք, էյի .
lien լիւն, կապ, պաղ .
mien միւն, իմ, պէնիմ .
rien րիւն, ոչինչ, հիշ :
eu և oeu հնչին' էօ 'ի մի վանկ ունի' ի տաճկական բառս,
ունի'
feu ֆէօ, հուր, աթէշ .
peu փէօ, սակաւ, աղ .
neuf նէօֆ, նոր, եէնի .
coeur քէօր, սիրտ, եիւրէք .
soeur սէօր, քոյր, քըղքարտաշ :

eu յանցեալ ժամանակս avoir ~~աշխարհ~~ ունել՝ բային
 միայն, և յայլ սակաւ բառս հնչի՝ է, ոն՝
 j'eus ժ' է, ստացայ, վար օլտու պէնիմ.
 eu է, ստացեալ, վար օլմուչ.
 gageure ի՞ժէր, գրու, բէհին:

g յառաջոյ ձայնաւորացս a, o, u, և յառաջոյ ամ բա-
 ղաձայնից հնչի՝ ի, ոն՝

Gabriel կապուլէլ, Վարրիէլ, Ղ'էպրիէլ.
 gobet իօղէ, պատառ, լօբմա.
 aigu էիէ, սուր, քէսկին.
 aigle էիլ, արծուի, քարթալ.
 grêle իւէլ, կարկուտ, սօլու:

g յառաջոյ ձայնաւորացս e, i, y, հնչի՝ ժ, ոն՝

gène ժէն, տանջանք, խսկէնճէ.
 agir ժիյր, առնել, էթմէք.
 gymnase ժիճուչ, ուսումնարան, մէտրէսէ:

gu ՚ի մէջն կամ յաւարտ բառից հնչի հասարակօրէն

մեղմ, և իբրև թէ նախ հնչի ն, և ապա է, ոն՝
 agneau մնէօ, գառն, քուղու.
 compagnie յօնի՞մնէի, ընկերութի, եօլտաշլը ք.
 ignorant ինէօմն, տգէտ, իլիմսիզ.
 pologne ժօլօնէլ, Պօլոնիա, լէհ: Օլտառս և չէ
 պարս հնչեցուցանել:

gu և qu յառաջոյ ձայնաւորացս a, e, i, o, y, հնչին

իբրև ստակ ի և չ, և ոչ իո, կի՞՞ր, ոն՝
 il vogua ի ձէլ, թիավարեաց, քիւրէկ չէքտի.
 guérir իւիյր, բժշկել, սաղալթմաք.
 guide իլի, առաջնորդ, քլալուզ.
 nous vaguons, նո՞ւ ձնիօն, թախառիմք, ավարա
 կէզէրիզ.

quatre չալի, չորս, տէօրտ.
 quérir ժիւիյր, խնդրել, արամաք.
 quiet չիէ, հանդարտ, բահաթ.

quotidien յօլիփիէն, հանապազօրդ, հէրկիւնիւք:

h իբրեմն հնչի իբրև նո՞ւազ և, և կօչի հազազային,
 որպէս՝

haine հէն, ատելութի, տիւշմանլը.
 haleine հալէն, շունչ, նէֆէս.

haut հօ, բարձր, իւրօքէկ:

Եւ երբեմն բնաւ ոչ հնչի, և կոչի անձայն, ունի՝
habit աղէ, հանդերձ, բուպա .
honneur օնէօր, պատիւ, իղէթ .
histoire իսթուստ, պատմութի, հիբեայէթ :

im և in հնչին էն թ ունչն, ունի՝
simple սէնթէլ, պարզ, սատէ .
imprudent էնթուսթուսն, անխոհեմ, արբարզ .
prince փոնչն, իշխան, պէյ .
vin վէն, գինի, շարապ :

Իսկ եթէ կրկնացի m, կմ՝ n տառս, յայնժամ պահէ
զուր հասարակ ձայն, ունի՝
immobile իմօղէլ, անշարժ, թէփրէնմէղ .
immortel իմօթլէլ, անմահ, էօլլումսիւղ .
innocent ինօսան, անմէղ, սուչսուղ .
innombrable ինօնպատաղլ, անթիւ, հիսապարզ :

oi երբեմն հնչի ուն, ունի՝
voir վուս, տեսանել, կէօրմէք .
pouvoir փուվուս, կարօղ լինել, քատրր օրմաք .
moi մու, ես, պէն .
voilà վուալու, ահա, իշտէ :

oi երբեմն հնչի բաց է, ունի՝
je parlois յը փուլէ, խօսէի, սէօյէր խալմ .
il rioit ի րուի, ծիծաղէր, կիւլէր խաի .
foible ֆէղլ, տկար, զայիֆ .
Anglois Անգլէ, Անգղիացի, Անկլիկ :

oy հնչի ուն և յ ձայնաւոր իրր յերկուս վանկս, ունի՝
moyen մույէն, միջին, օրթա .
citoyen սիլույէն, քաղաքացի, շէհիլլի .
voyage վույաժ, ճանապարհ, եօլ .
royaume րույօլ, թագաւորութի, փատիշահլըք :

ou հնչի ուն, ունի՝
fou ֆու, յիմար, տէլի .
hibou հիպու, բու, պայբուշ .
jour յուր, օր, կիւն .
amour աուր, սէր, մուհապպէթ :

Ինչպէս ձայնքս d, g, p, s, t, ds, gs, ps, ts, x,
z, 'ի վերջս բառից ամենեկն ոչ հնչին, ունի՝

- grand Գրան, մեծ, պէօյիք.
- long Լոն, երկայն, ուղուն.
- loup Լու, գայլ, քուրտ.
- palais Գալէ, պալատ, սարայ.
- petit Գիլէ, փոքր, քիւչիք.
- grands Գրան, մեծք, պէօյիքլէր.
- longs Լոն, երկայնք, ուղունլար.
- loups Լու, գայլք, քուրտլար.
- petits Գիլէ, փոքունք, քիւչիքլէր.
- faux Ֆօ, յիմարք, անլիլէր.
- nez Նէ, ունչ, պուրուն:

Իսկ եթէ զկնի նց առանց միջահատութեն կետի՛ն ինչ՝ զհետ եկեացէ բառ ինչ սկսեալ ձայնաւորաւ, յայնժամ ձայն վերջին բաղաձայնին այնորիկ յարտասանելն լսի իբր յարեալ 'ի վն զհետ եկեալ բառին, ոնց, Nous étions aimés; Trop avare; Prêt à vous obéir; արտասանի զայս օրինակ, 'Լու զէլէօն զէ՛ն, միք սիրեցեալ էաք, պիզ սէվիլմիշ իտիք: Թուօ Գալար, կարի ազահ, փէք թամահքեար: Վրէ Լու Գու զօղէլը, պատրաստ հնազանդիլ ձեզ, հազրք միւթիւ օլմաղա սիզէ:

Լսուածի ինչ շատ լիցի առ այժմ, զի զհարաքանչիւր գրոց այբուբենի միւսանդամ ունիմք խօսել ընդարձակադոյնս յերկրորդ մասին քերականութենս: Լսամ օգուտ լիցի յոյժ և միտ դնել 'ի հնչմունս գաղղիական բառից հայկական գրով եղեալս:

'Ի վերայ նշանագրութեց:

Լստանօր հարկաւոր համարեցաք ասել ինչ նաև 'ի վն նշանագրութեց գաղղիական լեզուի, որք յաճախ 'ի գործածին առ որոշելոյ զհնչմունս ձայնաւորաց, ոնց տեսցի յընթացս քերականութենս, զորս և պարտ է բարւոք 'ի սիտ առնուլ:

Չորք են առ Գաղղիացիս նշանագրութիք, ի՞նչ շեշտ (') accent aigu առան էլէւ. բութ (') accent grave առան Գալ. պարոյկ (^) accent circonflexe առան սէրօնֆլէքս. և նշան արօհութեն (¨) diérèse ալէալէլ:

Շեշտն դնի 'ի վն փակ e տառիս, և ցուցանէ, թէ պարտ է արտասանել զայն սեղմեալ բերանով, ոնց՝

état էլեւ, վիճակ, հալ .

défaut արեֆ, պակասութի, էքսիքլիք .

vérité վեռիւնէ, ճշմարտութի, կերէքլիք .

fortuné ֆուրտունէ, բարեբաղդ, թալէհի :

Բութն դնի 'ի վն բաց Ե տառիս, և ցուցանէ, թէ պարտ է արտասանել զայն ընդարձակ բերանով ուր զմերս հասարակ է, ուր

succès սուսէ, պատահումն, էհվալ .

colère Ելիք, բարկութի, տարկընլիք .

père փէր, հայր, պապա .

règne րեյնէլ, թագաւորութի, փառիշահլիք :

Ըյս նշան դնի ևս 'ի վն à ու յօդի՝ առ 'ի զանազանել 'ի a ունէ բայեն, 'ի վն là ունէ՝ մակբայի առ զանազանութի la յօդի, և 'ի վն où ունէ՝ մակբայի՝ առ զանազանութի ou կամ՝ շողկապի, ևն :

Պարոյկն ցուցանէ, թէ զձայնաւորն, յորոյ վերայ եղեալ է, պարտ է արտասանել բաց և երկայն իւր թէ կրկին իցէ, ուր

châtiment շափիման, պատիժ, քաղէպ .

tempête Թեմպեթէլ, ալեկոծութի, ֆուրթունա .

dépôt քեփօ, աւանդ, էմանէթ .

île իլ, կղզի, ատա .

flûte ֆլեթ, սրինգ, կիրիֆ :

Նշանն արոհութեն ցուցանէ, թէ զձայնաւորն զայն, յորոյ վն եղեալ կայ, պարտ է արտասանել իւրով ձայնիւ՝ յառանձին վանկ՝ զանազանեալ յայլմէ ընթերակայ ձայնաւորէ, ուր

noël նուէլ, ծնունդ, մէվուտ .

païen փայնէն, հեթանոս, փութիերէզ .

Saül Սալուլ, Սաուղ, Սաուլ :

Ըրդ՝ գիտել պարտ է, զի նշանքս այսորիկ, ուր տեսանեալ, ոչ ցուցանեն զշեշտումն վանկին, յորոյ վերայ դառնին, այլ միայն զլինելն ձայնաւորին բաց, կի՛ փակ, և կամ երկայն, ևն : Վանդի 'ի դարդիական լեզու ամ բառք շեշտին 'ի վերջին վանկն, ուր և 'ի մեղ : Ուտի և առ չչփօթելոյ զընթերցողն 'ի յաւելուլ մեր հայկական տառիք զՆձմունսն՝ ոչ եղաք զշեշտան, բայց միայն 'ի վն պարոյկա որաց՝ առ ցուցանելոյ զերկայնութին, և ոչ

ղընշտումն : Իսկ ուր ուրեք տեսանես զընշտ 'ի վերջին վանկս , այն է վասն շնշտելոյ զայնս :

Ենդ նշանս մտրթ է դասել և զԱպոստարոն (') Ap-
strophe ափօնօֆ , որ դնի 'ի վր դրոյ կամ բառի , և
ցուցանէ , թէ յապաւեալ է անտի մի 'ի ձայնաւորացս՝
a , e , i , ուն՝

l'épée ը Էփէ , սուր , քրքճճ .

l'intention ը Էնտենտիօն , դիտաւորութի , նկշէթ .

l'ami ը ամի , բարեկամ , տօտ .

j'honore ը օնօր , պատուեմ , իզէթ խտրիմ .

si il arrive ա՛ իլ արիվ , եթէ հասցէ , էյէր եէ-
թիշիրսէ .

Ֆոխանակ ասելոյ la épée , la intention , le ami , je
honore , si il arrive :

Այլ զայսմանէ միւսանգամ ունիօք խօսել 'ի վախճան
երկրորդ մասին :

Ի վերայ Բառնց :

Ինն ազգ են Բառից 'ի գաղղիական լեզու , որք և ասին
մասունք բանի , իբրզն յայնց իբր 'ի մասանց բաղկանայ
բանն . և են սքա ,

Տօդ , l'Article ը Էմօնիլ .

Ընուն , le Nom ը Էն .

Գերանուն , le Pronom ը փրօնօն .

Բայ , le Verbe ը Սէւդ .

Բնդունելութի , le Participe ը փրօնօնիվ ,

Սակբայ , l'Adverbe ը Էմօնիլ .

Մտխադրութի , la Préposition ը փրօնօնիլ .

Շաղկապ , la Conjonction ը Էօնօնիլ .

Սիջարկութի , l'Interjection ը Էնօնիլ :

Տնունց աստի հինգն են հարկելի , ի՞նչ օդ , Ընուն ,
Գերանուն , Բայ , Բնդունելութի : Իսկ մնացեալ չորքն
են անհարկ , և են՝ Սակբայ , Մտխադրութի , Շաղ-
կապ , և Սիջարկութի :

ՄԵՄՆ ԼՈՒՋԻՆ.

Ի վերայ որպիսութե և գործածութե մասանց բանի :

Գ Լ Ո Ւ Խ Ե :

Ի վերայ Յօդի :

Յօդն է մասնիկ ինչ, որ դնի յառաջոյ անոճանց՝ առ ՚ի ցուցանել զսեռս, զթիւս, և զհոլովս նց :

Սեռքն են երկու՝ արական և իգական :

Թիւքն ևս են երկու՝ եզակի և յօգնակի :

Իսկ հոլովքն են վեց՝ ուղղական, սեռական, արական, հայցական, կոչական, և բացառական :

Յօդքն ՚ի գաղղիական լեզու են երեք, արական, իգական, և անորոշ : Երականն է, որ դնի յառաջոյ արական անոճանց : Իգականն է, որ դնի յառաջոյ իգական անոճանց :

Իսկ անորոշն է, որ դնի հասարակօրէն յառաջոյ յատուկ անոճանց, թէ արական իցեն, և թէ իգական :

Հօլովսն յօդից :

Եզակի :

Երակն.	Իգակն.	Անորոշ :
Ուղ. le Է.	la Է.	
Սեռ. du արիւ.	de la ար Է.	de ար.
Տրս. au օ.	à la ար Է.	à ար.
Հայց. le Է.	la Է.	
Կոչ. ô օ.	ô օ.	ô օ.
Բաց. du արիւ.	de la ար Է.	de ար.

Յոգնակի :

Արական և իգական :

Ուր .	les	լէ .
Սէն .	des	սէն .
Տըս .	aux	օ .
Հայ .	les	լէ .
Կոչ .	ô	օ .
Բայ .	des	սէն :

Այլ գիտել պարտ է նախ, զի յեզականն յորժամ դասին յառաջոյ այնպիսի բառից, որք սկսանին ձայնաւորաւ, և կամ անձայն և տառի՛ւ, յայնժամ 'ի բաց ձգեն յարականն և յանորոշն զտառս օ, և յիզականն զտառս ա, և 'ի տեղի տառիցս սյտոցիկ զնի ապաթարց, ուր տեսցես յօրինական, որ զինի :

Գիտել պարտ է երկրորդ՝ զի ուր տեսանես, առ Գաղղիացիս Հայցականն է նոյն լը ամի լը ուղղականին, և բացառականն լը սեռականին, զորս և յայն սակս յօրինակացն մարթ էր 'ի բաց բառնալ, սակայն վն նշանակունն միայն՝ առ դիւրութեանն զործելոյ եզար :

Գիտել պարտ է երրորդ՝ զի 'ի յոգնակին՝ ձայն s տառիս ամենեին ոչ հնչի՝ յորժամ անունն սկսանի բաղաձայնի՛ւ. իսկ յորժամ սկսանի ձայնաւորաւ, կ'մ' անձայն և տառի՛ւ, յայնժամ հնչի իբրև զ, ուր տեսցի յօրինական :

Օրինակի հոլովոնց յօդոց ընդ անունոնց :

Արականք :

Օրինակ առաջին :

Եզակի :

Ո. le Roi	լը Ուոմ,	Աբբայ,	Փատիշահ .
Ս. du Roi	սէն Ուոմ,	Աբբայի,	Փատիշահն .
Տ. au Roi	օ Ուոմ,	ՅԱբբայ,	Փատիշահա .
Հ. le Roi	լէ Ուոմ,	զԱբբայ,	Փատիշահը .
Կ. ô Roi	օ Ուոմ,	ուր Աբբայ,	ևս փատիշահ .
Բ. du Roi	սէն Ուոմ,	ՍԱբբայէ,	Փատիշահուն .

Յոգնակ :

- Ո. les Rois լէ Ոսոսի, Արքայք, Փատիշահարք.
- Ս. des Rois արէ Ոսոսի, Արքայից, Փատիշահարքն.
- Տ. aux Rois օ Ոսոսի, ցԱրքայս, Փատիշահարա.
- Հ. les Rois լէ Ոսոսի, զԱրքայս, Փատիշահարը.
- Կ. ô Rois օ Ոսոսի, ո՛վ Արքայք, եւ Փատիշահար.
- Բ. des Rois արէ Ոսոսի. յԱրքայից, Փատիշահարտան.

Օրինակ երկրորդ :

Եղակի :

- Ո. l'Ami լ'Ա.Տ, Բարեկամ, Տօտ.
- Ս. de l'Ami արէ լ'Ա.Տ, Բարեկամի, Տօտուն.
- Տ. à l'Ami օ լ'Ա.Տ, առ Բարեկամ, Տօտա.
- Հ. l'Ami լ'Ա.Տ, զԲարեկամ, Տօտու.
- Կ. ô Ami օ Ա.Տ, ո՛վ Բարեկամ, եւ Տօտ.
- Բ. de l'Ami արէ լ'Ա.Տ, ՚ի Բարեկամէ, Տօտտան :

Յոգնակ :

- Ո. les Amis լէլ Ա.Տ, Բարեկամք, Տօտարք.
- Ս. des Amis արէլ Ա.Տ, Բարեկամաց, Տօտարքն.
- Տ. aux Amis օլ Ա.Տ, առ Բարեկամս, Տօտարա.
- Հ. les Amis լէլ Ա.Տ, զԲարեկամս, Տօտարը.
- Կ. ô Amis օ Ա.Տ, ո՛վ Բարեկամք, եւ Տօտարք.
- Բ. des Amis արէլ Ա.Տ, ՚ի Բարեկամաց, Տօտարտան.

Իդականք :

Օրինակ առաջին :

Եղակի :

- Ո. la Reine լու Ուէն, Թագուհի, Սուլթան.
- Ս. de la Reine արէ լու Ուէն, Թագուհւոյ, Սուլթանըն.
- Տ. à la Reine օ լու Ուէն, առ Թագուհի, Սուլթանա.
- Հ. la Reine լու Ուէն, զԹագուհի, Սուլթանը.
- Կ. ô Reine օ Ուէն, ո՛վ Թագուհի, եւ Սուլթան.
- Բ. de la Reine արէ լու Ուէն, ՚ի Թագուհւոյ, Սուլթանտան :

Օգնակ :

- Ո. les Reines լէ Ուէն, թագուհիք, Սուլթանլար .
- Ս. des Reines Գէ Ուէն, թագուհեաց, Սուլթանլարնն .
- Տ. aux Reines օ Ուէն, առ թագուհիս, Սուլթանլարա .
- Չ. les Reines լէ Ուէն, զթագուհիս, Սուլթանլարը .
- Կ. ô Reines օ Ուէն, ո՛վ թագուհիք, եւի Սուլթանլար .
- Բ. des Reines Գէ Ուէն, 'ի թագուհեաց, Սուլթանլարտան :

Օրինակ երկրորդ :

Ելակ :

- Ո. l'Âme լ'Ա՛յ, չոգի, Ղ'ան .
- Ս. de l'Âme Գլ լ'Ա՛յ, չոգւոյ, Ղ'աննն .
- Տ. à l'Âme օ լ'Ա՛յ, առ չոգի, Ղ'անա .
- Չ. l'Âme լ'Ա՛յ, զչոգի, Ղ'անը .
- Կ. ô Âme օ լ'Ա՛յ, ո՛վ չոգի, եւի Ղ'ան .
- Բ. de l'Âme Գլ լ'Ա՛յ, 'ի չոգւոյ, Ղ'անտան .

Օգնակ :

- Ո. les Ames լէլ Ա՛յ, չոգիք, Ղ'անլար .
- Ս. des Ames Գլլ Ա՛յ, չոգւոց, Ղ'անլարնն .
- Տ. aux Ames օլ Ա՛յ, 'ի չոգիս, Ղ'անլարա .
- Չ. les Ames լէլ Ա՛յ, զչոգիս, Ղ'անլարը .
- Կ. ô Ames օ Ա՛յ, ո՛վ չոգիք, եւի Ղ'անլար .
- Բ. des Ames Գլլ Ա՛յ, 'ի չոգւոց, Ղ'անլարտան .

Ենորոշ արական :

Օրինակ առաջին :

- Ո. Dieu Տէ՛օ, Եստո՛ւած, Էլլահ .
- Ս. de Dieu Գլ Տէ՛օ, Եստու՛ծոյ, Էլլահնն .
- Տ. à Dieu օ Տէ՛օ, առ Եստո՛ւած, Էլլահա .
- Չ. Dieu Տէ՛օ, զԵստո՛ւած, Էլլահը .
- Կ. ô Dieu օ Տէ՛օ, ո՛վ Եստո՛ւած, եւի Էլլահ .
- Բ. de Dieu Գլ Տէ՛օ, յԵստու՛ծոյ, Էլլահտան :

Օրինակ երկրորդ :

- Ո. Antoine Անտուան, Անտուան, Անտուան.
- Ս. d'Antoine Կ'Անտուան, Անտուանի, Անտուանըն.
- Տ. à Antoine Կ'Անտուան, ց'Անտուան, Անտուանա.
- Զ. Antoine Անտուան, զ'Անտուան, Անտուանը.
- Կ. ô Antoine օ Անտուան, ո՛վ Անտուան, եւ Անտուան.
- Բ. d'Antoine Կ'Անտուան, յ'Անտուանէ, Անտուանտան :

Անորոշ իգական :

Օրինակ առաջին :

- Ո. Rome Ռօմ, Հռոմ, Ռօմա.
- Ս. de Rome Կ'Ռօմ, Հռոմայ, Ռօմանըն.
- Տ. à Rome Կ'Ռօմ, 'ի Հռոմ, Ռօմայա.
- Զ. Rome Ռօմ, զ'Հռոմ, Ռօմայը.
- Կ. ô Rome օ Ռօմ, ո՛վ Հռոմ, եւ Ռօմա.
- Բ. de Rome Կ'Ռօմ, 'ի Հռոմայ, Ռօմատան :

Օրինակ երկրորդ :

- Ո. Anne Ան, Աննա, Աննա.
- Ս. d'Anne Կ'Ան, Աննայի, Աննանըն.
- Տ. à Anne Կ'Ան, առ Աննա, Աննայա.
- Զ. Anne Ան, զ'Աննա, Աննայը.
- Կ. ô Anne օ Ան, ո՛վ Աննա, եւ Աննա.
- Բ. d'Anne Կ'Ան, յ'Աննայէ, Աննատան :

Պիտեւ զարտ է, զի զանորոշ յօդն մարթ է 'ի գործ ածել երբեմն ը տեղոյն նաև ը հասարակ անոճանս՝ մնալով նոյն եթէ յեզականն և եթէ 'ի յոգնականն, եթէ յարականն, և եթէ յիգականն :

Անդ յօդս կարգի առ Վաղղիացիս և բառսս սո էօն, մի, պիբ, որ երբեմն ը օրինակի յօդից յարի յանոճանս, ունի՛

Արական :

- Ո. un Monsieur, Այսին :
 Էօն Սօնսիէօ. պիբ Այս.
- Ս. d'un Monsieur, ուրումն Տեառն, պիբ Այսանըն.
 Կ'էօն Սօնսիէօ.

- Տ. à un Monsieur, առ ոմն Տէր, պիբ Աղայա,
    « էօն Սօնսիէօ .
Հ. un Monsieur, զոմն Տէր, պիբ Աղայը .
    էօն Սօնսիէօ .
Բ. d'un Monsieur, յուժննէ Տեառնէ, պիբ Աղատան .
    « էօն Սօնսիէօ .

Յոգնուի :

- Ո. des Messieurs, ոմանք 'ի Տեարց, պազը Աղալար .
    « է Սօնսիէօ .
Ս. de Messieurs, ոմանց 'ի Տեարց, պազը Աղալարըն .
    « է Սօնսիէօ .
Տ. à des Messieurs, առ ոմանս 'ի Տեարց, պազը Աղալարա .
    « է Սօնսիէօ .
Հ. des Messieurs, զոմանս 'ի Տեարց, պազը Աղալարը .
    « է Սօնսիէօ .
Բ. de Messieurs, յոմանց 'ի Տեարց, պազը Աղալարտան .
    « է Սօնսիէօ .

Իգական :

Եղուի :

- Ո. une Dame էն Տոմ, ոմն Տիկին . պիբ Հանրմ .
Ս. d'une Dame « էն Տոմ, ուրումն Տիկնոջ, պիբ Հանրմըն .
Տ. à une Dame « էն Տոմ, ցոմն Տիկին, պիբ Հանրմա .
Հ. une Dame էն Տոմ, զոմն Տիկին, պիբ Հանրմը .
Բ. d'une Dame, յուժննէ Տիկնոջէ, պիբ Հանրմտան .
    « էն Տոմ ,

Յոգնուի :

- Ո. des Dames, ոմանք 'ի Տիկնանց, պազը Հանրմլար .
    « է Տոմ .
Ս. de Dames, ոմանց 'ի Տիկնանց, պազը Հանրմլարըն .
    « է Տոմ .
Տ. à des Dames, ցոմանս 'ի Տիկնանց, պազը Հանրմլարա .
    « է Տոմ .
Հ. des Dames, զոմանս 'ի Տիկնանց, պազը Հանրմլարը .
    « է Տոմ .
Բ. de Dames, յոմանց 'ի Տիկնանց, պազը Հանրմլարտան .
    « է Տոմ ,

Գ Լ Ո Ի Խ Բ ,

Դ Վերայ Լեռնան :

Յ օ դ ո շ ա ծ ւ ւ :

Թե՛ զէնչ , եւ ժանկարէի՛ իցէ անուան :

Լեռնան է այնպիսի բառ , որով իր ինչ անուանի , կամ յորջորջի : Լա է կրկին , գոյական՝ substantif սխալման լինի , և ածական՝ adjectif սխալման :

Գոյականն է , որ յատկապէս զիրն կամ զանձն նշանակէ , վնյ և կարէ կալ ինքնին 'ի բանի : Իսկ ածականն է , որ զորպիսութի իրին կամ անձին նշանակէ , վնյ և ինքնին առանձինն ոչ կարէ կալ 'ի բանի , այլ միշտ յեցեալ 'ի գոյականն : Օրորինակ յայտսիկ՝ Chose agréable շօլ սիրեալը , իր հաճոյական , հօշ շէյ . Bon père պօն վեր , բարի հայր , էյի փէտեր . Homme savant օ՛ սալման , մարդ իմաստուն , արըլը ատամ Իրն , հոյրն , հարպն , ցուցանեն զիրն , վնյ են գոյական : Իսկ հաճոյականն , Բուրն , Իմաստուն՝ ցուցանեն զորպիսութի՛ իրն , հօր , և հարպոյն . վնյ և են ածական : Սնրթ է ածականին չունել երբեմն ներգործութի՛ գոյականն , բայց զօրութի՛ միշտ իմացեալ լինի . զօրորինակ յասելն սոսկապէս՝ savant սալման , իմաստուն , արըլը . զօրութի՛ իմացեալ լինի homme օ՛ , մարդ , ատամ :

Գոյական անունն դարձեալ է կրկին , հասարակ և յատուկ :

Հասարակն է , որով անուանին բազում իրք կամ անձինք , որք են նման միմեանց . ուղ homme օ՛ , մարդ , ատամ . cheval շէլալ , ձի , տթ . maison Բեղօն , տուն , էվ :

Յատուկն է , որով անուանի մի միայն իր կամ անձն որոշեալ յայլոց իրաց կամ անձանց . ուղ Jean յառն , Յովհաննէս , Հաննա . Vienne Սիէն , Սիէնա , Պէէ . Danube դանիպ , Ղանուպ , Թուճա :

Յ օ դ ո լ ա ծ ք :

Ի վերայ աստիճանաց նշանալուծելի արժանի անսահման :

Երևք են աստիճանք նշանակութեն ածականաց . ք' դրական , բաղդատական , և գերադրական :

Պրականն է պարզապէս նոյն իսկ ածականն , ունի՝

riche — էչ , փարթամ , զէնկին .

sage — ժ , իմաստուն , արբւր .

habile — ուլէլ , յաջողակ , քատրր :

Բաղդատականն ևս է նոյն ածականն , որ բաղդատելով զմի իր ը այլում իրի՝ ցուցանէ զնա առաւելեալ , կամ նուազեալ , և կի՞ հաւասարեալ ը միւսոյն : Աստի և բաղդատականք 'ի գաղղիական լեզու լինին երբակի 'ի ձեռն երից մասնկանցս՝ plus — , առաւել , զհատէ . moins — , նուազ , ազ . aussi — , կի՞ autant — , կամ si — , ունի , կիպի : Իսկ մասնիկս que — , քան , շարկապէ զերկուս ծայրս բաղդատութեն :

Plus — , ցուցանէ զմին առաւելեալ քան զմիւսն , որպէս՝

Il est plus habile que 'Նա առաւել յաջողակ է քան զքեզ .

Իւ է — — — — — . ( ) սենտէն զհատէ քատրր տրր :

Moins — , ցուցանէ զմին նուազեալ քան զմիւսն , ունի՝

Il est moins habile que 'Նա է նուազ յաջողակ քան քեզ .

Իւ է — — — — — . ( ) սենտէն ազ քատրր տրր :

Aussi , Autant , Si , ( ) — , ( ) — , Ան , ցուցանեն զմին հաւասար միւսոյն , ունի՝

Il est autant habile que vous . Յաջողակ է նա ունի քեզ .

Իւ է — — — — — . Անին կիպի քատրր տրր օ :

Իսկ երեքին բառքս՝ Meilleur — , լաւագոյն , տահա էյի . Moindre — , փոքրագոյն , տահա քիւ-

չիք. Pire ի՛ր, վատթարագոյն, տահա ֆէնա. յին-
քեանս ունին զբարդատական մասնիկս և նշանակուիս:

Վերագրականն է, որ ցուցանէ զմին յոյժ առաւելեալ,
կամ յոյժ նուազեալ քան զմիւսն՝ ՚ի ձեռն կրկին մասն-
կանցս՝ très լու՛ն, երիցս՝ ամէն, ջըք՝ փէք, և le plus,
la plus, լը ի՛ն, լու ի՛ն, ամէն, էն:

Très լու՛ն, ցուցանէ զիրն բացարձակապէս գերա-
զանցեալ քան զայլս, ուստի և կոչի բացարձակ գերա-
դրական, ուն՝

Vienne est une très belle վիեննա է ամենագեղեցիկ
ville. քաղաք.

Սիէն է լու ի՛ն լու՛ն լու՛ն լու՛ն Պէշ պիւր փէք կիւզէլ շէճիւր
ի՛ն:

Le plus, la plus, լը ի՛ն, լու ի՛ն, ցուցանէ զիրն
բարդատեալ այլոց՝ գերազանցեալ քան զամենեւին, ուս-
տի և կոչի վերաբերական, ուն՝

Vienne est la plus belle վիեննա է ամենագեղեցիկն
des villes. ՚ի մէջ քաղաքաց.

Սիէն է լու ի՛ն լու՛ն լու՛ն Պէշ շէճիւրէրին էն կիւ-
զէլի սիր:

Յ օ դ ո շ ա ծ ւ ր :

՚ի լիւրայ սեւեց տնուանց:

Սեռք անուանց են երկու, արական՝ Masculin Իսու-
նիւն, և իգական՝ Féminin Ֆէմինէն:

Ըստ Վաղղիացիս ոչ գոյ շէղորական սեռ, այլ այ-
նորիկ անուանք, որք առ մեզ են շէղորական, ի՛ն ոչ զարու
նշանակեն, և ոչ զէգ, առ նոսա ՚ի սովորութէ եղեալ
է լինել կամ արական և կամ իգական:

Նշանքն, որք ցուցանեն զսեռս անուանց՝ են յօդքն,
ուն ասացաք. le լը՝ ցուցանէ զարական, la լու՝ ցուցանէ
գիգական: Իսկ թէ զխարդ՝ գլխաւորաբար ամական ան-
ուանք՝ յարականէ լինին իգական՝ փոփոխութի վերջաւո-
րութեցն, աւանդի կանոնս այս:

Ըրական անուանք լինին իգական ընդունելով ՚ի վերջս
իւրեանց զճամբս տասն, ուն՝

B

5971
38

Արաբերէն :	Իգուական :
marchand, վաճառական, պազիրկեան.	marchande,
խաբշան.	խաբշանու.
étranger, օտարական, եագանճը.	étrangère,
էլ-տանժէ.	էլ-տանժէր.
petit փրէն, փոքր, քիւչիւկ.	petite փրէնիւ.
ami առ, բարեկամ, սոստ.	amie առ.
forcené ֆուսընէ, խելացնոր, չըլկըն.	forcenée,
	ֆուսընէ :

Դ Տասարակ կանոնէ աստի 'ի բաց առնուլ պարտ է զորս զկնի :

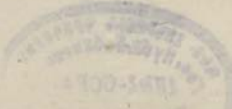
Վասն ածականք, որք միանգամ լը ինքեան յանգին 'ի Ե համր, մի և նոյն ձայնիւ 'ի գործ ածին եթէ արականօրէն, և եթէ իգականօրէն, ունի՝

Արաբերէն և	Իգուական :
tranquille Բուսընիւ, հանդարտ, բահաթ.	
aveugle ավէօլլ, կըյր, քէօռ.	
sale սալ, աղտեղի, մուրտար :	

Երկրորդ՝ որք միանգամ յանգին 'ի as, el, eil, et, ien, on, լինին իգական՝ կրկնելով զվերջին բաղաձայն տառն, և յաւելլով 'ի վը և զհամր Ե տառն, ունի՝

Արաբերէն :	Իգուական :
bas առ, ստորին, ալչաք.	basse առս.
mortel, մահականացու, էօլիւմիլու.	mortelle Բուսընիւ.
Բուսընիւ.	
pareil փուսընլ, նման, պէյնզէր.	pareille փուսընլ.
net նէ, մաքուր, փաք.	nette նէլ.
ancien անսիէն, վաղեմի, էսկի.	ancienne անսիէն.
bon պոն, բարի, էյի.	bonne պոն :

Իսկ արականքս Beau պո, գեղեցիկ, կիւզէլ. և Nouveau նուվօ, նոր, եէնի. լինին իգական՝ Belle պէլ, և Nouvelle նուվէլ : Այնզի՝ յարականն ևս՝ յորժամ յառաջոյ դասին բառից, որք սկսանին ձայնաւորաւ, և կամ համր h տառիւ, փոխեն զ eau, 'ի el, ունի՝ bel oiseau պէլ սալօ, գեղեցիկ թռչուն, կիւզէլ քուչ. bel homme պէլ սի, գեղեցիկ մարդ, կիւզէլ աստամ. ևն :

Երրորդ՝ որք յանգին 'ի ef, euf, if, լինին իգան կան՝ փոխելով զ f, 'ի ve, ուն՝

Երբայն :	Իգբայն :
breif պիճ, կարճ, քրտա .	brève պիճ .
veuf վեօփ, այրի այր, տուլ էր .	veuve վեօլ, այրի կին, տուլ քարճ .
naïf նաիփ, պարզ, սափի .	naïve նաիվ .
vif վիփ, կենդանի, սաղ .	vive վիվ :

Չորրորդ՝ որք յանգին 'ի eur, և 'ի eux, լինին յիգան կանն՝ euse, ուն՝

Երբայն :	Իգբայն :
trompeur, խաբօղ, ալտատըճը .	trompeuse,
բուսնիկօն .	բուսնիկօղ .
gracieux, շնորհալի, շէօհրէթլի .	gracieuse,
իասնիկօ .	իասնիկօղ :

Հինգերորդ՝ որք յանգին 'ի anc՝ լինին յիգականն՝ anche, ուն՝

Երբայն :	Իգբայն :
blanc պլան, սպիտակ, պէյաղ .	blanche պլանչ .
franc ֆրան, ազատ, էզատ .	franche ֆրանչ :

Վեցերորդ՝ որք յանգին 'ի ou՝ լինին յիգականն՝ olle, ուն .

Երբայն :	Իգբայն :
fou ֆու, յիմար, տէլի .	folle ֆօլ .
mou մու, թացեալ, ըսլաք .	molle մօլ :

Fou արականն՝ յորժամ նախադասի արականն անոճան, որ սկսանի ձայնաւորաւ, լինի՝ Fol ֆօլ, ուն՝ Fol amour, ֆօլ ախուս, յիմար սէր, տէլի մուհապպէթ :

Եօթներորդ՝ հետևեալ բառքս լինին իգական լը օրինակին, զոր տեսանես .

Երբայն :	Իգբայն :
benin պենին, բարեգութ, միւրվէթլի .	benigne պենինիլ .
malin մալին, շարասէր, քեմ .	maligne մալինիլ .

nul նիւլ, ոչինչ, հիշ պիր .	nulle նիւլ .
gros Էոօ, ստուճար, քալըն .	grosse Էոօս .
sot ոօ, անմիտ, ահմար .	sotte ոօլ .
pécheur, մեղաւոր, կիւնաչքեար .	pécheresse,
ժեշէօմ,	ժեշքեմ .
acteur արէլէօմ, դերասան . օյունճու .	actrice արէլուէն .
protecteur, պաշտպան, հիմայէթճի .	protectrice,
ժոօլէրլէօմ,	ժոօլէրլուէն .
roux ոռ, հարեալի կարմիր, քրզըլճա .	rousse ոռու .
verd վեմ, կանաչ, եէշիլ .	verte վեմլ .
vieux վիւօ, ծեր, էհտիար .	vieille վիէյլ, պա-
	ուաւ, քօճարարը .
sec սէք, չոր, քուրու .	seche սէշ .
grec Էուէք, յոյն, ուրում .	grecque Էուէք .
public վիւպլէք, հասարակ, ալէսէվլիյէ .	publique վիւպլէք .
turc լիւտք, տաճիկ, օսմանը .	turque լիւտք .
caduc քապլէք, հին, էպրի .	caducque քապլէք .
long լօն, երկայն, ուղուն .	longue լօնլ .
gentil ժոնդի, աղնոճական, ասրլատէ .	gentille ժոնլէյլ .
frais ֆուէ, զովագին, սերին .	fraiche ֆուէշ .
épais էվէ, հաստ, քապա .	épaisse էվէս .
doux դու, քաղցր, թաթլը .	douce դուս .
jaloux ժալու, նախանձոտ, քըսկանճ .	jalouse ժալուս :

Են այլ ևս ինչ ինչ բացառուիք, զորս յաւէտ ուսցիս վարժութիւն, և ՚ի բառարանի դեղերելով, քան կանոնօք :

Եյլ դիցուք և ևս զանոճանս ինչ արժանապատուուն, աստիճանի, ևն, որք ամենևին զարտուղին, ոնկ՝

Երբումն :

Իգրումն :

Dieu, Եստուճած, Ելլահ .	Déesse, աստուճածուհի .
Տէէօ .	Տէէս .
Empereur, կայսր, իմիէլ .	Impératrice, կայսրուհի .
Ենվըուէօմ . ուսթօռ .	Ինվէլուէլուէն, սուլթան .
Roi, թագաւոր, փատիշահ .	Reine, թագուհի .
Սոմ .	Սէն . սուլթան .
Prince, իշխան, պէյ .	Princesse, իշխանուհի .
Փուէնս ,	Փուէնսէն .

Duc, դուքս, պէյլէրպէյի.	Duchesse, դքսուհի.
Տէւս.	Տէւչէս.
Ambassadeur, դեսպան,	Ambassadrice, դեսպա-
Լ'նդաստարէօն. էլէի.	Լ'նդաստարիս. նուհի.
Baron, սերպուհ, պէյզատէ.	Baronne, պարոնուհի.
Պաստօն.	Պաստօն.
Comte, կոմս, սանճար պէյի.	Comtesse, կոմսուհի.
Վրօնէ.	Վրօնէն.
Gouverneur, կառավար.	Couvernante,
Առնէլանէօն. քայլրըճը.	Առնէլանտնէ.
Abbé, արբա, բուհպան	Abbesse, արբասուհի.
Լ'պէ. պաշը.	Լ'պէս.
Prêtre, քահանայ, բահիպ.	Prêtresse, քահանայուհի.
Փակէր.	Փակէլու.
Fils, ուտար, էրքէք էվատ.	Fille, դուտոր, քըզ էվատ.
Ֆի.	Ֆիլլ.
Neveu, թոռն, թոռուն.	Nièce 'Անէս.
'Անէս.	
Maitre, ճարտար, ուտա.	Maitresse Սէլու.
Սէլ.	
Serviteur, ծառայ, հըզ.	Servante, աղակոխ, հա-
Սէրվիտօն. մէթրեար.	Սէրվանտ. Լայլէ:

Յ օ դ ո լ ա ծ դ :

Ի վերայ լեռնոց անոճանց :

Թիւր անոճանց են երկու. եզական՝ singulier ակնկէ-
լէ. և յոգնական՝ pluriel քէլուակէլ :

Լ'նոճանք առ հասարակ լինին յոգնակի՝ յառելով 'ի
վերջոյ եզականաց դասոս՝ s, սնգ՝

Եզականք :

Յոգնականք :

chien, շուն, քէօփէք.

chiens, շունք, քէօփէքլէր.

շէնն.
table, տախտակ, թահտա.

շէնն.
tables, տախտակք, թահ-

լուպլ.

լուպլ. տալար.

Bon պօն, բարի, էյի. Bons պօն, բարիք, էյիլէր,
Blanc, սպիտակ, պէյալ. Blancs, սպիտակք,
պլան. պլան. պէյալար.

'Ի բաց առեալ լինին յընդհանուր կանոնէ աստի՛ նախ՝ անո՛ւանքն, որոց կզակին յանգի 'ի s, x, և z, որք նոյնօրինակ մնան և 'ի յոգնակին, ույ՛

Եզակիանք :

Յոգնակիանք :

fils ֆիլ, զաւակ, էվատ.
noix, ընկոյզ, ճէվիզ.
նոս.
nez, ունչ, պուրուն.
նէ.

fils ֆիլ, զաւակք, էվատար.
noix, ընկոյզք, ճէվիզէր.
նոս.
nez, ունչք, պուրունար.
նէ.

Երկրորդ՝ անո՛ւանք՝ որք յանգին 'ի au, eu, ou, լինին յոգնակի՛ յաւելուլ 'ի վերջոյ զգիրս՝ x, ույ՛

Եզակիանք :

Յոգնակիանք :

chapeau, բեղոյր, շափքա.
չափօ.
jeu յէօ, խաղ, ջյուն.
genou, ծունկ, տիզ.
ժընոս.

chapeaux, բեղոյրք, շափ-
չափօ. քալար.
jeux յէօ, խաղք, ջյունար.
genoux, ծունկք, տիզէր.
ժընոս.

Երրորդ՝ ը մեծի մասին անո՛ւանք, որք յեզակին յան-
գին 'ի al, և 'ի ail, 'ի յոգնակին լինին aux, ույ՛

Եզակիանք :

Յոգնակիանք :

animal, կենդանի, հայվան.
անիմալ.
travail, աշխատութի,
լուսուլ. զահմէթ.

animaux, կենդանիք,
անիմօ. հայվանար.
travaux, աշխատութիք,
լուսուլօ. զահմէթէր :

Իսկ հետեւեալքս բոլորովին զարտուղին :

Եզակիանք :

Յոգնակիանք :

aïeul, հաւ, տէտէ.
այէօլ.

aïeux, հաւք, տէտէլէր.
այէօ.

ciel, *երկին*, կէօյ .   cieux, *երկինք*, կէօյլէր .
 «իէլ .   «իէօ .
 oeil կէօյլ, *ակն*, կէօզ .   yeux կէօ, *ակունք*, կէօզլէր :

Օայլ ևս զարտուղութիս ուսցիս յաւէտ վարժութիւն,
 և գրոց մտադիր ընթերցմամբ, քան կանոնօք :

Յ օ դ ո չ ա ծ Ե :

Ի վերայ լեռնայան անտանց :

Թ՝ ոճական անուններ հինգ տեսակք են, քի՛ ընդարձակք,
 դասականք, զատականք, կրկնականք, և մասնականք :
 Ի նդարձակք են, որք նշանակեն զթիւն բացարձա-
 կապէս, ո՛րք՝

Un կօն,	մի,	պիւր .
Deux քէօ,	երկու,	իբի .
Trois լեռոտ,	երեք,	իւչ .
Quatre քալեք,	չորս,	տէօրտ .
Cinq «իւք,	հինգ,	պէշ .
Six «իւլ,	վեց,	ալթը .
Sept «իլլ,	եօթն,	եէտի .
Huit իւլլլ,	ութն,	սէքիզ .
Neuf քէօփ,	ինն,	տօքուզ .
Dix քիւլ,	տասն,	օն .
Onze օնլ,	մետասան,	օն պիւր .
Douze քոուլ,	երկոտասան,	օն իբի .
Treize լեռնլ,	երեքտասան,	օն իւչ .
Quatorze քալեքլ,	չորեքտասան,	օն տէօրտ .
Quinze քիւլլ,	հնգետասան,	օն պէշ .
Seize «իւլլ,	վեչտասան,	օն ալթը .
Dix-sept քիւլ - «իլլ .	եօթն և տասն,	օն եէտի .
Dix-huit քիւլ - իւլլլ .	ութ և տասն,	օն սէքիզ .
Dix-neuf քիւլ - քէօփ .	ինն և տասն,	օն տօքուզ .
Vingt վեքն,	քսան,	եիիքմի .
Vingt un վեքն կօն,	քսան և մի,	եիիքմի պիւր .

Trente Եռասնէլ,	երեսուն,	օթուղ .
Quarante Կարսնէլ,	քառասուն,	քըրք .
Cinquante Ելնքսնէլ,	խսսուն,	էլի .
Soixante Կսասնէլ,	վաթսուն,	ալթմըչ .
Soixante et dix, Կսասնէլ է քիւլ .	եօթանասուն,	եւթմիչ .
Quatre vingt Կալեր վէն,	ութսուն,	սէքսէն .
Quatre vingt-dix, Կալեր վէն քիւլ .	իննսուն,	տօքսան .
Quatre vingt-onze, Կալեր վէն օնկ ,	իննսուն և մի,	տօքսան պիւր .
Cent Կսն .	Հարիւր,	հիւղ .
Cent-vingt Կսն վէն,	Հարիւր և քսան,	հիւղ և իիւմի .
Deux cents Կէօ Կսն,	երկերիւր,	իքի հիւղ .
Mille Իկլ ,	Հազար,	պին .
Onze cents օնկ Կսն,	Հազար Հարիւր,	պին հիւղ .
Deux mille Կէօ Իկլ ,	երկու Հազար,	իքի պին .
Un milion Էօն Իկլօն,	միլիօն մի, կամ Հազարիցս Հազար .	պիւր միլիօն, կամ պին քերրէ պին :

՚Ի սոսա՝ գիտելի է, զի vingt և cent, յորժամ յառաջոյ իւրեանց ունին զթուական անուն, և զկնի զգոյական ինչ, յայնժամ ընդունին ՚ի վր իւրեանց զ s տառս, որպէս՝

Quatre vingts ans, Կալեր վէնկ ան .	ութսուն ամ,	սէքսէն երլ .
Trois cents hommes, Երեք Կսնկ օմ .	երեք Հարիւր մարդ .	իւչ հիւղատամ :

՚Իասականք են, որք կարգաւ ինչ ցուցանեն ըզթուական, ոնկ՝

Premier Երկմիկ ,	առաջին,	պիլինճի .
Second Երկօն	երկրորդ,	իքինճի .
Troisième Երկսակմիկ ,	երրորդ,	իւչիւնճիւ .
Quatrième Կալերմիկ ,	չորրորդ,	տէօրախնճիւ .
Cinquième Ելնքմիկ ,	հինգերորդ,	պէչինճի .
Sixième Ելնկմիկ ,	վեցերորդ,	ալթընճը .
Septième Ելնէլմիկ ,	եօթներորդ,	եւտինճի .
Huitième Ելնէլմիկմիկ ,	ութերորդ,	սէքիլինճի .

Neuvième	Նոյնից,	իններորդ,	տօթուղունձու .
Dixième	Դասնից,	տասներորդ,	ժուձուն .
Vingtième	Չննից,	քսաներորդ,	եօիքսնձի .
Centième	Մաննից,	հարիւրերորդ,	եիւղիւնձիւ .
Millième	Գննից,	հազարերորդ,	պինննձի :

Օստականք են , որք նշանակեն զքանակ ինչ
 թուակ , ուն

Dixaine	Դասնից,	տասնեակ ,	ժուք , կամ ժանէ :
Vingtaine	Չննից,	քսանեակ ,	եօիքսնիք , կամ եօիքսն թանէ .
Trentaine	Մաննից,	երեսնեակ ,	ժուքք , կամ ժուղ թանէ .
Quarantaine	Մաննից,	քառասնեակ ,	քրքքք , կամ քրքք թանէ .
Cinquantaine	Չննից,	յիսնեակ .	էլիքք , կամ էլի թանէ .
Centaine	Մաննից,	հարիւրեակ ,	եիւղիւք , կամ եիւղ թանէ .
Millier	Գննից,	հազարեակ ,	պիննիք , կամ պինն թանէ :

Կրկնականք են , որք ցուցանեն զկրկնումն թուոյ , ուն
 le Double ք Տուլ , կրկին , իքի քաթ .
 le Triple ք թուիլ , եռապատիկ , իւչ քաթ :

Ստանականք են , որք ցուցանեն զմասն ինչ միոյ
 թուոյ , ուն
 la Moitié ք Սուիլ , կէս , կարքմ .
 le Tiers ք թիլիլ , երրորդ մասն , իւչննձիւ մայ .
 le Quart ք Քուլ , քառորդ , տէօրտիւնձիւ մայ :

Գ Լ Ո Ի Խ Գ :

Դ Չ Գ Գ Գ Գ Գ :

Դերանունն է մասն բանի , որ փոխանակ անունն դնի :
 Լու է քառապատիկ՝ անձնական , ստացական , ցուցական ,
 և յարաբերական :

Յ օ գ ո շ ա ծ ւ ւ :

Դ Վերայ անխախտ գերանահանց :

Անճնական գերանահանք են, որք ուղղակի ցուցանեն զդէմս : Արեք են դէմքն . առաջինն է այն , որ խօսի . երկրորդն է այն , առ որ խօսի . իսկ երրորդն է այն , զորմէ խօսի :

Անլուրճան գերանահանց առաջին գիմաց :

Ելումի :

- Ո. Je, Moi, Եւ, Սն, Ես, Պէն .
- Ս. de Moi, որ Սն . Իմ, Պէնիմ .
- Տ. à Moi, Me, = Սն, Սն, առ Ես, Ինձ, Պանա .
- Հ. Moi, Me, Սն, Սն, զԵս, Պէնի .
- Բ. de Moi, որ Սն, Եսէն, Պէնաւեն .

Յոգնումի :

- Ո. Nous, Ես, Սեր, Պիզ .
- Ս. de Nous, որ Սս, Սեր, Պիզիմ .
- Տ. à Nous, Nous, = Ես, Ես, Սեր, առ Սեր, Պիզէ .
- Հ. Nous, Ես, Սեր, Սեր, Պիզի .
- Բ. de Nous, որ Սս, Ի Սէնջ, Պիզաւեն .

Անլուրճան գերանահանց երկրորդ գիմաց :

Ելումի :

- Ո. Tu, Toi, Թիւ, Թսս, Գու, Սէն .
- Ս. de Toi, որ Թսս, Բո, Սէնիս .
- Տ. à Toi, Te, = Թսս, Թւ, Բեր, Սանա .
- Հ. Toi, Te, Թսս, Թւ, զԲեր, Սէնի .
- Կ. ó Toi, • Թսս, ող Գու, եւ Սէն .
- Բ. de Toi, որ Թսս, Ի Բէն, Սէնաւեն .

Յոգնումի :

- Ո. Vous, Սս, Գուք, Սիզ .
- Ս. de Vous, որ Սս, Չեր, Սիզն .

S. à Vous, Vous, = Վոյս, Վոյս, առ Չեզ,	Սիզէ,
չ. Vous, Վոյս,	զՉեզ, Սիզի.
Կ. ó Vous, • Վոյս,	նիլ Վոյսք, Եա Սիզ.
Բ. de Vous, քը Վոյս,	ի Չէնջ, Սիզտէն:

Վիտելի է, ղի առ Վաղղիացիս վն քաղաքավարուն
 յերկրորդ դէմն գրեթէ միշտ ՚ի գործ ածի յոգնակի,
 ուստի փոխանակ ասելոյ՝ tu էի, դու, սէն, ասի՝ vous
 էն, դուք, սիզ. ևն:

Հըլընիս դերտնունց երրորդ շէնց:

Սորա են կրկին՝ արական, և իգական: Արական ղնի՝
 յորժամ երրորդն այն, գործէ են բանքն, է արական,
 իգական ղնի՝ յորժամ է իգական:

Արական:

Եղևիկ:

Ո. Il, Lui, Իլ, Իլի,	Նա,	Օ.
Ս. de Lui, քը Իլի,	Նորա.	Սնուն.
S. à Lui, Lui, = Իլի, Իլի, առ Նա, Նմա,		Սնա.
չ. Lui, Le, Իլի, Լէ,	զՆա,	Սնու.
Բ. de Lui, քը Իլի,	ի Նմանէ,	Սնտան.

Յոգնակի:

Ո. Ils, eux, Իլ, Իլօ,	Նոքա,	Սնլար.
Ս. d'Eux, ք' Իլօ,	Նոցա,	Սնլարըն.
S. à Eux, Leur, = Իլօ, Իլօ, ցՆոսա,		Սնլարա.
չ. Eux, Les, Իլօ, Լէ,	զՆոսա,	Սնլարը.
Բ. d'Eux, ք' Իլօ,	ի Նոցանէ,	Սնլարտան.

Իգական:

Եղևիկ:

Ո. Elle, Իլլ,	Նա,	Օ.
Ս. d'Elle, ք' Իլլ,	Նորա,	Սնուն.
S. à Elle, Lui, = Իլլ, Իլլի, ցՆա, Նմա,		Սնա.
չ. Elle, La, Իլլ, Լի,	զՆա,	Սնու.
Բ. d'Elle, ք' Իլլ,	ի Նմանէ.	Սնտան.

Յ. Գ. Կ. Ե. Վ. Զ.

Ո. Elles, Լ, Է,	Նոքա,	(Ն)լար.
Ս. d'Elles, Կ, Լ, Է,	Նոցա,	(Ն)լարըն.
Տ. à Elles, Leur, Լ, Է, Կ, Ե, Զ,	առ Նոսա,	(Ն)լարա.
Ը. Elles, Les, Լ, Է, Կ, Ե,	զ Նոսա,	(Ն)լարըր.
Բ. d'Elles, Կ, Լ, Է,	ի Նոցանէ,	(Ն)լարաան.

Իսկ գերանունս՝ soi սոսի, է երկոցունց սեռից, և թունոց, ունի.

Ս. de Soi,	Ինքեան,	Վ. Էնտիմին,
Կ. Սոսի.	Ինքեանց.	Վ. Էնտիլէրինին.
Տ. à Soi, Se,	առ Ինքն,	Վ. Էնտինէ,
Կ. Սոսի, Սե.	առ Ինքեանս.	Վ. Էնտիլէրինէ.
Ը. Soi, Se,	զ Ինքն,	Վ. Էնտինի,
Կ. Սոսի Սե.	զ Ինքեանս.	Վ. Էնտիլէրինի.
Բ. de Soi,	յ Ինքենէ,	Վ. Էնտինտէն,
Կ. Սոսի.	յ Ինքեանց.	Վ. Էնտիլէրինտէն :

Ին առ Վաղղիացիս և ևս երկու մասնիկը, որք ՚ի կիր առեալ լինին ՚ի տեղի գերանունանց երրորդ գիմաց, և յառաջ բերեն զայն, զորմէ ՚ի նմին բանի եղեալ է յիշատակ :

Ընացինն En առ, որ նոյնօրինակ մնայ յամ սեռս, թիւս, և հոլովս, և նշանակէ՝ Ընոյր, (Ն)ուն. Ընոմ, (Ն)ա. զԸնոյն, (Ն)ու. յԸնոմանէ, (Ն)տան. Ընոյց, (Ն)լարըն. ևն. ունի.

Ce pain est bon, donnez Բարւորք է այս հաց, տուր m'en. քնն զայն :

Սե Գ. Կ. Ե. Վ. Զ. Ընոյն է սոսի, սոսի է մոս. Ընոյն տիր շու կքմէք, վէր պանս օնու :

Ըրկրորդն y է ձայնաւորս, որ նշանակէ յամ սեռս՝ Ընոյմ, Պունա. Ընոցիկ, Պունլարա. ունի.

C'est une affaire impor- Սեծ է այս գործ, միտ դիր tante, pensez y bien. այնմ բարւոր :

Սե Ը. Կ. Ե. Վ. Զ. Ընոյն է սոսի, սոսի է մոս. Պուն պիր պէջիւք մատահասմ տրը, էյի տիւ չիւն օնս :

Պիտեղի է, զի դերանոճանքս՝ Je թը, ես, պէն. tu
 էլ, դու, սէն. il էլ նա, օ. ևս և՛ me էլ, ինձ, զիս.
 պանա, պէնի. nous նոս, մեզ, զմեզ. պիզէ, պիզի. vous
 Վոս, ձեզ, զձեզ. սիզէ, սիզի. ils էլ, նոքա, օնլար. lui
 էլ, նմա, օնա. leur էօս, նոցա, օնլարա. le, la, լը,
 լա, զնա, օնու. les էլ, զնոսա, օնլարը. se սը, ինքեան,
 զինքն, ինքեանց, զինքեանս. քէնափնէ, քէնտինի, քէնտի-
 լէրինէ, քէնտիլէրինի. և մասնիկքս՝ en և y՝ միշտ պա-
 հանջին յարիլ ՚ի բայս. վոյ՝ օրինակի աղագառ՝ ՚ի հար-
 ցանել qui frappe? ՚ի ֆոսէ, ո՞ր բաղխեաց, քիմ վուր-
 տու. էէ մարթ ասել՝ Je, կիմ՝ c'est je, թը, կիմ՝ ս'է թը. այլ
 moi, կամ՝ c'est moi, նոս, կիմ՝ ս'է նոս. ես, կիմ՝ ես
 եմ այն, պէն, կամ՝ օ պէն իմ.

{ } օ դ ո շ ա ծ ք :

Պ ի լէրոյ սորոցովան դերանոճանց :

Ստացական դերանոճանք են, որք ցուցանեն զստացումն
 ինչ կամ զվերաբերութի առ մին յերկից դիմաց. և են
 երկեակ՝ բացարձակ, և առնչական :

Բացարձակքն միշտ յարին ՚ի գոյականս, և ո՛չ ընդ-
 ունին զյօդ. և են սորա՝

Երկուսն :

Երկուսն :	Իգուսն :		
Mon Սն,	Ma Սա,	Իմ,	Պէնիմ.
Ton Թոն,	Ta Թա,	Վոյ,	Սէնին.
Son Սոն,	Sa Սա,	Իւր,	Վէնտինին.
Notre Նօլը,	Notre Նօլը,	Սեր,	Պիզիմ.
Votre Վօլը,	Votre Վօլը,	Չեր,	Սիզին.
Leur Լէօս,	Leur Լէօս,	Նոցայ,	Վէնտիլէրին.

Յոգնուսն :

Երկուսն եւ	Իգուսն :		
Mes Սէ,	Իմք,	Պէնիմէր.	
Tes Թէ,	Վոյք,	Սէնինէր.	
Ses Սէ,	Իւրք,	Վէնտինինէր.	
Nos Նօ,	Սերք,	Պիզիմէր.	
Vos Վօ,	Չերք,	Սիզինէր.	
Leurs Լէօս,	Նոցայք,	Վէնտիլէրինէք :	

Պիտելի է, զի չի իզական անուանս, որք սկսանին ձայնաւորաւ, կի՞ անձայն ի տառիւ, 'ի գործ ածին ստացական գերանուանքս՝ mon, ton, son, փոխանակ իզականաց ma, ta, sa. ուստի և ստի՛ mon épée հօն էփէ՛, սուր իմ, պէնիմ քրըճըճըճ. ton histoire լուն իսկոտոտ, պատմութի քո, սէնին հիքեայէթին, ևն, փոխանակ ստեղջ՝ ma épée հօն էփէ՛, ta histoire լուս իսկոտոտ, ևն :

Ընչական ստացականքն ոչ յարին 'ի գոյականս, այլ եղեալ 'ի բանի առանձինն՝ զօրութի իմացուցանեն զիշեալն 'ի վերագոյնն. և են սրբա,

Աղակի :

Ըբւիտն : Իգւիտն :

le Mien, la Mienne, Իմային, Պէնիմքի .

լէ Սիէն, լու Սիէն,
le Tien, la Tienne, Վոյային, Սէնինքի .

լէ թիէն, լու թիէն,
le Sien, la Sienne, Իւրային, Վէնտինինքի .

լէ Սիէն, լու Սիէն,
le Nôtre, la Nôtre, Սերային, Պիզիմքի .

լէ Վօթու, լու Վօթու,
le Vôtre, la Vôtre, Չերային, Սիզինքի .

լէ Սօթու, լու Սօթու,
le Leur, la Leur, Իւրեանցային, Վէնտիլէրիքի :

լէ Լէօտ, լու Լէօտ,

Յոգնակի :

Ըբւիտն : Իգւիտն :

les Miens, les Miennes, Իմայինք, Պէնիմքիլէր .

լէ Սիէն, լէ Սիէն .

les Tiens, les Tiennes, Վոյայինք, Սէնինքիլէր .

լէ թիէն, լէ թիէն .

les Siens, les Siennes, Իւրայինք, Վէնտինինքիլէր .

լէ Սիէն, լէ Սիէն .

les Nôtres, les Nôtres, Սերայինք, Պիզիմքիլէր .

լէ Վօթու, լէ Վօթու .

les Vôtres, les Vôtres, Ձերայինք, Սիրելիքիւք .
 լէ Սօլեւ, լէ Սօլեւ .
 les Leurs, les Leurs, Իւրեանցայինք, Վէտտիւէրինքիւ
 լէ Լէօու, լէ Լէօու . լէր :

Յ օ դ ո չ ա ծ ֆ :

Ի լէրայ ցուցումն դէրմնունց :

Յուցական դերանունքն են, որք իրր մատամբ ցուցանեն զիրն ներկայ կամ բացակայ . և են սորա,

Ազականք :

Աբականք :	Իգականք :		
Ce, cet, Սլլ,	Cette, Սէլլ,	Այս, Պու .	
Celui, Սլլէլլ-	Celle, Սէլլ,	Այն, Օ .	
Celui-ci, Սլլէլլ-ի-ն,	Celle-ci, Սէլլ-ի-ն,	Այդ, Շու .	
Celui-là, Սլլէլլ-ի-ւն,	Celle-là, Սէլլ-ւն,	Այն, Օ .	
Ceci, Սլլնի,		Ղա, Շու .	
Cela, Սլլւն,		Ղա, Օ .	

Յոգնականք :

Աբականք :	Իգականք :		
Ces, Սէ .	Ces, Սէ .	Այսք, Պունլար .	
Ceux, Սլլօ .	Celles, Սէլլ,	Այնք, Օնլար .	
Ceux-ci, Սլլօ-ի-ն,	Celles-ci, Սէլլ-ի-ն,	Այդք, Շունլար .	
Ceux-là, Սլլօ-ւն,	Celles-là, Սէլլ-ւն,	Այնք, Օնլար .	
Ceci, Սլլնի,		Ղորա, Շունլար .	
Cela, Սլլւն,		Ղորա, Օնլար :	

Ղիտելի է, զի դերանունս՝ cet , այս, պու՝ ՚ի կիր առեալ լինի միայն յորժամ արական անունն սկսանի ձայնաւորաւ, կամ անձայնն հ տառիչ, ուն՝

cet honneur, «լլ օնէօր, այս պատիւ, պու իզզէթ .
 cet oiseau, «լլ օուզօ, այս թռչուն, պու քուչ :

Ղարձեալ՝ Ղաղղիացիք ՚ի ցուցանել զիրն յաւետ կմ՝ նունալ մերձաւոր՝ յարեն ՚ի վերջս անուննց, յորոց վերայ եղեալ են ցուցական դերանունքն, զմասնիկս ci «ն, կամ là «ւն, լւ օրինակի դիմորոշական տառից մերոց, ուն՝

ce pays - ci, «ը փէէ - սէ, դաւառս այս, պու վիւայէթ.
cette ville - ci, «եէ փէէ - սէ, քաղաքս այս, պու շէ՛հր.
cet appartement - là, դատիկոնն այն, օ քաթ.

«ըէ փոտէմն լա.
cette chambre - là, «եէ շմպր - լա, սենեակն այն, օ օտա :

Հուցական դերանունքն առ հասարակ հոլովն անո-
րոշ յօդիւ. սի՛

Ce palais «ը փոլէ, այս պալատ, պու սարայ,
de Ce Palais «ը փոլէ, այսի պալատի, պու սարայըն, ևն :

Յ օ դ ո շ ա ծ փ :

Դ փէլոյ յարաբերումն դերանունաց :

Յարաբերական դերանունն ասի այն, որ յառաջ բերե-
զայն, զորմէ յառաջագոյն եղեալ է բան. և է բառս այս
qui սէ, որ, քի. և հոլովի օրինակ զայս :

Եզակի :

Երմն :

- Ո. Qui, le Quel, Վէ, լէ Վէլ, Որ, Վի.
- Ս. Dont, de Qui, du Quel, Որոյ, օնուն Վի.
- Տօն, որ Վէ, րէ- Վէլ,
- Տ. à Qui, au Quel, « Վէ, օ Վէլ, առ Որ, օնա Վի.
- Հ. Qui, Que, le Quel, Ղևր, օնու Վի.
- Վէ, Վը, լէ Վէլ,
- Բ. Dont, de Qui, du Quel, Ղևրմէ, օնտան Վի.
- Տօն, որ Վէ, րէ- Վէլ.

Իգմն :

- Ո. Qui, la Quelle, Վէ, լա Վէլ, Որ, Վի.
- Ս. Dont, de Qui, de la quelle, Որոյ, օնուն Վի.
- Տօն, որ Վէ, որ լա Վէլ,
- Տ. à Qui, à la Quelle, առ Որ, օնա Վի.
- « Վէ, « լա Վէլ,
- Հ. Qui, Que, la Quelle, Ղևր, օնու Վի.
- Վէ, Վը, լա Վէլ,
- Բ. Dont, de Qui, de la Quelle, Ղևրմէ, օնտան Վի.
- Տօն, որ Վէ, որ լա Վէլ.

Հոգնակի :

Ըրական և Իգական :

- Ո. Qui, les Quelles, Որք, օնլար Վ.ի.
Վ.ի, լէ Վ.եւ,
- Ս. Dont, de Qui, des Quelles, Որոց, օնլարն Վ.ի.
Տօն, որ Վ.ի, որ Վ.եւ,
- Տ. à Qui, aux Quelles, առ Որս, օնլարա Վ.ի.
ա Վ.ի, օ Վ.եւ,
- Հ. Qui, Que, les Quelles, զՈրս, օնլարը Վ.ի.
Վ.ի, Վ.եւ, լէ Վ.եւ,
- Բ. Dont, de Qui, des Quelles, յՈրոց, օնլարտան Վ.ի :
Տօն, որ Վ.ի, որ Վ.եւ,

Qui ՚ի, յայլ հոլովս՝ բաց յուղղականեն, միայն ՚ի յարարերեն զհարգ ՚ի գործ ամի, օն

Ily a un Roi dans le Ciel, *Վոյ թագաւոր ոմն յերկինս,*
 à qui *կի՛ au quel* tous *որում ամ թագաւորք*
 les *երկրի պարտին տալ զհա-*
 Rois *մար գործոց իւրեանց :*
 de la terre
 doivent rendre compte
 de leurs actions.

Իւ իյ ա էօն Ուոս որան լէ *Կէջտէ պիր փատիշահ վար-*
 Սիւել, ա քի ի՛ օ քէլ լեո- *արը, քի օնա հէփ տիւնեա*
 լէ Ուոս որան լէ լեո- *փատիշահլարը քէնտի*
 ուոս որան լէ լեո- *հէրաքէթլէրին հիսա-*
 ուոս իօն : *պընը վէրեճէքլէր :*

Le quel, la quelle, լէ ՚եւ, լա ՚եւ, ՚ի գործ ամի
 յուղղականն՝ առ բառնալոյ զհոմանունութին միայն, օն

J'ai acheté le palais de *Վնեցի զպալատն պարո-*
 la *նուհւոյ, որ (ի՛ պալատն)*
 Baronne, *յինքն ձգէ զզարմանս ա-*
 le *մենեցուն :*
 quel
 attire l'admiration de
 tout le monde.

Ժ՛ե ուլէ լէ լեո լա *Հանրմն քօնաղընը սաթըն*
 Պոսօն, լը քէլ ալեո *ալարմ, քի (ի՛ քօնաք)*
 լեոս որան լէ լեո *հէփտինի հայրան էթ-*
 իօն : *տիլէր :*

Լուանիկ՝ եթէ փոխանակ դնելոյ le quel լէ չէլ ,
 դներ qui չէ , հոմ լինէր բանն . քանզի ոչ յայանէր ,
 թէ արգեօք անդանօր դերանունս qui չէ՝ յարաբերէ
 զպալանն , թէ զպարնուհի . ուր դնելով le quel լէ չէլ ,
 որ է սրական , ցուցանէ յարաբերել le Palais լէ չէլ՝ որ
 ևս է արական , և ոչ la Baronne լա պարոն՝ որ է իգական :

Օհարցական դերանուննէ չէ հարկ մասնաւորապէս
 խօսել , վնզի է նոյն իսկ յարաբերականն՝ եղեալ միայն ի
 ձև հարցման՝ առանց ենթադրելոյ զանուն ինչ յառաջա-
 դոյն յիշատակեալ :

Յ օ դ ո լ ա ծ Ե :

Ի վերայ անորոչ պէրանունանց :

Անորոչ անունանք կմ՝ դերանունանք են քառապատիկ :
 Եւստ՝ այնոքիկ , որք կան ի բանի առանձինն , և ոչ
 յարին յանուն ինչ . և են սորա՝
 quiconque չէ՞օնք , որ որ և , քիմ՝ քի .
 quelqu'un , quelqu'une , ոմն , պիր՝ քիշի .
 չէլ՝ օն , չէլ՝ ինն .
 chacun , chacune , իւրաքանչիւր որ , հէրքէշ .
 շա՞օն , շա՞ինն ,
 autrui օլմի՞նն , այլ որք , քայրըսը .
 personne չէ՞օնք , ոչ որք , հիչ քիմսէ .
 rien ու՞նն , ոչինչ , հիչ պիր շէյ :

Օրինակ :

Quelqu'un vous appelle , Ոմն կոչէ զքեզ :
 Ի՞նչն է՞ օն վա՞ղ ու՞նն . Պիրի չաղըրըյօր սէնի :
 La fierté ne convient à Լպարտութիւնն ոչ ումէք
 personne . պատշաճի :
 Ի՞նչն է՞ օնն ինչն է՞ օնն Եւստ յարուլուք քիմսէյէ եւս
 չէ՞օնք . քըշմաղ :

Իրկրորդ՝ այնոքիկ , որք միշտ յարին յանուն ինչ . և են՝
 quelque չէլք , ոմն , պազը , պիր .
 chaque շաք , իւրաքանչիւր , հէր պիր .
 quelconque չէլքօնք , ո՛ և , քիմ՝ քի .
 certain շալմի՞նն , ոմն , պիր՝ քիշի , պազը :

( ) ր ր ր ր ր ր ր :

c'est l'opinion de quelques philosophes. Այս է կարծիքումանց իմաստասիրաց :

Մեկ լ'օրինակն որ իմ քեր Ֆիլոզոֆ : Պէջլէ զանն էտերլէր պաղը Ֆէյլէսուֆլար :

Chaque Pays a ses coutumes. Իւրաքանչիւր քաղաք ունի զիւր սովորութի :

Շատ փեկն ու մէկ իմութիւն . Հէր պիւր շէհիրին քէնտի աստիժի վար :

Երբորդ՝ այնորիկ, որք երբեմն առանձինն կան ՚ի բանի, և երբեմն յարեւոյ՛լ յանունս . և են՝

Nul n'est, Nulle n'est, } ոչ որ, չիչ պիւր :
Pas un քիւլ էօն, Pas une քիւլ էն, }
Aucun օրին, Aucune օրին,

Autre օրն, այլ, քայլը .
L'un, կ'ի' l'une l'autre, մին և միւսն, պիւրի օ պիւրի տէ .

Ընն, կ'ի' ընն ընն, Մէյն, օլ .
Même մէյն, նոյն,

Tel էն, Telle էն, այնպիսի, այն որ, էջլէ, Ֆիլանն .
Plusieurs քիւլ-քիւլօն, բազումք, չք .

Tout, toute, էն, էն-էն, ամ, Տէփ, Տէր շէյ :

( ) ր ր ր ր ր ր :

Nul homme est infaillible. Ոչ որ մարդ է անխաղ :
Միւր օր էն էն քիւլէն-քիւլ . Հիչ պիւր քիմսէ կանդըչսըզ տէյիլ :

Dieu sait tout, et prévoit tout. Ա՛ծ գիտէ զամ, և նախախնամէ զամ :

Տիւն օր էն էն, է քիւլէն-քիւլ էն : Ալլահ պիւր Տէր շէյի, վէ քայլըր Տէր շէյի :

Չորորդ՝ այնորիկ, որոց զինի դնի մասնիկս՝ que ու, և են սորա՛

qui que ce soit յէ ու ու ու, ու և իցէ, քիմ քի օլսա :

quoi que ce soit ու ու ու ու, զինչ և իցէ, նէ քի օլսա :

quel que, quelle que ու որ և, որ ինչ և, Տէր քիմ քի, Տէր նէ քի :

ժեկ ու, ժեկ ու, Տէր քիմ քի, Տէր նէ քի :
C 2

quoi que, <i>սոս թը,</i>	զինչ և, հէր նէ քի.
quelque .. que, <i>թէլը .. թը,</i>	որ ինչ և, թէպէտ և, հէրնէքի, կէրչի.
tout .. que, <i>լոս .. թը,</i>	որ ինչ և, որչափ և, թէպէտ և, հէր նէ քի, նէ քըտարքի, կէրչի :

Օրինակ :

Je n'envie pas la fortune de qui que ce soit. *Լս ոչ նախանձիմ չը ոյր և իցէ բաղդաւորուի :*

Սը ն'անլէ իմ լս ֆոսլիան *Պէն հիչ քըսքանմամ քի մինքի օլսա թալէհինէ :*

Quelque que soit votre intention. *Օինչ և իցէ քո դիտաւորութի :*

Թէլը թը սոս լոլոս էնլան *հէր նէ քի օլսա սէնին նիյէ թին :*

Գ Լ Ո Ի Խ Գ :

Դ Վերայ Բայն :

Յ օ դ ո լ ա ծ ւ ն :

Ինչ զէնչ է Բայն, ե ուրպէն Բաժանի :

Բայն է այնպիսի բան, որ նշանակէ զգոլ կի՞ զգործել իրի, ունի՞

Je suis, *ժը սիւնի, ես եմ,* *պէն իմ.*
je lis, *ժը լի, ես ընթեռնում,* *պէն օքուրում :*

Բայն, որ նշանակէ զգոլ է մի միայն առ Կաղղիացիս.

և է այս՝
être, *էլոս,* *գոլ, իմ լինել,* *օլմաք :*

Իսկ այլոց բայից հինգ են ցեղք. քի՞	
Վերգործական	actif <i>արիֆ.</i>
Վրաւորական	passif <i>իւսուիֆ.</i>
Չեզոքական	neutre <i>նէօլոս.</i>
Չայնկրկն կի՞ փոխադարձ	réciproque <i>արիֆուս.</i>
Վիճազուրկ	impersonnel <i>էնիւսուիլ.</i>

Բայն փոփոխի ին թռնոց, ին դիմաց, ին ժամանակաց, և ին եղանակաց :

Սիմբ բայից են երկու, եզակի՝ j'aime, յիմ, սիրեմ, սէվէրիմ. և յոգնակի՝ nous aimons, նուս ֆինէսոն, սիրեմք, սէվէրիք :

Վէմք բայից են երեք՝ ույ զգերանուանց : Մաջինն, je finis, յիմ ֆինի, nous finissons, նուս ֆինիսսոն. ես աւարտեմ, մեր աւարտեմք. պէն պիթիրիրիմ, պիզ պիթիրիրիք : Արրորդն, tu finis, իմ ֆինի, vous finissez, իմ ֆինիսսէ. դու աւարտես, դուք աւարտէք. սէն պիթիրիրին, սիզ պիթիրիրինիք : Արրորդն, il finit, ի ֆինի, ils finissent, ի ֆինիս. նա աւարտէ, նոքա աւարտեն. օ պիթիրիր, օնչար պիթիրիրէք :

Ժամանակք բայից գլխաւորաբար են երեք, իմ ներկայ, անցեալ, և ապառնի : Անցեալն առ Վաղղիացիս է հնգեակ, իմ անցեալ անկատար, անցեալ կատարեալ, անցեալ յարակատար, անցեալ յառաջագոյն, և անցեալ գերակատար : Իսկ ապառնին է կրկին, իմ պարզ ապառնի, և անցեալ ապառնի :

Աղանակք բայից առ Վաղղիացիս են հինգ, իմ սահմանական, թէական, հրամայական, ստորագասական, և աներեւոյթ : Սահմանականն ունի զամ վերոյգրեալ ու թն ժամանակս. իսկ թէականն զերկուս միայն, իմ զներկայ, և զանցեալ. հրամայականն՝ զմի միայն, իմ զներկայ կամ ապառնի. ստորագասականն՝ զչորս, իմ զներկայ կամ ապառնի, զանկատար, զկատարեալ, և զգերակատար. աներեւոյթն զերկուս միայն, իմ զներկայ, և զանցեալ :

Այլ գիտել պարտ է, զի որովհետև անցեալ յառաջագոյն ժամանակն սահմանականին ՚ի թարգմանութեն համեմատի ի մերումն կատարեալ ժամանակի, և անցեալ ապառնին ի մերումն պարզ ապառնւոյն, և թէական ներկայն ի անկատարի սահմանականին, և թէական անցեալն ի գերակատարի սահմանականին, և ես՝ անկատարն, և գերակատարն ստորագասականին ի անկատարի, և գերակատարի սահմանականին, ին այնմ եղաք և մեր ՚ի կարգելն մեր զճորդութիւն բայից :

Արդ՝ փոփոխութիւն բայից ին այսոցիկ պարագայիցս, իմ ին թռնոց, ին դիմաց, ին ժամանակաց, և ին եղանակաց :

կաց, կոչի լծորդութի՛ Conjugaison օնժի-կէլօն, որ
առ Կարգիացիս ևս է քառասպասիկ՝ ը քառեակ վերջա-
ւորութեց աներևութիցն բայից՝ er, ir, oir, re, ույ՝

Ընտանիքն՝ aimer է՞, սիրել, սէվմէք.
Երկրորդն՝ finir ֆինի- , աւարտել, պիժիրմէք.
Երրորդն՝ recevoir րուսիւ- , ընդունել, սլմսք.
Չորրորդն՝ rendre րանդ- , հատուցանել, կէրի վերմէք:

Ընթ բայք, որք լծորդին անստերիւր ը միով ի շորից
լծորդութեցս՝ ասին կանոնաւորք՝ régulier րեկիւ-լէ, իսկ
որք ի՛իք իրօք շեղին՝ ասին անկանոն՝ irrégulier իւ-րե-
կիւ-լէ: Ըստանօր նախ դիցուք զկանոնաւոր բայից լծոր-
դութիս, և ապա զանկանոն բայից:

Ըստ յառաջ քան զամենեսին՝ դիցուք առաջի զլծոր-
դութիս երկուց բայից, որք կոչին՝ օժանդակ՝ auxiliaire
օժիւ-լէ, վնզի օժանդակեն, կի՞ օգնեն լծորդութեց պլ
ւմ բայից:

Յ օ դ ո շ ա ծ ք :

Խոնարհութեամբ օժանդակ է-յից :

Ընտանիքն օժանդակ բայ՝

Avoir ար- :

Սահմանական եղանակ :

Սերիւ-յ :

Էլ. J'ai, ժի, ևս ունիմ, պէնիմ վար,
tu as, լի- , դու ունիս, սէնին վար,
il, կի՞ elle a, իլ, կի՞ էլ, նա ունի, օնուն վար.
յո՞. nous avons, նո-ւ ար- , մեր ունիմք, պիզիմ վար,
vous avez, Վո-ւ ար- , դուք ունիք, սիզին վար,
ils, ՚ի elles ont, իլ, ՚ի էլ օն, նորա ունին, օնլարուն վար :

Ընթիւ-լ անխորտ :

j'avois, ժի-լ, ունէի, պէնիմ վար ըար,
tu avois, լի- ար-լ, ունէիր, սէնին վար ըար,
il avoit, իլ ար-լ, ունէր, օնուն վար ըար :

nous avions, նաւս աձիւն, ունեայք, պիղիմ վար ըտը,
 vous aviez, ձնսւ աձիւն, ունեիր, սիղին վար ըտը,
 ils avoient, էլս աձիւն, ունեին, օնլարըն վար ըտը:

Անցեալ իտարեալ:

j'eus, ժ'էս, ստացայ, պէնիմ վար օլտու,
 tu eus, էէս էս, ստացար, սէնին վար օլտու,
 il eut, էլ էս, ստացաւ, օնուն վար օլտու.
 nous eûmes, նոսւ էս, ստացաք, պիղիմ վար օլտու,
 vous eûtes, ձնսւ էս էս, ստացայք, սիղին վար օլտու,
 ils eurent, էլս էս, ստացան, օնլարըն վար օլտու:

Յարմար:

j'ai eu, ժ'է էս, ստացեալ եմ, պէնիմ վար օլմուչ,
 tu as eu, էէս էս, ստացեալ ես, սէնին վար օլմուչ,
 Il a eu, էլ էս էս, ստացեալ է, օնուն վար օլմուչ.
 nous avons eu, ստացեալ եմք, պիղիմ վար օլմուչ,
 նոսւ էս էս,
 vous avez eu, ստացեալ էք, սիղին վար օլմուչ,
 ձնսւ էս էս,
 ils ont eu, ստացեալ են, օնլարըն վար օլմուչ:
 էլս օն էս,

Անցեալ յառաջագոյն:

j'eus eu, ստացայ, պէնիմ վար օլմուչ օլտու,
 ժ'էս էս,
 tu eus eu, ստացար, սէնին վար օլմուչ օլտու,
 էէս էս էս,
 il eut eu, ստացաւ, օնուն վար օլմուչ օլտու,
 էլ էս էս էս,
 nous eûmes eu, ստացաք, պիղիմ վար օլմուչ օլտու,
 նոսւ էս էս էս,
 vous eûtes eu, ստացայք, սիղին վար օլմուչ օլտու,
 ձնսւ էս էս էս,
 ils eurent eu, ստացան, օնլարըն վար օլմուչ օլտու:
 էլս էս էս էս,

Անցեալ գերմար:

j'avois eu, ստացեալ էի, պէնիմ վար օլմուչ ըտը,
 ժ'աւի էս,

tu avois eu,
 Եւ ունէի եւ,
 il avoit eu,
 Էլ ունէի եւ,
 nous avions eu,
 Նոսու աւնէի եւ,
 vous aviez eu,
 Չոսու աւնէի եւ,
 ils avoient eu,
 Իս ունէի եւ,

ստացեալ էիր,
 սէնին վար օլմուշ ըտը,
 ստացեալ էր,
 օնուն վար օլմուշ ըտը .
 ստացեալ էաք,
 սիրիմ վար օլմուշ ըտը,
 ստացեալ էիր,
 սիրին վար օլմուշ ըտը,
 ստացեալ էին,
 օնլարըն վար օլմուշ ըտը :

Եւստունի պարզ :

j'aurai, Ժ'օտէ,
 tu auras, Եւ օտու,
 il aura, Էլ օտու,
 nous aurons,
 Նոսու օտուն,
 vous aurez,
 Չոսու օտէ,
 ils auront,
 Իս օտուն,

ստացայց,
 ստասցիս,
 ստասցի,
 ստասցուք,
 ստասցիր,
 ստասցին,
 պէնիմ վար օլաճար,
 սէնին վար օլաճար,
 օնուն վար օլաճար .
 պիրիմ վար օլաճար,
 սիրին վար օլաճար,
 օնլարըն վար օլաճար :

Եւստունի անցեալ :

j'aurai eu,
 Ժ'օտէի,
 tu auras eu,
 Եւ օտուի,
 il aura eu,
 Էլ օտուի,
 nous aurons eu,
 Նոսու օտունի,
 vous aurez eu,
 Չոսու օտուի,
 ils auront eu,
 Իս օտունի,

ստացայց,
 պէնիմ վար օլմուշ օլաճար,
 ստասցիս,
 սէնին վար օլմուշ օլաճար,
 ստասցի,
 օնուն վար օլմուշ օլաճար,
 ստասցուք,
 պիրիմ վար օլմուշ օլաճար,
 ստասցիր,
 սիրին վար օլմուշ օլաճար,
 ստասցին,
 օնլարըն վար օլմուշ օլաճար :

Թեական եղանակ :

j'aurois, Ժ'օտէ,

Եւստունի,
 ունէի, պէնիմ վար օլսայ ըտը,

tu aurois, Լէւ օտէ, ունէիր, սէնին վար օլսայ ըտը,
 il auroit, Էլ օտէ, ունէր, ճնուն վար օլսայ ըտը.
 nous aurions, ունէաք, պիղիմ վար օլսայ ըտը,
 նոս-ս օտիօն,

vous auriez, Վոս-ս օտիէ, ունէիր, սիղին վար օլսայ ըտը,
 ils auroient, Էլ օտէ, ունէին, ճնարըն վար օլսայ ըտը:

Լ'նյեւու:

j'aurois eu, ստացեալ էի,
 Ժ'օտէս Էւ, պէնիմ վար օլմուշ օլսայ ըտը,
 tu aurois eu, ստացեալ էիր,
 Լէւ օտէս Էւ, սէնին վար օլմուշ օլսայ ըտը,
 il auroit eu, ստացեալ էր,
 Էլ օտէլէ Էւ, ճնուն վար օլմուշ օլսայ ըտը.
 nous aurions eu, ստացեալ էաք,
 նոս-ս օտիօնս Էւ, պիղիմ վար օլմուշ օլսայ ըտը,
 vous auriez eu, ստացեալ էիրք,
 Վոս-ս օտիէս Էւ, սիղին վար օլմուշ օլսայ ըտը,
 ils auroient eu, ստացեալ էին,
 Էլ օտէլէ Էւ, ճնարըն վար օլմուշ օլսայ ըտը:

Հրամայական եղանակ:

Ներկայ կամ ապագանի:

aie, է, կալ, Է՞ր ունիցիս, վար օլսուն սէնին,
 qu'il ait, Էլ է, ունիցի, վար օլսուն ճնուն.
 ayons, Էյօն, ունիցիք, վար օլսուն պիղիմ,
 ayez, Էյէ, ունիցիք, վար օլսուն սիղին,
 qu'ils aient, Էլ է, ունիցին, վար օլսուն ճնարըն:

Ստորադասական եղանակ:

Ներկայ, կամ ապագանի:

que j'aie, Էլ Ժ'է, զի ունիցիմ, քի պէնիմ վար օլսուն,
 que tu aies, Էլ Լէւ է, զի ունիցիս, քի սէնին վար օլսուն,
 qu'il ait, Էլ է, զի ունիցի, քի ճնուն վար օլսուն,
 que nous ayons, զի ունիցիմք, քի պիղիմ վար օլսուն,
 Էլ նոս-ս Էյօն,

que vous ayez, *զի ունիցիք, քի սիղին վար օլսուն,*
քը շը-ը էյէ,
 qu'ils aient, *զի ունիցին, քի օնլարըն վար օլսուն:*
օ'է-ը է:

Այլեւ-ը անխորտը:

que j'eusse, *քը ժ'է-ս,* *զի ունէի,*
քի պէնիմ վար օլայ ըտը,
 que tu eusses, *քը էի- է-ս,* *զի ունէիր,*
քի սէնին վար օլայ ըտը, ևն:
 qu'il eût, *ք'էլ է-*, *զի ունէր.*
 que nous eussions, *քը նո-ը է-ս-ն-ն-ն,* *զի ունէաք,*
 que vous eussiez, *քը շը-ը է-ս-ն-ն-ն,* *զի ունէիք,*
 qu'ils eussent, *ք'էլ է-ս,* *զի ունէին:*

Այլեւ-ը խորտը-ը:

que j'aie eu, *քը ժ'է է-*, *զի ստացեալ իցեմ,*
քի պէնիմ վար օլմուշ օլսուն,
 que tu aies eu, *քը էի- է-ը է-*, *զի ստացեալ իցես,*
քի սէնին վար օլմուշ օլսուն, ևն.
 qu'il ait eu, *ք'էլ էլ է-*, *զի ստացեալ իցէ,*
 que nous ayons eu, *քը նո-ը է-յ-ն-ը է-*, *զի ստացեալ իցեմք,*
 que vous ayez eu, *քը շը-ը է-յ-ն-ը է-*, *զի ստացեալ իցէք,*
 qu'ils aient eu, *ք'էլ էլ է-*, *զի ստացեալ իցեն:*

Այլեւ-ը գերխորտը:

que j'eusse eu, *զի ստացեալ էի,*
քը ժ'է-ս է-, *քի պէնիմ վար օլմուշ օլայ ըտը,*
 que tu eusses eu, *զի ստացեալ էիր,*
քը էի- է-ս է-, *քի սէնին վար օլմուշ օլայ ըտը, ևն:*
 qu'il eût eu, *ք'էլ էլ է-լ է-*, *զի ստացեալ էր.*
 que nous eussions eu, *զի ստացեալ էաք,*
քը նո-ը է-ս-ն-ն-ն-ն է-,
 que vous eussiez eu, *զի ստացեալ էիք,*
քը շը-ը է-ս-ն-ն-ն-ն է-,
 qu'ils eussent eu, *զի ստացեալ էին:*
ք'էլ է-ս-լ է-,

Անբերեցի՞մ եղանակ :

Ներկայ :

Avoir, ա՛յստ, ունե՛լ, վար օլմար :

Անցե՛ալ :

Avoir eu, ա՛յստ է՛, ստացեալ գո՛լ, վար օլմու՛շ օլմար :

Անդունելութի՛ն :

Ներկայ :

Ayant, եյա՛ն, ունեօղ, վար օլան՛ն :

Անցե՛ալ :

Eu, է՛, ստացեալ, վար օլմու՛շ :

Արկարդ օժանդակ բայ

être է՛լ :

Սահմանական :

Ներկայ :

Je suis, ժլ սի՛ն,	ես եմ՝,	պէն իմ՝,
tu es, լի՛ն է՛,	դու ես,	սէն սին,
il est, էլ է՛,	նա է՛,	օ տուր .
nous sommes, նոս սօմ,	մէք եմք՝,	պիզ իզ՝,
vous êtes, վուս է՛է,	դուք էք՝,	սիզ սինիզ՝,
ils sont, է սօն,	նորա են՝,	օնլար արըլար :

Անցալ :

j'étois, ժ'էլի՛ն,	էի,	պէն իաիմ՝,
tu étois, լի՛ն էլի՛ն,	էիր,	սէն իաին՝,
il étoit, էլ էլի՛ն,	էր,	օլ րար .
nous étions, նուս էլի՛ն,	էսք,	պիզ իաիք՝,
vous étiez, վուս էլի՛ն,	էիք,	սիզ իաինիզ՝,
ils étoient, էլն էլի՛ն,	էին,	օնլար րարլար :

Ապագայե՛ալ :

Je fus, ժլ ֆի՛ն,	եղէ՛,	օլտում՝,
tu fus, լի՛ն ֆի՛ն,	եղեր՝,	օլտուն՝,
il fut, է ֆի՛ն,	եղև՛,	օլտու .
nous fûmes, նոս ֆի՛ն,	եղեար՝,	օլտուք՝,

vous fûtes, զու ֆիւլէ, *եղէք*, *զլտունուզ*,
ils furent, է ֆիւս, *եղեն*, *զլտուլար* :

Յարմարար :

J'ai été, զ' է էլէէ, *եղեալ եմ*, *զլմուշ ում*,
tu as été, էիւս էլէէ, *եղեալ ես*, *զլմուշ սուն*,
il a été, էլ էլէէ, *եղեալ է*, *զլմուշ տրր*.
nous avons été, *եղեալ եմք*, *զլմուշ ուզ*,
նուս էլէէ,
vous avez été, *եղեալ էք*, *զլմուշ սունուզ*,
զուս էլէէ,
ils ont été, *եղեալ են*, *զլմուշ տրուլար* :
էլ օնէ էլէէ,

Լ'նցեալ յաստուգոյն :

j'eus été, զ'իւս էլէէ, *եղէ*, *զլմուշ զլտում*,
tu eus été, էիւս էլէէ, *եղեր*, *զլմուշ զլտուն*, *էն* :
il eut été, էլ էլէէ, *եղէ*,
nous eûmes été, *նուս էլէէ*, *եղեաք*,
vous eûtes été, *զուս էլէէ*, *եղէք*,
ils eurent été, *էլ էլէէ*, *եղեն* :

Գերմարար :

j'avois été, զ'ալէէ էլէէ, *եղեալ էի*, *զլմուշ ուտում*,
tu avois été, էիւս էլէէ, *եղեալ էիր*, *զլմուշ ուտուն*, *էն* :
il avoit été, էլ էլէէ, *եղեալ էր*,
nous avions été, *նուս էլէէ*, *եղեալ էաք*,
vous aviez été, *զուս էլէէ*, *եղեալ էիք*,
ils avoient été, *էլ էլէէ*, *եղեալ էին* :

Լ'պատի :

je serai, զ'ս սլուէ, *եղէց*, *զլաճաղում*,
tu seras, էիւս սլուս, *եղիցիս*, *զլաճաքսն*,
il sera, է սլուս, *եղիցի*, *զլաճաք*.
nous serons, *նուս սլուսն*, *եղիցուք*, *զլաճաղուզ*,
vous serez, *զուս սլուէ*, *եղիցիք*, *զլաճաքսնը*,
ils seront, է սլուսն, *եղիցին*, *զլաճաքլար* :

Լ'նցեալ սպասուի :

j'aurai été, զ'ուս էլէէ, *եղէց*, *զլմուշ զլաճաղում*,

tu auras été , եղիցիս , օլմուշ օլաճաքսըն , եր
 լիւ օտուկ էլիկ ,
 il aura été , եղիցի ,
 էլ օտուկ էլիկ ,
 nous aurons été , նոսալ օտուկ էլիկ , եղիցուք ,
 vous aurez été , ձուսլ օտուկ էլիկ , եղիցիք ,
 ils auront été , էլս օտուկ էլիկ , եղիցին :

Ինկական :

Ներկայ :

je serois , ժլ սլուկ , լինէի , օլսայ ըտըմ ,
 tu serois , լիւ սլուկ , լինէիր , օլսայ ըտըն , եճ :
 il seroit , է սլուկ , լինէր ,
 nous serions , նոս սլուկ օն , լինէաք ,
 vous seriez , ձու սլուկ էր , լինէիք ,
 ils seroient , էլս սլուկ , լինէին :

Լնցեալ :

j'aurois été , եղեալ էի , օլմուշ օլսայ ըտըմ ,
 ժ'օտուկ էլիկ ,
 tu aurois été , եղեալ էիր , օլմուշ օլսայ ըտըն , եճ :
 լիւ օտուկ էլիկ ,
 il aurait été , էլ օտուկ էլիկ , եղեալ էր .
 nous aurions été , նոսալ օտուկ էլիկ , եղեալ էաք ,
 vous auriez été , ձուսլ օտուկ էլիկ , եղեալ էիք ,
 ils auroient été , էլս օտուկ էլիկ , եղեալ էին :

Հրամայական :

Sois , սոս , լեր , օլ ,
 qu'il soit , յ' է սոս , լիցի , օլսուն .
 soyons , սոսալ օն , լիցուք , օլալըմ ,
 soyez , սոսալ էր , լերուք , օլուն ,
 qu'ils soient , յ' է սոս , լիցին , օլսուն լար :

Ստորագասական :

Ներկայ կամ ողորմելի :

Que je sois , յլ ժլ սոս , զի իցեմ , քի օլայըմ ,

que tu sois, *բը լիւս սոս*, *զի իցես*, *քի օլասըն* ;
 qu'il soit, *բ'ի սոս*, *զի իցէ*, *քի օլսուն* .
 que nous soyons, *բը նոս սոսյեան*, *զի իցեմք*, *քի օլալամ* ,
 que vous soyez, *բը շոս սոսյեան*, *զի իցեք*, *քի օլասընըզ* ,
 qu'ils soient, *բ'ի սոս*, *զի իցեն*, *քի օլսունլար* :

Ընկալար :

Que je fusse, *բը ժը ֆիւս*, *զի էի*, *քի օլայ ըտըմ* ,
 que tu fusses, *բը լիւս ֆիւս*, *զի էիր*, *քի օլայ ըտըն* ,
 qu'il fût, *բ'ի ֆիւ*, *զի էր*, *քի օլայ ըտը* .
 que nous fussions, *բը նոս ֆիւսյան*, *զի էաք*, *քի օլայ ըտըք* ,
 que vous fussiez, *բը շոս ֆիւսյան*, *զի էիք*, *քի օլայ ըտընըզ* ,
 qu'ils fussent, *բ'ի ֆիւս*, *զի էին*, *քի օլայ ըտըլար* :

Կատարելալ :

Que j'aie été, *զի լեալ իցեմ*, *քի օլմուշ օլայըմ* ,
 que tu aies été, *զի լեալ իցես*, *քի օլմուշ օլասըն*, *ևն* ;
 qu'il ait été, *բ'իլ էլի էլի*, *զի լեալ իցէ* .
 que nous ayons été, *բը նոս իցեմք*, *զի լեալ իցեմք* ,
 que vous ayez été, *բը շոս իցեք*, *զի լեալ իցեք* ,
 qu'ils aient été, *բ'իլ էլի էլի*, *զի լեալ իցեն* :

Գերախալար :

Que j'eusse été, *զի լեալ էի*, *քի օլմուշ օլայ ըտըմ* ,
 que tu eusses été, *զի լեալ էիր*, *քի օլմուշ օլայ ըտըն*, *ևն* ;
 qu'il eût été, *բ'իլ էլի էլի*, *զի լեալ էր* .
 que nous eussions été, *զի լեալ էաք* ,
 que vous eussiez été, *զի լեալ էիք* ,
 qu'ils eussent été, *զի լեալ էին* .

Անբընդյաթ :

Ներիւյ :

Être, էլեւ, լինել, եղանիլ, ել, գոլ, օլմար :

Անցեալ :

Avoir été, անցաւ էլեկ, լեալ գոլ, օլմուշ օլմար :

Բնդունելութիւն :

Ներիւյ :

Etant, էլեան, գոյօղ, օլան :

Անցեալ :

Été, էլեկ, լեալ, օլմուշ :

Յ օ գ ո շ ա ծ ֆ :

Խոնարհման, շորից լծորդութիւն :

Օրինակ առաջին լծորդութե՛ն՝ ՚ի ԵՐ :

Սահմանական :

Ներիւյ :

J'aime, ժ'էմ,	սիրեմ,	սեվերիմ,
tu aimes, էլե էմ,	սիրես,	սեվերսին,
il aime, էլ էմ,	սիրէ,	սեվեր.
nous aimons, նոս-սլ էմօն,	սիրեմք,	սեվերիզ,
vous aimez, վոս-սլ էմէ,	սիրէք,	սեվերսինիզ,
ils aiment, էլ էմ,	սիրեն,	սեվերլէր :

Անիտար :

J'aimois, ժ'էմէ,	սիրէի,	սեվերիտիմ,
tu aimois, էլե էմէ,	սիրէիր,	սեվերիտին,
il aimoit, էլ էմէ,	սիրէր,	սեվերիտի.
nous aimions, նոս-սլ էմօն,	սիրէաք,	սեվերիտիք,
vous aimiez, վոս-սլ էմէ,	սիրէիք,	սեվերիտինիք,
ils aimoient, էլ էմէ,	սիրէին,	սեվերիտիլէր :

Այսպիսով :

J'aimai, յիշեալ,	սիրեցի,	սէվտիմ՝,
tu aimas, լինեալ,	սիրեցեր,	սէվտին,
il aime, իւրեալ,	սիրեաց,	սէվտի,
nous aimâmes, նոսքէն իմաց,	սիրեցաք,	սէվտիք,
vous aimâtes, զնոսքէն լինեալ,	սիրեցիք,	սէվտինիդ,
ils aimèrent, իւրեալ լինեալ,	սիրեցին,	սէվտիւէր :

Երկրորդ :

J'ai aimé, յիշեալ,	սիրեալ եմ,	սէվտիշ իմ՝,
tu as aimé, լինեալ լինեալ,	սիրեալ ես,	սէվտիշ սին,
il a aimé, իւրեալ է,	սիրեալ է,	սէվտիշ տիր.
nous avons aimé,	սիրեալ եմք,	սէվտիշ իւր,
նոսքէն լինեալ,		
vous avez aimé,	սիրեալ էք,	սէվտիշ սինիդ,
զնոսքէն լինեալ,		
ils ont aimé, իւրեալ լինեալ,	սիրեալ են,	սէվտիշ տիրէր :

Երկրորդ յայտարարում :

J'eus aimé, յիշեալ լինեալ,	սիրեցի,	սէվտիշ օլտում՝,
tu eus aimé, լինեալ լինեալ,	սիրեցեր,	սէվտիշ օլտուն,
il eut aimé, իւրեալ լինեալ,	սիրեաց,	սէվտիշ օլտու.
nous eûmes aimé,	սիրեցաք,	սէվտիշ օլտուք,
նոսքէն լինեալ,		
vous eûtes aimé,	սիրեցիք,	սէվտիշ օլտունիդ,
զնոսքէն լինեալ,		
ils eurent aimé,	սիրեցին,	սէվտիշ օլտուլար :
իւրեալ լինեալ,		

Երկրորդ :

J'avois aimé,	սիրեալ էի,
յիշեալ լինեալ,	սէվտիշ իտիմ՝,
tu avois aimé,	սիրեալ էիր,
լինեալ լինեալ,	սէվտիշ իտին,
il avoit aimé,	սիրեալ էր,
իւրեալ լինեալ,	սէվտիշ իտի.
nous avions aimé,	սիրեալ էաք,
նոսքէն լինեալ,	սէվտիշ իտիք,

vous aviez aimé,
զուս ալիկէսէ,
ils avoient aimé,
իս ալիկէսէ,

սիրեալ էիք,
սէվմիշ իտինիզ,
սիրեալ էին,
սէվմիշ իտիւէր:

Այտառնի:

J'aimerai, ժ'էմուի,
tu aimeras, ին էմուս,
il aimera, իլ էմուս,
nous aimerons,
նոս ալ էմուսն,
vous aimerez,
զուս ալ էմուի,
ils aimeront, իս էմուսն,

սիրեցից, սէվէճէյիմ,
սիրեսցես, սէվէճէքսին,
սիրեսցէ, սէվէճէք.
սիրեսցուք, սէվէճէյիզ,
սիրեսջիք, սէվէճէքսինիզ,
սիրեսցեն, սէվէճէքլէր:

Այտառնի տնցիւս:

J'aurai aimé,
ժ'օմէ էսէ,
tu auras aimé,
ին օտուս էսէ,
il aura aimé,
իլ օտ էսէ,
nous aurons aimé,
նոս ալ օտն ալ էսէ,
vous aurez aimé,
զուս ալ օտի ալ էսէ,
ils auront aimé,
իս օտնի էսէ,

սիրեցից,
սէվմիշ օլաճաղըմ,
սիրեսցես,
սէվմիշ օլաճաքսին,
սիրեսցէ,
սէվմիշ օլաճաք.
սիրեսցուք,
սէվմիշ օլաճաղըզ,
սիրեսջիք,
սէվմիշ օլաճաքսինըզ,
սիրեսցեն,
սէվմիշ օլաճաքլար:

Թեանկան:

Ներիւյ:

J'aimerais, ժ'էմուի,
tu aimerais, ին էմուի,
il aimerait, իլ էմուի,
nous aimerions,
նոս ալ էմուիսն,

սիրէի, սէվսէ իտիմ,
սիրէիր, սէվսէ իտին,
սիրէր, սէվսէ իտի.
սիրէաք, սէվսէ իտիք,

vous aimeriez,
ձոսւ կ'աւուրի,
ils aimeroient,
իւ կ'աւուրի,

սիրէիք, սէվսէ իտինիդ,
սիրէին, սէվսէ իտիւէր:

Լ'նոյնու:

J'aurois aimé,
ժ'աւուրի կ'աւ,
tu aurois aimé,
Թիւ աւուրի կ'աւ,
il auroit aimé,
իւ աւուրի կ'աւ,
nous aurions aimé,
նոսւ աւուրի կ'աւ,
vous auriez aimé,
ձոսւ աւուրի կ'աւ,
ils auroient aimé,
իւ աւուրի կ'աւ,

սիրեալ էի,
սէվմիշ օլսայ ըտըմ,
սիրեալ էիր,
սէվմիշ օլսայ ըտըն,
սիրեալ էր,
սէվմիշ օլսայ ըտը.
սիրեալ էաք,
սէվմիշ օլսայ ըտըք,
սիրեալ էիք,
սէվմիշ օլսայ ըտընըզ,
սիրեալ էին,
սէվմիշ օլսայ ըտըլար:

Վարամայական:

Aime, էի, սիրեալ, սէվ,
qu'il aime, ղ'իւ էի, սիրեսցէ, սէվսին.
aimons, էին, սիրեսցո՞ք, սէվէլիմ,
aimez, էի, սիրեսցէք իմ սիրեսցիք, սէվին,
qu'ils aiment, ղ'իւ էի, սիրեսցեն, սէվսինէր:

Ստորագասական:

Սերիայ կամ աղաւանդ:

Que j'aime, ղը ժ'իւ. ղի սիրիցեմ, քի սէվկյիմ,
que tu aimes, ղը Թիւ էի, ղի սիրիցես, քի սէվէսին,
qu'il aime, ղ'իւ էի, ղի սիրիցէ, քի սէվսին.
que nous aimions, ղի սիրիցեմք, քի սէվէլիմ,
ղի նոսւ կ'աւուրի,
que vous aimiez, ղի սիրիցէք, քի սէվէսինիզ,
ղի ձոսւ կ'աւուրի,
qu'ils aiment, ղ'իւ էի, ղի սիրիցեն, քի սէվսինէր:

Լ'նկարար :

que j'aimasse, զի սիրէի, քի սեպէ իտիմ,
 քը ժ'էմու,
 que tu aimasses, զի սիրէիր, քի սեպէ իտին,
 քը լէն էմու,
 qu'il aimât, ք'էլ էմ, զի սիրէր, քի սեպէ իտի.
 que nous aimassions, զի սիրէաք, քի սեպէ իտիք,
 քը նոս-ը էմասսիօն,
 que vous aimassiez, զի սիրէիք, քի սեպէ իտինիդ,
 քը վոս-ը էմասսիէ,
 qu'ils aimassent, զի սիրէին, քի սեպէ իտիլէր:
 ք'էլ էմու,

Ստորեւալ :

que j'aie aimé, զի սիրեալ իցեմ,
 ք'ը ժ'է էմէ,
 que tu aies aimé, զի սիրեալ իցես,
 քը լէն էք էմէ,
 qu'il ait aimé, զի սիրեալ իցէ,
 ք'էլ էլ էմէ,
 que nous ayons aimé, զի սիրեալ իցեմք,
 քը նոս-ը էյոնի էմէ,
 que vous ayez aimé, զի սիրեալ իցեք,
 քը վոս-ը էյիլ էմէ,
 qu'ils aient aimé, զի սիրեալ իցեն,
 ք'էլ էլ էմէ,
 քի սեպիլ զլսուլար :

Վերախոսար :

que j'eusse aimé, զի սիրեալ էի,
 քը ժ'է էմէ,
 que tu eusses aimé, զի սիրեալ էիր,
 քը լէն էն էմէ,
 qu'il eût aimé, զի սիրեալ էր,
 ք'էլ էլ էմէ,
 que nous eussions aimé, զի սիրեալ էաք,
 քը նոս-ը էնսի էմէ,
 que vous eussiez aimé, զի սիրեալ էիք,
 քը վոս-ը էնսի էմէ,
 քի սեպիլ զլսուլար :

qu'ils eussent aimé, զի սիրեալ էին,
ս'իւ է-տէ կ'է, բի սէվմիշ օլայ ըսըլար :

Աներևոյթ :

Ներիւյ :

Aimer, կ'է, սիրել, սէվմէք :

Անյե-ու :

Avoir aimé, ալ-տէ կ'է, սիրեալ գտլ, սէվմիշ օլմայք :

Անդունելութի :

Ներիւյ :

Aimant, կ'մն, սիրող, սէվէն :

Անյե-ու :

Aimé, կ'է, սիրեալ, սէվմիշ :

Ըստ սմին օրինակի լծորդին գրեթէ նամբ բայք գաղ-
ղիականք՝ յանգեալք 'ի ք, յորոց սակի են

Chanter, շանէ-ք, երգել, իռլամայք :

Danser, գանաէ, կարաւել, հոռօղ թէփմէք :

Manger, մանձէ, ուտել, եէմէք :

Appeller, ափէլէ, կոչել, շաղըրմայք :

Արկորդ լծորդութի 'ի ք :

Սահմանական :

Ներիւյ :

Je finis, յէ ֆինէ, աւարտեմ, պիթիրիրիմ,
tu finis, է-է ֆինէ, աւարտես, պիթիրիրին,
il finit, է ֆինէ, աւարտէ, պիթիրիր.
nous finissons, նո- ֆինիսսոն, աւարտեմք, պիթիրիրիզ,
vous finissez, շո- ֆինիսսէ, աւարտէք, պիթիրիրսիիզ,
ils finissent, է ֆինիս, աւարտեն, պիթիրիրէք :

Ընկալար :

Je finissois, Ժը Ֆինիսուէ, աւարտէի, պիժիրիրտիմ ,
 tu finissois, Ըի- Ֆինիսուէ, աւարտէիր, պիժիրիրտին ,
 il finissoit, է Ֆինիսուէ, աւարտէր, պիժիրիրտի .
 nous finissions, աւարտէաք, պիժիրիրտիք ,
 նա- Ֆինիսուէն ,
 vous finissiez, աւարտէիք, պիժիրիրտինիդ ,
 զն- Ֆինիսուէի ,
 ils finissoient, է Ֆինիսուէ, աւարտէին, պիժիրիրտիլէր :

Արարելալ :

Je finis, Ժը Ֆինի, աւարտեցի, պիժիրտիմ ,
 tu finis, Ըի- Ֆինի, աւարտեցեր, պիժիրտին ,
 il finit, է Ֆինի, աւարտեաց, պիժիրտի .
 nous finimes, նա- Ֆինիմ, աւարտեցաք, պիժիրտիք ,
 vous finîtes, զն- Ֆինիլ, աւարտեցիք, պիժիրտինիդ ,
 ils finirent, է Ֆինիտ, աւարտեցին, պիժիրտիլէր :

Յարակարար :

J'ai fini, Ժի Ֆինի, աւարտեալ եմ, պիժիրմիշ իմ ,
 tu as fini, Ըի- Ֆինի, ,, ես, ,, սին ,
 il a fini, էլ - Ֆինի, ,, է, ,, տիր .
 nous avons fini, ,, եմք, ,, իդ ,
 նա-լ ուն Ֆինի ,
 vous avez fini, ,, էք, ,, սինիդ ,
 զն-լ ուն Ֆինի ,
 ils ont fini, էլ ոն Ֆինի, ,, են, ,, տիրլէր :

Ընկալալ յաստեմոյն :

J'eus fini, աւարտեցի, պիժիրմիշ զլաում ,
 Ժի- Ֆինի ,
 tu eus fini, աւարտեցեր, ,, զլաւն ,
 Ըի- է- Ֆինի ,
 il eut fini, աւարտեաց, ,, զլաւ .
 էլ է- Ֆինի ,
 nous eumes fini, աւարտեցաք, ,, զլաւք ,
 նա-լ էմ Ֆինի ,

vous êtes fini,	աւարտեցիր,	պիժիրմիշ,	օլտոււնուղ,
զուգեալ ֆինի,	աւարտեցին,	»	օլտուլար :
իւլեալ ֆինի,			

Գեղարարար :

J'avois fini,	աւարտեալ էի,	պիժիրմիշ իտիմ,
ժ'ալէ ֆինի,	» էիր,	» իտին,
tu avois fini,	»	»
Ընալ ֆինի,	» էր,	» իտի .
il avoit fini,	»	»
իւլալ ֆինի,	» էաք,	» իտիք .
nous avions fini,	»	»
նաւալալ ֆինի,	» էիք,	» իտինիղ,
vous aviez fini,	»	»
զուգալ ֆինի,	» էին,	» իտիւէր :
ils avoient fini,	»	»
իւլալ ֆինի :		

Այստանի :

Je finirai,	ժւլ ֆինիալի,	աւարտեցից,	պիժիրեճէյիմ,
tu finiras,	Ընալ ֆինիալ,	աւարտեսցես,	պիժիրեճէքսին,
il finira,	ի ֆինիալ,	աւարտեսցէ,	պիժիրեճէք .
nous finirons,	նաւ ֆինիալ,	աւարտեսցուք,	պիժիրեճէյիղ .
vous finirez,	նաւ ֆինիալ,	աւարտեսցիք,	պիժիրեճէքսինիղ,
զու ֆինիալ,			
ils finiront,	ի ֆինիալ,	աւարտեսցեն,	պիժիրեճէքլէր :
ի ֆինիալ :			

Այստանի անցեալ :

J'aurai fini,	աւարտեցից,	պիժիրմիշ օլաճաղամ,
ժ'աւալ ֆինի,	աւարտեսցես,	» օլաճաքսըն,
tu auras fini,	»	»
Ընալ օւալ ֆինի,	աւարտեսցէ,	» օլաճաք .
il aura fini,	»	»
իւլ օւալ ֆինի,	աւարտեսցուք,	» օլաճաղղ,
nous aurons fini,	»	»
նաւալ օւալ ֆինի,		

vous aurez fini, աւարտեսցիք, պիթիբմիշ օլաճաքսընըզ
 իւզ օմէ ֆինէ,
 ils auront fini, աւարտեսցեն, ,, օլաճաքլար,
 իւզ օմօն ֆինէ,

Խեղան :

Դերիւյ :

Je finirois, Ժլ ֆինիւմէ, աւարտէի, պիթիբսէ իտիմ,
 tu finirois, Լի- ֆինիւմէ, աւարտէիր, ,, իտին,
 il finiroit, է ֆինիւմէ, աւարտէր, ,, իտի,
 nous finirions, աւարտէաք, ,, իտիք,
 նու ֆինիւմէօն,
 vous finiriez, աւարտէիք, ,, իտինիզ,
 իւզ ֆինիւմէէ,
 ils finiroient, աւարտէին, ,, իտիէր,
 է ֆինիւմէ,

Լնցեալ :

J'aurais fini, աւարտեալ էի,
 Ժ'օմէ ֆինէ,
 tu aurois fini, պիթիբմիշ օլսայ ըարմ,
 աւարտեալ էիր,
 Լիւ օմէ ֆինէ,
 il auroit fini, պիթիբմիշ օլսայ ըտըն,
 աւարտեալ էր,
 էլ օմէ ֆինէ,
 nous aurions fini, պիթիբմիշ օլսայ ըտը,
 աւարտեալ էաք,
 նուզ օմիօն ֆինէ,
 vous auriez fini, պիթիբմիշ օլսայ ըտըք,
 աւարտեալ էիք,
 իւզ օմէ ֆինէ,
 ils auroient fini, պիթիբմիշ օլսայ ըտընըզ,
 աւարտեալ էին,
 էլ օմէ ֆինէ,
 պիթիբմիշ օլսայ ըտըլար :

Հրամայական :

Finis, ֆինէ, աւարտեսի, պիթիբ,
 qu'il finisse, ՚ի ֆինէս, աւարտեսցէ, պիթիբսին,
 finissons, ֆինիսսօն, աւարտեսցուք, պիթիբէլմ,
 finissez, ֆինիսսէ, աւարտեսցէք, պիթիբին,
 qu'ils finissent, ՚ի ֆինիսս, աւարտեսցեն, պիթիբսինէր :

Ստորագասական :

Ներկայ կամ ազատնէ :

Que je finisse,	զի աւարտիցեմ ,
սը ժը ֆինիս ,	քի պիժիրէիմ ,
que tu finisses ,	զի աւարտիցես ,
սը Լի- ֆինիս ,	քի պիժիրէսին ,
qu'il finisse ,	զի աւարտիցէ ,
ս'ի ֆինիս ,	քի պիժիրսին .
que nous finissions ,	զի աւարտիցեմք ,
սը նոս- ֆինիսսինսն ,	քի պիժիրէլիմ ,
que vous finissiez ,	զի աւարտիցէք ,
սը լու- ֆինիսսինէ ,	քի պիժիրէսինիզ ,
qu'ils finissent ,	զի աւարտիցեն ,
ս'ի ֆինիս ,	քի պիժիրսինէք .

Լնիւսար :

que je finisse,	զի աւարտէի ,	քի պիժիրէիտիմ ,
սը ժը ֆինիս ,	զի աւարտէիր ,	» իտին ,
que tu finisses ,	զի աւարտէր ,	» իտի .
սը Լի- ֆինիս .	զի աւարտէաք ,	» իտիք ,
qu'il finit ,	զի աւարտէիրք ,	» իտինիզ ,
ս'ի ֆինի ,	զի աւարտէին ,	» իտիլէք .
que nous finissions ,		
սը նոս- ֆինիսսինսն ,		
que vous finissiez ,		
սը լու- ֆինիսսինէ ,		
qu'ils finissent ,		
ս'ի ֆինիս ,		

Կապարիւտ :

que j'ai fini ,	զի աւարտեալ իցեմ ,
սը ժ'ի ֆինի ,	քի պիժիրմիշ օլայլմ ,
que tu aies fini ,	զի աւարտեալ իցես ,
սը Լի- է ֆինի .	քի պիժիրմիշ օլասըն ,
qu'il ait fini ,	զի աւարտեալ իցէ ,
ս'իլ է ֆինի ,	քի պիժիրմիշ օլտուն .

que nous ayons fini,	զի աւարտեալ իցեմք,
սը նոսք էյօն Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլալամ,
que vous ayez fini,	զի աւարտեալ իցէք,
սը զնոսք էյն Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլասընըզ,
qu'ils aient fini,	զի աւարտեալ իցնն,
ս'իլ է Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլսունլար:

Վերջապահ:

que j'eusse fini,	զի աւարտեալ էի,
սը թիսք Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլայ ըտըմ,
que tu eusses fini,	զի աւարտեալ էիր,
սը էիսք էսք Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլայ ըտըն,
qu'il eût fini,	զի աւարտեալ էր,
ս'իլ է Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլայ ըտը:
que nous eussions fini,	զի աւարտեալ էաք,
սը նոսք էսսնն Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլայ ըտըք,
que vous eussiez fini,	զի աւարտեալ էիք,
սը զնոսք էսսնն Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլայ ըտընըզ,
qu'ils eussent fini,	զի աւարտեալ էին,
ս'իլ էսք Ֆինի,	քի պիժիրմիչ օլայ ըտըլար:

Ընթացից:

Վերջայ:

Finir, Ֆինիս, աւարտել, պիժիրմէք:

Ընթացից:

Avoir fini, աւարտեալ գոլ, պիժիրմիչ օլմաք:
սը նոսք Ֆինի,

Ընդունելութի:

Վերջայ:

Finissant, Ֆինիսսան, աւարտող, պիժիրեն:

Ընթացից:

Fini, Ֆինի, աւարտեալ, պիժիրմիչ:

Ըստ սմին օրինակի ընդդիմն և այլ բազում բայք
յանդեալք 'ի իր, ս'իլ

Avertir, անխնայ, ազդ աննել, հասկեր վերմէք.
 Guérir, կետի, առողջացուցանել, սաղալթմաք.
 Ensevelir, անօղջել, թաղել, կեօմիւք.

Արտորդ լծորդութի՛ր oir :

Սահմանական :

Ներկայ :

Je reçois, ժը աւսուս,	ընդունիմ,	ալըրում,
tu reçois, էի- աւսուս,	ընդունիս,	ալըրսըն,
il reçoit, է աւսուս,	ընդունի,	ալըր.
nous recevons, նա- աւսւլեն,	ընդունիմք,	ալըրըլ.
vous recevez, ձա- աւսւլէ,	ընդունիք,	ալըրսընըլ.
ils reçoivent, է աւսուլ,	ընդունին,	ալըրար :

Ենկապ :

Je recevois, ժը աւսւլէ,	ընդունեի,	ալըրտում,
tu recevois, էի- աւսւլէ,	ընդունեիր,	ալըրտըն,
il recevoit, է աւսւլէ,	ընդուներ,	ալըրտը.
nous recevions, նա- աւսւլէն,	ընդունեաք,	ալըրտըք,
vous receviez, ձա- աւսւլէ,	ընդունեիք,	ալըրտընըլ.
ils recevoient, է աւսւլէ,	ընդունեին,	ալըրտըրար :

Կապութեալ :

Je reçus, ժը աւսի-	ընկալայ,	ալտում,
tu reçus, էի- աւսի-	ընկալար,	ալտըն,
il reçut, է աւսի-	ընկալաւ,	ալտը.
nous reçûmes, նա- աւսի-մ,	ընկալարք,	ալտըք,
vous reçûtes, ձա- աւսի-է,	ընկալայք,	ալտընըլ.
il reçurent, է աւսի-տ,	ընկալան,	ալտըրար :

Տար-ի-տար :

J'ai reçu, ժ'ի- աւսի-	ընկալեալ եմ,	ալմըլըւմ,
tu as reçu, էի- աւսի-	», ես,	», սըն,
il a reçu, էլ- աւսի-	», է,	», տըր.

vous avons reçu,	ընկալեալ ենք,	ալմըշ ըզ,
նոս-զ ալմն աւել-		
vous avez reçu,	» եք,	» սընըզ,
վոս-զ ալմն աւել-		
ils ont reçu,	» են,	» սըրլար :
իզ օն աւել-		

Անցիւալ յառաջագոյն :

J'eus reçu,	ժ'ի- աւել-	ընկալայ,	ալմըշ օլտում :
tu eus reçu,	էի- ի- աւել-	ընկալար,	» օլտուն,
il eut reçu,	իւ ի- աւել-	ընկալաւ,	» օլտու :
nous eûmes reçu,		ընկալաք,	» օլտուք :
նոս-զ իմ աւել-			
vous eûtes reçu,		ընկալայք,	» օլտունուզ :
վոս-զ ի-ն աւել-			
ils eurent reçu,		ընկալան,	» օլտուլար :
իզ ի-ն աւել-			

Վերախոսուի :

J'avois reçu,	ընկալեալ էի,	ալմըշ ըտըմ :
ժ'ալմն աւել-		
tu avois reçu,	» էիր,	» ըտըն,
էի- ալմն աւել-		
il avoit reçu,	» էր,	» ըտը :
իւ ալմն աւել-		
nous avions reçu,	» էաք,	» ըտըք :
նոս-զ ալմն աւել-		
vous aviez reçu,	» էիք,	» ըտընըզ :
վոս-զ ալմն աւել-		
ils avoient reçu,	» էին,	» ըտըլար :
իւ ալմն աւել-		

Ապասնի :

Je recevrai,	ընկալայց,	ալաճաղըմ :
ժը աւսըմի-		
tu recevras,	ընկալցիս,	ալաճաքսըն,
էի- աւսըմի-		
il recevra,	ընկալցի,	ալաճաք :
ի աւսըմի-		

nous recevrons,	ընկալցուք,	ալաճաղղղ,
նոս արարձուին,		
vous recevrez,	ընկալիք,	ալաճաքսընըղ,
վոս արարձուի,		
ils recevront,	ընկալցին,	ալաճաքլար,
իս արարձուին,		

Աղասանի անցիւտ :

J'aurai reçu,	ընկալայց,	ալմըշ օլաճաղղմ,
ժ'օսի արարիս,		
tu auras reçu,	ընկալցիս,	» օլաճաքսըն,
էիս օսոս արարիս,		
il aura reçu,	ընկալցի,	» օլաճաք .
իլ օսոս արարիս,		
nous aurons reçu,	ընկալցուք,	» օլաճաղղղ,
նոսալ օսօն արարիս,		
vous aurez reçu,	ընկալիք,	» օլաճաքսընըղ,
վոսալ օսի արարիս,		
ils auront reçu,	ընկալցին,	» օլաճաքլար,
իսլ օսօն արարիս,		

Ինկական :

Ներկայ :

Je recevrais,	ընդունեի,	ալսայ ըտըմ,
ժը արարձուի,		
tu recevrais,	ընդունեիր,	ալսայ ըտըն,
էիս արարձուի,		
il recevrait,	ընդուներ,	ալսայ ըտը .
ի արարձուի,		
nous recevriions,	ընդունեաք,	ալսայ ըտըք,
նոս արարձուիօն,		
vous recevriez,	ընդունեիք,	ալսայ ըտընըղ .
վոս արարձուիի,		
ils recevraient,	ընդունեին,	ալսայ ըտըլար,
ի արարձուի,		

Լնդեալ :

J'aurois reçu, ընկալեալ էի, ալմըլ օլսայըտըմ,
 Ժօմէ մընէմ,
 tu aurois reçu, ,, էիր, ,, ,, ըտըն,
 Ընէ մօմէ մընէմ,
 il auroit reçu, ,, էր, ,, ,, ըտը.
 Իլ մօմէ մընէմ,
 nous aurions reçu, ,, էաք, ,, ,, ըտըք,
 Նոսը մօմէմ մընէմ,
 vous auriez reçu, ,, էիք, ,, ,, ըտընըդ,
 Չոսը մօմէմ մընէմ,
 ils auroient reçu, ,, էին, ,, ,, ըտըտար,
 Իդ մօմէ մընէմ,

Հրամայական :

Reçois, մընում, ընկալ, ալ,
 qu'il reçoive, ՚ի մընումը, ընկալցի, ալըըն,
 recevons, մընումն, ընկալցուք, ալալըմ,
 recevez, մընումէ, ընկալարուք, ալըն,
 qu'ils reçoivent, ՚ի մընումը, ընկալցին, ալալընլար :

Ստորադասական :

Ներկայ կամ ադամնի :

Que je reçoive, զի ընդունիցիմ, քի ալայըմ,
 ՚ը ժը մընումը,
 que tu reçoives, զի ընդունիցիս, քի ալասըն,
 ՚ը Ընէ մընումը,
 qu'il reçoive, զի ընդունիցի, քի ալըն.
 ՚ի մընումը,
 que nous recevions, զի ընդունիցիմք, քի ալալըմ,
 ՚ը նոս մընումն,
 que vous receviez, զի ընդունիցիք, քի ալասընըդ,
 ՚ը Չոս մընումն,
 qu'ils reçoivent, զի ընդունիցին, քի ալընլար :
 ՚ի մընումը,

Լնդորար :

que je reçusse,	զի ընդունէի,	քի ալայ ըտըմ՝
քը թը ուընիս,		
que tu reçusses,	զի ընդունէիր,	քի ալայ ըտըն՝
քը լի ուընիս,		
qu'il reçut,	զի ընդունէր,	քի ալայ ըտը .
քի ուընիս,		
que nous reçussions,	զի ընդունէաք,	քի ալայ ըտըք .
քը նո ուընիսն,		
que vous reçussiez,	զի ընդունէիք,	քի ալայ ըտընըզ .
քը զո ուընիսն,		
qu'ils reçussent,	զի ընդունէին,	քի ալայ ըտըլար :
քի ուընիս,		

Կորարեալ :

que j'aie reçu,	զի ընկալեալ իցեմ՝	քի ալմըշ օլայըմ՝
քը թի ուընիս,		
que tu aies reçu,	» իցես,	» օլասըն,
քը լի է ուընիս,		
qu'il ait reçu,	» իցէ,	» օլսուն .
քի էլ է ուընիս,		
que nous ayons reçu,	» իցեմք,	» օլալըմ՝
քը նոզ էյոն ուընիս,		
que vous ayez reçu,	» իցէք,	» օլասընըզ .
քը զոզ էյէ ուընիս,		
qu'ils aient reçu,	» իցեն,	» օլսունլար :
քի էլ է ուընիս,		

Պերարար :

que j'eusse reçu,	զի ընկալեալ էի,
քը թի ուընիս,	քի ալմըշ օլայ ըտըմ՝
que tu eusses reçu,	զի ընկալեալ էիր,
քը լի է ուընիս,	քի ալմըշ օլայ ըտըն՝
qu'il eût reçu,	զի ընկալեալ էր,
քի էլ է ուընիս,	քի ալմըշ օլայ ըտը .
que nous eussions reçu,	զի ընկալեալ էաք,
քը նոզ էյոն ուընիս,	քի ալմըշ օլայ ըտըք .

que vous eussiez reçu, զի ընկալեալ էիք,
 չը ձեռն չէինք ստանալ, քի արժըն օլայ ըտընըզ,
 qu'ils eussent reçu, զի ընկալեալ էին,
 չ'իւ չէին ստանալ, քի արժըն օլայ ըտընըզ:

Ընկերայթ:

Սերիայ:

Recevoir, ստանալ, ընդունել, արժայ:

Ընդեալ:

Avoir reçu, ստանալ, ընկալեալ գոլ, արժըն օլմայք,

Ընդունելու թի:

Սերիայ:

Recevant, ստանալ, ընդունող, արժան:

Ընդեալ:

Reçu, ստանալ, ընկալեալ, արժըն:

Ըստ սմին օրինակի լծորդին և այլ բազում բայք
 յանգեալք 'ի օր, ուն'

Apercevoir, տեսնել, տեսանել, կերպիք.

Concevoir, յղանալ, համարել օլմայք.

Surseoir, յապաղել, կեճիքտիրմէք.

Զորորդ լծորդու թի 'ի re:

Սահմանական:

Սերիայ:

Je rends, թե տան, հատուցանեմ, կերի վերիբիմ,

tu rends, թե տան, հատուցանես, կերի վերիբիսին,

il rend, թե տան, հատուցանէ, կերի վերիբ.

nous rendons, հատուցանեմք, կերի վերիբիզ,

նոս տանք,

vous rendez,   հատուցանէք, կերի վերիբախնիզ,
 շուռ տանարէ,
 ils rendent, է տանար, հատուցանեն, կերի վերիբախնիզ :

Անկարար :

Je rendois, ժը տանարէ, հատուցանէի, կերի վերիբախնիզ,
 tu rendois, էի տանարէ, հատուցանէիր, ,, վերիբախնիզ,
 il rendoit, է տանարէ, հատուցանէր, ,, վերիբախնիզ.
 nous rendions,   հատուցանէաք, ,, վերիբախնիզ,
 նոս տանարէ՞ն,
 vous rendiez,   հատուցանէիք, ,, վերիբախնիզ,
 շուռ տանարէն,
 ils rendoient, է տանարէ, հատուցանէին, ,, վերիբախնիզ :

Արարելու :

Je rendis, ժը տանարէ, հատուցի, կերի վերախիմ,
 tu rendis, էի տանարէ, հատուցեր, ,, վերախիմ,
 il rendit, է տանարէ, հատոյց, ,, վերախիմ.
 nous rendimes,   հատուցաք, ,, վերախիմ,
 նոս տանարէ՞մ,
 vous rendites,   հատուցիք, ,, վերախիմիզ,
 շուռ տանարէ՞ն,
 ils rendirent,   հատուցին, ,, վերախիմիզ :
 է տանարէն,

Յարակարար :

J'ai rendu,   հատուցեալ եմ, կերի վերախիմիզ իմ,
 ժի տանարէն,
 tu as rendu,   ,, ես, ,, ,, սին,
 էի տանարէն,
 il a rendu,   ,, է, ,, ,, աիր.
 էլ տանարէն,
 nous avons rendu,   ,, եմք, ,, ,, իզ,
 նոսալ տանարէն,
 vous avez rendu,   ,, էք, ,, ,, սինիզ,
 շուռ տանարէն,
 ils ont rendu,   ,, են, ,, ,, աիրիզիզ :
 էլ ոն տանարէն,

Անցեալ յառաջնայն:

Dieu rendu,	հասուցի,	կերի վերսիշ	օլտուս՝,
Ժէն ունիւրէս,	հասուցեր,	» »	օլտուս,
tu eus rendu,	հասուցեր,	» »	օլտուս,
Ընէն իս ունիւրէս,	հասողց,	» »	օլտու .
il eut rendu,	հասողց,	» »	օլտու .
Էլ իս ունիւրէս,	հասուցար,	» »	օլտուք,
nous eûmes rendu,	հասուցար,	» »	օլտուք,
ձոսու իս ունիւրէս,	հասուցիք,	» »	օլտուսուք,
vous eûtes rendu,	հասուցիք,	» »	օլտուսուք,
ձոսու ինն ունիւրէս,	հասուցին,	» »	օլտուլար:
ils eurent rendu,	հասուցին,	» »	օլտուլար:
Էլն իսն ունիւրէս,			

Վերսիտար:

J'avois rendu,	հասուցեալ էի,	կերի վերսիշ	խտիս՝,
Ժ'ովէն ունիւրէս,	» էիք,	» »	խտին,
tu avois rendu,	» էիք,	» »	խտին,
Ընէն ունիւրէս,	» էր,	» »	խտի .
il avoit rendu,	» էր,	» »	խտի .
Էլ ունիւրէս,	» էարք,	» »	խտիք,
nous avions rendu,	» էարք,	» »	խտիք,
vous aviez rendu,	» էիք,	» »	խտինիք,
ils avoient rendu,	» էին,	» »	խտիւնք:
Էլն ունիւրէս,			

Ապագան:

Je rendrai,	հասուցից,	կերի վերեճէիս՝,
Ժը ունիւրաւի,	հասուցես,	» վերեճէքսին,
tu rendras,	հասուցես,	» վերեճէքսին,
Ընէն ունիւրաւի,	հասուցէ,	» վերեճէք .
il rendra,	հասուցէ,	» վերեճէք .
Է ունիւրաւի,	հասուցաւք,	» վերեճէիք,
nous rendrons,	հասուցաւք,	» վերեճէիք,
ձոսու ունիւրաւի,		

vous rendrez,   հատուցիք,   կերև վերեճերսինիզ,
 շոտ աստիճանի,
 ils rendront,   հատուցեն,   ,,   վերեճերէր:
 է աստիճանի,

Ապաստի անցեալ:

J'aurai rendu,   հատուցից,
 ժ'տե աստիճանի,
 tu auras rendu,   կերի վերմիշ օլաճաղըմ,
 հատուցես,
 էն աստ աստիճանի,
 il aura rendu,   կերի վերմիշ օլաճաքսըն,
 հատուցե,
 էլ աստ աստիճանի,
 nous aurons rendu,   կերի վերմիշ օլաճաք,
 հատուցուք,
 նոս աստ աստիճանի,
 vous aurez rendu,   կերի վերմիշ օլաճաղըզ,
 հատուցիք,
 շոտ աստիճանի,
 ils auront rendu,   կերի վերմիշ օլաճաքսընըզ,
 հատուցեն,
 էլ աստ աստիճանի,
 կերի վերմիշ օլաճաքլաք:

Իւրեկան:

Ներլոյ:

Je rendrais,   հատուցանէի,
 ժը աստիճանի,
 tu rendrais,   կերի վերսէ իտիմ,
 հատուցանէիր,
 էն աստիճանի,
 il rendrait,   կերի վերսէ իտին,
 հատուցանէր,
 է աստիճանի,
 nous rendrions,   կերի վերսէ իտի.
 հատուցանէաք,
 նոս աստիճանի՞նի,
 vous rendriez,   կերի վերսէ իտիք,
 հատուցանէիք,
 շոտ աստիճանի,
 ils rendroient,   կերի վերսէ իտինիզ,
 հատուցանէին,
 է աստիճանի,
 կերի վերսէ իտիլէր:

Անցեալ:

J'aurois rendu,   հատուցեալ էի,
 ժ'տե աստիճանի,
 կերի վերմիշ օլապըլալմ.

tu aurois rendu,	Հատուցեալ էիր,
էլ օտէ ամերէս,	կերի վերսիշ օլսայ ըտըն,
il auroit rendu,	Հատուցեալ էր,
էլ օտէ ամերէս,	կերի վերսիշ օլսայ ըտը.
nous aurions rendu,	Հատուցեալ էաք,
նոսզ օտէն ամերէս,	կերի վերսիշ օլսայ ըտըք,
vous auriez rendu,	Հատուցեալ էիք,
վոզ օտէն ամերէս,	կերի վերսիշ օլսայ ըտընը,
ils auroient rendu,	Հատուցեալ էին,
էլ օտէ ամերէս,	կերի վերսիշ օլսայ ըտըար :

Հրամայական :

Rends, ատն,	Հատն,	կերի վեր,
qu'il rende, ՚ի ամեր,	Հատուցէ,	կերի վերսին.
rendons, ամերոն,	Հատուցուք,	կերի վերէլնմ :
rendez, ամերէն,	Հատուցիք,	կերի վերին,
qu'ils rendent, ՚ի ամեր,	Հատուցեն,	կերի վերսինլեր :

Ստորադասական :

Ներկայ կամ ապոստոն :

Que je rende,	զի Հատուցանիցեմ,
քը ժը ամեր,	քի կերի վերէլնմ,
que tu rendes,	զի Հատուցանիցես,
քը էլ օտէ ամեր,	քի կերի վերէսին,
qu'il rende,	զի Հատուցանիցէ,
քի օտէ ամեր,	քի կերի վերսին.
que nous rendions,	զի Հատուցանիցեմք,
քը նոս ամերէսն,	քի կերի վերէլնմ,
que vous rendiez,	զի Հատուցանիցէք,
քը վոս ամերէն,	քի կերի վերէսինիզ,
qu'ils rendent,	զի Հատուցանիցեն,
քի օտէ ամեր,	քի կերի վերսինլեր :

Ընկալարար :

que je rendisse,	զի Հատուցանէի,
քը ժը ամերէս,	քի կերի վերէ իտիմ :
que tu rendisses,	զի Հատուցանէիր,
քը էլ օտէ ամերէս,	քի կերի վերէ իտին :

qu'il rendit,
 թի՛ առնորի,
 que nous rendissions,
 թը նա առնորիսին,
 que vous rendissiez,
 թը զնա առնորիսին,
 qu'ils rendissent,
 թի՛ առնորիս,

զի հատուցաներ,
 քի կերի վերե իտի,
 զի հատուցանեաք,
 քի կերի վերե իտիք,
 զի հատուցանէիք,
 քի կերի վերե իտինիզ,
 զի հատուցանէին,
 քի կերի վերե իտիւէր:

Արարելու:

que j'ai rendu,
 թը թի՛ առնորիս,
 que tu aies rendu,
 թը լի՛ս է առնորիս,
 qu'ils ait rendu,
 թի՛ն է առնորիս,
 que nous ayons rendu,
 թը նաւ էյսն առնորիս,
 que vous ayez rendu,
 թը զնաւ էյն առնորիս,
 qu'ils aient rendu,
 թի՛ն է առնորիս,

զի հատուցեալ իցեմ,
 քի կերի վերմիշ օլայրմ,
 զի հատուցեալ իցես,
 քի կերի վերմիշ օլայրն,
 զի հատուցեալ իցէ,
 քի կերի վերմիշ օլայն,
 զի հատուցեալ իցեմք,
 քի կերի վերմիշ օլայրմք,
 զի հատուցեալ իցէք,
 քի կերի վերմիշ օլայրնրզ,
 զի հատուցեալ իցեն,
 քի կերի վերմիշ օլայրնւր:

Գիւրախորտը:

que j'eusse rendu,
 թը թի՛ս առնորիս,
 que tu eusses rendu,
 թը լի՛ս էս առնորիս,
 qu'il eût rendu,
 թի՛ն է առնորիս,
 que nous eussions rendu,
 թը նաւ էսսն առնորիս,
 que vous eussiez rendu,
 թը զնաւ էսսն առնորիս,
 qu'ils eussent rendu,
 թի՛ն էսս առնորիս,

զի հատուցեալ էի,
 քի կերի վերմիշ օլայ ըտրմ,
 զի հատուցեալ էիք,
 քի կերի վերմիշ օլայ ըտրն,
 զի հատուցեալ էր,
 քի կերի վերմիշ օլայ ըտը.
 զի հատուցեալ էաք,
 քի կերի վերմիշ օլայ ըտք,
 զի հատուցեալ էիք,
 քի կերի վերմիշ օլայ ըտրնրզ,
 զի հատուցեալ էին,
 քի կերի վերմիշ օլայ ըտրւր:

Լ'ներևոյթ :

Ներլայ :

Rendre, աանորտ, հատուցանել, կերի վերսէ :

Լ'նցեալ :

Avoir rendu, հատուցեալ, կերի վերսէ օլմար :

Լ'նդոնելութի :

Ներլայ :

Rendant, աանորտ, հատուցանող, կերի վերսէ :

Լ'նցեալ :

Rendu, աանորտ, հատուցեալ, կերի վերսէ :

Ըստ այսմ օրինակի լծորդին և այլ բազում բայք յանգեալք 'ի լԵ, ուղ :

Attendre, առնաբա, սպասել, պէրլեմք :

Entendre, առնաբա, իմանալ, աղնամար :

Répondre, առնաբա, պատասխանել, ճուղապ վերսէ :

Vendre, լանորտ, վաճառել, սաթմար :

Ն օ ղ ո լ ա ծ ի :

Ի վերայ արբերութեան ինչ լծորդութեան խանութար բայնց, աբ և 'ի վերայ նախնական ժամանակաց բայնց :

Սեպտեմբր ամս կանոնաւոր բայք ըստ վերջաւորութեան ներևութից իւրեանց անկանին չ միով 'ի վերջակարգեալ շրից լծորդութեանց, սակայն ոչ ամենեքին ը ամի զՏեո երթան խոնարհմանց նոցին : Իւ այս տարբերութեան ծագի 'ի նա 'ի տարբերութեան նախնական ժամանակաց նոցին : Իսկանական ժամանակք աօքն նոքին, յորոց իբր յաղբրաց անվրեպ բղիին, կմ ծագին այլ ժամանակք : Օտոսա դնեմք եօթն . և են աներևութի ներկայն :

սահմանականի ներկայն, կատարեալն, և ապառնին, ստորադասականի ներկայն, և ընդունելութեն ներկայն, և անցեալն :

¶. Հաներևութի ներկայէն բղխի ամ փոփոխութի բայի, քանզի ՚ա որոշէ թէ չ որով լծորդութի անկանի բայն. զորօրինակ՝ յանդեալն 'ի Ե՛ չ առաջին լծորդութի, յանգեալն 'ի Ի՛ չ երկրորդ լծորդութի, ևն :

Բ. Դ. սահմանականի ներկայէն յառաջ գայ հրամայականն 'ի բաց ձգեալ միայն զգերանունս յԵ, ՉԷ, Ես, պէն. ուր :

Սահմանականի ներկայ :	Հրամայական :
Je aime, սիրեմ,	Aime, սիրեալ,
Չ'էմ, սեպէրիմ.	Էմ, սեպ.
Je finis, աւարտեմ,	Finis, աւարտեալ,
Չը ֆինի, պիթիրիմ.	Ֆինի, պիթիր.
Je reçois, ընդունիմ,	Reçois, ընկալ,
Չը րուս, ալըրմ.	ուս, ալ.
Je rends, հատուցանեմ,	Rends, հատո,
Չը րան, կերի վերիլիմ.	ան, կերի վեր :

Դ. բաց առեալ լինին 'ի կանոնէ աստի չորեքին բայքս :

Սահմանականի ներկայ :	Հրամայական :
Je suis, ես եմ,	Sois, լեր,
Չը սի-է, պէն իմ.	սուս, օլ.
J'ai, ունիմ,	Aie, կալ,
Չ'է, պէնիմ վար.	Է, վար օլսուն սէնին.
Je vais, երթամ,	Va, երթ,
Չը վե, կիտերիմ.	վա, կիտ.
Je sais, գիտեմ,	Sache, գիտեալ,
Չը սե, պիլերիմ.	սաչ, պիլ :

Բ. Դ. կատարելոյ սահմանականին յառաջ գայ անկատարն ստորադասականի՝ փոխելով յառաջում լծորդութեն զգիրս ai 'ի asse. իսկ յայլ երիս լծորդութիս յաւելով միայն 'ի վր զգիրս se, ուր :

Արտարէալ սահմանումն: Անկարար սարգասումն:

J'aimai, սիրեցի, que j'aimasse, զի սիրէի,
 ժ'էի, սեվտիմ. որ ժ'էմս, քի սեվէ իտիմ.
 je finis, աւարտեցի, que je finisse, զի աւարտէի,
 ժը ֆինի, պիթիրտիմ. որ ժը ֆինիս, քի պիթիրէիտիմ.
 je reçus, ընկալայ, que je reçusse, զի ընդունէի,
 ժը արը, ալտրմ. որ ժը արըս, քի ալայ ըտրմ.
 je rendis, հատուցի, que je rendisse, զի հատուցանէի,
 ժը արմար, կերի վէրտիմ, որ ժը արմարս, կերի վէրէ իտիմ:

Գ. Հայպանուոյ սահմանականին յառաջ գայ ներկայն թէականն՝ փոխելով զգիրս rai 'ի rois, ուպ'

Արտարնն սահմանն: Անկարայ լեականն:

J'aimerai, սիրեցից,	J'aimerois, սիրէի,
ժ'էրմէ, սեվէճէիմ.	ժ'էրմէ, սեվսէ իտիմ.
Je finirai, աւարտեցից,	Je finirois, աւարտէի,
ժը ֆինիմէ, պիթիրէճէիմ.	ժը ֆինիմէ, պիթիրտէիտիմ.
Je recevrai, ընկալայց,	Je recevrais, ընդունէի,
ժը արըմէ, ալաճաղրմ.	ժը արըմէ, ալասայ ըտրմ.
Je rendrai, հատուցից,	Je rendrais, հատուցանէի,
ժը արմարմէ, կերի վէրէճէիմ.	ժը արմարմէ, կերի վէրսէ իտիմ:

Ը. Պ ստորադասականի ներկայէն յառաջ գայ եզակի երրորդ դեմն հրամայականի, ուպ'

Արտարասականն ներկայ:

Que j'aime, զի սիրիցեմ, քի սեվէիմ.
 որ ժ'էի,
 que je finisse, զի աւարտիցեմ, քի պիթիրէիմ.
 որ ժը ֆինիս,
 que je reçoive, զի ընդունիցիմ, քի ալայրմ.
 որ ժը արըս,
 que je rende, զի հատուցանիցեմ, քի կերի վէրէիմ.
 որ ժը արմար,

Հրամայական երրորդ դեմն:

Qu'il aime, ի՛նչ էի, սիրեցէ, սեվսին,

qu'il finisse, թի՛ ֆինիս, աւարտեցէ, պի՛թիրօփն .
 qu'il recoive, թի՛ աւարտի, ընկալցի, արըն .
 qu'il rende, թի՛ աւարտի, հատուցէ, կերի վերօփն :

չ. ( ) Ընդունելու թն ներկայէ յառաջ գայ
 'ի, ախ՛ անկատարն սահմանականի՛ փոխելով զգիրս
 ant, 'ի ois, ունի՛

'Աերիւյ ընդունելու թն : Ընկալար սահմանականի :

Aimant, սիրող,	J'aimeis, սիրէի,
էման, սեվէն.	ժ'էմէ, սեվերօփմ .
finissant, աւարտող,	je finissois, աւարտէի,
ֆինիսան, պի՛թիրէն.	ժը ֆինիսան, պի՛թիրիրօփմ .
recevant, ընդունող,	je recevois, ընդունէի,
աւարտան, արան.	ժը աւարտէ, արարամ .
rendant, հատուցանող,	je rendois, հատուցանէի,
աւարտան, կերի վերէն.	ժը աւարտէ, կերի վերիրօփմ :

'ի բաց առեալ լինին 'ի կանոնէ աստի երկրորին
 բայքս՝

'Աերիւյ ընդունելու թն : Ընկալար սահմանականի :

Ayant, ունող,	j'avois, ունէի,
էյան, վար օլան.	ժ'ավէ, պէնիմ վար ըարը .
Sachant, գիտող,	je savois, գիտէի,
աչան, պիլէն.	ժը սավէ, պիլիրօփմ :

( ) Երկրորդ՝ յառաջ գան յոգնակի առաջին, երկրորդ,
 և երրորդ դէմքն սահմանականի ներկային՝ փոխելով
 զնոյն գիրս ant, 'ի ons, 'ի ez, և 'ի ent, ունի՛

Nous aimons, vous aimez, ils aiment, սիրեմք, ևն .
 նաւ էման, զուր էմէ, էլ էմ, սեվերիզ, ևն .
 Nous finissons, vous finissez, ils finissent,
 նա ֆինիսան, զու ֆինիսան, է ֆինիս,
 Nous rendons, vous rendez, ils rendent,
 նա աւարտան, զու աւարտան, է աւարտ,

'ի բաց առեալ լինին 'ի կանոնէ աստի հետևեալքս,
 յորոց ոմանք յառաջին, ոմանք յերկրորդ, և ոմանք յեր-
 րորդ՝ զէմն զարտուղին, ունի՛

Ներկայ ընդհանրություններ :

Étant, էլին,	գոյող,	օլան.
ayant, էյան,	ունող,	վար օլան.
sachant, սաչան,	գիտող,	պիլէն.
faisant, ֆէյան,	արարող,	էտէն.
disant, փէյան,	ասացող,	տէյէն.
recevant, րեսսւլան,	ընդունող,	ալան.
voulant, վուլան,	կամեցող,	խտէյէն.
pouvant, փուլան.	կարող,	քատիր օլան.
obtenant, օպլէլան,	իձեռս բերող,	էլէ կէթիրէն.
venant, վենան,	եկող,	կէլէն.
allant, ալան,	գնացող,	կիրտէն :

Սահմանափակի ներկայ յոգեալի :

Nous sommes, նու սօմ,	vous êtes, վու էլէ,	ils sont, ի սօն,	Քը եմք, էն.
Nous avons, նու աւօն,	vous avez, վու աձէ,	ils ont, ի սօն,	պիր իզ, էն.
Nous savons, նու սաւօն,	vous savez, վու սաձէ,	ils savent, ի սաձ,	մք ունիմք, էն.
Nous faisons, նու ֆէյան,	vous faites, վու ֆէլէ,	ils font, ի ֆօն,	պիրգիմ վար, էն.
Nous disons, նու փէյան,	vous dites, վու ֆիլէ,	ils disent, ի ֆիլ,	գիրտմք, էն.
Nous recevons, նու րեսսւլան,	vous recevez, վու րեսսւլէ,	ils reçoivent, ի րեսսւլ,	պիլիրիզ, էն.
Nous voulons, նու վուլան,	vous voulez, վու վուլէ,	ils veulent, ի վեօլ,	առնեմք, էն.
Nous pouvons, նու փուլան,	vous pouvez, վու փուլէ,	ils peuvent, ի փեօլ,	խտերիզ, էն.
Nous obtenons, նու օպլէլան,	vous obtenez, վու օպլէլէ,	ils obtiennent, ի օպլէլէ,	կարեմք, էն.
Nous venons, նու վենան,	vous venez, վու վենէ,	ils viennent, ի վեն,	քատիր իզ, էն.
Nous allons, նու ալան,	vous allez, վու ալէ,	ils vont, ի վօն,	իձեռս բերեմք, էն.
			գամք, էն.
			կէլիրիզ, էն.
			երթամք, էն.
			կիրտերիզ, էն.

Օպլ և սակաւ քաճառաթիս թէ յայմ, և թէ

յայլոց կանոնաց՝ ուսցիս վարժութիք, և գրոց ընթերցմամբ:

Է: Հանցեալ ընդունելութի յառաջ գան այն անժամանակք, որք ևն բաղադրեալ յօժանդակ բայիցս avoir, կ՛է être. ք է՝ ՚ի բաղադրիլն ի սա, մանականի ներկային օժանդակ բայիցս՝ լինի յարակատար սահմանականի, ի կատարելոյ՝ անցեալ յառաջագոյն, ի անկատարի՝ գերակատար, ի պարզ ապառնելոյ՝ անցեալ ապառնի, ի ներկայի թէականի՝ անցեալ թէական, ի ներկայի ստորադասականի՝ կատարեալ ստորադասական, ի անկատարի՝ գերակատար, և ի ներկայի աներևութի՝ անցեալ աներևելոյթ: Օրինակս սոցին ըն բաղադրելոցն ի avoir բայի տեսեր ապարէն ՚ի վերոյկարգեալ լծորդութիս, իսկ ըն բաղադրելոցն ի être բայիս՝ տեսցես ՚ի լծորդութիս չէզոքական բայից:

Այլ գիտել պարտ է, զի առ հասարակ հինգ նախական ժամանակք միայն նշանակին. քնդի պարզ ապառնին յառաջ գոյ յաներևութի ներկայէ՝ փոխելով զէ, կամ զre ՚ի rai, ույ՝

Ընդունելութի ներկայ: Անհամարանի ապառնի:

aimer,	սիրել,	j'aimerai,	սիրեցից,
էմ,	սեվմէք.	ժ'էմ,	սեվճէյիմ.
rendre,	հատուցանել,	je rendrai,	հատուցից,
անար,	կերի վերմէք.	ժ'անար,	կերի վերճէյիմ:

Իւ ներկայն ստորադասականին ՚ի ներկայէ ընդունելութե՝ փոխելով զant ՚ի e, ույ՝

Ընդունելութի ներկայ: Արարատասականի ներկայ:

aimant,	սիրող,	que j'aime,	զի սիրիցեմ,
էման,	սեվէն.	ք ժ'էմ,	քի սեվէյիմ.
finissant,	աւարտող,	que je finisse,	զի աւարտիցեմ,
Ֆինիսան,	պիթիրէն.	ք ժ'էմ,	քի պիթիրէյիմ:

Բայց քանզի այս երկու կանոնք ներքոյ անկանին բազում բացառութեց, որք յաւետ շփոթեն զմիտս քան օւսուցանեն, յոյն սակամէք ՚ի ցուցակիդ եղաք եօթն, և զկանոնդ ևս ըն այնմ ուղղեցաք:

Աստանօր ասասցօր ինչ ևս համառօտիւ՝ ՚ի վր վերջաւորութեց, կամ վերջին տառից, որ սեփական իւրաքանչիւր դիմացն բայից, առ առաւել դիւրութի՛ ՚ի լծօրդեւ զբայս՝ որ ՚ի ցուցակիդ :

Սերջին տառք սեփականք եզակի առաջին դիմաց առ Վաղդիացիս՝ են սք, e, i, s, x. ուն՝ j'aime, j'aime. rai, je finis, je veux.

Սերջին տառն եզակի երկրորդ դիմի է միշտ և յամի գիրս s, կամ x, ուստի եթէ առաջին դէմն ևս յանգի ՚ի s կամ ՚ի x, երկրորդ դէմն մնայ մի և նոյն չ առաջին դիմին, ուն՝ tu finis, tu veux.

Իսկ եթէ վերջին տառն առաջին դիմի իցէ e, յերկրորդ դէմն յաւելնալ լինի ՚ի վր գիրս s, ուն՝ tu aimes. այլ եթէ իցէ i, փոխնալ լինի այն ՚ի s, ուն՝ tu aimeras.

Սերջին տառքն երրորդ դիմի են a, e, c, d, t.

A յանգի յերրորդ դէմն, յորժամ՝ առաջին դէմն յանգի ՚ի ai, ուն՝

J'aimai, il aima,

E յանգի յերրորդ դէմն, յորժամ՝ առաջին դէմն յանգի ՚ի e, ուն՝

J'aime, il aime,

C կամ d յանգի յերրորդ դէմն, միայն յորժամ՝ առաջին դէմն յանգի ՚ի cs, կամ ՚ի ds, ուն՝

Je rends, il rend,

Je convains, il convainc.

Յայլ ամ բայս, յորս s կամ x յանգի առաջին դէմն, երրորդ դէմն յանգի միշտ t, ուն՝

Je viens, je veux, je combats,

il vient, il veut, il combat.

Իսկ ՚ի յոգնակին՝ վերջաւորութիւք սահմանականի կատարելոյ յամ բայս են՝ mes, tes, rent, ուն՝ nous aimâmes, vous aimâtes, ils aimèrent.

Սերջաւորութիւք ապառնելոյ են՝ ons, ez, ont. ուն՝ nous aimerons, vous aimerez, ils aimeront.

Իսկ այլ ամ ժամանակաց յոգնակի վերջաւորութիւքն են՝ ons, ez, ent, զորոց զօրինակս տես ՚ի վերոյկարգեալ լծօրդութիւ բայից :

Նախնական Տախանակք

Ներկայից՝ Ներկայից, Ներկայից, Ներկայից
 Ներկայից, Ներկայից, Ներկայից, Ներկայից

Առաջին

ա. Aimer, Սիրել, aimant, aimé,
 Երբ, Սկսելք, հան, հե,

Երկրորդ

ա. Finir, Աւարտել, finissant, fini,
 Ֆինիս, Պիտիւմք, ֆինիսան, ֆինի,
 ք. Sentir, Օգտւել, sentant, senti,
 Սանկիւ, Տոյմար, սանկիւ, սանկիւ,
 ք. Ouvrir, Մանալ, ouvrant, ouvert,
 Սալան, Այմար, սալան, սալան,
 ք. Tenir, Սնել, tenant, tenu,
 Սնելան, Սուրմար, սնելան, սնելան,

Երրորդ

ա. Recevoir, Սնորհանել, recevant, reçu,
 Սուրմար, Այմար, սուրման, սուրման,

Չորրորդ

ա. Rendre, Հատուցանել, rendant, rendu,
 Սանդար, Արի վերադառնալ, սանդարան, սանդարան,
 ք. Plaire, Հաճոյանալ, plaisant, plu,
 Փլէս, Սորդուլ Օյմար, փլէսան, փլէսան,
 ք. Paroitre, Երևել, paroissant, paru,
 Փառելան, Արիւնք, փառելան, փառելան,
 ք. Réduire, Արածել, réduisant, réduit,
 Սեպիլան, Չեկերմար, սեպիլան, սեպիլան,
 ք. Craindre, Երկնել, craignant, craint,
 Քաշիլան, Քորմար, քաշիլան, քաշիլան,

կանոնաւոր բայից :

Ստորագրուած	Ստորագրուած	Ստորագրուած	Ստորագրուած
Ներքին	Ներքին	Ներքին	Ներքին

Երկրորդ խումբ :

j'aime,	j'aimai,	j'aimerai,	que j'aime,
ժ'էմ,	ժ'էիք,	ժ'էմուք,	քը ժ'էմ :

Երկրորդ խումբ :

je finis,	je finis,	je finirai,	que je finisse,
ժը ֆինի,	ժը ֆինի,	ժը ֆինիւմք,	քը ժը ֆինիս :
je sens,	je sentis,	je sentirai,	que je sente
ժը սան,	ժը սանի,	ժը սանիւմք,	քը ժը սանի :
j'ouvre,	j'ouvris,	j'ouvrirai,	que j'ouvre
ժ'օււր,	ժ'օււրի,	ժ'օււրիւմք,	քը ժ'օււր :
je tiens,	je tins,	je tiendrai,	que je tienne,
ժը տին,	ժը տին,	ժը տինիւմք,	քը ժը տին :

Երկրորդ խումբ :

je reçois,	je reçus,	je recevrai,	que je reçoive,
ժը րեւոս,	ժը րեւսիք,	ժը րեւուրիւմք,	քը ժը րեւուսի :

Երկրորդ խումբ :

je rends,	je rendis,	je rendrai,	que je rende,
ժը րանս,	ժը րանսիք,	ժը րանսուրիւմք,	քը ժը րանսուր :
je plais,	je plus,	je plairai,	que je plaise,
ժը քլէ,	ժը քլէք,	ժը քլէւմք,	քը ժը քլէս :
je parois,	je parus,	je paroitrai,	que je paroisse,
ժը քարուք,	ժը քարուքիք,	ժը քարուքիւմք,	քը ժը քարուքի :
je réduis,	je réduisis,	je réduirai,	que je réduise,
ժը րեւսիւմք,	ժը րեւսիւմքիք,	ժը րեւսիւմքիւմք,	քը ժը րեւսիւմքի :
je crains,	je craignis,	je craindrai,	que je craigne
ժը քրանսիք,	ժը քրանսիքիք,	ժը քրանսիքիւմք,	քը ժը քրանսիքի :

Ըրդ՝ ը այսմ՝ ցուցակիս՝ ամ կանոնաւոր բայք անկեալք չ առաջին և չ երրորդ լծորդութիք՝ խոնարհին ը ամի ը վերոյկարգեալ օրինակացդ՝ aimer էմ, և recevoir առաջին բայից : Իսկ որք միանգամ՝ անկանին չ երկրորդ, և չ չորրորդ լծորդութիք՝ խոնարհին ը սէսպէս օրինակացդ, զորս տեսանես :

Յերկրորդ լծորդութեն՝ ը առաջին օրինակին խոնարհին բայքս՝

bâtit, պոլիւն,	շինել,	եալմար.
bénir, պիւն,	օրհնել,	միւպարեքլէմք.
choisir, շուպիւն,	ընտրել,	սէլմք.
embellir, անուշիւն,	գեղեցկացուցանել,	կիւղէլթմք.
réjouir, ալիւն,	ուրախացուցանել,	շաղ էթմք.

և այլ սոցին նմանք :

Իստ երկրորդ օրինակին խոնարհին՝

dormir, փոսիւն,	ննջել,	ույումար.
partir, փալիւն,	մեկնիլ,	կիթմք.
servir, սիւն,	ծառայել,	հըզմէթ էթմք.

և այլ սոցին նմանք :

Իստ երրորդ օրինակին խոնարհին՝

couvrir, քուլիւն,	ծածկել,	էօրթմք.
offrir, օփիւն,	մատուցանել,	արղ էթմք.

և այլ սոցին նմանք :

Իստ չորրորդ օրինակին խոնարհին՝

maintenir, մեյլիւն,	պահել,	սաքլամար.
obtenir, օպլիւն,	ի ձեռս բերել,	էլէ կէթիրմք.
venir, վեյիւն,	գալ,	կէլմք.
subvenir, սիւպվեյիւն,	օգնել,	եարտլմ էթմք.

և այլ բաղադրեալք ՚ի tenir, և ՚ի venir, բայից :

Ի չորրորդ լծորդութեն ը առաջին օրինակի խոնարհին բայքս՝

attendre, ալանիւն,	սպասել,	պէքլէմք.
perdre, փիւն,	կորուսանել,	քայպ էթմք.
répondre, ալիւն,	պատասխանել,	ճուղապ վէրմք.

և այլ սոցին նմանք :

Ըստ երկրորդ օրինակին խոնարհին՝
 complaire, բռնիւիւն, հաճոյ լինել, հօշ օլմար.
 taire, լիւն, լուել, սուս օլմար.
 և այլ սոցին նմանք:

Ըստ երրորդ օրինակին խոնարհին՝
 connoltre, բռնիւիւն, ճանաչել, (Ժանրմար.
 croltre, բռնիւիւն, ածել, պէջիւմէք.
 և այլ սոցին նմանք:

Ըստ չորրորդ օրինակին խոնարհին՝
 cuire, բռնիւն, եփել, վիշիբմէք.
 instruire, էն-լիւն-լիւն, հրահանգել, էջրէթմէք.
 և այլ սոցին նմանք:

Ըստ հինգերորդ օրինակին խոնարհին՝
 plaindre, բռնիւն, ցաւիլ, աճրմար.
 ceindre, բռնիւն, գօտի լիւն ածել, գուշանմար.
 joindre, ժօնիւն, կցել, գալուշտուրմար.
 և այլ սոցին նմանք:

Ըստ անոյ Բարուս լինի, էլիւն գումն 'ի Բայից ասի, և
 իմ գամնիւն 'ի աս 'ի լծորդեայիւն ըստ նախնական
 ժամանակացն, և ըստ այնց ընդ այլ և ժամանակս եւ
 ըստ վերջիւնիւն լիւն լիւն լիւն:

(3 0 4 0 2 0 6 Ի :

'ի վերայ լծորդեայիւն ան-անն Բայից:

Սանկանն բայից ոմանք զարտուղին 'ի Ժամանակս ինչ
 կամ 'ի դէմս, իսկ սյլք բնաւ պակասին 'ի նոսին և կամ
 ոչ են 'ի գործածութեն:

Օտոսա զննեք առաջի 'ի հետագայ ցուցակիդ ըստ
 կարգի լծորդութեն ըն նախնական Ժամանակաց իւրեանց,
 յորոց այլ Ժամանակքն ինքն ին բղխեն ըն վերայկարգեալ
 կանոնացդ: Այլ յայտ է, զի որք միանգամ պակասին 'ի
 նախնական Ժամանակս յայսոսիկ, պակասին և 'ի Ժամանակս
 բղխեալս 'ի նոցանէ:

Նախնական ժամանակք

Ընկերացիք Սերիւյ :	Նշանակութի :	Ընդունելութի Սերիւյ :	Ընդունելութի Սերիւյ :
			Նաաջիշ
Aller ,	Գնալ ,	allant ,	allé ,
Ընկ ,	Կիժմէք ,	ալմն ,	ալէ ,
Envoyer ,	Նաաքել ,	envoyant ,	envoyé ,
Ընկուցիկ ,	Կէտնտէրմէք ,	անկուցիկան ,	անկուցիկ ,
Fuer ,	Հոսիլ ,	puant ,	pué ,
Փիւկ ,	Քօքմաք ,	փիւան ,	փիւկ ,
Tisser ,	Ընկնել զոսոյն ,	tissant ,	tissu ,
Թիւտիկ ,	Տօքումաք ,	Թիւտան ,	Թիւտիկ ,
			Երկրորդ
Bouillir ,	Եռալ ,	bouillant ,	bouilli ,
Պոսուցիկ ,	Քայնամաք ,	պոսուցիկան ,	պոսուցիկ ,
Courir ,	Ընթանալ ,	courant ,	couru ,
Քոսուցիկ ,	Սկիւրթմէք ,	քոսուցիկան ,	քոսուցիկ ,
Cueillir ,	Հաաքել ,	cueillant ,	cueilli ,
Քեոյլիկ ,	Տէվլիմէք ,	քեոյլիկան ,	քեոյլիկ ,
Faillir ,	Սխալել ,	faillant ,	failli ,
Փոսուցիկ ,	Եանդըմաք ,	փոսուցիկան ,	փոսուցիկ ,
Fuir ,	Փախչիլ ,	fuyant ,	fui ,
Փիւկ ,	Քաչմաք ,	փիւկան ,	փիւկ ,
Hair ,	Ըտել ,	haissant ,	haï ,
Հանիկ ,	Պուղղիթմէք ,	հանիկան ,	հանիկ ,
Mourir ,	Սեռանել ,	mourant ,	mort ,
Սոսուցիկ ,	Լալմէք ,	սոսուցիկան ,	սոս ,
Ouir ,	Կսել ,	. . .	ouï ,
Սիւկ ,	Իշիթմէք ,	. . .	սիւկ ,
Quérir ,	Յուղել ,	. . .	. . .
Քիւկ ,	Ըրամաք ,	. . .	. . .
Requérir ,	Ինդրել ,	requérant ,	requis ,
Սըլիկ ,	Տիլմէք ,	սըլիկան ,	սըլիկ ,

անկանոն բայից :

Ս ա չ մ ա ն ա կ ա ն

Ստորագասկն

Ներկայ. Կորուրեւում. Լուսանի :

Ներկայ :

Լ ճ ո Ր Ղ ո Ւ Թ ի :

je vais,	j'allai,	j'irai,	que j'aïlle,
ժը վէ,	ժ'ալէ,	ժ'իրաւ,	բը ժ'այլ.
j'envoie,	j'envoyai,	j'enverrai,	que j'envoye,
ժ'անվում,	ժ'անվումայելի,	ժ'անվումաւ,	բը ժ'անվումայելը.
je pus,	je puai,	je puerai,	que je pue,
ժը քիւ,	ժը քիւի,	ժը քիւրաւ,	բը ժը քիւ.
je tisse,	je tissai,	je tisserai,	que je tisse,
ժը լիւս,	ժը լիւսի,	ժը լիւսաւ,	բը ժը լիւս :

Լ ճ ո Ր Ղ ո Ւ Թ ի :

je bous,	je bouillis,	je bouillirai,	que je bouille,
ժը պոս,	ժը պոսյելի,	ժը պոսյելիաւ,	բը ժը պոսյել.
je cours,	je courus,	je courrai,	que je courre,
ժը սոսոս,	ժը սոսոսիս,	ժը սոսոսաւ,	բը ժը սոսոս.
je cueille,	je cueillis,	je cueillerai,	que je cueille,
ժը բեօյլ,	ժը բեօյլի,	ժը բեօյլիաւ,	բը ժը բեօյլ.
je faux,	je faillis,	je faudrai	կժ՝ je faillirai,
ժը ֆո,	ժը ֆոյլի,	ժը ֆոսաւ	կժ՝ ժը ֆոյլիաւ.
je fuis,	je fuis,	je fuirai,	que je fuie,
ժը ֆիւի,	ժը ֆիւի,	ժը ֆիւիաւ,	բը ժը ֆիւի.
je hais,	je haïs,	je haïrai,	que je haisse,
ժը հիւ,	ժը հիւի,	ժը հիւիաւ,	բը ժը հիւ.
je meurs,	je mourus,	je mourrai,	que je meure,
ժը մեոս,	ժը մեոսիս,	ժը մեոսաւ,	բը ժը մեոս.
. . .	j'ouis,	. . .	. . .
. . .	ժ'ուի,	. . .	. . .
. . .	. . .	. . .	. . .
. . .	. . .	. . .	. . .

je requiers, je requis, je requerrai, que je requière,
 ժը րեքիւրիս, ժը րեքիւրի, ժը րեքիւրիաւ, բը ժը րեքիւրիս :

Լ'անբարեոյթ	Նշանակուի:	Լ'անբարեոյթի	Լ'անբարեոյթի
Սեղիւյ:		Սեղիւյ,	Լ'անբարեոյթի
		saillant,	
Saillir,	Ելանել 'ի վրայ,	սայլեան,	sailli,
Սայլեիլ,	Պիտեք,	saillissant,	սայլեիլ,
		սայլեիլսան,	
Tressaillir,	Ոսանուլ,	tressaillant,	tressailli,
Թուեւսայլեիլ,	Սըջըրամար,	Լըեւսայլեան,	Լուեւսայլեիլ,
Vêtir,	Օգնուլ,	vêtant,	vêtu,
Վեցիլ,	Վկրմէք,	վեցան,	վեցիլ,
			Լ'ըրրորդ
Choir,	Լ'անկիլ,	. . .	chu,
Շուիլ,	Տիւշմէք,	. . .	շիւ,
Déchoir,	Լ'անկիլ,	. . .	déchu,
Տեշուիլ,	Տիւշմէք,	. . .	տեշիւ,
Echoir,	Վիճակիլ,	échéant,	échu,
Էշուիլ,	Լ'ատկիւմէք,	էշեան,	էշիւ,
Falloir,	Պիտոյլինել,	. . .	fallu,
Ֆալուիլ,	Լ'աղմ օլմար,	. . .	ֆալուիլ,
Mouvoir,	Շարժել,	mouvant,	mu,
Սնուիլ,	Վըմըլտամար,	սնուան,	սնուիլ,
Pleuvoir,	Լ'անքել,	pleuvant,	plu,
Փլեւուիլ,	Լ'աղմուր հաղմար,	փլեւուան,	փլեւուիլ,
Pouvoir,	Վարել,	pouvant,	pu,
Փուուիլ,	Վատիր օլմար,	փուուան,	փուուիլ,
Savoir,	Վիտել,	sachant,	su,
Սուուիլ,	Պիլմէք,	սուան,	սուիլ,
Seoir,	Տարմարիլ,	séant,	sis,
Սուիլ,	Լ'աքըջմար,	սուան,	սիլ,
S'asseoir,	Լ'աղմիլ,	s'asseyant,	assis,
Սուսուիլ,	Շուրմար,	սուսուեյան,	սուսուիլ,
Surseoir,	Տապաղել,	sursoyant,	sursis,
Սուսուիլ,	Ոգամար,	սուսուայան,	սուսուիլ,
Valoir,	Օրել,	valant,	valu,
Վուուիլ,	Վատիր օլմար,	վուուան,	վուուիլ,
Voir,	Տեսանել,	voyant,	vu,
Վուուիլ,	Վեօրմէք,	վուուայան,	վուուիլ,

Լ'անհրաժեշտ	Նշանակուի:	Բնորոշելու թի	Երկուսը
Սերտ:	Նշանակուի:	Երկուսը	Երկուսը
Pouvoir,	Հողալ,	pourvoyant,	pourvu,
Փորձուստ,	Քայլորմար,	ժողովուրդ,	ժողովուրդ,
Vouloir,	կամել,	voulant,	voulu,
Ստուստ,	խտեմէք,	ժողովուրդ,	ժողովուրդ,
Չորրորդ			
Battre,	Հարկանել,	battant,	battu,
Պարտ,	Սուրմար,	դուրան,	դուրան,
Boire,	Բուրել,	buvant,	bu,
Պարտ,	Իմէք,	դուրան,	դուրան,
Braire,	Օռնել,	. . . . .	. . . . .
Պարտ,	Լնդորմար,	. . . . .	. . . . .
Bruire,	Շառաշել,	bruant,	. . . . .
Պարտ,	Շամաթա էթմէք,	դուրան,	. . . . .
Circoncire,	Թիւրիատել,	. . . . .	circoncis,
Ստուստ,	Սիւննէթ էթմէք,	. . . . .	ստուստ,
Clorre,	Փակել,	. . . . .	clos,
Քլոր,	Քարիամար,	. . . . .	քլոր,
Conclurre,	Եզնկցնել,	concluant,	conclu,
Քանջելուստ,	Քարար վէրմէք, սոնջելուստ,	սոնջելուստ,	սոնջելուստ,
Exclure,	Իբաց հանել,	excluant,	exclus,
Իբացելուստ,	Չքարմար,	էբացելուստ,	էբացելուստ,
Confire,	Լնուշել,	confisant,	confit,
Քանջիլուստ,	Թիւթլըլամար,	սոնջիլուստ,	սոնջիլուստ,
Coudre,	Կարել,	cousant,	cousu,
Քարտ,	Տիրմէք,	քարտան,	քարտան,
Croire,	Հաւատալ,	croyant,	cru,
Քարտ,	Ինանմար,	քարտան,	քարտան,
Dire,	Լսել,	disant,	dit,
Տիւ,	Տէմէք,	դիւստան,	դիւստան,
Maudire,	Լնիծել,	maudissant,	maudit,
Ստուստ,	Նալէթլէմէք,	ստուստան,	ստուստան,
Ecrire,	Վրել,	écrivant,	écrit,
Իբացելուստ,	Կարմար,	էբացելուստ,	էբացելուստ,
Faire,	Լնել,	faisant,	fait,
Փէլուստ,	Լթմէք,	փէլուստան,	փէլուստան,

Դներևոյթ՝ Կշանակուի: Ընդունելութի՝
 Երկայ: Երկալ:

Frise,	Տապակել,	.	.	frit,
Ֆրիս,	Թափաէթմէք	.	.	ֆրի:
Lire,	Ընթեռնուլ,	lisant,		lu,
Լիւր,	Օքումաք,	լիւան,		լիւ,
Luire,	Փայլել,	luisant,		lui,
Լիւիւր,	Փարլամաք,	լիւլիւան,		լիւիւ,
Mettre,	Գնել,	mettant,		mis,
Մէլիւր,	Վօմաք,	մէլան,		մի,
Moudre,	Ըղալ,	moulant,		moulu,
Մումար,	Իյիւթմէք,	մուման,		մումիւ,
Naitre,	Օնանիլ,	naissant,		né,
Նիւլիւր,	Տողմաք,	նիւսան,		նիւ,
Nuire,	Վնասել,	nuisant,		nui,
Նիւիւր,	Օյր վերմէք,	նիւլիւան,		նիւիւ,
Prendre,	Ընուլ,	prenant,		pris,
Փումար,	Ըմաք,	փուման,		փիւ,
Rire,	Օիծաղիլ,	riant,		ri,
Ռիւր,	Կիւլմէք,	ռիւան,		ռիւ,
Rompre,	Ինկանել,	rompant,		rompu,
Ռօնփիւր,	Վըրմաք,	ռօնփան,		ռօնփիւ,
Absoudre,	Ըրձակել,	absolvant,		absous,
Ըպարարար,	Իպրաէթմէք,	ապարլան,		ապար,
Résoudre,	Լուծանել,	résolvant,		résous & résolu,
Սիւսարար,	Լըրիթմէք,	սիւսլան,		սիւսիւ & սիւսլիւ
Suffire,	Շատ լինել,	suffisant,		suffi,
Սիւֆիւր,	Եթէթր օլմաք,	սիւֆիւան,		սիւֆիւ,
Suivre,	Օջետ երթալ	suiuant,		suiui,
Սիւիլիւր,	Ըրարարար կիթմէք,	սիւիլան,		սիւիլիւ,
Traire,	Կթել,	trayant,		trait,
Թումիւր,	Սաղմաք,	թումիւան,		թումիւ,
Vaincre,	Ճաղթել,	vainquant,		vaincu,
Վիւնիւր,	Լենմէք,	վիւնան,		վիւնիւ,
Vivre,	Կեալ,	vivant,		vécu,
Վիւլիւր,	Լաշամաք,	վիւլան,		վիւլիւ,

Ի բաց թողումք զբայս բաղադրեալս 'ի կարդելոցդ 'ի ցուցակիս, վն զի զՏեա երթան ը անի պարզեց-իւ-րեանց, և կամ այնց բաղադրելոց՝ որք եղեալ են 'ի ցուցակիդ: Օրորինակ բաչքս՝

promettre, ~~պատշաճ~~, խոստանալ, սեօզ վերմբ:
admettre, ~~արձեւ~~, ընդունել, քապուլ էթմէք:
remettre, ~~արձեւ~~, վերստին գնել, թէքրար քոմար-
զՏեա երթան ը անի պարզի իւրեանց, որ է բայս mettre
թէլ:

Սոյնպէս և բայքս՝
Acquérir, ~~արձեւ~~, ստանալ, էլէ կէթիւմք:
Conquérir, ~~արձեւ~~, ստանալ զհնուք, զապթ էթմէք:
զՏեա երթան ը անի միւս այլ բաղադրելոյ 'ի quérir
բայէ, այն ինքն է բայս requérir ~~արձեւ~~՝ նշանա-
կեալ 'ի ցուցակիդ: Ըստ այսմ և այլք:

Ըրդ՝ 'ի միտ առեալ միանգամ զվերոյկարգեալ ցուցակսդ՝ եթէ կանոնաւոր, և եթէ անկանոն բայից, և յուշ անեալ զկանոնս՝ որ 'ի վր ծագման ժամանակաց 'ի նախնեթաց յօդուածիդ, շմնայ քեզ բայ, զոր շիցես կարող լծորդել:

Յ օ դ ո շ ա ծ զ:

Ի վերայ պէտքս ցեղնց բայնց, և 'ի վերայ լծորդութեց՝ որ սեօզման իւրաքանչիւրոց:

Եւնակ 'ի վերայ ներգործական, և իրաւորական բայնց:

Բայք ըստ նշանակութե իւրեանց բաժանին 'ի ներգործական, 'ի կրաւորական, 'ի չէզոքական, 'ի փոխադարձ, և 'ի դիմազորի:

Ներգործական բայն է՝ որ նշանակէ զանցանել իրիք ներգործութե 'ի գործողէ 'ի կրողն, թէ ներքին իցէ այս ներգործութի, և թէ արտաքին. ուր՝

Le Roi aime les bons su- թագաւորն սէրէ զբարի
jets. հպատակս:

Ի զիտա էմ լէ սօն սիժէ: Փատիշահ սէվեր էյի բայէ-
լէրի:

Ի վր լծորդութի ներգործական բայից չիք ինչ մասնաւոր գիտելի, զի որք միանգամ կանոնաւորք են՝ ըստ կանոնաւոր բայից խոնարհին, իսկ որք անկանոնքն են՝ ըջուցակի անկանոն բայից լծորդին :

Կրաւորական բայն է, որ նշանակէ զընդունել կողովն զներգործութի ՚ի գործողէ . ուպ՝

Les bons sujets sont aimés par le Roi. Իարի հպատակք սիրին ՚ի թագաւորէ :

Ի Է որն սի-ձէ սօնթ էմէ : Ի յի բայէլէք սեւելելէք փատիչահատան :

Ըն Գաղղիացիս չիք յատուկ ձայն կրաւորական բայիս այլ լինի կրաւորական բայ՝ յարելով զամ՝ ժամանակս և զնշանակս էական կի՞ օժանդակ բայիս être ելն . յանցեալ ընդունելութին ներգործական բային, զոր կամին փոխել ՚ի կրաւորական : Հորմէ ունիս իմանալ, զի մի միայն է լծորդութի կրաւորական բայի, այն է՝ նոյն իսկ լծորդութի էական բայիս être ելն . ունելով ՚ի վն իւր զանցեալ ընդունելութի ներգործական բային՝ համաձայն անունն բայի, կի՞ ենթակայի կրելուն՝ թուով և սեռիչ, թէպէտ մեք յամ ժամանակս ոչ կրկնեմք զիզականն : Լւանիկ քեզ օրինակ :

Խոնարհումն կրաւորական բայի :

Սահմանական :

Սեբից :

Je suis aimé	կի՞ aimé,	սիրիմ՝	
Ժե սի-ի-յ է-մէ,	կի՞ է-մէ,	սէվիլիրիմ՝	
tu es aimé	կի՞ aimée,	սիրիս,	
Թէ- է-յ է-մէ,	կի՞ է-մէ,	սէվիլիրսին,	
il est aimé	կի՞ elle est aimée,	սիրի,	
Իլ է-լ է-մէ,	կի՞ է-լ է-լ է-մէ,	սէվիլիր .	
nous sommes	aimés	կի՞ aimées,	սիրիմք,
նոս սօմյ է-մէ,	կի՞ է-մէ,	սէվիլիրիչ :	
vous êtes	aimés	կի՞ aimées,	սիրիք,
վոս է-լ է-լ է-մէ,	կի՞ է-մէ,	սէվիլիրսինիչ :	
ils sont	aimés	կի՞ elles sont aimées,	սիրին,
ի սօնլ է-մէ,	կի՞ է-լ սօնլ է-մէ,	սէվիլիրլէք :	

Այսօր :

յ'էտոյս ասմէ ,	սիրէի .
ժ'էլէկէ կ'էր ,	սէվիլիրիտիմ' ,
tu էտոյս ասմէ ,	սիրէիր ,
էլ- էլէկէ կ'էր ,	սէվիլիրիտին ,
il էտոյս ասմէ ,	սիրէր ,
էլ էլէլէ կ'էր ,	սէվիլիրիտի .
nous էտոյս ասմէ ,	սիրէսք ,
նոս էլէլէկէ կ'էր ,	սէվիլիրիտիք ,
vous էտոյս ասմէ ,	սիրէիք ,
զոս էլէլէկէ կ'էր ,	սէվիլիրիտինիդ ,
ils էտոյս ասմէ ,	սիրէին ,
էլ էլէլէ կ'էր ,	սէվիլիրիտիլէր :

Այսօր եւս :

Je fus ասմէ ,	սիրեցայ ,
ժ'էլ Ֆի-կէ կ'էր ,	սէվիլտիմ' ,
tu fus ասմէ ,	սիրեցար ,
էլ- Ֆի-կէ կ'էր ,	սէվիլտին ,
il fut ասմէ ,	սիրեցաւ .
է Ֆի-լէ կ'էր ,	սէվիլտի .
nous ֆիւմէ ասմէ ,	սիրեցաք ,
նոս Ֆի-կէ կ'էր ,	սէվիլտիք ,
vous ֆիւմէ ասմէ ,	սիրեցայք ,
զոս Ֆի-լէ կ'էր ,	սէվիլտինիդ ,
ils furent ասմէ ,	սիրեցան ,
է Ֆի-լէ կ'էր ,	սէվիլտիլէր :

Յարսկայս :

J'ai էտէ ասմէ ,	սիրեալ եմ' ,
ժ'է էլէ կ'էր ,	սէվիլտիշ իմ' ,
tu as էտէ ասմէ ,	սիրեալ ես ,
էլ- ոս էլէ կ'էր ,	սէվիլտիշ սին ,
il a էտէ ասմէ ,	սիրեալ է .
էլ - էլէ կ'էր ,	սէվիլտիշ տիր .
nous avoyus էտէ ասմէ ,	սիրեալ եմք ,
նոս էլ- շոս էլէ կ'էր ,	սէվիլտիշ իդ .

vous avez été aimés, սիրեալ էք,
 զուս մէկ ելե եմէ, սէվիմիշ սինիզ,
 ils ont été aimés, սիրեալ են,
 էլ օնէ ելե եմէ, սէվիմիշ սիրէք :

Ընցեալ յառաջագոյն :

J'eus été aimé, սիրեցայ,
 Ժեւ ելե եմէ, սէվիմիշ օլտում,
 tu eus été aimé, սիրեցար,
 Ըեւ էւ ելե եմէ, սէվիմիշ օլտուն,
 il eut été aimé, սիրեցաւ,
 էլ էւ ելե եմէ, սէվիմիշ օլտու .
 nous eûmes été aimés, սիրեցաք,
 Ձուս էւս ելե եմէ, սէվիմիշ օլտուք,
 vous eûtes été aimés, սիրեցայք,
 զուս էւս ելե եմէ, սէվիմիշ օլտունուք,
 ils eurent été aimés, սիրեցան,
 էլ էւս ելե եմէ, սէվիմիշ օլտուլար :

Գերախաբ :

J'avois été aimés, սիրեալ էի,
 Ժմէւ ելե եմէ, սէվիմիշ իտիմ,
 tu avois été aimé, սիրեալ էիր,
 Ըեւ մէկ ելե եմէ, սէվիմիշ իտին,
 il avoit été aimé, սիրեալ էր,
 էլ մէլե ելե եմէ, սէվիմիշ իտի .
 nous avions été aimés, սիրեալ էաք,
 Ձուս մէնս ելե եմէ, սէվիմիշ իտիք,
 vous aviez été aimés, սիրեալ էիք,
 զուս մէնս ելե եմէ, սէվիմիշ իտինիզ,
 ils avoient été aimés, սիրեալ էին,
 էլ մէլե ելե եմէ, սէվիմիշ իտիէք :

Ըպասնի :

Je serai aimé, սիրեցայց,
 Ժս սլե եմէ, սէվիլէճէյիմ,
 tu seras aimé, սիրեսցիս,
 Ըս սլե եմէ, սէվիլէճէքսին :

il sera aimé,
 Է սըւս էմէ,
 nous serons aimés,
 նսս սըւսնս էմէ,
 vous serez aimés,
 Չսս սըւսէս էմէ,
 il seront aimés,
 Է սըւսնէն էմէ,

սիրեսցի,
 սէվիլէճէք,
 սիրեսցա՞ք,
 սէվիլէճէյիդ,
 սիրեսցիք,
 սէվիլէճէքսինիդ,
 սիրեսցին,
 սէվիլէճէքլէր,

Անցեալ սպասել :

J'aurai été aimé,
 Ժ'ստէ էլէն էմէ,
 tu auras été aimé,
 Լէն սսսս էլէն էմէ,
 il aura été aimé,
 էլ սսս էլէն էմէ,
 nous aurons été aimés,
 նսսս սսսնս էլէն էմէ,
 vous aurez été aimés,
 Չսսս սսսէս էլէն էմէ,
 ils auront été aimés,
 էս սսսնէն էլէն էմէ,

սիրեալ եղէց,
 սէվիլմիշ օլաճաղըմ,
 սիրեալ եղիցիս,
 սէվիլմիշ օլաճաքսըն,
 սիրեալ եղիցի,
 սէվիլմիշ օլաճաք,
 սիրեալ եղիցուք,
 սէվիլմիշ օլաճաղըզ,
 սիրեալ եղիցիք,
 սէվիլմիշ օլաճաքսընըզ,
 սիրեալ եղիցին,
 սէվիլմիշ օլաճաքլար :

Թեանան :

Ներսյ :

Je serois aimé,
 Ժսս սըւսէս էմէ,
 tu serois aimé,
 Լէն սըւսէս էմէ,
 il seroit aimé,
 Է սըւսնէն էմէ,
 nous serions aimés,
 նսս սըւսնէնս էմէ,
 vous seriez aimés,
 Չսս սըւսնէս էմէ,
 ils seroient aimés,
 Է սըւսնէն էմէ,

սիրէի,
 սէվիլսէ իտիմ,
 սիրէիր,
 սէվիլսէ իտին,
 սիրէր,
 սէվիլսէ իտի.
 սիրէաք,
 սէվիլսէ իտիք,
 սիրէիք,
 սէվիլսէ իտինիդ,
 սիրէին,
 սէվիլսէ իտիլէր :

Անցեալ :

J'aurois été aimé,	սիրեալ էի,
ժ'օտեղ էլէի էմէ,	սէվիլմիշ օլսայ ըտըմ՝,
tu aurois été aimé,	սիրեալ էիր,
էի- օտեղ էլէի էմէ,	սէվիլմիշ օլսայ ըտըն՝,
il auroit été aimé,	սիրեալ էր,
էլ օտել էլէի էմէ,	սէվիլմիշ օլսայ ըտը.
nous aurions été aimés,	սիրեալ էաք,
նոս- օտեղ էլէի էմէ,	սէվիլմիշ օլսայ ըտըք,
vous auriez été aimés,	սիրեալ էիք,
ձոս- օտեղ էլէի էմէ,	սէվիլմիշ օլսայ ըտընըզ,
ils auroient été aimés,	սիրեալ էին,
իլ օտել էլէի էմէ,	սէվիլմիշ օլսայ ըտըլար :

Հրամայական :

Sois aimé,	սիրեաց,	սէվիլ,
qu'il soit aimé,	սիրեսցի,	սէվիլին.
soyons aimés,	սիրեսցուք,	սէվիլէլիմ,
soyez aimés,	սիրեսցարուք,	սէվիլին,
qu'ils soient aimés,	սիրեսցին,	սէվիլինէր :
ս'ի սոտէ էմէ,		

Ստորագասական :

Ներկայ կամ սուտանն :

Que je sois aimé,	զի սիրիցիմ՝,
սը ժը սոս- օտեղ էմէ,	քի սէվիլէիմ՝,
que tu sois aimé,	զի սիրիցիս,
սը էի- սոս- օտեղ էմէ,	քի սէվիլէսին,
qu'il soit aimé,	զի սիրիցի,
ս'ի սոտէ էմէ,	քի սէվիլին.
que nous soyons aimés,	զի սիրիցիսք,
սը նոս- սոս- օտեղ էմէ,	քի սէվիլէլիմ՝,
que vous soyez aimés,	զի սիրիցիք,
սը ձոս- սոս- օտեղ էմէ,	քի սէվիլէսինիզ,
qu'ils soient aimés,	զի սիրիցին,
ս'ի սոտէ էմէ,	քի սէվիլինէր :

Անգար :

Que je fusse aimé,	զի սիրէի,
քը ժը ֆի-- էմէ,	քի սէվիլէ խտիմ,
que tu fusses aimé,	զի սիրէիր,
քը էի- ֆի-- էմէ,	քի սէվիլէ խտին,
qu'il fût aimé,	զի սիրէր,
ք'ի ֆի-է էմէ,	քի սէվիլէ խտի .
que nous fussions aimés,	զի սիրէաք,
քը ն-- ֆի-- էմէ,	քի սէվիլէ խտիք,
que vous fussiez aimés,	զի սիրէիք,
քը զ-- ֆի-- էմէ,	քի սէվիլէ խտինիլ,
qu'ils fussent aimés,	զի սիրէին,
ք'ի ֆի-է էմէ,	քի սէվիլէ խտիլէր :

Ապարէալ :

Que j'aie été aimé,	զի սիրեալ իցեմ,
քը ժ'է էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլայլմ,
que tu aies été aimé,	զի սիրեալ իցես,
քը էի- էլ էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլասըն,
qu'il ait été aimé,	զի սիրեալ իցէ,
ք'իլ էլ էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլսուն .
que nous ayons été aimés,	զի սիրեալ իցեմք,
քը ն-- էլ էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլայլմ,
que vous ayez été aimés,	զի սիրեալ իցէք,
քը զ-- էլ էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլասընըլ,
qu'ils aient été aimés,	զի սիրեալ իցեն,
ք'իլ էլ էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլսունլար :

Վերախար :

Que j'eusse été aimé,	զի սիրեալ էի,
ք'ի ժ'է-- էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլայ ըտլմ,
que tu eusses été aimé,	զի սիրեալ էիր,
քը էի- է-- էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլայ ըտըն,
qu'il eût été aimé,	զի սիրեալ էր,
ք'իլ է-է էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլայ ըտը .
que nous eussions été aimés,	զի սիրեալ էաք,
քը ն-- էլ է-- էլէ էմէ,	քի սէվիլիշ օլայ ըտըք,

que vous eussiez été aimés, զի սիրեալ էիք,
 քի սէվելմիշ օլայ ըտընըզ,
 qu'ils eussent été aimés, զի սիրեալ էին,
 քի սէվելմիշ օլայ ըտըլար:

Աներևոյթ:

Ներիւյ:

Etre aimé, ելեւ էիէ, սիրիլ, սէվելմիք:

Անցեալ:

Avoir été aimé, սիրեալ գոլ,
 ալում էիէ էիէ, սէվելմիշ օլմար:

Անգունելութի:

Անցեալ:

Été aimé, ելեւ էիէ, սիրեալ, կի՛ սիրեցեալ, սէվելմիշ:

Ըստ օրինակիս լը այսմիկ կարօղ ես խոնարհել զան՝
 կրաւորական բայս:

է) օ գ ո լ ա ծ է:

Ի վերայ չեղուման բայի:

2 Էզդրական բայն է՝ որ զներգործութի գործողին յիւ-
 քեան 'ի գործողն նշանակէ. ոն՝ aller, ուլ, գնալ,
 կիթմէք. dormir, ուու-թու, ննջել, ուլումար:

Էզդրական բայք լը մեծի մասին լծորդին ոն՝ զներ-
 գործականս լը վերոյկարգեալ լծորդուեց՝ օժանդակ բայ-
 ինս avoir ուլում 'ի բաղադրեալ ժամանակս. ոն՝
 Je dors, ժլ ուու, ննջեմ, ուլումարում.
 J'ai dormi, ժ'ի ուու-թի, ննջեալեմ, ուլումնուլում.
 J'avois dormi, ժ'ուլ ուու-թի, ննջեալ էի, ուլումնուլումում:

Սակայն են եւ էզդրականք, որք խոնարհին 'ի բաղա-
 դրեալ ժմ'կս յայնոսիկ՝ օժանդակ բայի՛ն ցիւրէ ելեւ, լծորդ

օրինակ դիցուք առաջին զամբողջ խոնարհումն մի: Այլ
 դիտելի է, զի՛ ուրիշ կրաւորական բայս՝ յայնոսիկ ժա-
 մանակս, յորս գնի օժանդակ բայս être, անցեալ ընդ-
 ունելու թիւն պարտի համաձայնիլ չէ անո՛ւան կի՛ք չէ գերան-
 ունան՝ թո՛ւով, և սեռի՛ւ, թէպէտ մեր առ չդժուարա-
 ցուցանելոյ զըծորդութիւն՝ ոչ կրկնեմք յամ՝ դէմս, և ՚ի
 ժամանակս:

Խոնարհումն շեղութիւնն Բայի

օժանդակ Բայի՛ւն՝ être ելևա:

Սահմանական:

Սեղութիւն:

Je tombe,	Ժը Լօնու,	անկանիմ՝,	տիւշէրիմ՝,
tu tombes,	Լիւ Լօնու,	անկանիս,	տիւշէրսին,
il tombe,	ի Լօնու,	անկանի,	տիւշէր.
nous tombons,	նու Լօնուօն,	անկանիմք,	տիւշէրիզ,
vous tombez,	վու Լօնուէ,	անկանիք,	տիւշէրսինիզ,
ils tombent,	ի Լօնու,	անկանին,	տիւշէրլէր:

Ընդարար:

Je tombois,	Ժը Լօնուէ,	անկանէի,	տիւշէրիտիմ՝,
tu tombois,	Լիւ Լօնուէ,	անկանէիր,	տիւշէրիտին,
il tomboit,	ի Լօնուէ,	անկանէր,	տիւշէրիտի.
nous tombions,	նու Լօնուէօն,	անկանէաք,	տիւշէրիտիք,
vous tombiez,	վու Լօնուէէ,	անկանէիք,	տիւշէրիտինիզ,
ils tomboient,	ի Լօնուէ,	անկանէին,	տիւշէրիտիլէր:

Կատարելու:

Je tombai,	Ժը Լօնուէ,	անկայ,	տիւշտիւմ՝,
tu tombas,	Լիւ Լօնուա,	անկար,	տիւշտիւն,
il tomba,	ի Լօնուա,	անկաւ,	տիւշտիւ.
nous tombâmes,	նու Լօնուաժ,	անկաք,	տիւշտիւք,
vous tombâtes,	վու Լօնուալէ,	անկայք,	տիւշտիւնիլէզ,
ils tombèrent,	ի Լօնուաւ,	անկան,	տիւշտիւլէր:

Յարմար :

Je suis tombé , կի՞մ tombée ,	անկեալ եմ ,
Ժը սինէ լեօնդէ , կի՞մ լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իւմ ,
tu es tombé ,	անկեալ ես ,
Լին է լեօնդէ ,	տիւշմիւշ սինն ,
il est tombé ,	անկեալ է ,
Էլ է լեօնդէ ,	տիւշմիւշ տիր .
nous sommes tombés , կի՞մ tombées ,	անկեալ եմք ,
նոս սո՛ լեօնդէ , կի՞մ լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իւշ ,
vous êtes tombés ,	անկեալ էք ,
Չոսլ էլէ լեօնդէ ,	տիւշմիւշ սիննիւշ ,
ils sont tombés ,	անկեալ են ,
Է սոն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ տիրէր :

Լնցեալ յառաջագոյն :

Je fus tombé , Ժը ֆին լեօնդէ ,	անկայ ,	տիւշմիւշ օլտում .
tu fus tombé , Լին ֆին լեօնդէ ,	անկար ,	տիւշմիւշ օլտոնն ,
il fut tombé , Է ֆին լեօնդէ ,	անկաւ ,	տիւշմիւշ օլտու .
nous fûmes tombés ,	անկարք ,	տիւշմիւշ օլտուք .
նոս ֆին լեօնդէ ,		
vous fûtes tombés ,	անկայք ,	տիւշմիւշ օլտունուք ,
Չոս ֆինն լեօնդէ ,		
ils furent tombés ,	անկանն ,	տիւշմիւշ օլտուլար :
Է ֆինն լեօնդէ ,		

Գլերմար :

J'étois tombé ,	անկեալ էի ,
Ժ'էլէն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իտիմ ,
tu étois tombé ,	անկեալ էիր ,
Լին էլէն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իտինն ,
il étoit tombé ,	անկեալ էր ,
Էլ էլէն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իտի .
nous étions tombés ,	անկեալ էարք ,
նոսլ էլէնն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իտիք ,
vous étiez tombés ,	անկեալ էիրք ,
Չոսլ էլէնն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իտիննիւշ ,
ils étoient tombés ,	անկեալ էինն ,
Էլ էլէնն լեօնդէ ,	տիւշմիւշ իտիլէր :

Այսպէս :

Je tomberai, ժը լ'օնդըռէ, անկայց, տիւշէճէյիմ,
 tu tomberas, լէն լ'օնդըռաս, անկցիս, տիւշէճէքսին,
 il tombera, է լ'օնդըռաս, անկցի, տիւշէճէք.
 nous tomberons, նոս լ'օնդըռօն, անկցուք, տիւշէճէյիզ,
 vous tomberez, շոս լ'օնդըռէ, անկցիք, տիւշէճէքսինիզ,
 ils tomberont, է լ'օնդըռօն, անկցին, տիւշէճէքլէր :

Այնպէս ապառնի :

Je serai tombé, անկեալ եղէց,
 ժը սըռէ լ'օնդէ,
 tu seras tombé, տիւշմիւշ օլաճաղըմ,
 լէն սըռս լ'օնդէ,
 il sera tombé, անկեալ եղիցիս,
 է սըռս լ'օնդէ,
 nous serons tombés, տիւշմիւշ օլաճաքսըն,
 նոս սըռօն լ'օնդէ,
 vous serez tombés, անկեալ եղիցի,
 շոս սըռէ լ'օնդէ,
 ils seront tombés, տիւշմիւշ օլաճաքսընըզ,
 է սըռօն լ'օնդէ,
 տիւշմիւշ օլաճաքլար :

Իմեական

Ներկայ :

Je tomberois, ժը լ'օնդըռէ, անկանէի, տիւշսէ իտիմ,
 tu tomberois, լէն լ'օնդըռէ, անկանէիր, ,, իտին,
 il tomberoit, է լ'օնդըռէ, անկանէր, ,, իտի.
 nous tomberions, անկանէաք, ,, իտիք,
 նոս լ'օնդըռօն,
 vous tomberiez, անկանէիք, ,, իտինիզ,
 շոս լ'օնդըռիէ,
 ils tomberoient, անկանէին, ,, իտիլէր,
 է լ'օնդըռէ,

Այնպէս :

Je serois tombé, անկեալ էի,
 ժը սըռէ լ'օնդէ,
 տիւշմիւշ օլսայ ըտըմ,

tu serois tombé,

իւն «ըտէն լեօնդէ,
il seroit tombé,

ի «ըտէն լեօնդէ,
nous serions tombés,

նոս «ըտէն լեօնդէ,
vous seriez tombés,

զնս «ըտէն լեօնդէ,
ils seroient tombés,

ի «ըտէն լեօնդէ,

անկեալ էիր,

տիւշմիւշ օլսայ ըտըն;
անկեալ էր,

տիւշմիւշ օլսայ ըտը .
անկեալ էաք,

տիւշմիւշ օլսայ ըտըք,
անկեալ էիրք,

տիւշմիւշ օլսայ ըտընը;
անկեալ էին,

տիւշմիւշ օլսայ ըտըւար:

Հրամայական :

Tombe, լեօնդ,
qu'il tombe, չ'ի լեօնդ,

tombons, լեօնդօն,
tombez, լեօնդէ,

qu'ils tombent, չ'ի լեօնդ,

անկիր, տիւշ,

անկցի, տիւշսինն .

անկցո՛ք, տիւշէլիմ՝,

անկերո՛ք, տիւշինն,

անկցինն, տիւշսիննէլի՛ :

Ստորագասական

Սեբիայ կամ Արտանի :

Que je tombe,

չը ժը լեօնդ,
que tu tombes,

չը լիւն լեօնդ,
qu'il tombe,

չ'ի լեօնդ,
que nous tombions,

չը նոս լեօնդօն,
que vous tombiez,

չը ժնս լեօնդէ,
qu'ils tombent,

չ'ի լեօնդ,

զի անկանիցիմ՝,

քի տիւշէլիմ՝,

զի անկանիցիս,

քի տիւշէսինն,

զի անկանիցի,

քի տիւշսինն .

զի անկանիցիմք՝,

քի տիւշէլիմ՝,

զի անկանիցիք,

քի տիւշէսինիզ՝,

զի անկանիցինն,

քի տիւշսիննէլիք՝ :

Անկարգ :

Que je tombasse,

չը ժը լեօնդաս .
que tu tombasses,

չը լիւն լեօնդաս,

զի անկանէի՝,

քի տիւշէ իտիմ՝,

զի անկանէիր՝,

քի տիւշէ իտինն՝ :

qu'il tombât ,	զի անկանէր ,
ի՛ն լեօնդս ,	քի տիւշէ իտի .
que nous tombassions ,	զի անկանէաք ,
ի՛ն նոս լեօնդասսիօն ,	քի տիւշէ իտիք ,
que vous tombassiez ,	զի անկանէիք ,
ի՛ն զնս լեօնդասսի՛ն .	քի տիւշէ իտի՛նիզ ,
qu'ils tombassent ,	զի անկանէին ,
ի՛ն լեօնդաս ,	քի տիւշէ իտիլէր :

Կարարեալ :

Que je sois tombé ,	զի անկեալ իցեմ ,
ի՛ն ժե սոս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայրմ ,
que tu sois tombé ,	զի անկեալ իցես ,
ի՛ն լէն սոս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլասըն ,
qu'il soit tombé ,	զի անկեալ իցէ ,
ի՛ն սոս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլսուն .
que nous soyons tombés ,	զի անկեալ իցեմք ,
ի՛ն նոս սոսյեօն լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայրմ ,
que vous soyez tombés ,	զի անկեալ իցէք ,
ի՛ն զնս սոսյէն լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլասընըզ ,
qu'ils soient tombés ,	զի անկեալ իցեն ,
ի՛ն սոս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլսունլար :

Գերաւարտ :

Que je fusse tombé ,	զի անկեալ էի ,
ի՛ն ժե ֆէնս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայ ըտրմ ,
que tu fusses tombé ,	զի անկեալ էիր ,
ի՛ն լէն ֆէնս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայ ըտրն ,
qu'il fût tombé ,	զի անկեալ էր ,
ի՛ն ֆէնս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայ ըտր .
que nous fussions tombés ,	զի անկեալ էաք ,
ի՛ն նոս ֆէնսիօն լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայ ըտրք ,
que vous fussiez tombés ,	զի անկեալ էիք ,
ի՛ն զնս ֆէնսիէն լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայ ըտրնըզ ,
qu'ils fussent tombés ,	զի անկեալ էին ,
ի՛ն ֆէնս լեօնդէ ,	քի տիւշմիւշ օլայ ըտրլար :

Ըներևոյթ

Ներկայ :

Tomber, լեռնակ, անկանիլ, տիւշմէք :

Ընցեալ :

Être tombé, ելեռնակ, անկեալ գող, տիւշմիւշ օլմսք :

Ընդունելութի

Ներկայ :

Tombant, լեռնական, անկանօղ, տիւշէն :

Ընցեալ :

Tombé, լեռնակ, անկեալ, տիւշմիւշ :

Ըստ սմին օրինակի, ք՝ օժանդակ բայիւն être ելեռնակ լծորդին և բայքս՝

Aller, ալլե, գնալ, կիթմէք .

Entrer, անլեռնակ, մտանել, կիրմէք .

Sortir, օտլեռնակ, ելանել, չըբմսք .

Naltre, նեռնակ, ծնանիլ, տօղմսք .

Rester, անլեռնակ, մնալ, քալմսք .

Passer, քասնակ, անցանել, կէչմէք .

Venir, լեռնակ, գալ, կէլմէք .

և այլ բազումք :

Սակայն են ևս չէզոքականք, որք անխտիր երբեմն avoir, և երբեմն être օժանդակ բայիւն լծորդին պահելով զնշննշանակութի. որպիսի են՝ օրինակի աղագաւ՝ բայքս՝

Accourir, արտուռնակ, դիմել, սէյիրթմէք .

Croitre, քուռնակ, աճիլ, պէօյիւմէք .

Périr, քիլեռնակ, կորնչիլ, քայս օլմսք .

Rester, անլեռնակ, մնալ, քալմսք .

և այլ սակաւք :

Ըսացաք՝ պահելով զնշննշանակութի. քանզի են ևս չէզոքականք, որք ՚ի փոխել զօժանդակ բայս, փոխեն և զնշանակութին. զորօրինակ՝

( ) Ժանդով Բայն՝ avoir :

Convenir, Ժանձլեմիւ,	պատշաճիւ,	կարըմար,
Echapper, Էշափէ,	զերծանիւ,	քուրթուլմար,
Demeurer, Գըմէօմէ,	բնակել,	սարքին օլմար :

( ) Ժանդով Բայն՝ être :

Convenir, Ժանձլեմիւ,	դաշնակցիւ,	քաղըլաշմար,
Echapper, Էշափէ,	փախչել,	քաշմար,
Demeurer, Գըմէօմէ,	մնալ,	տուրմար,

և այլ սակաւք :

( ) օ դ ո շ ա ծ ը :

Ի վերայ ինչորայն Բայնց :

Փոխադարձ բայքն են նորին, որք ցուցանեն զներգործութի գործողին մնալ կի՛մ անդրադառնալ ՚ի գործօղն, ուստի և խոնարհին միշտ ՚ի ձեռն կրկին դերանուան մի և նոյն զիմի, որոց մին լինի տէր գործողութն, և մյուսն իրր ենթակայ. և մն այսր կրկին դերանուան՝ յոմանց կոչին ևս Գերանուանոր, Pronominel, Ժանձլեմիւ :

Աորա ևս լծորդին ը միոյ ՚ի լծորդութնց՝ ը վերջաւորութն աներևոյթ ներկայի իւրեանց, այլ ՚ի բաղադրեալ ժամանակն միշտ օժանդակ բայիս՝ être : Աստանօրդիցուք օրինակ մի, այլ բաց ՚ի ներկայէն՝ յայլ ժամանակսըն ը առաջին զիմաց և եթ :

Խոնարհութիւն ինչորայն Բայն՝ se Repentir «ըւրբախտիլիւ» :

Աստանական

Ներկայ :

Je me repens,	զզջամ,
Ժը իւրբախտի,	փիւշման ըմ,
tu te repens,	զզջաց,
Ըն ընրբախտի,	փիւշման սըն,
il se repent,	զզջայ,
Ի սըրբախտի :	փիւշման աըր :

nous nous repentons, զղջամք,
նոս նոս արժամեմեհ,
vous vous repentez, զղջայք,
վոս վոս արժամեմեհ,
ils se repentent, զղջան,
ի սը արժամեմեհ, փիւշման տըրլար,

Անիտար :

Je me repentois, ևն. զղջայի,
ժը իը արժամեմեհ,
Nous nous repentions, ևն. զղջայաք,
նոս նոս արժամեմեհ, փիւշման ըտըմ,
նոս նոս արժամեմեհ, փիւշման ըտըք :

Ատարեմա :

Je me repentis, ևն. զղջացայ,
ժը իը արժամեմեհ,
Nous nous repentimes, ևն. զղջացաք,
նոս նոս արժամեմեհ, փիւշման օլտում,
նոս նոս արժամեմեհ, փիւշման օլտուք :

Յարմար :

Je me suis repenti, ևն. զղջացեալ եմ,
ժը իը սի-ի արժամեմեհ,
Nous nous sommes repentis, ևն. զղջացեալ եմք,
նոս նոս սօժ արժամեմեհ, փիւշման օլմուշ ում,
նոս նոս սօժ արժամեմեհ, փիւշման օլմուշ ուք :

Անցեալ յատմութոյն :

Je me fus repenti, ևն. զղջացայ,
ժը իը ֆի-ս արժամեմեհ,
Nous nous fumes repentis, ևն. զղջացաք,
նոս նոս ֆի-ս արժամեմեհ, փիւշման օլմուշ օլտում,
նոս նոս ֆի-ս արժամեմեհ, փիւշման օլմուշ օլտուք :

Պերմար :

Je m'étois repenti, ևն. զղջացեալ էի,
ժը ի'եմեհ արժամեմեհ,
Nous nous étions repentis, ևն. զղջացեալ էաք,
նոս նոս-ը էմեհ արժամեմեհ, փիւշման օլմուշ ուտում,
նոս նոս-ը էմեհ արժամեմեհ, փիւշման օլմուշ ուտուք :

Աղաւանդի :

Je me repentirai, *ևն.* զղջացայց, *փիւշման օլածաղըմ.*
 թը իը աւրանիւնի,
 Nous nous repentirons, *ևն.* զղջասցուք, *փիւշման օլածաղըք :*
 նոս նոս աւրանիւնի,

Աղաւանդի աւելտը :

Je me serai repenti, *ևն.* զղջացեալ եղէց,
 թը իը սըւնի աւրանիւնի, *փիւշման օլմուշ օլածաղըմ.*
 Nous nous serons repentis, *ևն.* զղջացեալ եղիցուք,
 նոս նոս սըւնի աւրանիւնի, *փիւշման օլմուշ օլածաղըք :*

Թեւական

Ներկայ :

Je me repentirois, *ևն.* զղջայի,
 թը իը աւրանիւնի,
 Nous nous repentirions, *ևն.* զղջայսք,
 նոս նոս աւրանիւնի, *փիւշման օլսայ ըտըք :*

Ննջիտը :

Je me serois repenti, *ևն.* զղջացեալ էի,
 թը իը սըւնի աւրանիւնի, *փիւշման օլմուշ օլսայ ըտըմ.*
 Nous nous serions repentis, *ևն.* զղջացեալ էաք,
 նոս նոս սըւնի աւրանիւնի, *փիւշման օլմուշ օլսայ ըտըք :*

Հրամայական :

Repens toi, *զղջացիր, փիւշման օլ.*
 աւրանիւնի,
 qu'il se repente, *զղջացի, փիւշման օլուն.*
 ին սը աւրանիւնի,
 repentons - nous, *զղջասցուք, փիւշման օլալըմ.*
 աւրանիւնի - նոս,
 repentez - vous, *զղջացարուք, փիւշման օլուն,*
 աւրանիւնի - ին,
 qu'ils se repentent, *զղջացին, փիւշման օլունլար.*
 ին սը աւրանիւնի,

Ստորագասական

Ներկայ կամ ողորմանի :

Que je me repente, *ևն.* զի զղջայցեմ ,
 և թե թե մեքանի , քի փիւշման օլայրմ ,
 que nous nous repentions, *ևն.* զի զղջայցեմք ,
 և նոն նոն մեքանիսն , քի փիւշման օլայրմ :

Ընդարար :

Que je me repentisse, *ևն.* զի զղջայցի ,
 և թե թե մեքանիսն , քի փիւշման օլայրարմ ,
 que nous nous repentissions, *ևն.* զի զղջայցաք ,
 և նոն նոն մեքանիսնսն , քի փիւշման օլայրարք :

Կարարեալ :

Que je me sois repenti, *ևն.* զի զղջացեալ իցեմ ,
 և թե թե սոս մեքանիսն , քի փիւշման օլմուշ օլայրմ ,
 que nous nous soyons repentis, *ևն.* զի զղջացեալ իցեմք ,
 և նոն նոն սոսյն մեքանիսն , քի փիւշման օլմուշ օլայրմք :

Գերակարար :

Que je me fusse repenti, *ևն.* զի զղջացեալ էի ,
 և թե թե Ֆիս մեքանիսն , քի փիւշման օլմուշ օլայրարմ ,
 que nous nous fussions repentis, *ևն.* զի զղջացեալ էաք ,
 և նոն նոն Ֆիսսն մեքանիսն , քի փիւշման օլմուշ օլայրարք :

Ըներույթ

Ներկայ :

Se repentir, *ևն.* մեքանիսն , զղջալ , փիւշման օլմաք :

Ընդեալ :

S'être repenti, զղջացեալ գոլ ,
 և էլ մեքանիսն , փիւշման օլմուշ օլմաք :

Ընդունելութի

Ներկայ :

Se repentant, *ևն.* մեքանիսն , զղջացող , փիւշման օլման :

Ընդեալ :

Repenti, *ևն.* մեքանիսն , զղջացեալ , փիւշման օլմուշ :

Aller, անել :

Il en va de cette affaire - ci comme de l'autre. Այնպէս պատահէ պատճառով, ուր միւսումն .

Իւն ինչ որ անել է ինչ-որ բան : Ինչպէս զուգար կարելի պիտի լինի, նէշէքիլ օ պիտի լինի :

Il y alloit de mon honneur. Կարնչէր պատիւն իմ .

Իւն է անել որ ինչ օնկոմ : Ինչպէս կարելի է :

Arriver, ասելով :

Il arrive souvent, que... Հարկավոր է ասելով, զի... :

Իւն ասելով ասումն, որ... Զօր տէրֆա զուգար կարելի է, քի... :

Y Avoir, է ասումն :

Il y a long tems, que je vous cherche. Իսպառաք ժամ է, զի որոնումս զքեզ .

Իւն է ասելով ես, որ ժամ շատ անգամ արայօրումս :

Convenir, ասելովն :

Il convient, que... Իսպառաք է, զի,

Ի ասելովն, որ... ճշմարտութիւն, քի :

Eclairer, է ասելով :

Il éclaire avant que de tonner. Ետանաջ քան զորոտալ թայօնումն :

Իւն է ասելով ասումն, որ ասելովն : Կեցի կիրքէմէտէն էվէլ էւտարտար :

Ennuyer, ասելովն :

Il m'ennuye d'attendre. Զանցարդ է ինձ սպասել .

Ի ասելովն, որ ասելովն : Պէքէմէտէն օսանալօրումս :

S'ensuivre, ասելովն :

De tout ce que nous avons rapporté, il s'ensuit que... Ետանաջ ամէ՛ զոր յառաջ բերաք՝ ասելովն, զի... :

Տէր ասումն, որ ասումն ասումն : Պիտի լինի օ տէրքէրէրէ միզան արոյտումն, քի... :

Etre, Էլիւ :

Il est tems, que ... Ժամ է, զի ...

Ի Էլ է լիւն, յը... Ասքըթ արը, քի...

Faire, Ֆիւ :

Il fait froid aujourd'hui. Հուրտ է այսօր.

Ի Ֆի Ֆուտ օժուտիւն. Պէջիւն սօվուք արու :

Falloir, Ֆալու :

Il faut aimer Dieu par dessus toutes choses. Պարտ է սիրել զՅ'ծ 'ի վեր քան զամ.

Ի Ֆօլ է Է Տիէօ փուտ արը. Հէր շէյտէն զիտտէ Լլահը Լուրի արը սէվէք :

Geler, Ժել :

Il gèle. Ի Ժել. Սու. Տօնար :

Grêler, Գրել :

Il a grêlé. Արի արեայ.

Ի Է Գրել. Տօլու Էտար :

Importer, Էմփօլի :

Il m'importe fort de trouver un ami sincère. Արեուր է ինձ յոյժ գտաւ նել զանկեղծ բարեկամ ար.

Ի Էմփօլի Ֆուտ արը. Գէք իրիլու արը պանա պիր սատրք տօստ պուլմար :

Neiger, Նիժի :

Il neige encore. Տակաին իննի.

Ի Նիժ անքու. Տահա ար Էտար :

Paraitre, Էտիլի :

Il me paraît, que ... Թուի ինձ, եթէ...

Ի Էլ Էտիլի, յը... Պանա ինօրիւնիլ, քի...

Pouvoir, Էտու :

Il se peut, que ... Հնար է, զի...

Ի Էլ Էտու, յը... Օլու արիլի, քի...

Plaire, Էլիլի :

Il plaît à tout le monde. Հուր է ամենեցուն.

Ի Էլիլի Է լու լը Էտար. Հիսիլի Է Էտու ար :

Լնկութիւն :

Il falloit, է ֆալէ, պարտ էր, լազըմ ըտը :

Ատարբէտ :

Il fallut, է ֆալէտ, պարտ եղև, լազըմ օլտու :

Յարկութիւն :

Il a fallu, պարտ եղևալ է, լազըմ օլմուշ տուիւ
էլ ա ֆալէտ,

Լնցեալ յատուցութիւն :

Il eut fallu, պարտ եղև, լազըմ օլմուշ օլտու :
էլ է- ֆալէտ,

Գերկութիւն :

Il avoit fallu, պարտ եղևալ էր, լազըմ օլմուշ ուտու :
էլ ալէ ֆալէտ,

Լպտանի :

Il faudra, է ֆօտու, պարտ եղիցի, լազըմ օլաճաք :

Լպտանի անցեալ :

Il aura fallu, պարտ եղևալ լիցի, լազըմ օլմուշ օլաճաք :
էլ աա ֆալէտ,

Սեական

Սերկոյ :

Il faudroit, է ֆօտուէ, պարտ էր, լազըմ օլսայ ըտը :

Լնցեալ :

Il auroit fallu, պարտ եղևալ էր,
էլ աաէ ֆալէտ, լազըմ օլմուշ օլսայ ըտը :

Հրամայականն սր ոչ է 'ի կիր :

Ստորագասական

Սերկոյ կամ Լպտանի :

Qu'il faille, է'ն ֆոյլ, զի պարտ իցէ, քի լազըմ օլտուն :

Լնկութիւն :

Qu'il failût, է'ն ֆոյլէտ, զի պարտ էր, քի լազըմ օլսայ ըտը :

Qu'il ait fallu, *կարարեալ :*
՚իւ է ֆալլու, *զի պարտ եղեալ իցէ :*
քի լազըմ՝ օլմուշ օլտուշ :

Qu'il eût fallu, *Գեբուկարար :*
՚իւ է ֆալլու, *զի պարտ եղեալ էր :*
քի լազըմ՝ օլմուշ ուտու :

Falloir, *Լներևոյթ*
ֆալլու, *՛Սերիւյ :*
պարտ, կի՞ հարկ լինել,
լազըմ՝ օլմար :

Fallu, ֆալլու, *Լնդեալ :*
պարտ եղեալ, լազըմ՝ օլմուշ :

Խոնարհումն գեթալուրի Բայն՝ Y Avoir, է ֆալլու :

Խաճմանական

Il y a, էլ է , *՛Սերիւյ :*
է, ի՞ գոյ, տըր, ի՞ վար տըր :

Il y avoit, էլ է ֆալլու, *Լնուարար :*
էր, ի՞ գոյր, ըտը, ի՞ վար ըտը :

Il y eut, էլ է է , *կարարեալ :*
եղև, օլտու :

Ըստ այսմ յամ ժամանակս և յեղանակս օժանդակ
բայիս avoir ֆալլու հանդերձ մասնկամբս y :

Օտորին նշանակուածի ունին և բայքս՝ il est, էլ է,
և c'est, ա՛է, մինչև երբեմն և ՚ի տեղի միմեանց վարիլ .
և լը օրինակի սր՝ խոնարհին յամ եզակի երբորդ դեմն
օժանդակ բայիս être, յաւելլով ՚ի վերայ զմասնիկս il էլ,
կամ c' ա՛ :

Խոնարհումն զնձմարի Բայն՝ On Dit, օն դի՛ :

Սահմանական

Ներկայ :

On dit, օն դի՛, ասի, տենիլիբ :

Անկատար :

On disoit, օն դի՛ղ, ասէր, տենիլիբ իտի :

Աստարեւել :

On dit, օն դի՛, ասացաւ, տենիլտի :

Յարտկատար :

On a dit, օն ա դի՛, ասացեալ է, տենիլմիշ տիր :

Անցեւել յառաջագոյն :

On eut dit, օն է- դի՛, ասացեալ եղև, տենիլմիշ օլտու :

Ապամնէ :

On dira, օն դի՛ա, ասասցի, տենիլէճէք :

Անցեւել ապամնէ :

On aura dit,
օն օա- դի՛, ասացեալ եղիցի,
տենիլմիշ օլաճաք :

Թեական

Ներկայ :

On diroit, օն դի՛ա, ասէր, տենիլսէ իտի :

Անցեւել :

On auroit dit,
օն օա- է դի՛, ասացեալ էր,
տենիլմիշ օլսայ ըտլ :

Հրամայական :

Qu'on dise, յ'օն դի՛ղ, ասասցի, տենիլսին :

Ստորագասական

Ներկայ :

Qu'on dise, յ'օն դի՛ղ, զի ասիցի, քի տենիլսին :

Անկատար :

Qu'on dit, յ'օն դի՛, զի ասէր, քի տենիլէ իտի :

Qu'on ait dit,
 Դ՛ոն է Կ՛ն,
 զի ասացեալ իցէ,
 քի տէնիլմիչ օլտուն՝

Qu'on eût dit,
 Դ՛ոն է- Կ՛ն,
 զի ասացեալ էր,
 քի տէնիլմիչ օլայ ըարը:

Յ օ դ ո շ ա ծ Ժ :

Սասնա-որ գեղեւէ՛ր էնչ 'ի վերայ լծորդու-թիւց Բայնց :

Ղիտեւ պարտ է նախ, զի 'ի գաղղիական լեզուի 'ի լծորդու-թիւ բայից' 'ի սահմանական եղանակն գոյ և ժամանակ ինչ, որ կոչի լ'նչեւ-ու անբեշ ցառաւորոյն, և է թ օրինակիս թ այսմիկ,

J'ai eu aimé,	Ճ'է է- է՛ն,
tu as eu aimé,	Էն- աչ է- է՛ն,
il a eu aimé,	էլ ա է- է՛ն,
nous avons eu aimé,	Նո-ւ ալ՛օնչ է- է՛ն,
vous avez eu aimé,	Վո-ւ ալ-ւ է- է՛ն,
ils ont eu aimé,	էւ օնն է- է՛ն,

որոյ նշանակու-թիւն 'ի հայ և 'ի տաճկական բարբառս լինէր իբր թէ այս,
 սիրօղ լեալ եղէ,
 ,, ,, եղեր,
 ,, ,, եղև,
 ,, ,, եղար,
 ,, ,, եղէք,
 ,, ,, եղեն,
 սէվմիչ օլմուչ օլտու՞մ,
 ,, ,, օլտուն,
 ,, ,, օլտու .
 ,, ,, օլտուք,
 ,, ,, օլտունուղ,
 ,, ,, օլտուլար :

Եւ քանզի ևս և առ Ղաղղիացիս ոչ է 'ի գործածութիւն այս ժամանակ, մինչև չյիշել ևս բնաւ ոմանց 'ի քերականաց, զանց արարաք և մեք զնել 'ի լծորդու-թիւս անդ՝ առ չճանրաբեռնելոյ զնոսին շատ համարելով զայս հարեանցի յիշատակութիւն :

Ղիտեւ պարտ է երկրորդ, զի Ղաղղիացիք յորժամ կամին բացասութիւն լծորդել զբայս, կրկին մասնիկս 'ի կիր առնուն, քի՛ ne նւ, և pas է, զորոց զառաջինն զնեն յառաջ քան զբայն, և զերկրորդն զկնի բային. ուն՝

Je ne parle pas,	ոչ խօսիմ ,	սէօյլէմէմ ,
ժը նը փոռլ փո ,		
tu ne parles pas ,	ոչ խօսիս ,	սէօյլէմէզսին ,
Լի- նը փոռլ փո ,		
il ne parle pas ,	ոչ խօսի ,	սէօյլէմէզ .
ի նը փոռլ փո ,		
nous ne parlons pas ,	ոչ խօսիմք ,	սէօյլէմէյիզ ,
նո- նը փոռլոն փո ,		
vous ne parlez pas ,	ոչ խօսիք ,	սէօյլէմէզսինիզ ,
Չո- նը փոռլէ փո ,		
ils ne parlent pas ,	ոչ խօսին ,	սէօյլէմէզէր :
ի նը փոռլ փո ,		

Ըստ այսմ օրինակի յիմ պարզ ժամանակա բային ,
 քի յայնօսիկ ժամանակա , յորս բայն ինքնին առանձինն
 առանց օժանդակ բայի խոնարհի :

Իսկ 'ի բաղադրեալ ժամանակա , քի յորս օժանդակ
 բայի՛ խոնարհի , մասնիկա pas փո՛ դնի չ մէջ օժանդակ
 բային , և չ մէջ ընդունելուն . ուր և ծանիր , զի յորժամ
 բայն՝ որ զհետ գայ ne նը մասնկան՝ սկսանի ձայնաւոր
 տառի՛ կամ անձայն և գրովս , յայնժամ յապա . ի տառս
 e 'ի ne մասնկանէս , և փոխանակ նի՛ դնի ապաթարց մի
 'ի վի n գրոյս , ուր յայսմ՝

Je n'ai pas parlé ,	չեմ խօսեալ ,	սէօյլէմէմիշ իմ ,
ժը ն'է փո փոռլէ ,		
tu n'as pas parlé ,	չես ,,	սին ,
Լի- ն'ա փո փոռլէ ,		
il n'a pas parlé ,	չէ ,,	տիր .
ի ն'ա փո փոռլէ ,		
nous n'avons pas parlé ,	չեմք ,,	իզ ,
նո- ն'ալոն փո փոռլէ ,		
vous n'avez pas parlé ,	չեք ,,	սինիզ ,
Չո- ն'ալէ փո փոռլէ ,		
ils n'ont pas parlé ,	չեն ,,	տիրէր :
ի ն'ոն փո փոռլէ ,		

Սոյնպէս և յայլ իմ բաղադրեալ ժամանակա , զորս
 առ չերկաւելոյ ոչ դնեմք մի առ մի . այն զի՛ կարօղ ես
 ինքնին իսկ զիւրաւ խոնարհել չ տուեալ կանոնաց :

Հաներևութի ներկայն միայն զնին երկոքին մասնիկքս
ևս յառաջ քան զբայն, ուն՝

Ne pas parler, ոչ կ'մի խօսել, սեյլէ մէմէք :

նը փո փոռէ,

ne pas aimer, ոչ կ'մի սիրել, սեյլմէմէք :

նը փոզ էմէ,

Վիտել պարտ է երրորդ, զի 'ի գաղղիական լեզուի՛
յորժամ բայ ինչ խոնարհի 'ի ձև հարցման նախ՝ դերա-
նունն սնձնական 'ի պարզ ժամանակս զնի զկնի բային,
իսկ 'ի բաղադրեալս՝ մասնէ չէ մէջ օժանդակ բային, և
չէ մէջ ընդունելութե, ուն՝

Ընկալար :

Mangeois - je ? ուտէի՞ արդեօք, եէ՞րմի խտիմ,

հանձէ - ժը ?

mangeois - tu ? ուտէի՞ր ,, ,, խտին,

հանձէ - ին ?

mangeoit - il ? ուտէ՞ր ,, ,, խտի .

հանձիլէ - ի ?

mangions - nous ? ուտէա՞ք ,, ,, խտիք .

հանձիօն - նո ?

mangiez - vous ? ուտէի՞ք ,, ,, խտինիդ .

հանձիէ - ձո ?

mangeoient - ils ? ուտէի՞ն ,, ,, խտիլէր :

հանձիլէ - ի ?

Ընկեալ յառաջումոյն :

Eus - je mangé ? կերի՞ արդեօք, եէ՞մի՞ շ մի օլտում,

ի - ժը հանձի ?

eus - tu mangé ? կերի՞ր ,, ,, ,, օլտուն ,

ի - ին հանձի ?

eut - il mangé ? եկեր՞ր ,, ,, ,, օլտու .

ի - ն - ի հանձի ?

eûmes - nous mangé ? կերա՞ք ,, ,, ,, օլտուք ,

ի - մ - նո հանձի ?

eûtes - vous mangé ? կերի՞ք ,, ,, ,, օլտունուդ .

ի - ի - ձո հանձի ?

eurent - ils mangé ? կերի՞ն ,, ,, ,, օլտուլար :

ի - մ - ի հանձի ?

Արկրորդ՝ պարտ է միաւորել զնախագաս բայն ը յե-
տագաս գերանունն գծիւ ինչ, որ 'ի գաղղիական բար-
բառ ասի trait - d'union, լուի-տի-նիօն, զիծ միաւո-
րութիւն, ուղ տեսանես 'ի վերոյ գրեալ օրինակս :

Ըս զսոյն պարտ է առնել միշտ, յորժամ գերանունն
յետագաս լինի բային, թէև չիցէ 'ի ձև հարցական.
որպէս՝

Eussions - nous la sagesse (Թէև ունէսք զիմաստութիւն
de Salomon, ևն. Սողոմոնի, ևն.

Ի-նիօն-նո-լու-տի-նիօն-տը Սուլէյմանըն իլիմի պիլէ օլ-
Սուլէն. սայ ըսը պիղտէ :

Արկրորդ՝ յորժամ եզակի երբորդ դէմն իրիք բայի
յանգի 'ի ձայնաւոր՝ ը մէջ նր և ը մէջ գերանունն դնի
գիրս է, ուն՝

Mange - t - il? Ինձ - լ - նի? ուտէ՞, եէրմի.

mangea - t - il? Ինձ - լ - նի? եկեր, եէրմի.

a - t - il mangé? ա - լ - նի Ինձի? կերեալէ, եէմի չմի տիր.

mangera - t - il? Ինձի-լու-լ - նի? կերիցէ, եէյէճէքմի :

Չորրորդ՝ յորժամ առաջին դէմն բայի յանգի 'ի
համր Ե, 'ի լիննն հարցական պարտ է փոխել զայն 'ի
փակ Է, վասն քաղցրացուցանելոյ զհնչումն. ուստի չէ
պարտ ասել Mange - je? Ինձ - ձը? Marche - je? Իսըլ-
ձը? Parle - je? Ի-լու-լ - ձը? այլ՝ ասել պարտ է,
Mange - je? Ինձի-լ - ձը? ուտեմ, եէրմիյիմ.
Marche - je? Ի-լու-լ - ձը? գնամ, կիտէ՛յորմույում.
Parle - je? Ի-լու-լ - ձը? խօսիմ, սէյլէ՛յորմույում :

Օտոյն իմանալ պարտ է յամի՝ յորժամ գերանունն դնի
զկնի առաջին դիմի՝ որ յանգի 'ի համր Ե, թէև չիցէ 'ի
ձև հարցական. ուն՝

Dusse - je mourir, (Թէև մեռանել ինձ հասցէ.
Գի-տի-լ - ձը Ի-լու-լ - ձը, էօլէճէք պիլէ օլսամ :

Ըսլ աստանօր գիտել պարտ է, զի 'ի վն այսր անի՝
առ Վաղղիացիս ոչ է այնչափ յաճախ 'ի գործածութիւն
գնել զգերանունն յէ զկնի առաջին դիմի՝ որ յանգի 'ի
համր Ե, թէև փոխեսցես զայն 'ի փակ Է. այնզի՛ և ոչ
զկնի առաջին դիմաց՝ որք այլ ինչ գրով յանգին, և ոչ

Համբո՛ւ Ե տառի՛ւ. այլ պարտ է այլով ի՛նչք եղանակաւ
բացատրել զայն Հարցումն. ո՛նց՝

- Est - ce que je mange? ուտե՞մ արդեօք,
 է - ու բը ժը մանժ? եէ՞յօրմույում,
 Est - ce que je marche? գնա՞մ արդեօք,
 է - ու բը ժը մառ-չ? կիտէ՞յօրմույում,
 Est - ce que je parle? խօսի՞մ արդեօք,
 է - ու բը ժը վառ-չ? սեօյլէ՞յօրմույում,
 Est - ce que je dors? ննջե՞մ արդեօք,
 է - ու բը ժը դոռ-? ույո՞յօրմույում,
 Est - ce que je cours? ընթանա՞մ արդեօք,
 է - ու բը ժը բոռ-? քօչա՞յօրմույում :

Եւ այս եղանակ Հարցման է յաւէտ 'ի գործածուե
առ Վաղղիացիս, մինչև ոչ միայն յեզակի առաջին դէմն,
այլ և յամ դէմն և 'ի թիւս 'ի կիր առնուլ նց զայն Ե
Խակ խոնարհումն բայի ըն այսմ եղանակի՝ ոչ այլ ինչ է,
բայց եթէ նոյն իսկ Հասարակ խոնարհումն բային յիւրա-
քանչիւր ժամանակս յաւելլով 'ի վր զմասնկունս Est - ce
que, է - ու բը յամ դէմն, և 'ի թիւս. ո՛նց՝

- Est - ce que je mange? ուտե՞մ արդեօք,
 է - ու բը ժը մանժ, եէ՞րմիյիմ,
 Est - ce que tu manges? ուտե՞ս արդեօք,
 է - ու բը լի- մանժ, եէ՞րմիյին,
 Est - ce qu'il mange? ուտէ՞ արդեօք,
 է - ու բ'ի մանժ, եէ՞րմի .
 Est - ce que nous mangeons? ուտե՞մք արդեօք,
 է - ու բը նո- մանժօն, եէ՞րմիյիզ,
 Est - ce que vous mangez? ուտէ՞ք արդեօք,
 է - ու բը վո- մանժէ, եէ՞րմիսինիզ,
 Est - ce qu'ils mangent? ուտե՞ն արդեօք,
 է - ու բ'ի մանժ, եէրլէ՞րմի :

- Est - ce que j'ai mangé? կերեալ եմ արդեօք,
 է - ու բը ժ'ի մանժէ, եէմի՞չմի իմ,
 Est - ce que tu as mangé? կերեալ ես արդեօք,
 է - ու բը լի- ու մանժէ, եէմի՞չմի սին,

Est-ce qu'il a mangé?

է-« ր'իւ - մանժէ,

կերեալ է,

եկմիշմի տիր.

Est-ce que nous avons mangé?

է-« քը նո-ւ մձօն մանժէ,

կերեալ եմք,

եկմիշմի իզ,

Est-ce que vous avez mangé?

է-« քը ձո-ւ մձէ մանժէ,

կերեալ էք,

եկմիշմի սինիզ,

Est-ce qu'ils ont mangé?

է-« ր'իւ օն մանժէ,

կերեալ են,

եկմիշմի տիրէր.

Ըստ այսմ յամ ժամանակս սահմանականին, և թէա-
կանին. քանզի հարցական բայն ոչ կարէ ունել ոչ զհրա-
մայական, և ոչ զաներևոյթ. իսկ ստորագասականն սը
ոչ է 'ի կիր:

Ըստանօր զայս ևս արժան է գիտել, զի յօրպիսի և
իցէ ո՞՞ս ասից, յորս անձնական դերանունն յետագասի
բայի, չէ պարտ երբէք 'ի բաց թողուլ զդերանունն երրորդ
դիմաց, թէպէտ և անունն 'ի տեղի որոյ եզեալ է այն՝
իցէ ներգործութիւն եղեալ. ո՞նչ՝

Ma mère est-elle à la maison?

Ան մէ-ու էլ - էլ - քը մէ-ուն.

A peine vos Frères étoient-ils
arrivés.

Ան էն ձե ֆու-ու-ւ էլ-էլ - իւ - քը -
լէ:

'՛ տան է մայրն իմ,

Այլիտէմ էվտէմի:

Հազիւ հասեալ էին
եղբարքն քո.

Անձիւլէ եկմիշմիշէր
իտի քարտաշարըն:

Գիտել պարտ է չորրորդ, մանաւանդ թէ և մակա-
բերի յասացելոցս յերկրորդ և յերրորդ գիտելիսն, զի
յորժամ բայ ինչ է 'ի ձև հարցական, և միանգամայն
բացասական, 'ի պարզ ժամանակս մասնիկս ոչ նա զնի
յառաջոյ, յետ այնորիկ բայն, և կից չէ նմա դերանունն,
և ապա միւս բացասական մասնիկս pas է. զորորինակ՝

N'entends-je pas?

Ն'տեսնան - ժը էք,

n'entends-tu pas?

Ն'տեսնան - էլ-էլ էք,

n'entend-il pas?

Ն'տեսնան - էլ էք,

Ոչ իմանամ,

աղնամամը.

Ոչ իմանաս,

աղնամաղմըսըն,

Ոչ իմանայ,

աղնամաղմը.

n'entendons - nous pas? ո�չ իմանամք,
 ն'անլանարօն - նոս փոս, աղնամամըմըյրղ,
 n'entendez - vous pas? ո�չ իմանայք,
 ն'անլանարլ - զնոս փոս, աղնաղմամըմըսընըղ,
 n'entendent - ils pas? ո�չ իմանան,
 ն'անլանարլ - է փոս, աղնամամըլարմըլ:

Սոյնպէս յամ պարզ ժամանակս:

Իսկ ՚ի բաղադրեալ ժամանակս՝ դնի նախ՝ բացասական մասնիկս ne նը, յետ այնորիկ օժանդակ բայն հանդերձ դերանունամբն՝ որ կից ի նմա, ապա միւս բացասական մասնիկս pas փոս, և հուսկ յետոյ ընդունելու թի բային .

որպէս՝
 N'ai - je pas entendu? չէ՞ իմ իմացեալ,
 ն'է - ժը փոսլ անլանարլոս, աղնամամըմըյրղմըմ,
 n'as - tu pas entendu? չէ՞ քո իմացեալ,
 ն'ոս - լիլ - փոսլ անլանարլոս, աղնամամըմըսընըն,
 n'a - t - il pas entendu? չէ՞ նր իմացեալ,
 ն'ոս - լի - է փոսլ անլանարլոս, աղնամամըմըլմըլ,
 n'avons - nous pas entendu? չէ՞ մեր իմացեալ,
 ն'ա՛յն - նոս փոսլ անլանարլոս, աղնամամըմըյրղյրղ,
 n'avez - vous pas entendu? չէ՞ ձեր իմացեալ,
 ն'ա՛լի - զնոս փոսլ անլանարլոս, աղնամամըմըսընընըղ .
 n'ont - ils pas entendu? չէ՞ նց իմացեալ,
 ն'օնլ - է փոսլ անլանարլոս, աղնամամըմըլարմըլարմ:
 Բայտ այսմ յամ բաղադրեալ ժամանակս:

Իս - այսչափ շատ լինի ին բայնց, զոր՝ որչափ հետք եր՝ համարուարիլ ջանացար:

Գ Լ Ո Ի Խ Ե :

Ի Էրայ ԼնդունելուԷ :

Լնդունելութիւն է մասն բանի՝ միջին՝ ՚ի մէջ անունն, և բայի. և ասի ընդունելութի, իբրզի ընդունի յերկօցունց ևս. քանզի ոնց զածական անուն՝ ունի զսեռ և զթիւ. և ոնց զբայ՝ ունի զսեռ, զժամանակ, և զնշանակութի: Օրորօրինակ՝ ընդունելութիս՝ aimée է՞, սիրեալ, սէվիմիշ՝ է իգական, և եզակի՝ ուղ զանուն. և է կրաւորական, և անցեալ՝ ոնց զբայ, և առնու զնշանակութի իւր կամ ածանցի ՚ի բայէս՝ aimer, է՞, սիրել, սէվմէք: Ըստ այսմ և այլք:

Լնդունելութիւն բաժանի յերկուս՝ ՚ի Աերկայ, և Ճնցեալ:

Աերկայ ընդունելութիւն ելանէ ՚ի ներգործական, ՚ի չէզորական, և ՚ի փոխադարձ բայից, ին որոց և նշանակէ, ք՝ կամ ներգործապէս, կամ չէզբապէս, ևն. ոնց տեսեր ցայսվայր յւրաքանչիւր բայից խոնարհմունս:

Սա միշտ յանդի ՚ի ant առ, և է անհոյով, ք՝ յամ սեռս և ՚ի թիւս մնայ մի և նոյն ձայնիւ, ուստի և ասի միօրինակ

Un homme lisant,	Ըր ոմն ընթերցող,
Իսն օմ լիպան,	Պիր զբույսն ատէմ.
Des hommes lisant,	Ըրք ոմանք ընթերցողք,
Տէղ օմ լիպան,	Պիր քաչ զբույսն ատէմէր.
Une femme lisant,	Կին ոմն ընթերցող,
Իան ֆամ լիպան.	Պիր զբույսն քարը.
Des femmes lisant,	Կանայք ոմանք ընթերցողք,
Տէ ֆամ լիպան,	Պիր քաչ զբույսն քարըլար:

Ըր աստանօր չէ պարտ շիտթել չ ընդունելութիս՝ զբայանուն ածականս ինչ, և կամ զնոյն իսկ ընդունելութիս՝ բայց ոչ իւր ընդունելութի վարեալս. այլ իբր սոսկ ածականս, որք համաձայնին սեռիւ, և թուով. ոնց՝

Un homme obligéant,	Ըր ոմն քաղցրաբարոյ,
Իսն օմ օպլիժան.	Պիր միւրվէթի ատէմ.

Des hommes obligeants, Ըրք ոմանք քաղցրաբարոյք,
 Տէղ օղ օղլէժան. Պիր քաչ միւրվէթլի ատեմլէր.
 Une femme obligeante, Կին ոմն քաղցրաբարոյ,
 Իւն ֆան օղլէժանլ. Պիր միւրվէթլի քարըր.
 Des femmes obligeantes, Կանայք ոմանք քաղցրաբարոյք,
 Տէ ֆուղ օղլէժանլ. Պիր քաչ միւրվէթլի քարըլար :

Իսկ թէ ուն որոշել պարտ է զընդունելուիս 'ի բայա-
 նունն ածականաց աստի, մտադիր ընթերցումն զրոց, և
 վարժութիւն յաւետ ուսուցեն :

Վրասել պարտ է ևս, զի Վերլէայն (Gérondif Ժէ-
 ունիֆ,) առ Վաղղիացիս է սոյն այս ընդունելուիս ներ-
 կայ, յորոյ վն դնի և մանիկս en ոն, 'ի. ուն'
 Aimant, կի՛ en aimant, Սիրելով, կ' 'ի սիրելն,
 Էման, կի՛ ոն Էման. Սէվմէ իլէ, կ' սէվմէքտէ.
 Lisant, կի՛ en lisant. Ինթեռնով, կ' յընթեռնուլն,
 Էլլան, կի՛ ոն Էլլան. Ըքումաղ ըլա, կ' օքումաքտա :

Ընցեալ ընդունելութիւնն ելաննն յամ բայից, և
 յանգին այլ և այլ եղանակաւ՝ ըն այլ և այլ ըծորդունցն
 բայից, յորոց բղխին, ուն տեսեր 'ի ցուցակս նախնական
 ժամանակաց եթէ կանոնաւօր, և եթէ անկանոն բայից :

Սորա են հորովելի, ք' փոփոխին՝ եթէ ըն սեռին, և
 եթէ ըն թունոյն :

Ըստ սեռին՝ լինին իզական՝ ըստ ընդհանուր կանոնի
 ածական անոճանց՝ ընդունելով 'ի վերջս իւրեանց զհամր
 e տառս. ուն՝

Ըբուան :	Իգուան :		
Aimé, Էմէ,	aimée, Էմէ,	սիրեալ,	սէվմիշ,
écrit, Էրուի,	écrite, Էրուիլէ,	գրեալ,	եաղմըշ.
mort, Եա,	morte, Եալէ,	մեռեալ,	էօլմիւշ.
fini, ֆինի,	finie, ֆինի,	աւարտեալ,	պիթմիւշ.
connu, քունի,	connue, քունի,	ճանուցեալ,	թանըլմըշ :

Ըստ թունոյն՝ լինին յօգնակի՝ ըստ հասարակ կանոնի
 անոճանց՝ ընդունելով 'ի վերջս իւրեանց զ e տառս՝ եթէ
 'ի վն արականի, և եթէ 'ի վն իզականի. զորօրինակ
 կամելով յօգնակի առնել զվերոյգրեալ անցեալ ընդու-

անլուծիս, յաւելեալ լինի 'ի վն իւրաքաչիւրոց զիրս s. այսպէս՝

aimés, էմէ,	aimées, էմէ.
écrits, էսուի,	écrites, էսուիլ.
morts, մուր,	mortes, մուրլ.
finis, ֆինի,	finies, ֆինի.
connus, քոնիս,	connues, քոնիս :

Միայն անցեալ բնդունելուն օժանդակ բայիս être, է անճորով, և անսիրտիս՝ յամ սեռս և 'ի թիւս, մնալով յամի էիէ էլէ, ուր տեսեր, և տեսցես ևս 'ի բազում օրինակս :

ՕՏամաճայնութեց սց ունիմք խօսել յերկրորդում մասին: Այսչափս առ այժմ շատ լիցի :

Գ Լ Ո Ի Խ Օ :

'Ի Վերայ Սնվեայի :

Յ օ դ ո շ ա ծ ւ ւ :

Թե՛զ զէ՛նչ, և քոնի՛րարի՛լ է :

Սակբայն է մասն բանի, որ եղեալ 'ի վն բայի կամ ածականի՝ զպարագայս նց նշանակէ. ուր յորժամ ասեմ՝ Dieu infiniment juste punira sévèrement les pécheurs. (Յանսահմանս արդարն Ա՛ծ խտտագոյնս պատժեսցէ զմեղաւորս :

Տի՛ւ էն ֆինիման ժիւսլ փիւնիւս սէվերման լիէ փիւնչիւս : 'Անհայեթսիզ հարթ(մ)աալէ՝ սերթիք իլէ կիւնահարարա քազէպ վէրէճէք :

մակրայս՝ infiniment, յանսահմանս, նիհայելիսն՝ ցուցանէ զպարագայս կամ զորպիսութիս ածականիս juste, արար, հոս. և մակրայս՝ sévèrement, խորիւ, սերվիլէս իլէ՝ ցուցանէ զպարագայս կամ զորպիսութիս բայիս՝ punira, որարժեսցէ, արզէպ վէրէճէս :

Արդ՝ այնչափ են տեսակք մակրայից, որչափ եղանակաւ մարթ է ցուցանել, կամ բացատրել զպարագայս բայի կամ ածականի : Այս քանզի զխտտարար ինն

եղանակաւ մտրթ ե զայս առնել, մեր ևս յինն տեսակս
որոշեմք զմակբայս, որք և են՝

Վաստնակախոսք :

Maintenant, մէնէնտան,	} այժմ,	շմամի.
A présent, ա իւնկան,		
Aujourd'hui, օժուստիւն,	այսօր,	պու կիւն.
Ce matin, սը խալէն,	յայսմ առաւօտու,	պու սապահ,
Cette nuit, սէլէնիւն,	յայսմ գիշերի,	պու կէճէ.
A midi, ա միդի,	'ի կէս աւուր,	էջլէին.
Demain, արմէն,	վաղիւ,	եարբն.
Après demain,	յերիւր աւուր,	
ա իւնի արմէն,		եարբն տէյիլ օ պիր կիւն.
Hier, իւն,	յերեկ,	տիւն.
Avant-hier,	յեռանդն,	
ա լուիւն իւն,		տիւն տէյիլ իլէրիսի կիւն.
De bonne heure,	վաղ քաջ,	էրբէն.
ար պօն էօս,		
Déjà, արժա,	արդէն,	ասընտան.
Jamais, ժամա,	երբէք,	ասլա.
Quand, շան,	երբ,	նէ զէման.
Quelquefois, շէլքոս,	երբեմն,	պազըքերբէ,
Allors, ալօս,	յայնժամ,	օլ զէման.
Toujours, լուծուստ,	միշտ,	տալամ.
Tantôt, լեանլօ,	սակաւ մի յառաջ,	պիր ազ էվիլէլ.
Souvent, սուվան,	բազում անգամ,	չօք տէֆա.
Rarement, աաւտան,	սակաւ անգամ,	սէյրէկ.
Jusqu'à présent,	մինչև ցարդ,	շիմտիյէտէք.
ժիւս'ա իւնկան,		
Aussitôt, օսիլօ,	իսկոյն,	օլ սահաթ.
Dernierement,	սակաւ մի յառաջ,	տէմին.
արանիլէման,		
Anciennement,	'ի հնումն,	էպքի զէմանտէ.
անիլէման,		
Depuis, արլիլիւն,	ապա,	սօնղրա.
Demain matin,	վաղիւ ը առաւօտն,	եարբն սապահ,
արմէն խալէն,		
Dès-à-présent,	այժմէն իսկ,	շիմտիտէն.
արլ - ա - իւնկան,		

De tems en tems, երբեմն երբեմն, պազը պազը .

Կը լեանդ ան լեան, Dorénavent, յայսմ՛հետե, շինտէն սօնդրա .

Կօռէնուլան, Hier au soir, երեկ յերեկոյի, տիւն սքշամ .

Ի՛կօ օ սոսոս, Hier matin, երեկ յառաւօտու, տիւն սապահ .

Ի՛կօ իմլէն, Sur le soir, չ երեկոյս, սքշամս քարչը .

Յիւս լը սոսոս, Tôt, լօ. վաղվաղակի, թէզ .

Tout à - coup, լուս լուս, 'ի քթթեղական, անիտե .

Կ'ապօս, D'abord, ք'ապօս, վաղ, թէզ .

Կ'ապօս, Tard, լուս, անագան, կէճ .

Կ'ապօս, Autrefois, օ լուսօս, յայլում նո՛ւագի, պաշկա քերրէ .

Կ'ապօս, Présentement, այժմ, շիմտի .

Կ'ապօս, Pour le présent, առ այժմ, շիմտիլիք .

Կ'ապօս լը ք'ապօս, D'aujourd'hui en quinze, աստի մինչև ց՛նգետասան օր .

Կ'ապօս, Jusques à quand? մինչև ցերբ, նէչէյե տէք .

Կ'ապօս, Sur l'heure, ք'ապօս լ'էօս, 'իսմին վայրկենի, պու թաքիքետե .

Կ'ապօս, Vite, ք'ապօս, երագ, չափըք .

Կ'ապօս, Soudain, սոսօս, անդէն և անդ, սքապինճէ .

Կ'ապօս, Plutôt, ք'ապօս լ'էօ, յաւետ, զիատե .

Կ'ապօս, Fréquemment, ք'ապօս, յաճախակի, սըք .

Կ'ապօս, Derechef, ք'ապօս լ'էօ, անդրէն, թէքրար .

Կ'ապօս, Pour lors, ք'ապօս լ'էօ, յայնժամ, օ վաքրթ .

Պատասխանք :

Prémièrement, ք'ապօս լ'էօ, նախ առաջին, էվվէլա .

Enfin, անճէն, 'ի վախճանի, նէթիճէ .

A la fin, օ լուս ճէն, հուսկ յետոյ, սօն սօնդունտա .

A la file, օ լուս ճիլ, չ կարգի, սըբայ ըա .

Tour-à-tour, Լիցիտացիոն,	փոփոխակի,	
Alternativement, Երկարափոփոխ,	Ներկայացրել է.	
Pêle-mêle, Գլխալիցի,	խառն ի խառն,	քարմաքարը.
Ensemble, Երկուսով,	ի միասին,	պերպակեր.
Devant, Գլխալիցի,	յառաջ,	եփփել.
Après, Ետևիցի,	զինի,	սօնզրա.
Ensuite, Ետևիցի,	յետ այնորից,	օնտան սօնզրա.
Successivement, Զետ զճետե,	պիտի-պիտա-	արարա.
Un à un, Էօն և էօն,	մի առ մի,	պիտեր պիտեր.
Sans dessus dessous, Վեր ՚ի վայր,		ալի իւստ.
De fond en comble, Գլխալիցի և ստիկից,	ի հիմանց,	Թեմե ինտե.

Վերականգնում.

Une fois, Էօն ֆոն,	միանգամ,	պիտ քերքեր.
Mille fois, Գլխալիցի ֆոն,	հազարիցս,	պին քերքեր.
Assez, Ետևիցի,	բաւական,	եկ թիշի.
Trop, Լիցիտացիոն,	յանչափա,	զիատեսինճե.
Peu, Գլխալիցի,	սակաւ,	ազ.
Beaucoup, Ետևիցի,	բազում,	չօք.
Bien, Կարի,	բազմօք,	չօք.
Fort, très, Գլխալիցի և Լիցիտացիոն,	կարի, յոյժ,	փէք, չօք.
Quelque, Գլխալիցի,	որչափ և,	նէքատար քի.
Encore, Ետևիցի,	և ևս,	տաճա.
Tant, Լիցիտացիոն,	այնքան,	օլ քատար.
Autant, Ետևիցի և Լիցիտացիոն,	նոյնչափ, նոյնչափ ևս,	օլ քատար տաճա.
Plus, Գլխալիցի,	առաւել,	զիատե.
Moins, Ետևիցի,	նոչազ,	տաճա ազ.
Davantage, Ետևիցի և Լիցիտացիոն,	առաւել ևս,	տաճա զիատե.
Presque, Ետևիցի,	իրր,	հէմե.
Peu-à-point, Գլխալիցի և Լիցիտացիոն,	գրեթէ ոչինչ,	հէմե հիչ.
Tout-à-fait, Լիցիտացիոն և Լիցիտացիոն,	բոլորովին,	պիւսպիւթիւն.
Au-moins, Ետևիցի,	գէթ,	պարե.
Rien, Ետևիցի,	ոչ բնաւ,	հիչ.
Combien, Ետևիցի և Լիցիտացիոն,	որչափ,	նէ քատար.

Guère, Ի՛նչ,	ոչ կարի,	չօք տէրիլ :
Tant soit peu,	սակաւ իկ ինչ,	աղաճըք :
Ընն սոս քէօ,		
Un peu plus,	սակաւ ինչ աւ	պիր ալ զիատէ :
Էօն քէօ քէն,	նաւել,	
A peu près, environ,	շուրջ, իբր,	Թահմինա, քա-
ս քէօ քէն, անձնօն,		տար :
A moitié, ս իստիկէ,	կիսով չափ,	կարբար :
Tout au plus,	առ առաւելն,	փէքփէք :
Ընն քէօ քէն,		

Տեղաւորներ :

Où, ու,	ուր,	նէրէտէ, նէրէյէ :
D'où, որ,	ուտի,	նէրէտէն :
Par où, քիտ ու,	ը որ, յո,	նէրէտէն, նէ-
		րէյէ :
Ici, ինչ,	աստ, այսր,	պունտա, պուրայա :
Par ici, քիտ ինչ,	ը այս, աստի,	պունտան :
Ça, սո,	աստ,	պուրայա, պուրատա :
Là, լա,	անդ, անդր,	օրատա, օրայա :
Par là, քիտ լա,	անդր, անտի,	օրայա, օրատան :
Là haut, լա հօ,	'ի վեր անդ,	կօքարը, կօքարտա :
En deça, ան որստ,	աստի,	պունտան :
Là bas, լա պո,	'ի վայր անդ,	աշաղը, աշաղտա :
Au-delà, օ - որստ,	յայնկոյս,	էօթէ :
Dedans, որստն,	'ի ներքս,	իչէրտէ :
Jusque là, քիտս լա,	ցայնվայր,	օրայատար :
De hors, որստ հօստ,	արտարքս,	տըշարը :
En dehors, ան որստ հօստ,	արտարքուստ,	տըշարտան :
Dessus, որստն,	'ի վեր,	կօքարը :
Dessous, որստստ,	'ի վայր,	աշաղը :
A côté, ս քօլէ,	մերձ,	կարն :
De côté, որստ քօլէ,	'ի կողմանէ,	Թարա իրնտան :
Derrière, որստնիկէ,	յետուստ,	արտընտան :
Devant, որստն,	յառաջոյ,	էօնտէն :
Ailleurs, այլէօստ,	այլուր,	քայրը կէրտէ :
A droite, ս որստն,	ը աջմէ,	սաղտան :
A gauche, ս իօշ,	'ի ձախ, 'ի ձախմէ,	սօլա, սօլտան :

Par tout, քան ի նոսր, ամ ուրեք,	Հեր եերտե,
Près, քիչ,	կարճն.
Loin, լինի,	ուզար.
Jusqu'où? Ժխտաք ուս, ցորկայր,	ներէյտեք.
Y, է,	աստ, անդ.

Ստորագրութիւնք :

Certainement,	ստուգասկէս,	սահիհ.
Infailliblement,	անշուշտ,	Թահքիք.
Without doubt,	աներկբայաբար,	չիւֆէսիդ.
Assurément,	ապահովս, ստու-	էմինլիկ իլէ, կէր-
En vérité,	գիւ,	չէք.
Vraiment,	արդարե,	կէրչէք քի,
Volontiers,	յոժարուի,	բատեթ իլէ,
Oui, ուի,	այո,	պէլի.
Effectivement,	էֆէկտիւմն, ճշմարտիւ,	կէրչէք.
Nullement,	նիւմն.	
En aucune façon,	ոչ ոչինչ փաստն,	ոչինչ իւլք, հիւ պիւր վէչն իլէ.
En aucune maniere,	ոչ ոչինչ մանիւկա,	
Non, ne, ոչ, ոչ,	ոչ,	եօք, հայրո.
Jamais, թամի,	ոչ երբէք,	ասլա.
Point du tout,	քիչն քիչն քիչն, ոչ բնաւ,	հիւ.

Երկրորդութիւնք, և Երրորդութիւնք :

Peut-être,	քիչ-քիչ, գուցէ,	պէլքի.
Pourquoi?	Ժխտաք ուս, ընդէր,	նիւլն.
Comment?	բո՞ւրեք, որպէս,	նասըլ.

Որորդութիւնք :

A dessein,	ս փրկելի,	Պիտմամբ, մարտիւս.
Exprès,	էրկիւրի.	
Sciemment,	սիտման,	պիտմեյ իլէ,
Bien,	պիւր,	բարւոք, էյի.

Très-bien, Լուի պէ՛ն,	կարի քաջ, փէք էյի.
Mal, Եւ,	ոչ բարւոյք, չարաչար, ֆէնա.
Ainsi, Էնի,	այսպէս, պէոյլէ.
Comment, Կօման,	որպէս, նասըլ քի.
Volontiers, Վօլօնտիէ,	յօժարու թի, բատէ թ իլէ.
Passablement, Բասամպլէման,	չափաւորապէս, էփէյի.
A regret, Եւրէյէ,	ակամայ, զօրաքի.
Bon gré mal gré, Կամայ ակամայ,	իստէր իստէմէղ.
Կօն Էւ Եւ Էւ,	
Gratis, Էրիս,	ձրի, ճապա.
Tout de bon, Լուստօն Կօն,	իսկապէս, լա թի ֆէսիզ.
A propos, Եւ օփօ,	յարմար, ոյկուն.
Mal à propos, Եւ Եւ օփօ,	յանդէպս, եարբըր քարզ.
Modestement, Եւ օփօ Էման,	համեստուի, էտէպ իլէ.
Sagement, Եւ օփօ Էման,	իմաստուի, արբլանէ.
Poliment, Էօլիման,	} վայելչարար, գեղեցիկս.
Gentiment, Եւ օփօ Էման,	

{ օ դ ո շ ա ծ ք :

Ինչ էնչ գէտէլէ՛ Դ Վերայ Եւ Վերայից Եւ Կասարալ :

Գիտել պարտ է նախ՝ զի առ Գաղղիացիս բազում են յոյժ մակբայք յանգեալք ՚ի ment Եման, (որք և ը մեծի մասին են որակականք,) և սորա առ հասարակ ծագին յածականաց՝ ը երկուց կանոնացս այսօցիկ :

Կանոն Է :

Յորժամ ածական անունն յարականն յանգի ձայնաւորաւ, յաւելեալ լինի ՚ի վն նի մասնիկս ment Եման, և լինի մակբայ. ույ՝

Aisé, Էյէ.	Aisément, Էյէման,	զիւրաւ, քօլայլըլ ըւս,
Désespéré, Désespérément,	Կուսահատարար,	
Գեղէնփէլէ, Գեղէնփէլէման,	ու մուտուղ.	
Sage, Եւ օ,	Sagement, Եւ օման,	իմաստնապէս, արբլանէ.

Gai, Գէ, Gaiment, Գէման, զո՛ւարթագին, շնազ .
 Ingénu, Ingénument, աննենդ, Հիլլէսիզ,
 Էնժէնէ, Էնժէնէման,
 և այլ բազումք :

Կանոն Է :

Յորժամ ածականն անունն յարականն յանգի 'ի բաղա-
 ձայն, լինի մակրայ՝ յաւելլով 'ի վր իգականի նր մաս-
 նիկս ment ման, ուն՝
 Doux, Douce, Doucement, քաղցրուի, թաթլըլըլ ըլա .

սոս, սոսս, սոսսման,
 Inhumain, Inhumaine, Inhumainement, անդ թու թի,
 Ինիմէն, Ինիմէն, Ինիմէնման, մէր Համէ թսիզ .
 Naif, Naïve, Naïvement, անկեղծ, տողրուլուքլա .
 նաիֆ, նաիվ, նաիվման,
 և այլք բազումք :

Ըստ սյսմ կանոնիս լինի և յածականս յայտսիկ՝
 Beau, Belle, Bellement, յուշիկ, եսվաշ .
 ոս, ովէլ, ովէլման,
 Fou, Folle, Follement, անմաարար, սքըլսքզ .
 ֆոս, ֆոլ, ֆոլման,
 Nouveau, Nouvelle, Nouvellement, նորոգ, եկնիտէն .
 նուօ, նուվէլ, նուվէլման,
 և այլ սակաւ սոյնպիսիս :

'Ի կանոնէ աստի 'ի բաց առեալ լինին նախ՝ Հետա-
 գայս, յորս Համր Ե գիրս փոխի 'ի փակ Ե 'ի լինել
 ածականին մակրայ, ուն՝
 Commun, Commune, Communément, առ Հասարակ,
 սոմոն, սոմոն, սոմոնէման, ալէսէվիէ .
 Précis, Précise, Précisément, Համառօտիւ,
 փեկի, փեկիլ, փեկիլման, քըսսամա .
 Expres, Expresse, Expressément, յայտնապէս,
 էսփեկ, էսփեկս, էսփեկէման, էշկեարիէ .
 և այլ սակաւք :

Արկրորդ՝ 'ի բաց առեալ լինին ածականք յանգեալք
 I

'ի ant, և 'ի ent, որք լինին մակրայ՝ փոխելով զգիրս
nt, 'ի mment, ուն՝

Constant, Constamment, հաստատութիւն, քաղնճէ.

բնական, բնականան,
Elégant, Elégamment, վայելուչ, լաթափէթ իլէ.

էլէլան, էլէլանան,
Diligent, Diligemment, փութոյ պնդութիւն, քայրէթ իլէ.

արիւնքան, արիւնքանան,
Prudent, Prudemment, խոհեմարար, սքըլանէ.

փոխարան, փոխարանան,
և ևս բազումք :

Օտնց աննեմք զայլ ևս դուղնաքեսոյ բացառութիւնք,
զորս յաւէտ վարժութիւն քան կանոնօք ուցիս :

Վիտել պարտ է երկրորդ՝ զի են բազում ձայնք կմ
բառք, որք համարին մակրայ, և միանգամայն նախա-
դրութի, ք՝ ուր առնուն զինդիր՝ են նախադրութի, իսկ
ուր առանց խնդրոյ յարին ի բայս և կամ յածականս,
են մակրայ. ուր բառս loin լին, հեռի, ուղար, է մակ-
րայ յայտ բանի՝

Il ne va pas loin, ոչ գնայ հեռի,
է ոչ լու փ լին, ուղար կիթմէլ :

Իսկ յայտ է նախադրութի.
Elle loge loin de vous, բնակի հեռի 'ի քէն.

էլ լոթ լին ար լու, սէնտէն ուղար օթուրուր :

Վիտել պարտ է երրորդ՝ զի երբեմն նաև ածական
անունք վարին իրր մակրայ, ուն՝

Parler bas, խօսել ցած ձայնիւ.
փոքիւ ու, ալար սէս իլէ սեղլէմէք :

Voir claire, պայծառ տեսանել.
լուս լու, ըր շան կէօրմէք :

Rester court, ափիբերան մնալ.
ախլիւ յուս, լարբարարոյ քալմար :

Վիտել պարտ է չորրորդ՝ զի երբեմն անունք ինչ
հորումամբ իրիք, և կամ այլ և այլ անունք կամ մա-
սունք բանի 'ի միասին եկեալ իրր մակրայ վարին, յորոց
և զմասնս եղար 'ի վերոյ. ուն՝

A souhait,	լատ փափարանաց,
— — — է,	Հասրէթինէ կէօրէ,
Tout au plus,	առ առուելն,
Ը—Ը օ քէլ—,	էն չօղու.
A vue d'oeil,	ընդ տեսանելն,
— քէլ— քէլօլ,	պիր կէօրիւշտէ.
Il peut se faire que,	Հնար է զի, գուցէ.
է քէօ — քէ քէ — քէ,	քսալիլ տիր քի, պէլքի:

Վիտել պարտ է հինգերորդ՝ զի թէպէտ մակրայք ը բնութիւն իւրեանց ոչ պահանջն զինդիր, սակայն քանակականք առ Վաղղիացի բազում անգամ առնուն զնրն զիր, ոչ եթէ զօրութիւն իւրեանց, այլ զօրութիւն քանակական գոյական անունան, որ ը նորօք իմացեալ լինի:

Եւ այսօրիկ մակրայք Հասարակօրէն բացատրին 'ի մէջ իրր ածականք 'ի վն խնդրոյ իւրեանց:

Եւս խնդիր քանակական մակրայից է միշտ 'ի հոլմն սեռական. զորօրինակ՝

Beaucoup d'argent,	բազում արծաթ,
պօռու ք'անօտն,	չօք կիւմիւշ.
Tant d'embarras,	այսչափ խափան,
Ըն ք'անպատու,	պու քատար էնկէլ.
Moins de plaisir,	նունազ Հաճութի,
էնէն ք'ը քէլքէլ,	ալ սէֆա.
Peu de pain,	սակաւ ինչ հաց,
քէօ ք'ը քէն,	պիր ազ էքմէք:

Արպէս տեսանես՝ ամ խնդիրքս են անորոշ յօդիւ, որ է de ք'ը. իսկ թէ երբ և ոյք առնուն զխնդիր սեռական՝ որոշեալ յօդիւ, որ է du ք'ը, կամ de la ք'ը, ևն. վէճ է 'ի մէջ նոյն իսկ Վաղղիացի քերականաց: Ստաղիւր ընթերցումն երևելի մատենագրացն գրոց՝ քաջ ևս ուսուցէ քեզ:

Գ Լ Ո Ւ Խ Լ Ե Լ :

Ի վերայ նախադրութեան :

Սխադրութիւն է մասն բանի, կամ բառ, որ եղեալ
 'ի վր անոճան, կամ 'ի վր այլ մասին բանի՝ իբր 'ի վր
 անոճան, զպարագայս նորին ցուցանէ. ուն՝
 A côté de Monsieur, Բոյ առ պարոնն,
 ա քօթէ քը յօնսիէ, աղայս էտքն.
 Après diné, զինէ ճաշուն,
 ափուէ քինէ, էօյլէն եէմէյինտէն սօնդա :

'ի սոցանէ ոմանք են պարզ, ուն՝ dans քան, 'ի. avec
 ալէ, ը, իլէ. ևն : Եւ ոմանք բաղադրեալ յայլ և այլ բա-
 ուից, ուն՝ vis-à-vis, վէլ - - վէ, յանդիման, քարչը-
 սընտա. à l'égard, ալէլա, շուրջ, էօթիւրի. ևն :

Մտդ 'ի նախադրութեց ոմանք առնուն զինդիր 'ի
 սեռական կամ 'ի բացառական հոլով, ոմանք 'ի տրա-
 կան, և ոմանք 'ի հայցական, զորս ըստ կարգի դիցուք
 առաջի մի մի խնդրովք :

Եւ նախադրութիւն, որք առնուն զլեռտան իմ զհայտաւան
 հոլով :

A côté de vous, Բոյ առ քեզ .
 ա քօթէ քը յո, սանա էտքն :
 à la réserve d'un seul Բոյ 'ի նաւէ միօջէ.
 navire, պիր կէմիտէն իտքի :
 նալէ, Կանգունն ընդ վեց ֆիօրին .
 à raison de six florins Կանգունն ընդ վեց ֆիօրին .
 l'aune, արշընը ալթը ֆիօրինսի :
 ա ուզան քը ո՞ի ֆլուէն օն.
 à l'insu des parents, Գողա 'ի ծնողաց .
 ա լէնսիւ քի փառան, փետերի վէ վալիտէսինտէն
 իէլի :

à cause de vous,
 ա քօղ րը ձև,
 autour du bassin,
 օթուս րին արանին,
 les uns au delà, et les au-
 tres au deça du fleuve,
 լեւ էօն օ տըւա, է լեւ
 օլեւ օ տըսա րին ֆլեօլ,
 auprès du Roi,
 օփուէ րին Սուս,
 au dessus de vos forces,
 օ տըսի րը ձօ ֆօսս,
 au dessous de son mérite,
 օ տըսու րը սօն Տերին,
 aller au devant de quel-
 qu'un,
 ալեւ օ տըւան րը ղեւ՛էօն,
 au milieu des ennemis,
 օ միլիէօ րին էնձի,
 au bout de deux ans,
 օ պու րը րինօլ սն,
 à l'aide d'un Monsieur,
 ա լեւ րին էօն Տօնսինէօ,
 au pied du mont,
 օ փիէ րին Տօն,
 hors de danger,
 Տօն րը րանօլե,
 près des remparts,
 փուէ րին սանօլուս,
 loin de Constantinople,
 լեւն րը Վօնսլաննինօլե,
 le long du fleuve,
 լը լօն րին ֆլեօլ,
 dehors de l'Eglise,
 տըՏօն րը լ՛իլլե,
 dedans du palais,
 տըսան րին լեւլե,

սուս քօ .
 սենին էլլե :
 շուրջ զաւազանաւ .
 Տաւուպուն էլլանֆրանսօ .
 ոմանք յայնիչս, և այլք յայս-
 իչս գետոյն .
 պազըլարը չայըն օ րին լուրա-
 ֆընս, վէ պազըլարը րը
 լուրաֆընս :
 սու թազաւորին .
 փաստիշահըն էանընս :
 'է ձեւ րան զկար զօրու քօ .
 սենին քուարէ թինսէն էօսարը :
 սարըն քան զարժան իւր .
 քենտի լայը քըղընտան աշաղա-
 ընդ սուս իլանել ումք .
 պիրիսինէ արըլ կիթմէք :
 'է Տը թշնամեաց .
 տիշմանլարըն էլլե :
 'է ձեւճան երկուց ամաց .
 իքի երըն պաշնս :
 յեւսմը պարօնի ումն .
 պիր աղանըն էլլէ էլլէ :
 սու սարդարձ լերին .
 տաղըն էլլեյինս :
 հեւէ 'ի վտանգէ .
 մուհամմարատան սպար :
 Տըլ 'ի պատնէչս .
 թապեայա էարըն :
 հեւէ 'ի կոստանդինուպօլսյ,
 Ստամպօլտան սպար :
 ընդ երկայնսլէ գետոյն .
 չայըն պոյսնս :
 արդարոյ յկեղեցւոյ .
 Վէնիսէտէն արարը :
 'է Տը պալատան .
 սարայըն էլլեպէ :

proche de vous,
 փռօջ արը ըստ,
 en présence du Roi,
 ան փռեղանս արիւ Սոս,
 à dessein de nuire,
 ա տէտէն արը ներհոս,
 au lieu de songer,
 օ ընէօ արը սօնժիւ,
 en dépit des ennemis,
 ան տէտի արիւ ընի,
 afin de rendre,
 աֆէն արը սօնիստ,
 avant que de promettre,
 ալան քր արը վօտիւն,
 avant de parler,
 սլան արը վօտիւն,

Տօս առ քեզ .
 սանա էտարն :
 առաջն թագաւորի .
 հրենքարըն էօնիւնս :
 առն ի մնասել .
 զարար վերմք էնն :
 վօնանի խորհելոյ .
 տիւշիւնս էնիւնն :
 ընդ հօտանիս թշնամեաց .
 տիւ շմանարա նիսիւնն :
 առն ի յեսս դարձուցանել .
 կերի ընկերմք էնն :
 յառաջ ժամ զխոսանալ .
 սէօղ վերմէտէն էնիւնն :
 յառաջանիս ժամ զխօսել .
 սէօյլէմէտէն էնիւնն :

Մտնարարութիւն, որ սօնիստն զարտիսն հոլով :

Jusqu'à la montagne,
 ժիւսր' ա ըս Տանլունիւր,
 jusques aux confins,
 ժիւսրղ օ սօնիւն,
 par rapport à cette affaire,
 փառ ոտիօն թ ա սէնն թիւն,
 quant à moi,
 քանի՛ թ ա իսս,

Տնիւն ցլնաոն .
 տաղա արտ :
 Տնիւն 'ի սահմանս .
 սընքրլարա արտ :
 յառաջն այսր դործոյ .
 պու իշտէն էօնիւնն :
 յինէն իողմանն .
 պէնտէն լաբարժու :

Մտնարարութիւն, որ սօնիստն զհայտիսն հոլով :

Après le deluge,
 ափռէ ըս արիւնն,
 avant nous,
 ալան նոս,
 devant la porte,
 արլան ըս վօտիւն,
 attendu son infirmité,
 ա թանտիւ սօն էնիւնն թիւն,
 avec moi,
 ալէք իսս,

Օնիւն զրհեղեղի .
 թուփանտան սօնիւնն :
 յառաջ ժամ զմեզ .
 պիղտէն էնիւնն :
 առաջն դրան .
 քափունուն էօնիւնն :
 սօն տկարու թն իւրոյ .
 հաստալղղանտան էօնիւնն :
 ընդ իս .
 պէնիմ էնն :

à travers les champs,

ա թուալէս լէ շահ ,
chez lui ,

չէ լսի ,
contre la mort ,

քօնթա լս հօս ,
d'après vos paroles ,

ա՛տիոէ թ փոռօլ
dans ma chambre ,

տան միս շահողոս ,
dès l'enfance ,

տէ շահն փանս ,
depuis la ville jusqu'ici ,

տըլիիի լս փէլ թիւս՝ ինի ,
deçà , par-deçà le fleuve ,

տըսա . փառ - տըսա լս փէլօլ ,
delà , par - delà les monts ,

տըլա . փառ - տըլա լէ հօն ,
dessus la maison ,

տըսիւ լս հիւսն ,
dessous la table ,

տըսու լս լսողլ ,
derrière lui ,

տէսիէս լէի ,
derrière le mur ,

տէսիէս լս հիւս ,
durant la peste ,

տիւսան լս փէլօլ ,
en guerre ,

ան իւս ,
entre la France et l'Ar-
ménie ,

անթա լս յոսանս է լի՛ս .
հիւնի ,

charitable envers les pauvres ,

շահն լսողլ անփէս լէ փօլ ,
environ douze personnes ,

անփիսն փոս - փէլստն ,

լնս հիւ զայտաց .

օլալարն ինիսն :

տոս միս , կի՛ ի փան նի .

օնուն իտննս , կի՛ ի փիս :

լնս փէլ միսն .

էօլիւսէ տըլլ .

լնս փանից քոց .

սէնին սէօղիւնէ ինիսն :

'ի սննկի իմուս .

պէնիս՝ օտամն ինիսն :

անփսսն 'ի մանկութի .

լս շօճուքուքտան պէլ :

'ի քաղաքէ մինչև ցայսր .

չէ չիսն պուքայտաց :

յայսն իստննէ գետոյն .

չայն պու լստննիսն :

անփս փան զլնիս .

տաղարտան էօլն :

'ի փէլստն տան .

էփն իստննիսն :

'ի նիստն սնողանոյ .

սու փրաննն ալլիստն :

պէնի նորս .

օնուն ալլիստն :

յիսն յոս որմոյն .

տուլարն տըլլիստն :

'ի թամնսն ինի սնտ փանտալտի .

թաւուն զլննիստն :

'ի պատերազմի .

ճէնկիսն :

'ի հիւ յաղոցից և շայտն .

տաննայց .

յոսանսանն ինի յըմնիստն .

տաննն իտննիսն :

որմոյն տոս աղքատս .

փոքար էլէրէ մէրճամ թլիս .

իէր երկոստանն անփիս .

օն իրի քիչի տոստ :

hormis nous ,
 Հօռմի նոս ,
 hors l'honneur ,
 Տօռ լ'օնէօս ,
 malgré nos prières ,
 մաղկոճե նօ լ'օնէօս ,
 moyennant la grace de Dieu ,
 մօայէնան լա իստոս ար Տիէօ ,
 nonobstant mes avis ,
 նօնօպսթան Տեղ ալի ,
 outre les mers ,
 ութն լէ Տեա ,
 cent hommes outre les
 enfants ,
 ասնլ օճ ութն լէղ անժան ,

par les prairies ,
 փառ լէ լ'օնէօս ,
 par les prières ,
 փառ լէ լ'օնէօս ,
 parmi les morts ,
 փառմի լէ Տօս ,
 pendant la guerre ,
 փանտան լա իէօս ,
 pour le Roi ,
 փուռ լա Սիստ .
 sans le pain ,
 սան լա լ'օնէ ,
 sauf les papiers ,
 սօթ լէ լ'օնէօս ,
 selon les circonstances ,
 սրլօն լէ սեօսօնսլանս ,
 suivant l'Évangile ,
 սիւիվան լի շիանժիլ ,
 sous les pieds ,
 սու լէ լ'օնէ ,
 sur la tête ,
 սիւռ լա լ'օնէ ,

Բոց 'ի մէնջ .
 սիղլոէն Տարի :
 Բոց 'ի պատուոյ .
 իղլէթաէն Տարի :
 Ընդդէմ աղաչանաց մերոց .
 պիղիմ ըիճամըզս արջ :
 'ի յէան շնորհացն Մ.Յ .
 Մլաճըն լուծփի էլէ :
 Բէղէր և ծանուցար .
 Ֆորալը հապէր վերտիք :
 անդր ամ զծովս .
 տէնիղլէրաէն էօթէ :
 Հարիւր այր' Բոց 'ի աղայոց .
 Եիւղ ստամ' չօճուքլարտան
 Տարի :
 Ընդ մարդագետինս .
 շայրլարտան :
 աղաչանօր .
 Եպլվարմաղ լա :
 'ի Տեջ մեռելոց :
 էօլմիչէրին էլէնարի :
 'ի ժամանակէ անդ պատերազմի .
 Ճէնկ շարլանս :
 շան թագաւորի .
 փատիշահ էլէն :
 սասնց հացի .
 էքմէքսիլ :
 Բոց 'ի թղթոց .
 քէհաթլարտան Տարի :
 ըստ պարագայից .
 թալըրլարա իէօրէ :
 ըստ Մ. Ե. տարանի .
 Ինճիլի շէրիֆէ իէօրէ :
 'ի նէրոյ ոտից .
 այսքլարըն տլէնն :
 'ի շիւայ գլխոյ .
 պաշնըն իստիէն , պաշնն :

touchant cette affaire,	շոքը զայսու գործով .
թուշան սէլ- ֆէ- ,	պու իշտէն փոյնք .
vers le ciel,	Գէպ 'ի յերկինս .
վէն չէ սէլ- ,	կէոյե փողը- .
voilà votre mouchoir,	ս-անիկ թաշկինակ քո ,
վտաւ ձօլ- ֆ-շո- ,	իշտէ նաղըզն :

Աստանօր գտանես զբազում նախադրութիս, զորս եղեալ էաք 'ի նախընթաց գլուխդ 'ի կարգս մակբայից, զրոց և սակաւ ինչ ծանուցաք անգանօր. և 'ի մակբայից զումանս գտցես 'ի հետագայ գլուխս՝ եղեալս իբր շաղկապս. որոց վասն առ հասարակ գիտել արժան է, զի որովհետև այս անհօղով մասունք բանի բազում ի՛նչ ունին զնմանութի ը միմեանս, վնկ ը զանազան պարագայից՝ զանազան օրինակաւ վարին, է՝ զի իբր մակբայ, է՝ զի իբր նախադրութի, և է՝ զի իբր շաղկապ, ևն. այնզի, ոպ ապաքէն տեսեր, նաև անո՛ւանք իսկ, և կամ այլ մասունք բանի ևս վարին երբեմն 'ի տեղի այտոցիկ անհօղով մասանց բանի : Այս առ 'ի զայս ամ բարեօք որոշել՝ պարտ է քաջ միտ զնել այլ և այլ եղանակի նշանակութն իւրեանց, ը որում եղեալ են 'ի կարգս այտոցիկ մասանց բանի : Այլ քանզի բաց 'ի կարգելոցդ 'ի մէնջ՝ դտանին և ևս անթիւք, զնոսին՝ ոպ բազում անգամ ասացաք՝ մնայ քեզ ուսանել մտադիր ընթերցմամբ զրոց, և անխոնջ վարժութիւն լեզուի :

Այս ևս գիտել արժան է, զի թէպէտ յայտոցիկ մասանց բանի՝ օրինակի աղագաւ 'ի նախադրութեց՝ երկուք կամ երեք բազում անգամ 'ի մեզ ունին զմի նշանակութի, սակայն առ նն չէ մարթ ամ ուրեք 'ի տեղի միմեանց վարել, այլ 'ի միում տեղոյ կամ պարագայի զմին, և յայլում զմեան. վնյ յընթեո՛ւնուին այսմ ևս պարտ է միտ զնել :

Օգործինակ երկոքին նախադրութիքս ևս avec ավէ, և par փո- նշանակեն 'ի մեզ ընդ, սակայն չէ մարթ սուել՝ il est sorti avec cette porte-ci, իլ է սօ-լէ- ավէք սէլ- փօ-լ- սէ, այլ՝ par cette, ևն. փառ սէլ- ֆ՝ ել նա ը այս գուռն, պու քափուտան չքքար : Այնպէս և յայլ՝ եթէ 'ի նախադրութիս, եթէ 'ի մակբայս, և

եթէ 'ի շողկապ: Այլ զայստօրիկ ևս մնայ քեզ ուսանել ըստ վերոյգրեալ խրատուցս:

Գ Լ Ո Ի Խ Բ:

Ի վերայ Շողկապէ:

Շողկապն է մասն բանի, կամ բար, որ միաւորէ ի միմեանս զայլ մասունս բանի, նաև զնոյն իսկ զբանս. օրինակի ազգաւ:

Il pleure, et il rit en même temps, և ծիծաղի 'ի մի և 'ի նոյն ժամանակի:

է վերայ, է է ալ ալ ԲԻ կիրէր, վէ ալլար պիւր վաքրթտա:

et, և, վէ' է շողկապ, որ միաւորէ զառաջին մասն il pleure, ի երկրորդին' il rit.

Սա բաժանի զլիաւորաբար 'ի մետասան տեսակս, զորս յառաջիկայդ մի առ մի կարգեցուք:

Ինչո՞ւնստիմնք:

Et, է,	և,	վէ.
aussi, ալ,	այլ և, և ևս.	Հէմ, վէ տախի.
tant... que,	այնչափ... որչափ.	
լաւ... չը,	օլ քատար... նէ քատար.	
ni, նի,	ոչ,	նէ.
non plus, նոն վերայ,	այլ և ոչ, ևս ոչ.	տախի եօք.

Ինչո՞ւնստիմնք:

Mais, Բէ,	բայց.	լաքին, ամմա.	
cependant, սկսանքան,	}	'ի վիւ այսր ամի, վէ լաքին.	
néanmoins, նէ-ան-նէն,			այլ սակայն, անձար.
pourtant, քոսա-լաւ,			
toute fois, լա-լէ քոս,	{	Թէպէտ և, կերչի, քարազը,	
quoique, բոսքը,			Թէև. կերչի քի.
bien - que, պիւր-չը,			

Տրուականք :

Ou, ու , } կամ , ե կամ . եւ , եւիտու .
ou bien, ու պիլեւն , }
soit, սոս , } եթէ , ե թէ , կերէք , եւ ,
soit que, սոս չը , } կամ թէ . եւ քի .

Ինկականք :

Si, սի , } եթէ , } կյեր ,
si non, սի ոսն , } եթէ ոչ , ապա թէ ոչ . եօքսա .
pourvu que, ինչպէս չը , միայն թէ , } ֆարթ .
à moins que, ունեւն չը , բայց միայն , } լաքին էյեր .

Արդականք :

Si, սի , } արդեօք , } սիճապա .
savoir si, մնայ արդ զիտել՝ արդեօք ,
սո՛վոս սի , } պիլմէլի՛ սիճապա .

Սկզբականք :

Savoir, սո՛վոս , } խոյսինքն , այս է .
c'est à-dire, սիլեւն սիլեւն , } եանի , եանի քի , մէսէլա .
comme, սո՛վ , } զորօրինակ , ինչպէս քե-
par exemple, ինչպէս էլ , } կամ .

Ինչպէսականք :

Comme, սո՛վ , }
de même, սիլ թի , } ուղ , զորօրինակ . նիճէ , նիճէ քի .
ainsi que, ենեւն չը , }
aussi... que, սի... չը , այնպէս... զի . էյիէ... քի .
si, սի , } այնպէս , } էյիէ .
en, ուն , } ուղ , } կիպի .

Յաւելականք :

D'ailleurs, սո՛վյլեւն , } այլ ե , ե դարձեալ .
de plus, սիլ իլեւն , } զէ տախի , պիր տաճա քի .
au surplus, ունեւն իլեւն , }
outre cela, ունեւն սիլեւն , } ըսց յայտմանէ ,
outre que, ունեւն չը , } պունտան մաստէ .

pour le moins, վաւար ըն ինչն, }
 au moins, օ ինչն, } գէթ, գոնէ. պարէ.
 du moins, արեւ ինչն,

Վարձատարութիւնք :

Car, բայց, } քանզի, վն զի, զի, որովհետեւ,
 parce que, վաւար չը, } զիրու.
 puisque, վիւն-իսը, } և զի. չիւն, չիւնքի.
 pourquoi, վաւար-բայց,
 d'où vient que, արեւ-վիւն չը, } ընդէք, զոր վն.
 afin de, ասիւն ար, } նիչին, նէտէն էօթիւրիւ,
 pour, վաւար, } առ 'ի, իչին.
 afin que, ասիւն չը, } ուր զի, օնուն իչին քի.
 pour que, վաւար չը, } վնզի, նիչին քի.

Վարձատարութիւնք :

Or, արդ, } իմտի.
 done, որով, } ուրեմն, իմտի.
 par conséquent, վն, ուստի, } օնտան էօթիւրիւ.
 վաւար օնտան,
 par tant, վաւար լան, } յայն սակս, օնուն իչին.
 ainsi, էնտի, } և այսպէս, վէ պէզլէ.

Վարձատարութիւնք, և արատարութիւնք :

Quand, արտ, }
 comme, օժ, }
 lorsque, լուսը, } երբ, մինչդեռ, նէ վարքթ քի,
 pendant que, վանարտն չը, } յորժամ, } նէ զէման քի,
 tandis que, լանարի չը, } այն ինչ, } օլ վարքթ քի,
 dans le temps que, } չաչան.
 արտն ըն լան չը,
 du temps que, արեւ-լան չը,
 tant que, լան չը, }
 aussi long tems que, } ցորչափ, } նէ քատար քի.
 օն ըն լան չը, } } նէ քատար վարքթ
 avant que, արտն չը, } յառաջ քան թէ, մինչև, էվիլէ.
 dès que, արեւ չը, } նոյնհետայն իր- } կիպի.
 aussitôt que, օն լան չը, } բև, ընդ,

depuis que, յետ որոյ, յորմէ հետէ.
 պէրի, սօնդրա.
 à peine, = քէն, հաղիւ, կիւճիւլէ, կիւճպէլա.
 après que, = քէն քէն, յետ որոյ, սօնդրա.
 cependant, մինչդեռ, յայնմ պահու, այլ սակայն.
 « քէն քէն, կքէն, պու արատա, վէ լաքին:
 enfin, = քէն քէն, } հուսկ յետոյ, 'ի վախճանի.
 à la fin, = լա քէն, } էն սօնդունտա, սօն սօնդունտա:

Երբ՝ զիտել արժան է, զի գոն և ևս բազում այլ շաղկապք, ի մեծի մասին բաղադրեալք յայլոց մասանց բանի, զորովք՝ առ չճանրարեանելոյ վայրապտոր՝ զանց առնեմք աստանօր:

Գիտել պարտ է ևս, զի ոմանք 'ի շաղկապից պահանջեն 'ի բանի զստորագասական եղանակ, և կէտք՝ է զի զստորագասական, և է՝ զի զսահմանական. իսկ այլք առ հասարակ զսահմանական:

Եստանօր զիցուք միայն զայնս, որք պահանջեն զստորագասական եղանակ. և են սք,

Afin que, « քէն քէն, ուր զի, ծնուն ի չին քի.
 à moins que, = քէն քէն, գէթ, պարէ.
 avant que, = քէն քէն, նախ քան թէ, ծնտան է վկէլ քի.
 bien que, « քէն քէն, } թէպէտ և, ֆարազը.
 quoique, « քէն քէն, }
 de crainte que, « քէն քէն քէն քէն, } առ երկիւղի զի,
 de peur que, « քէն քէն քէն քէն, } քօրքուսունտան քի.
 jusqu' à ce que, « քէն քէն քէն քէն, մինչև, թա քի.
 au cas que, « քէն քէն, }
 posé que, « քէն քէն քէն, } զիցուք թէ, տէյէլիմ քի,
 soit que, « քէն քէն, } գրեալ թէ, քօ քի,
 pourvu que, « քէն քէն քէն քէն, միայն թէ, շու քի, ֆաքաթ քի.
 non pas que, « քէն քէն քէն քէն, ոչ եթէ, եօք քի.
 sans que, բաց յայնմանէ՝ զի, թո՛ղ զի,
 « քէն քէն, ծնուղ քի, ծնտան մատէ քի.

և այլ սոցին նմանք. և առ հասարակ յորժամ 'ի բանի շաղկապս զի, քէ, քէ, զնի զկի հարցական, կամ բացական բայի, և կամ այնպիսի բայի՝ որ ցուցանէ, զեր-

կիւղ , զյոյա , զերկբայութի , զբաղձանս , ևն . օրինակի աղագաւ .

Il importe peu que je dé-
plaise aux hommes,
pourvu que je plaise à
Dieu.

Չէ ինչ ինձ փոյթ , զի ան-
հաճոյ լինիմ մարդկան ,
միայն թէ հաճոյ եղէց
առաջի Այ :

Իւ կնիւսիւն զի քիւսե
փլէզ օւ օճ , փուռվիւ
քիւ թիւ փլէզ = Տիւն :

Սաղիմիւս տէյիլ , քի մար-
պուլ տէյիլիմ ինսանլա-
րա , Փաքաթ քի մար-
պուլ օլայլիմ Ալլահա :

Իսկ թէ յոր ժամանակն ստորադասականին պարտ է զնել զբայն , որ զկնի շաղկապիս զսե , զիտեւ պարտ է՝

Վախ՝ եթէ առաջին բայն՝ որ է յառաջոյ զսե շաղ-
կապիս՝ է ներկայ , կամ ապառնի , զերկրորդ բայն՝ քի որ
է զկնի զսե շաղկապիս՝ պարտ է զնել հասարակօրէն ՚ի
ներկայն ստորադասականի . ոնք՝

Il faut, կի՞ il faudra que
vous soyez plus atten-
tif.

Պարտ է՝ կի՞ պարտ եղիցի ,
զի դու իցես առաւել
մտադիր :

Ի Ֆօ , կի՞ Ֆօրտտ իւ զի-
տայեի զիւլ-ը ալ-միւլիֆ .

Իազլիմ աբր , կի՞ լազլիմ օլա-
ճար , քի սէն տահա մու-
քայեթ օլասըն :

Երկրորդ՝ յորժամ առաջին բայն է ՚ի միում յան-
ցեալ ժամանակաց . երկրորդ բայն , քի որ է զկնի շաղ-
կապին՝ զնի հասարակօրէն յանկատարն ստորադասակա-
նի . զօրօրինակ

Il falloit
Il fallut
Il a fallu
Il eût fallu
Il auroit fallu

que vous
fussiez plus
attentif.

Պարտ էր
,, եղև
,, եղեալ է
,, եղել էր } զի դու ա-
ռաւել
մտադիր
լինելիր .

Ի Ֆուլ
Ի Ֆուլ-
Իւ - Ֆուլ-
Իւ - Ֆուլ-
Իւ օմիլ Ֆուլ-

իւ զի-
տայեի զիւլ-ը
ալ-միւլիֆ .

Իազլիմ ըար
,, օլտու
,, օլմուշ տըր
,, ըար
,, օլսայ ըար } քի սէն
տահա
մուքայ-
եթ օլայ
ըսըն :

Ոմանք 'ի քերականաց զբազում բացառութիս դնեն 'ի կանոնացս աստի, զորս լուսագոյն համարեմք վարժուք յաւէտ՝ քան երկար վարդապետութիք ուսանել:

Գ. Լ. Ո Ի Խ Թ:

Ի վերայ ԴՆՐԻՆԻՒՆԷ:

Սիջարկութիւն է մասն բանի, կամ բառ, որ զկիրս'ե զարժմունս հոգւոյ յայտ առնէ: Ս'իյ և այնչափ են տեսակք միջարկութեց, որչափ են կիրք հոգւոյ: Ս'եք լը գլխաւորայն աստանօր կարգեմք, որք և են ութն:

Խնդրումն:

Ah! ա, Ո՛հ ո՛հ. վաշ. Հէյ, օխ.
Bon! պօն, Բարիօք. Ա՛է էյի:

Յատկացումն:

Aye! աի, } Ա՛ւաղ, եղուկ ինձ. Ա՛աղըք, հայըՔ
Helas! հէլաս, } պանս.
ô! օ, }
Ah! ա, } Ո՛վ, ո՛հ. վա՛յ. Ա՛հ, ախ, վա՛հ:
Ouf! ուֆ, }

Երկնումն:

Ha! հա, } Ա՛ ա, ո՛ ո՛.
Hé! հէ, } Ա՛մա՛ն, վա՛յ.
Mon Dieu! մօն Տէ՛օ, Ա՛ստու՛ած. Ա՛լլահ:

Ներհումն, կամ զգո՛ւումն:

Fi! ֆի, } Օ՛ն անդր, քաւ, 'ի բաց տար.
Fi donc! ֆի պօն, } Հայտէ. հաշա:

Օգոբնացումն:

Oh! օ, Ո՛վ. Հա՛յ հա՛յ.
Est-il possible! կարելի ի՛նչ իցէ, Օլաճաք շէյմի:
Էլ-է փօնուլ,

Յարգարտիմնք :

Allons, ալօն, Օն արիք, հայրա. շայտէ, տէֆնտի.
Courage, ինտուժ, Օգրացիր. շաի կյտտիւմ :

Առշտիմնք :

Hola, հօլա, } Ո՛ր՛՛, իշտ. շէլա, պրէ :
He, հէ, }

Ինտուժիմնք :

Chut, շիտ, } Ինտուժը. Սոլա, սոլա ոլ :
Paix, փէ, }

Այստեղից արագին մատին :

ՄԸՄՆ ԵՐԿՐՈՐԴ.

Ի վերայ Համաձայնութե, ևս և ՚ի վերայ
արտասանութե:

Համաձայնութիւն թ որում առեալ լինի աստ, և կարգաւ որ շարամանութի և կապակցութի մասանց բանի կամ բառից չ միմեանս թ կանոնաց քերականութե:

Արդ թ այսմ սահմանի՝ կապակցութիւն մամ մասանց բանի՝ եթէ հոլովելեաց, և եթէ անհոլովից՝ անկանին չ համաձայնութիւն: Այլ քանզի որ թն միանգամ արժան էր գիտել զհամաձայնութե անհոլով մասանց բանի՝ խօսեցաք լիով յառաջին մասին, մայ մեզ արդ խօսել զհամաձայնութե հոլովելեաց և եթ, այն է՝ անոճան, յորում պարունակի և յօդն, դերանոճան, բայի, և ընդունելութե՝ միով միով գլխով:

Գ Լ Ո Ի Խ Ե :

Դ ձեռայ համայնութիւնն անուան :

Համաձայնութիւնն անուան կրկնակի մտածի , մի՛ ընդ անուան , և երկրորդ՝ ը բայի : Յերկրորդէն ունիմք խօսել յերրորդ գլուխն , աստանօր մնայ մեզ խօսել զառաջնոյն և եթ :

Անունն ը անուան կրկնակի համաձայնի , մի՛ ը որում ամական ը գոյականի , և երկրորդ՝ ը որում գոյականն լինի խնդիր ածականի :

Յ օ դ ո շ ա ծ ւ ն :

Դ ձեռայ համայնութիւնն ածականն անուան ընդ գոյականի :

Սակ՝ ածական անունն պարտի յամի համաձայնիլ ը ի որում գոյականի թոճով , սեռի՛ւ , և հոլովի՛ւ , ք՞ պարտի դնիլ ածականն յայնպիսի թի՛ւ , սեռ , և հոլով , յորպիսի է գոյականն՝ յորոյ վր եղեալ լինի . զորօրինակ՝

Le bon père ,	ը որոն վեռ ,	Բարի հայր ,	Լ յ յի պապա .
La bonne mère ,	ը որոն մեռ ,	Բարի մայր ,	Լ յ յի անա .
Des beaux jardins ,	Գեղեցիկ պարտիղաց ,		
Գեղեցիկ պարտիղաց ,		Արեգէլ պահէլէրին .	
Des belles fleurs ,	Գեղեցիկ ծաղկանց .		
Գեղեցիկ ծաղկանց ,		Արեգէլ շիշէրլէրին :	

Աւանդիկ bon ածականն՝ է ը թոճոյն՝ եզակի , ըստ սեռին՝ արական , և ը հոլովին՝ ուղղական , վնգի père գոյականն իր՝ է եզակի , արական , և ուղղական : Սոյն պէս ևս bonne ածականն է եզակի , իգական , և ուղղական , վնգի mère գոյականն նր՝ է եզակի , իգական , և ուղղական : Des beaux է յոգնակի , արական , և սեռական . վնգի jardins գոյականն նր՝ է յոգնակի , արական , և սեռական : Աստ սյսմ ևս՝ des belles է յոգնակի , իգական , և սեռական , վնգի գոյականն նր՝ fleurs , է յոգնակի , իգական , և սեռական :

Երբորդ՝ յորժամ ածականն համաձայնի չէ երկուց եզակի գոյականաց՝ ածականն պարտի դնիլ յոգնակի քանզի երկու եզականք առնեն զի յոգնական . զորօրինակ՝

Le roi et le berger sont égaux après la mort. Թագաւորն և հովիւն հաւաւ սար ևն զկնի մահո՛ւան :

Եւստի ի լեզուս ասանք ի յօգնականս . Վաստիշահ վէ չօպան էօրիւմս .
աւն սօնդրա պիր տիրլէր :

Եւստիկ le roi և le bergér ևն երկու եզականք , իսկ ածականն նոյնն է յոգնական . և լինէր սխալ եթէ ասէր égal էլու , ոպ ՚ի մեղ ասի :

Իսկ եթէ մին ՚ի յեզակի գոյականաց իցէ արական , և միւսն իգական , ածականն դնի յոգնակի արական . զորօրինակ՝

Mon père et ma mère sont contents. Նայր իմ և մայր իմ գոհ ևն .

Սոն էլու է իմ մեք սօն սօն . Վեւտէրիմ վէ վախտէմ հօշ նութ տուրլար :

Եւստիկ contents եղեալ է յոգնակի արական . և ոչ լինէր ուղիղ , եթէ ասէր contentes սօննանն՝ յոգնակի իգական , ուր ՚ի մեղ ոչ գոն այսպիսի զանաշանութի :

Երբորդ՝ յորժամ ածականն դնի անմիջապէս զկնի երկուց գոյական անո՛ւանց , որք նշանակեն զեր ինչ , յայնժամ պարտի համաձայնիլ չէ վերջին գոյականին միայն՝ եթէ իմ սեռին , և եթէ իմ թո՛ղյն . ոպ՝

Il s'était acquis un pouvoir, et une autorité absolue. Սա ստացեալ էր զկարողութի և զիշխանութիւն բացարձակ .

Ի ս'էլէլէլու էօն փուստու , է էւն օթօրիթէ Պիր պէօյիւք հէօրմ վէ իքս թիտար էտինմիշ իտի :
սպսօրիւ :

Եւստիկ absolue եղեալ է եզակի և իգական , վսզի վերջին գոյականն , որ է՝ autorité , է եզակի և իգական :

Չորորդ՝ յորժամ ածականն համաձայնի չէ գոյականի՝ յոգն դնի ՚ի վն նախադասին , ոպ է տեսանել ՚ի վերջեղեալ օրինակս :

Արդ՝ առ Վաղղիայիս ոմանք յաճականաց նախադաս
լինելով գոյականաց վարին, ունի՝
beau jardin, գեղեցիկ պարտեզ, կիւղէլ պահճէ.

պօ ժամբէն.
grand arbre, մեծ ծառ, պէջիւք աղամ:
խանիւ ատղաս,

Իսկ այլք՝ յետադաս լինելով. ունի՝
habit rouge, զգեստ կարմիր, քրքմըղը բուսպ.

տղի տոժ,
table ronde, սեղան բոլորչի, եուվարլաք սուֆրա:
խաղլ տօնի,

Իսկ թէ ոչք հասարակօրէն նախադաս լինին, և ոչք
յետադաս, չիք լաւագոյն կանոն և առաջնորդ՝ քան զսո-
վորութիւն:

Մտանօր գիտել պարտ է վն բարդ անուանց, զի
յորժամ անուն ինչ բաղկանայ ՚ի միոյ աճականէ և ՚ի
միոյ գոյականէ, յայնժամ երկօրին ևս ՚ի միասին լինին
յօգնակի. ունի՝

Un gentilhomme, Վաջաղուն ոմն,
էօն ժանիւնլի,
Des gentilshommes, Վաջաղունք ոմանք,
պէ ժանիւնլի,
Վաղը պէյղատէլեր:

Ուր անսանես, զի ՚ի յօգնակին եթէ գոյականն՝ որ
է hommes, և եթէ աճականն՝ որ է gentils, են փո-
փոխեալ: Մտայամ և յայլս:

Իսկ եթէ երկօրին ևս են գոյական, և բարդին ընդ
միմեանս ՚ի ձեռն յօրի ինչ կամ նախադրութիւն, յայն-
ժամ առաջինն միայն փոփոխի ՚ի յօգնականն. ունի՝

Un chef-d'oeuvre, Վործ ինչ ճարտար,
էօն շէ-տիւնլի,
Des chefs-d'oeuvre, Վործք ինչ ճարտարք,
պէ շէ-տիւնլի,
Un arc-en-ciel, Վիածան մի,
էօն տար-ան-սիւնլի,
Des arcs-en-ciel, Վիածանք ինչ,
պէլ-տար-ան-սիւնլի,
Վիւր քաջ սաղմալար:

Լը եթէ մին իցէ նախադրութի, կմ' բայ, և միւսն
անուն, անունն լինի յոգնակի, իսկ այլքն մնան անփո-
փոխ, ուն'

Un entre - sol,	Սերնայարկ մի,
Էօն անլու - ուղ,	Պիր թափան.
Des entre - sols,	Սերնայարկք ինչ,
Գէլ անլու - ուղ .	Պիր քաչ թափանլար:
Un garde - fou,	Սանդակ մի (կամքոյրց, ևն.)
Էօն իւրի - ֆու,	Պիր քորքուլուք,
Des garde - fou,	Սանդակք ինչ,
Գէ իւրի - ֆու,	Պիր քաչ քորքուլուքլար:

Ճայսմ վայրի զիտել արժան է ևս վասն թոճական
անունաց, զի 'ի մէջ նց' ընդարձակքն թէպէտ հասարակ-
օրէն վարին իրր ամական, այլ (բաց 'ի բառէս սո էօն,
մի, պիր.) ամենեքին են անհոլով եթէ լը սեռին, և եթէ
լը թոճոյն. ուստի միօրինակ ասի՝

Deux hommes, Գէօղ օմ, Լըրկու արք, Իքի ատամ.
Deux femmes, Գէօ ֆու, Լըրկու կանայք, Իքի քարը:

Իսկ անունքն, յորոց վը յարին, միշտ պարտին լը-
նել յոգնակի. զօրօրինակ՝

Quinze jours, Զնդետասան աւուրք. (Նպէշ կիւն.
Էնդ ֆու,

Vingt ans, վէնլու ան, Վսան ամք, Լիրմի ելլ.

և ոչ quinze jour, Էնդ ֆու, Նդետասան օր,
vingt an, վէնլու ան, քսան ամ, ուղ 'ի մեղ կա-
րէ ասիլ, և 'ի տաճկական բարբառ միշտ այս-
պէս ասի:

Իսկ բառս Un էօն, մի, պիր, ունի և զիգական, այն
է՝ une էն. և պարտի համաձայնիլ միշտ լը իւրում գոյ-
ականի, ուստի և ասի՝

Un fils, էօն ֆի, Ուստր մի, Պիր էրքէկ էվլատ.

Une fille, էն ֆելլ, Վուստր մի, Պիր քըլ էվլատ:

Ըստ այսմ և բառս demi Գէմ, կէս, եարբմ, պու-
չուք, ունի և զիգական, այն է՝ demie, Գէմ. սակայն
յորժամ զնի յառաջոյ իւրում գոյականի՝ մնայ անփոփոխ.
վոյ և ասի՝

Une demi heure,	կէս ժամ,
էն քընէ կօտ,	եարըմ սահաթ :

Իսկ յորժամ դնի զկնի գոյականին, յայնժամ համաձայնի ը նման. ունի՛

Une heure et demie,	ժամ մի և կէս,
էն կօտ է քընէ,	պիր պուչուք սահաթ :

Իսկ յայլ թուական անուննց՝ որք միանգամ ածականօրէն վարին, ը նմի ը կանոնի ածականաց ՚ի կիր առեալ լինին, և որք գոյականօրէն վարին՝ ըստ գոյականաց ՚ի գործ ածին :

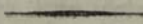
Յ օ գ ո շ ա ծ ի :

Դ քրայ ինքրոյ ածական անունաց :

Լ ծական անունք կրկնակի առնուն զինդիր. ոմանք ՚ի սեռական հօլով, իսկ այլք ՚ի տրական. զորօրինակ՝	
Digne de récompense,	Աարձուց արժանի,
քննել քըն ած քօն քօն.	Առքապէլէյէ լայքք.
Content de son sort,	Գոհ զփիճակէ իւրմէ,
քննան քըն ած քօն,	Ասորպընտան հօշնութ.
Propre à la guerre,	Յատուկ պատերազմի,
քօն քօն քըն էլ քօն,	Շէնկէ մարտու.
Conforme à lui,	Համեմատ նմա,
քօն քօն քըն էլ քննել :	Օնա ույկուն :

Ահա սակ de récompense, de son sort, են սեռական ինդիրք ածականացս digne և content. և à la guerre, և à lui, են ինդիրք ածականացս propre և conforme.

Իսկ թէ ոչք ոմանք յածականաց առնուն զինդիր ՚ի սեռական հօլով, և ոչք ՚ի տրական, սովորութիւն քաջ աւուսցէ :

Գ Լ Ո Ի Խ Ի Ը

Ի վերայ համայնութիւն գերանունաց :

Դերանունք , ի ստացելոցս յառաջնում մասին , են քառասպատիկ . անձնականք , ստացականք , ցուցականք , և յարարերականք : Ի սոսա յաւելեալ լինին և անարոշ կամ միջական անունք ինչ , զորս Վաղղխացիք ը գերանունս դասեն :

Վերանունք առ հասարակ՝ ուղ յառաջնում մասին անդ ստացաք , զնին ՚ի տեղի անունն . այլ սակայն ոմանք գոյականօրէն զնին , և ոմանք ածականօրէն . ք՝ ոմանք զնին ՚ի բանի բացարձակապէս առանց պահանջելոյ յարիւլ յայլ անուն , ուղ՝

moi ,	Ես ,	ես ,	պէն .
vous ,	վա՛ս ,	դուք ,	սիզ .
qui ,	ի՛նչ ,	որ ,	օլ քի . ևն :

Իսկ այլք պահանջեն միշտ յարիւլ յանուն ինչ ըստ օրինակի ածական անունաց , ուղ՝

mon père ,	Են Վա՛ս ,	հայր իմ ,	պէնիմ փէտէրիմ .
vos freres ,	վա՛ս քա՛ս ,	եղբարք քո ,	սէնին քարտաշարքն :

Երդ՝ որք միանգամ գոյականօրէն վարին , ի օրինակի գոյական անունաց լինին անուն բայի , ինդիր , ևն . և զնին կամ ենթադրին եղեալ յայն սեռ , և յայն թիւ , յոր սեռ , և յոր թիւ զնէին անունքն , փոխանակ որոց եղեալ են դերանունքն այնորիկ . զորօրինակ յասելն առն ուրումն զգտտերաց իւրոց՝

Je suis content d'elles , Ես դո՛հ եմ զնոցանէ ,

Ժւ սէ՛ն յօնլաւն րի՛ւլ , Պէն օնլարտան հօշնութ ում .
դերանունս je եղեալ է անուն բայի , և է եզակի , և ենթադրի արական , վնզի այրն՝ փոխանակ որոյ եղեալ է , է եզակի , և արական , վնյ և ածականն content համաձայնեալ է չնմա՝ զորով եղեալ եզակի , և արական . իսկ d'elles է յոգնակի և իգական , վնզի դատերքն՝ փոխանակ որոյ եղեալ է , է յոգնակի , և իգական : Սոյնպէս և յայսմ՝

Le cheval du quel je me suis défait. Ձին, զոր փաճառեցի.

Է ըբլուլ ԳԷ- ԷԷԷ ԺԷ ԴԷ (Ո)Լ սաթարղղմ աթ: ԳԷ-Է ԳԷԳԷ.

Լանիկ դերանունս du quel, եղեալ է ինդիր 'ի սեռական հոլով, և եղեալ է եզակի և արական, փոքր le cheval, զոր յարարերէ, է եզակի և արական: Ըստ այսմ և յայլս:

Իսկ որք ածականօրէն վարին, ը օրինակի ածական անունաց համաձայնին ը գոյականս. ուն՝

Mon mouchoir,	Թաշկինակ իմ,
ևն մուշտառ,	պէնիմ եաղղղղմ.
de vos vignes,	այգեաց ձերոց,
ԳԷ ԺԷ վինեը,	սիղին պաղարընըն.
ce livre,	այս գիրք,
ԳԷ լիվո,	պու քիթմապ:

Լանիկ դերանունքս mon, vos, ce, համաձայնեալ են ուն ածական անուն ը գոյականս՝ mouchoir, vignes, livre.

Օայստիկ խօսեցեալ ընդհանրապէս 'ի վն դերանունաց, այժմ ասասցուք համառօտիւ որ ինչ զխրաքանչիւրօցն առանձինն է դիտելի:

Յ օ դ ո շ ա ծ օ :

'Ի վերայ անխախտ գերանունաց:

III. Յոգնակի դերանունս VOUS, ձու, յորժամ 'ի գործածի փոխանակ եզականիս՝ tu, ԷԷԷ, թէպէտ խնդրէ և զբայն յոգնակի, բայց ածականն՝ որ գայ զինի, եթէ գուցէ, դնի եզակի. զորօրինակ՝

Mon fils, vous serez estimé,	Սրդեակ իմ, յարդոյ համարեսցիս, եթէ եղիցիս իմաստուն.
------------------------------	--

Սն ֆի. ձու- ԳԷԷԷԷ ԷԷԷԷԷ (Ո) զլու մ, իհիթիպարը օլուրսուն, էյեր սքըլը օլուրսան:

Բ. Moi, Դու, toi, Էու, յորժամ լինին խնդիր

Հրամայական բայի, երբեմն ը զորութիւն բայիցն՝ դնին փոխանակ դերանունացս me, եւ, te, լը, զորօրինակ յայսմ՝

Dites - moi, արիւ - մոս, ասսի ինձ, սէջլէ պանա :

Ք. Me, եւ, te, լը, se, սը, nous, նոս, ևն, առ Պատգամացիս դնին միշտ յառաջոյ աներևութից, և ոչ երբէք զկնի. ուն՝

Ayez la bonté de m'écouter. Շնորհս արա լսել ինձ :

Լյլէ լը ունլէ արիւնլէ, Լնութի էլլէ տիյնէմլէ պէնի :
Je désire vous voir. Հանկամ տեսանել զքեզ :

Եւ արիւնլէ լը լըս, Լըզուլէրիմ սէնի կէօրմէք :

Ք. Le, la, les, լը, լը, էլ. ուն տեսեր յառաջ-
Նում մասին, երբեմն յօդ ևն, և երբեմն դերանուն : Ըստ
որում յօդ՝ միշտ յարին յանունս. զորօրինակ՝

Le roi, լըսոս, la reine, լըսէն, les hommes, էլըս :

Ըստ որում դերանուն՝ պահանջեն միշտ յարիլ 'ի
բայ ինչ . զորօրինակ՝

Je le connois, Ղանաչեմ զնա (արիւն.) լմանըրմ օնու.

ժը լըսնլէ,

Je la respecte, Հարգեմ զնա (իքիւն.) Լայէթ խտրիմ օնա.

ժը լըսնլէսնլէ,

Je les estime, Սնծ համարիմ զնս (արիւն, և էքիւն) Լսթի-

ժը էլըսնլէսնլէ, պար խտրիմ օնլարա :

Վերանունս le լը ոչ փոփոխի ոչ ը սեռին և ոչ ը
թոնոյն՝ յորժամ դնի 'ի տեղի ածականի ինչ կամ բայի .
զորօրինակ 'ի հարցանելն՝

Mesdames, êtes vous ma- Տիկնայք, հիւանդ էք .
lades ?

Ի՞նչո՞ւ, էլլէ - լըս - մալար ? Լանըմլար, հաստամըսընըլ :

պարտին տալ պատասխանի .

Oui, nous le sommes, Լյոն, հիւանդ եմք .

ոսնլ, նոս լըսոս, Պէլի հաստայ ըլ .

և ոչ՝ nous les sommes. Թէպէտ և անդանօր դերանունս
le, դնի 'ի տեղի ածականիս malades, որ յայնմ վայրի
է իզական, և յօդակի :

Է. Օգտեանունս soi սոս պարտ է 'ի գործ անել միայն զկնի անորոշ ընդհանուր ուղղականացս on, օն, chacun, շաբօն, ce, սը. զորօրինակ՝

Chacun pense à soi, Իւրաքանչիւր դք զինքենէ, կ'ի գանձնէ խորհի.
Շաբօն փոնս սոս, Հէր քիչի քենտինի տիւ շինիր:

§ օ գ ո շ ա ծ ի ռ :

Ի վերայ սրացալուն գերմանաց :

Է. Յորժամ կամիմք ասել. այս ինչ իմ է, քոյ է, ևն. ստացական դերանունքս իմ, քո, իւր, մեր. ևն. փոխին 'ի գաղղիական լեզու օրինակ զայս.

A qui est ce chapeau-ci? Այլ է բեզոյրս այս.
— Ի է սը շաբօն-սի? Ի. իմի ն տիր պու շափբա.
Il est à moi, à toi, à lui Իմ է, քո է, նր է.
կ' à elle.

Իւ էլ սոն, սոն, սոն-ի Գէնիմ տիր, սէնին տիր, օնուն տուր:

A qui sont ces ciseaux? Արոց են մկրատքս այսորիկ.
Ի սոն օն սի սի? Պու մարատլար քիմի ն տիրլէր.
Ils sont à nous, à vous, Սեր են, ձեր են, նց են.
à eux, կ' à elles.

Ի սոնլ սոն, սոն, սոն-ի Գիզիմ տիրլէր. սիզին տիրլէր. օնլարն տըրլար:

Յորժամ կամիմք ասել օրինակի աղաղաւ. Լյս բարեկամ մի է իմ, պու պէնիմ պիր տօտուժ տուր. սա ծառայ մի է քոյ, պու սէնին պիր հըղմէ թքեարըն տըր. ևն. 'ի գաղղիական լեզուի տի,

C'est un de mes amis, C'est un de tes domestiques.
Ս'էլ էօն սը ժուլ աի. Ս'էլ էօն սը լէ կ' օմէսլէն:

Է. Ան մարթ 'ի կիր առնուլ զստացական դերանունս son, sa, ses, leur, leurs, սօն, սո, սի, լէօն, 'ի բանի, յորժամ ոչ է եղեալ ներգործութի 'ի նմին

բանի անունն , զորոյ զստացունս , կի՞ զվերաբերութի
ցուցանեն : Սիյ չէ պարտ ասել ,

Vienne est belle , j'admire **Վեղեցիկ է Վեննա , սքան-**
ses bâtiments . **չանամ ես ը շինունս իւր .**

Սէն է պէլ , ժ'արմիւս է **Պէչ կիւղէլ արի , մայիլ**
պալէման . **օլուրում պէն քէնտի պի-**
նալարենա :

Ըսլ պարտ է փոխանակ նր զնել զդերանունս en ,
ան , և ասել

J'en admire les bâtiments , **Սքանչանամ ը նր շինունս .**
ժ'ան արմիւս չէ պալէման , **Պէն օնուն պինալարենա մայիլ**
օլուրում :

Իսկ եթէ ներգործութիւն եղեալ է անունն 'ի նմին
բանի , յայնժամ մարթ է 'ի կիր առնուլ զվերոյսա-
ցեալ դերանունս . ոնպ՝

Cet homme aime tendre- **Ըսրս այս խանդաղակաթ**
ment son père , sa mère , **սիրով սիրէ զճայր իւր ,**
ses enfants , ևն . **զմայր իւր , զորդիս իւր :**
ևն .

Սըլ օ՛՛ էլ լեանարման սօն **Պու ատամ իֆրաթ մու-**
էլէս , սու ղէս , սէլ ան- **ճապէթ իլէ սէվէր քէն-**
ժան . **աի փէտէրինի , քէնտի**
վալիտէսինի , քէնտի էվ-
լատարենը :

Ըստանօր զիտել արժան է , զի դերանունս՝ notre ,
votre , նօլը , վօլը , յորժամ են բացարձակ ստացա-
կան՝ ամենևին ոչինչ շեշտ ունին , վնյ և յարասանելն
են կարծ . իսկ յորժամ են առնչական ստացական՝ ունին
'ի վն օ տառիս զպարոյկ , վնյ և են երկար . զորօրինակ՝

De ces épées la plus **Ի սուսերացս ասաի առա-**
courte est la vôtre . **ւել կարճն է քոյդ .**

Տը սէլ է իլ լա էլէս ղուսը **Շու քըլըճլարըն էն քըսա-**
է լա վօթն . **սը սէնինքի արի :**

Յ օ դ ո շ ա ծ ֆ :

Ի վերայ ցոցումն դերանուննց :

Թուցական դերանուննս՝ քե սը յորժամ վարի առանձինն առանց գոյականի, երբեմն յառաջ բերէ զնախընթացն, և անտոյժիս մնալով դնի ևս և փոխանակ իգականի, և յոգնականի. զըրօրինակ՝

Les Astronomes, qui prétendent connoître la nature des étoiles fixes, assurent, que ce sont autant de soleils.

Աստղաբաշխք, որք համարին ճանաչել զընդամի հաստատուն աստղաց, հաստատին, եթէ նք ևս են մի միայլ արեգակունք.

Ինչ և Լեւոնտի, ինչ և Լեւոնտի սօնէլեւ լա նախնապէս ինչ և Լեւոնտի ֆիսս, ասելեւ, ինչ և Լեւոնտի սօնէլեւ սօնէլեւ :

Ինչի հէյէթէր, քի մոքայի երկարորարն թապիյէթին թանըմօք բըժասընտա տըրլար, թէքտիր իտէրլէր, քի անլէրին հէր պիրի տախի պիր սայրը կիւնէշ տիրլէր :

Լեւնիկ քե սը յարբերէ զէtoiles, և Լեւոնտ, որ է յոգնակի, և իգական :

Իսկ երբեմն յառաջ բերէ զհետևեալն. բայց յայնժամ ըն մեծի մասին դնի թարմատար. ուն՝

Ce fut l'envie qui occasiona le premier meurtre dans le monde.

Նախանձն եղև առիթ առաջին մահուան յաշխարհի :

Ան ֆիլեմոնի ինչ օրհնուն և ինչ ֆիլեմոնի ֆիլեմոն րոն լը ֆիլեմոնի ֆիլեմոն րոն լը ֆիլեմոն :

Տիւնետա իլք էօլիմէ բըսկանճըք սէպէպ օլտու :

Լհատասիկ քե սը յարբերէ զհետևեալ l'envie լեւնի, և է եղեալ իբր թարմատար :

Բ. Այն այս դերանունս քե սը յարեալ յեական բայս être ևն, պահանջէ զնա յերրորդ դէմն եզականի, ևս և յորժամ եղևալ է ինքն փոխանակ առաջին կամ երկրորդ դիմի, նաև փոխանակ յոգնականի, զըրօրինակ՝

C'est moi qui ai fait ces belles actions, et c'est toi qui t'en attribues la gloire.

Ես արարի զայս մեծագործութի, և դու գրաս նսան ձին զհասոս նր:

Սէ մոս յի է ֆէ սէ պէլլու մարտն, է սէ թոս յի է ման մէն-ի-պիւ լու իւրոս:

Պէն պու պէոյիք իշի կէօր-տիւմ, վէ սէն իզգէթիւնի սանա չէքէյօրսուն:

C'est nous, qui avons toute la peine, et c'est vous qui en retirez tout le profit.

Սեք կրեմք զամ աշխատութիս, և դուք ժողովէք զամ արդիւնս:

Սէ նու յի մլոն էր-էր լու զիւն, է սէ վու յի մն մէն էր-էր լու լու լու լու:

Պիւթիւն զահմէթի պիւլ չէքէյօրուզ, վէ պիւթիւն ֆայտայք սիզ ալլօրսունուզ:

Իսկ յորժամ և զեալ է փոխանակ յոգնակի երբորդ զիմի, յայնժամ բայն ևս զնի յոգնակի. ո՞ն՛

Ce sont vos ancêtres, qui ont bâti ce château. Ասինիք քու հասունցին զայս ամրոց.

Սը սոն վոզ անսէթա, յի օն պիւթիւն էր լու լու:

Սէնին աթալարըն պու քալէի ևս փառլար:

Յ օ դ ո շ ա ծ ր :

Ի վերայ յարաբերման դերանունան:

Օսմանէ որինչ էր դիտելի խօսեցաք յառաջնում մասին, և յայսմ մասին ևս՝ ՚ի խօսելն ՚ի վր դերանունան ընդհանրապէս:

Աստուծոյ յարաբերման դերանունան:

Մնայ աստ միայն գիտել, զի չէ պարտ շփոթել զաղիակս que, և չհայցական յարաբերականս que, և չ: Սի և պարտ է սսել՝ C'est en Dieu que nous devons mettre notre espérance.

Յնձ պարտիւք դնել զյոյս մեր:

Սիւն մն Տէնօ քը նոս պը զօն մէլու նօլր էսիւրոսն:

Ումուտու մուզու Ալլահս քօմալլօրըզ:

Ըստանօր բառս que է շարհապ, և ոչ յարարերս կան, յայն սակս և չէ հնար ասել en que, ա՛ն չը, ուր ոմանք անմտադրութի ասեն: Ըստ այսմ և յայսմ C'est à vous que je veux Վեզ կամիմ խօսել, parler.

Սէլ և զն չը թը ինք իմ: Սանա տէմք խտերիմ: Բառս que է շարհապ, վիյ և չէ մարթ ասել à que.

Ըյլ մանրամասն գիտելիք այսր դերանունն են յուսեա վարժութի ուսանելի, քան կանոնօք աւանդելի:

Յ օ դ ո շ ա ծ Ե:

Ս ի վերայ անորոշ դերանունաց, իմ անունաց:

Չշանակութի, և զգործածութի նց ապաքէն խօսեցաք յառաջնում մասին. աստանօր զմասնաւոր գիտելեաց ինչ ոմանց և եթ ՚ի նոցանէ ունիմք խօսել:

Ի. Բառս personne վերջում յորժամ վարիիր դերանուն, է միշտ արական. և հասարակօրէն ունելով ՚ի վր զմասնիկս ne նը նշանակէ՝ ոչ ոք, կէչ չի՛նէ, զորօրինակ եղաք և յառաջնում մասին. իսկ յորժամ ոչ ունի զայն մասնիկ՝ նշանակէ՝ ոք, չի՛նէ. զորօրինակ Personne n'est plus heureux que lui.

Սչոք է առուել երջանիկ քան զնա. ինչ քիմսէ օնտան զիատե թալէհլի տիր: անդերձքս այսորիկ յուսեա քեզ են վայելուչ քան այլում ումեք.

Սեւ արե վն սիէ ինք ՚ի վերայ. Պու բուպարար սանա տահա էյի եաքըչըրար, նէչէ քի պիր պաշկա քիմսէյէ:

Իսկ յորժամ վարի իրր անուն գոյական, է միշտ իգական, և նշանակէ՝ ա՛նյն, չի՛նէ. ուր Cette personne est très-heureuse

Սեւ վերայ է լուսիլ էօն. Պու քիչի էօք թալէհլի տիր:

Է, Ղերանունս même, Դէ՛մ, բազում անգամ յարի յանունս և 'ի զերանունս (ոնց 'ի մեզ զերանունս Էնն,) առ 'ի տալ նց առաւել զօրութի, համաձայն ը նս յամբ. ոնց՝

Dieu est la bonté même, Եւն է լա սուրբէ Դէ՛մ.
Les saints mêmes ont craint la mort.

Ա՛ծ է նոյն ինքն բարութն.
Ալա՛հ օլ քէնտի էյլիք տիր:
Վարին իսկ սնքն երկեան 'ի մահունե.

Եւն սէն Դէ՛մ օն սուրբէ լա Դոմ.
Moi-même, vous-même, lui-même, elle-même, eux-même, elles-mêmes.

Եւզիտալէր պիլէ էօլիւմտէն քօրքտուլար:
Եւն ինքն, դու ինքն, նա ինքն, նք ինքեանք.

Սոն Դէ՛մ, լոն Դէ՛մ, լէն Դէ՛մ, էլ Դէ՛մ, էօ Դէ՛մ, էլ Դէ՛մ.

Պէն քէնտիմ, սէն քէնտին, օլ քէնտի, օնլար քէնտիէր:

Է. Tout l'on, նշանակէ ևս՝ Բոլորսո՛ւ, Բոլորսո՛ւն, ոլ-լէնն, ոլ-սոլ-լէնն, և յարեալ յանունս՝ համաձայնի ը նս միայն յօրժամ անունն է իզական, և սկսանի բաղաձայնի, կամ հազազային և գրով. ոնց՝

Votre belle-mère et la mienne sont toutes malades.

Սկեսուր քո, և սկեսուրն իմ ևս են բոլորովին հիւանդ.

Սօլ-ր ոլէլ-Դոմ է լա Դէն սօն թութ մալատ.

Սէնին քայնանան, պէնիմ քայնանամ տա պիւթիւն հաստա տըրլար:

Իսկ 'ի յարիլն 'ի վն յոգնակի արականաց, կամ ևս և իզական անունց՝ սկսելոց ձայնաւորաւ, կամ անձայն և գրով մնայ միօրինակ՝ tout. ոնց՝

Ces hommes sont tout aimables.

Ալքս այսօրիկ են բոլորովին սիրելի.

Ալա՛հ օ՛մ սօն թութ էմալ.

Պու առամլար պիւթիւն սէվկիւլիւ տիրէր:

Cette Demoiselle est tout autre.

Օրիօրդս այս է բոլորովին փոխեալ.

Ալէ՛ Տէլոսպէլ է թութ օթն.

Պու քըզճըղաղ պիւթիւն տէյիլիլիլ տիր:

Ma mère et mes tantes
sont tout interdites.

Այր իմ և մորաքոյր իմ
բոլորովին շփոթեալ են .

Ան մէկն է մէկն իմ
էնթէնտիմ .

Ապիտեմ վէ թէյդէլէրիմ
պիւթիւն շաշբմըլ տըր-
լար :

Դ. Օրրինչ սասցար զբառէս tout, զնոյն իմանալ
պարտ է և զբառէս tout . . que, Լու . . . բն . զորօրինակ՝
Les enfans tout aimables
qu'ils sont, են .

Անկունք թէպէտ և սի-
րելի են, են .

Իչլ անֆան թու թ էմասլ
բն .

Չօճուքլար ֆարազը եւ վ-
կիւլիւ տիրէր :

Cette image tout amu-
sante qu'elle est.

Նկարս այս թէպէտ և զուար-
ճացուցիչ է .

Ալլ իմ թու թ սմիւզանթ
բն է .

Պու սիւրէթ ֆարազը էյ-
լէնտիրիբ :

Cette image toute belle
qu'elle est.

Թէպէտ և գեղեցիկ է այս
նկար .

Ալլ իմ թու թ պէլ բն էլ
է .

Տարազը կիւզէլ տիր պու
սիւրէթ :

Բանիկ յերկուս առաջին օրինակն՝ բառս tout է
անհամաձայն, վնդի յառաջումն՝ անունն, յորոյ վերայ է
եղեալ է արական՝ թէպէտ և է յոգնակի, իսկ յերկ-
րորդն սկսանի ձայնաւորաւ, թէպէտ և է իգական : Իսկ
յերրորդ օրինակն է համաձայն, վնդի իգական անունն՝ յո-
րոյ վն է եղեալ, սկսանի բաղաձայնիւ : Իստ այսմ իմն
և զայլոց :

F. Quelque . . . que, բն . . . բն : Աթէ անկցի ՚ի
միջի անական ինչ՝ մնայ անհոլով, և անհամաձայն . զոր-
օրինակ՝

Les Rois quelque puissans
qui'ils soient ne doivent
pas oublier qu'ils sont
hommes.

Որչափ և հզօր իցեն թա-
գաւորք, չէ պարտ նցմն-
աանալ, թէ են մարդ :

Իչ Լու բէլք փիւխան բն
բն նո բուլ լու բուլ
բն սեն թ :

Նէ քատար քի պէօյիք
օլսալար փատիւհաճլար, ու-
նու թմամալը տըլար ին-
սան օլտուքլարընը :

Իսկ եթէ անկցի 'ի միջի գոյական անուն, յայնժամ
համաձայնի չ նմա թոճով. զորօրինակ՝

Quelques richesses que vous ayez, vous ne devez pas vous énorgueillir.
Վանի հարստութիս և ունիցիս, չէ պարտքեղ հպարտանալ.

Վէլ է մէջէն յը զնոց էյէ, Սէ քատար զէնկին/կին զնոցս, լաղբ տէյիլ քի մաղրուլանասըն:

Օայս մի ինչ 'ի վախճանի արժան է գիտել, զի ամ անորոշ գերանունք հոլովին անորոշ յօդիւ, բաց 'ի բառէս même մէ՛մ, որ հոլովի որոշեալ յօդիւ. սն՝ le même, du même, au même, ևն:

Գ Լ Ո Ի Խ Գ :

Ի վերայ համայնութի բայէ :

— ամաձայնութի բայի գլխաւորաբար է չ անուն, կմ չ այն՝ որ զնի 'ի տեղի անուն, կամ իբր անուն վարի:

Երդ՝ կրկնակի համաձայնի բայն չ անուն. մի՛ չ այն՝ որ ասի անուն բայի, և երկրորդ՝ բնդ այն՝ որ ասի ինդիր բայի: Օկերկաքանչւորոցն խօսեսցուք համառօտիւ յառաջիկայդ:

Յ օ դ ո շ ա ծ ւ օ :

Ի վերայ համայնութի բայէ ընդ անունն բայէ :

Անուն բային է այն, որ գործէ, և կամ կրէ. զորօրինակ՝

Jacques mange,	Յակովբ ուտէ,
Սա նան,	Եղուպ եէյօր.
Jean est aimé,	Յովհաննէս սիրի,
Սան էլ էէ,	Հաննա սէվիկիյօր:

Վանիկ Jacques, և Jean են անուննք բայիցս mange, և est aimé, վնզի առաջինն ցուցանէ զայն՝ որ

գործէ, քի՛ ուտէ . և երկրորդն ցուցանէ զայն՝ որ կրէ,
քի՛ սիրի :

Կանոն :

ԸՄ բայ պարտի համաձայնիլ ընդ իւրում անունն՝
թո՛ւով , և դիմաւ , քի՛ պարտի դնիլ եզակի՝ եթէ անուն
բային է եզակի , և յոգնակի՝ եթէ է յոգնակի . պարտի
դնիլ յառաջին դէմն՝ եթէ անուն բային է առաջին դէմ ,
յերկրորդն՝ եթէ է երկրորդ դէմ , ևն . զորօրինակ՝
Je parle, յիւր քիւր . Ես խօսիմ , Պէն սէօյլէրիմ .
Vous parlez tous deux , Կուք երկոքին ևս խօսիք ,
Սիւ իքինիլատէ սէօյլէրսինիզ .

Ըւանիկ ՚ի սոսա parle է եզակի և առաջին դէմ ,
վսզի je , որ է անուն բայի՝ է եզակի և առաջին դէմ :
Սոյնպէս ևս parlez է յոգնակի և երկրորդ դէմ , վսզի
vous է յոգնակի և երկրորդ դէմ : Ըստ այսմ և յայլս :

Ըյլ գիտել պարտ է նախ՝ զի յորժամ երկու եզակի
անուններ լինին անուն բայի , բայն հասարակօրէն դնի
յոգնակի . զորօրինակ՝
Mon frere, et ma soeur Եղբայր իմ , և քոյր իմ
lisent , ընթեռնուն .
Սն քիւր , է իմ սէօս Պէրատէրիմ , վէ քըղքար-
լէլ . տաշում օքույօրլար :

Գիտել պարտ է երկրորդ՝ զի յորժամ անուն բային
է մասնական հաւաքական անուն , քի՛ որ զմասն իրիք քա-
նակու թն կամ բազմութն ցուցանէ , եթէ անունն՝ որ
վնի նր գտանի՝ է յոգնակի , բայն ևս դնի յոգնակի .
որպէս՝

La plupart des enfans Ե՛նծ մասն տղայոց է
sont legers, թեթեւ .
Ըն քիւր քիւր տնօն Ըօճուքլարլն չօղու հաֆիֆ
սիրլէր :
Une infinité de jeunes Ըազմութի յոյժ երիտա-
gens se perdent, parce սարդաց կորնչին յայն
qu'ils lisent des livres սակ՝ զի ընթեռնուն զամ-
impies, բարիշտ գրեանս .

Ինն էն ֆրանկէն որ լինին լինին	Անն ճիւղին շողու թէլէֆ
որ լինին, փոքուն լինին	օլուրլար, նիշինքի ֆէնա
որ լինին էն ֆրանկէն.	քիթապլար օրուրլար:

Եւանիկ քանզի զկնի մասնական հաւարական ան-
 ունեցս pluspart և une infinité, յոգնակի եղեալ են
 սեռականքս des enfans և de jeunes gens, յայն սակս
 և բայքս sont, perdent, և lisent եղեալ են յոգնակի,
 չէ որս և դերանունս ils :

Վիտել պարտ է երրորդ՝ զի յորժամ երկու անունք
 բայի են ՚ի զանազան դէմն, բայն դնի ՚ի պատուականա-
 գոյն դէմն, (ե է պատուականագոյն առաջին դէմն քան
 զերկրորդն, և երկրորդն քան զերրորդն.) զորօրինակ՝
 Vous et moi nous lisons, Վու և ես ընթեանումք.

Չաւ է իմ նա լինին. Անն վէ պէն օրուրուլ :
 Vous et votre frere vous lisez, Վու և եղբայր քո ընթեա-
 նուք :

Ան լինին ֆրանկէն լինին. Անն վէ պիրատերին օրուր-
 սունուլ :

Վիտել պարտ է երրորդ՝ զի առ Վաղղիսացիս անուն
 բային հասարակօրէն դնի յառաջոյ բային, ուր տեսեր ՚ի
 վերոյեղեալ օրինակս. բայց ՚ի դիպուածս ինչ դնի ևս
 զկնի բային. ց՛

Վասն յորժամ է ՚ի ձև հարգման. զորօրինակ՝
 Que pensent de vous les honnêtes gens? Անն շտորհին զքէն առա-
 քինի անձինք :

Վր լինին որ լինին լինին. Անն օրուրուրուր սէնտէն
 լինին? էօթիբիւ ըրդէ հիստակ մէր :

Ար les honnêtes gens, որ է անուն բայի՝ եղեալ է
 զկնի բային իւրոյ pensent.

Երկրորդ՝ դնի անուն բային զկնի բային, յորժամ
 յառաջ բերին բանք ուրումն, և բայն գտանի եղեալ ՚ի
 բանի իրր ՚ի մէջ երկուց փակագծից. զորօրինակ՝

Je me croirai heureux, Արջանիկ համարեցայ զանձն
 disoit un bon Roi, իմ, ասեր թագաւոր որ
 quand je ferai le bon- բարի. յորժամ երջանկա-
 heur de mes sujets, ցուցից զհաւատակս իմ.

ժը յը յառառեւէ կօտեօ, տի- Սնւ թլուլու սայարըմ՝ քէն-
 զէթ էօն պօն Սոտա, յան տիմի, տէր իտի պիր էյի փա-
 ժը Ֆըմէ լը պօնէօտ ար յիշա՛հ, նէզէման քի մու թ-
 թէ սի-ժէ. լուլանտըրըրմ՝ բայէլէրիմի:

Ըւանիկ un bon Roi, որ է անուն բայի, եղևալ է
 զկնի բային իւրոյ՝ disoit.

Արրորդ՝ անուն բային դնի զկնի բային, յորժամ
 յառաջոյ բային գտանին բառքս tel, լէլ, ainsi, էնսի.
 զորորինակ՝

Tel étoit son dessein.

Ըլլ էլ էլէն սօն արւէն.

Ainsi mourut ce Roi.

Ըյսպէս էին նր միտք.

Ըյլէ իտի օնուն ֆիքրի:

Ըյսպէս մեռաւ այս լմա-
 զաւոր.

Ընսի տառէն ար Սոտա.

Պէոյլէ էօլտիւ պու վա-
 տիշա՛հ:

Չորրորդ՝ զկնի դիմադուրկ բայից. զորորինակ՝
 Il est arrivé un grand malheur.

Էլ էլ տառէլէ էօն իտան Պիր պէոյիւք քազա զուհուր
 տալէօտ.

{ } o r n c w d i :

Ի վերայ ենդրոյ Բայից:

Բայք լը պէսպէս ցեղից իւրեանց՝ պէսպէս խնդիրս պա-
 հանջնն: Օ իւրաքանչիւրան համառօտիւ՝ դիցուք առաջի:

Խնդիրք ներգործութան Բայից:

III. Աերգործական բայք առ հասարակ առնուն զխըն-
 դիր ՚ի հայցական հոլով. զորորինակ՝

J'aime Dieu,

ժ'էմ Տէնօ.

Սիրեմ զԱ՛ծ.

Սէպէրիմ Ըլլահ:

Aime է ներգործական բայ, Dieu է հայցական խնդիր
 նորա: Սոյնպէս և յայս:

Ի գաղղիական լեզուի հայցականն՝ եթէ է անուն՝
 հասարակօրէն դի զկնի բային, իսկ եթէ է դերանուն՝
 դնի յառաջոյ բային. զորորինակ՝

Je vous aime,
ժը լն-ը է՛մ,

ևս սիրեմ զքեզ,
պէն սէնի սէվերիմ :

Է. Ոմանք 'ի ներգործական բայից բաց 'ի հայցական խնդրոյ՝ առնուն և ևս զխնդիր 'ի տրական, կամ 'ի սեռական, և կամ 'ի բացառական հօլով. զորօրինակ՝

Il écrit une lettre à son ami.
Սա գրէ զնամակ առ բարեկամն իւր.

էլ երևի՛ն էն լելն ուսն
ուսի. Տօտունա օլ մէքախպ ես զար :

J'accuse quelqu'un de mensonge.
Մտատանեմ զդք վն ստասացութիւն.

ժ'ուսի-ը բէլը՛ն ար իմն-
ուսն ժ. Շիքեայէթ իտերիմ պիրի-
սինի եալանճըրքտան էօ-
թիւրիւ :

Vous délivrâtes quelqu'un du danger.
Ղատեցեր զդք 'ի վտանգէ.

լն- ար լելն-ալն բէլը՛ն ար-
արան ժէ. Սն համարատան պիրիսի-
նի քուրթմարտըն :

Ղանիկ à son ami է տրական խնդիր écrire բայիս, de mensonge է սեռական խնդիր accuser բայիս, և du danger է բացառական խնդիր délivrer բայիս :

Խնդիրք կրատական Բայից :

iii. Կրատական բայք առ հասարակ առնուն զխնդիր նախադրութիւնքս de ար, կամ par փառ. և քանզի նշանակութի կրատական բայից է հակադրեալ նշանակուն ներգործական բայից, այն՝ որ 'ի ներգործական բայս զնի խնդիր 'ի հայցական հօլով 'ի կրատականս լինի ուղղական անուն բայի. և որ 'ի ներգործականս էր անուն բայի՝ 'ի կրատականս լինի խնդիր նախադրութիւնքս de, կամ par. ուր՝

Un enfant sage est aimé de ses parents.
Խոհական մանուկ սիրի 'ի ծնողաց իւրոց.

էօն անփուն սուժ էլն է՛մ աը
սէ փառան. Ա. քըլը չօճուք ամալարըն-
տան սէվիրի :

La souris est mangée par le chat.
Սնկն ուտի 'ի կատուէ.

Աստուծոյ է հանձնել զմեզ Սըշան եկեղիք քէտիտէն :
Եւ շնորհք :

Իսկ թէ երբ պարտ է 'ի կիր առնուլ զմասնիկս de,
և երբ զ par, հասարակ կանոնն է, զի յորժամ գործո-
ղութն նշանակեալ բայի՛ւ է բոլորովին ներքին, քի մտաց
կամ կամաց միայն, յայնժամ զնի մասնիկս de. իսկ
եթէ ի՛նք իրօք է արտաքին, յայնժամ զնի մասնիկս
par. զորօրինակ՝

L'homme de bien est esti-
mé de tout le monde.

Այր բարեկիր արգոյ համա-
րի յամենեցուն .

Ընդ որոշակէն էլ էստիմէ տը
լնու լե ծնար .

Եւ յի ատամ հէփօսինտէն իհ-
տիպարլանըր :

Le voleur a été puni par
le Juge.

Պողն պատժեցաւ 'ի դա-
տաւօրէ .

Եւ լուլեօն տէրէն զնի փառ
լե ժիւծ .

Հըրսըզ քաղէպլէնտի հա-
քիմտէն :

Իսկ չ անունս Լ'ճ' միշտ
Les méchants seront pu-
nis de Dieu.

պարտ է զնել de. ոնյ՝
Պատժեցցին յԱյ շարա-
գործք .

Եւ հշանս սընտն զնի տը
Տիւօ .

Ֆէնա ինսանլար քաղէպ-
լէնէճէքլէր Լ'լահտան :

Պիտել պարտ է աստանօր,
բազում անգամ ամենեկին առանց ինդրոյ վարին. ոնյ՝
Rome fut plusieurs fois
saccagée.

կրաւօրական բայք
Բազում անգամ յաւարի
առաւ Հառլմ .

Ու՛մ քիւ զլէն զլէնօն ֆոն
սարաճիլ .

Ուօմա շք քէրրէ եաղմա
օլտա :

Այս յողովակի լինի, յորժամ բայն լինի կրաւօրա-
կան՝ ոչ էական բայի՛ւ, այլ մասնկամբս on օն, յորոյ
քի յաւելեալ լինի երբեմն լը տեղւոյն և դիրս Ը. և միշտ
վարի եղականօրէն. ոնյ՝

Peut-on ignorer que l'on
corrige difficilement les
vieilles habitudes ?

Հնար է արդեօք անգիտա-
նալ, եթէ դժուարաւ
ուղղին հնացեալ սովո-
րո թիքն .

Փիւօլն - օն ինէօնէ ռը լ'օն

Վապիլ մի անապա պիլմէ-

ստի՞ծ արժե՞նի՞նք լէ՛ զէ-
կայլ արե՞նի՞նք ?

մէք, քի էսկի ատե՛ծլէք
զօր ուլա տօղըուլուրլար:

Խնդրէ՛ք չէ՛ղարտի՛նք Բայկ :

Չէ՛ղըքական բայից ոմանք առնուն զինդիր 'ի հօլոմն
տրական. ոն՛

Nuire à la santé.

Սնասել առողջութեն .

*Կէ՛նի՛նք արտա՛նի՛նք .

Սաղըզա զարար վերմէք :

Plaire au Souverain.

Հաճոյ լինել թագաւորի .

Փլէ՛նք օ Սո՛ւլու՛նք .

Փատիշահ մարտուլումար :

Convenir à quelqu'un.

*Պատշաճիլ ումք .

*Քօն՛լէնի՛նք արտա՛նի՛նք .

Պիրիսինե ետքըմար :

Իսկ սյլք 'ի հօլոմն սեռական կամ բացառական .
զորօրինակ՝

Médire de quelqu'un.

Չարախօսել զումէք .

Սէ՛րի՛նք արտա՛նի՛նք .

Պիրիսինտենքայպեթ սէոյ-
լէմէք :

Profiter des leçons.

Շահիլ 'ի դասուց .

Փօ՛նի՛նք արտա՛նի՛նք .

Տերսլէրտենֆայտա էթմէք :

Jour de la liberté.

Սայելել զազատութի .

Սէ՛րի՛նք արտա՛նի՛նք .

Ազատըղըն զէֆբինի չը-
քարմար :

Չօրինչ ասացար զէ՛ղըքական բայից, զնոյն իմանալ
պարտ է և զփոխադարձ բայից, զորօրինակ՝

Je me repens de mes
péchés.

Չղջամ 'ի վր մեղաց իմոց .

Սը՛նք արտա՛նի՛նք արտա՛նի՛նք .

Փիւշման ըմ կիւնահարում-
տան :

Ils se revoltent à leur
prince.

Ապտամբին յիշմանե իւ-
րեանց :

Ի սը՛նք արտա՛նի՛նք արտա՛նի՛նք .

*Քենտի պէլլէրինտեն պաշ
չէքերլէր :

*Կէ՛րե՛նք ինչ 'ե զի՛նք արտա՛նի՛նք Բայկ ընդհանրապէս :

Գիտել պարտ է նախ՝ զի բայք յորժամ առնուն
զաներևոյթս իրր խնդիր՝ ոմանք 'ի նոցանե առնուն զայնս
առանց ինչ յօղի. ոն՛

J'aime mieux mourir, կամիմ առաւել մեռանել,
que, ևն. քան թէ, ևն.

Եւս ինչո՞ք հարկաւոր եմ, զհաստէ էօլմէք իստէրիմ.
նէչէ քի:

Je vais chercher, Գնամ որոնել.

Եւս ինչ շէնչէն.
և այլք բաղուօք: Երամադա կիտէրիմ:

Il commande de faire, Իրամայէ առնել.

Ի սօճանի որ շէնչէն. Գույրուր էթմէք:

Il s'efforce de venir, Գուն գործէ դալ.

Ի սէֆօնի որ շէնչէն:
և այլք բաղուօք: Տ'աճթ իտէր կէլմէյէ:

Il se prépare à faire, Եւ ոմանք ա՞ յօղիւ. զորօրինակ՝
Գատրաստի առնել.

Ի սը ինչիւն յիսն յիսն. Թէտարիք կէօրիւր էթմէյէ.
Il exhorte à dire. Ճորգորէ ասել.

Ի սը երեսուն յիսն.
և այլք բաղուօք: Եւ յիսն յիսն վէրիւր աէմէյէ:

Գիտել պարտ է երկրորդ, զի 'ի գաղղիական ըզո՞ի
յսյնժամ միայն մի և նոյն անուն կարէ լինել խնդիր
երկուց բայից, կամ երկուց ածականաց, յորժամ երկու
բայքն այնքիկ կամ երկու ածականքն պահանջնն զայն
'ի մի և 'ի նոյն հոլով. զորօրինակ՝

Cet homme est utile et cher à sa patrie. Եւս մարդ է օգտակար և սի-
րելի իւրումն հայրենեաց.

Այլն օճ էլն ինչիւն է շէնչէն. Գու ատամ ֆայտալը վէ-
սէվկիւլիւ արի քէնտի
վէթանընա:

Cet officier attaqua, et prit la ville. Եւս հարիւրապետ յարձա-
կեցաւ 'ի վերայ, և էառ
զքաղաքն.

Այլն օճիւնէն ասէր, է Գու եիւզ պաշը եիւրիւյիւչ
էթտի, վէ ալտը շէհրի:

Եւանիկ ածականքս utile, և cher պահանջնն զորա-
կան, որ է à sa patrie. և attaquer ասէր, (որ առ

Պաղղիացիս է ներգործական), և prendre հասնիր, պահանջներ զհայցական, որ է la ville.

Իսկ սխալ ընեք, եթէ ասեք՝

Cet homme est utile et chéri de sa famille. Այս մարդ է օգտակար, և խանդակած սիրելի ընտանեաց իւրոց.

Այլ օ՛հ ելէ ինչէլ է շէտէ որ սո՛ք ֆոնէլ. Պու ասամ ֆայտալը վէ փէք սէփիմիշ արքէնտի էհլի պէյթիմենէն:

Cet officier attaqua et se rendit maître de la ville. Այս հարիւրապետ յարձակեցաւ ՚ի վն, և արեաց քաղաքին.

Այլ օ՛հ ելէն ինչէլ է սոք սոքն ինչէլ որ ըս ղէլ: Պու եիւզ պաշը եիւրիւյիւշ էթտի, վէ զապա էթտի շէհրի:

Քանզի utile պահանջէ զտրական, և de sa famille է բացառական. attaqua պահանջէ զհայցական, և de la ville է սեռական: Այս յայս դիպուած պարտ է կրկնել զհիւրիւն հասարակօրէն ՚ի ձեռն դերանուան այսպէս՝

Cet homme est utile à sa famille, et chéri d'elle. Այս մարդ օգտակար է ընտանեաց իւրոց, և սիրեալ յոյժ ՚ի նշանէ.

Այլ օ՛հ ելէ ինչէլ է սոք սոքն ինչէլ, է շէտէ որ էլ. Պու ասամ ֆայտալը արքէնտի էհլի պէյթիմենէ, վէ շօք սէփիմիշ օնտան:

Cet officier attaqua la ville, et s'en rendit maître. Այս հարիւրապետ յարձակեցաւ ՚ի վն քաղաքին, և արեաց նմա.

Այլ օ՛հ ելէն ինչէլ է սոք սոքն ըս ղէլ, է սոքն ինչէլ. Պու եիւզ պաշը եիւրիւյիւշ էթտի շէհրին իւտուենէ, վէ զապթ էթտի օնու:

Գ. ԱՌԻԽ Գ :

Ի վերայ համայնութեան ընդհանրութեան :

Ընդունելութիւն է կրկին՝ ներկայ և անցեալ, ուղ ասացար յառաջին մասին :

Համաձայնութի ներկայ ընդունելութեան մտածի՝ ը որում ընդունի զխնդիր ը բայիցն, յորոց ելանէ. զորօրինակ՝

Aimant Dieu.

Սիրող զՏ.Ճ.

Իմն Տէ՛օ.

Ամա՛հը սէվէն :

Obéissant à ses Supérieurs.

Հնազանդող մեծաւորաց իւրոց :

(Օղիւնսն ու սէ սէվէն սէլօն :

Վէնտի պէշիւքէլինէ միւթիւ օլան :

Աւանիկ aimant ելանէ 'ի ներգործական բայէ, վնյ և առեալ է խնդիր 'ի հայցական հոլով, այն է՝ Dieu : Սոյնպէս obéissant ելանէ 'ի չէզոքական բայէ՝ որ խնդրէ զտրական հոլով, վնյ և առեալ է խնդիր յայն հոլով, այն է՝ à ses Supérieurs : Աստ այսմ և յայլս :

Իսկ ը համաձայնունն ը գոյականին՝ ասացար ապաքէն յառաջում մասին, թէ ներկայ ընդունելութիւն յորժամ իրր ընդունելութի վարի, է անհոլով, ուստի և անհամաձայն դնի ը գոյականին : Այս հասարակօրէն իրր ընդունելութի վարի, յորժամ առնու զխնդիր ը վերոյգրելոցդ :

Անցեալ ընդունելութիւն կրկնակի համաձայնի. մի՛ յարելով իրր ածական անուն 'ի վն գոյականի, և յայնժամ համաձայնի ը նմա թուով, և սեռի՛, և հոլովի՛ յիմի՛ ը կանոնաց ածական անունանց :

Երկրորդ՝ վարի շարայարեալ ը բայի, և յայնժամ պարտի համաձայնիլ ը առաջիկայ կանոնացս :

Յ. Անցեալ ընդունելութիւն յորժամ միաւորի ընդօժանդակ բայիս être, էլն, պարտի միշտ թուով և սեռի՛ համաձայնիլ ը անունան բային, ուն՝

Ma soeur a été punie ,

Վրորք իմ պատժեցաւ .

Ան «էօս» «էլէ» «նի» .

Վրզքարտաշարմ քաղէպլէնտի :

Mes soeurs sont tombées ,

Վորք իմ անկան .

Ան «էօս» «օն» «նի» .

Վրզքարտաշարմ տիշտիւէր :

Վ քաց առեալ լինին ՚ի կանոնէ աստի անցեալ բնդունեցաւ թիբ փոխադարձ բայից , որք ոչ համաձայնին չանուան բայի . ունի

Elle s'est proposé de parler .

Հաստատեաց նա ՚ի մտիչութիւն .

Ան «է» «ո» «նի» «նի» «նի» «նի» .

Արթմէյէ նիյէթ քօռու :

Ils se sont donné la mort ,

Անհ անձանց ետուն .

Ան «նի» «նի» «նի» «նի» .

Վէնտի քէնտիլէրինի էօլտիւրտիւլէր :

Ան ոչ ասի proposée , կամ donnés .

Է. Մնցեալ բնդունեցաւ թիբ յորժամ միաւորին չօժանդակ բայիս՝ avoir աշոտ , ամեննն ոչ համաձայնին չանուան բայի . ունի

Mes frères ont écrit une lettre ,

Աղբարք իմ գրեցին զոչջունագիր մի .

Ան «նի» «նի» «նի» «նի» «նի» .

Վարտաշարմ պիր մէքտիւ պ եազմըշար :

Mes soeurs ont écrit une lettre ,

Վորք իմ գրեցին զոչջունագիր մի .

Ան «նի» «նի» «նի» «նի» .

Վրզքարտաշարմ պիր մէքտիւ պ եազարար :

Է. Մնցեալ բնդունեցաւ թիբ համաձայնին չհայցական խնդրոյ իւրոյ՝ միայն յորժամ հայցականն այն եղեալ է յառաջոյ բնդունեցաւ թիբ . ունի

Les lettres que vous avez écrites je les ai lues ,

Չանմանն , զոր գրեցեր , բնթերցայ ես զայն .

Ան «նի» «նի» «նի» «նի» «նի» .

Անքտիւպիւ . քի եազարն , զբուտում :

Մանիկ écrites , և lues եղեալ են յոգնակի և իգական, վնդի que և les որք են հայցական խնդիրք նց՝ եղեալ են յառաջոյ նց, և են յոգնակի և իգական՝ յարարեբելով զ les lettres :

Quelle affaire avez-vous entreprise? էյնչ գործ ձեռնարկեր.

Ի. ել ամէն ամէ զնչ Ա. է՞ իշէ էլ վարտուն : անթոփոխիզ .

Entreprise է իգական, վնդի հայցական խնդիր իւր նախագաս նմին է իգական :

Այսմ կանոնիս ներքոյ անկանին նաև ընդունելուիք փոխադարձ բայից, յորժամ նշանակութի երկրորդ նախագաս գերանունան իւրեանց է հայցական, և ոչ արական . ուն՝

Elle s'est proposée pour exemple, Առջի եղ զանձն յորինակ .

Իշ ս'է փոփոզէ էն Ա. էնախօինի էօրինեկ օր- էնչամէլ . թայս կէ թիրտի :

Ils se sont loués, Պանծացին նք .

Ի նոն ընէ . ( )նլար էսյինտիւլէր :

Մանիկ proposée է իգական, վնդի գերանունս se, անդանօր է հայցական, և եզակի իգական : Սոյնպէս և loués է յոգնակի, վնդի գերանունս se է հայցական, յոգնակի :

Գ. Անցեալ ընդունելութիք յորժամ միաւորին չէ դիմազուրկ բայս՝ միշտ դնին եզակի արական . ուն՝

Il m'est arrivé deux aventures. Quelles aventures vous est-il arrivé? Պատահեցան ինձ երկու դիպումք : Օ ինչ դիպումք պատահեցան քեզ :

Ի. ի՞նչ ամէլէ որչոյ ամէն- Իրի քազս զուհուր օլտու- լնէն : Վ՛րէլ ամէն լնէն : պանս : Ա. է՞ քազս զու- զնչ էլ - իլ ամէլէ : հուր օլտու սանս :

Գ Լ Ո Ւ Խ Ե :

Ի վերայ արասանութի :

Ըստ խոստմանս 'ի սկզբան անդ քերականութեան մնայ մեզ արդ խօսել ընդարձակագոյնս 'ի վն արտասանութե գաղղիական լեզուի, զոր յիրաւի մարթ է գասել լ մի 'ի գլխաւոր ուսանելեաց այնր լեզուի :

Արտասանութիւն է ուղիղ և պարտուպատշաճ՝ արտաբերութիւն բառից : Այլ քանզի այս կախնալ կայ զուղիղ հնչմանէ տառից ը պէտպիտութե տեղւոյ և պարագայից, զիրն կարծեմք անթերի վճարել, եթէ զիցուք առաջն մի առ մի զամ հնչմանս տառից կամ գրոց գաղղիական լեզուի, նախ՝ ուրոյն զձայնաւորաց, ապա զանգային ձայնից բաղկացելոց 'ի ձայնաւորաց, և 'ի բաղաձայնից, և հուսկ յետոյ զբաղաձայնից : Այլ զայս ամ գուն գործեսցուք ը կարի համառօտել՝ զանց արարեալ զդուրնաբեայ բացառութք, յորոց վն չեն համաձայն նորին իսկ Վաղղիացի մատենագիրք :

Յ օ դ ո շ ա ծ ւ ւ :

Ի վերայ հնչմանց յայնաւոր դասից :

A.

AI հնչի իբրև համր e ը միայն յայտոսիկ՝

faisant, ֆըպան, արարող, էտէն .

faisons, ֆըպան, առնեմք, էտէրիղ .

faisois, ֆըպէ, առնէի, էտէրիտիմ .

faisions, ֆըպէօն, առնէաք, էտէրիտիք :

AI հնչի իբրև փակ é է, նախ՝ յամ դէմս բայից՝ որք յանգին 'ի ai . ոնյ՝

je ramassai, ժը րամասէ, կուտեցի, երդտմ .

je lirai, ժը րէէ, ընթերցայց, օքոյաձաղմ :

Արկրորդ՝ 'ի սկիզբն բառի, ոնյ՝

aigle, էլլէ, արծիւ, քարթալ .

aisé, էպէ, զիւրին, քօլայ :

'ի բաց առեալ լինին հետադայբս, որք հնչին իրրև
բաց է. է. ունի՝
aide, է. ք, օգնութի, եարարմ.
aise, է. զ, զիւրութի, քօլայլըք.
aimer, է. ճ, սիրել, սէվմէք. և ամ աման
ցեալք նորա :

Երրորդ՝ լը բաղմաց և յայլ բառս ինչ. ունի՝
je sais, ժ. ը, գիտեմ, պիլերիմ.
je vais, ժ. ը, գնամ, կիտելիմ :
ԱԼ հնչի իրրև բաց է է՝ հասարակօրէն յորժամ յառաջոյ
ունի զբաղաձայն ինչ. ունի՝
faire, Ֆ. է, առնել, էթմէք.
palais, ի. է, պալատ, սարսոյ.
vrai, Վ. է, ճշմարիտ, կերչէք :

ԱԷ, ԷԼ հնչին իրրև բաց է. ունի՝
plaie, Վ. է, վէրք, եարա.
veine, Վ. է, երակ, տամար :

ԱԿ հասարակօրէն հնչի իրրև երկար է և է, և կի՛մ եր-
կար է և, ձայնաւոր. ունի՝
pays, Վ. է, քաղաք, շէհիր.
rayer, Մ. է, եղծանել (զգիրս), պօզմար (եազըյը).
payer, Վ. է, վճարել, էօտեմէք :

ԱԿ երբեմն հնչի իրրև և է կի՛մ, ձայնաւոր. ունի՝
Bayonne, Բայօն, Բայոնիա, Բայօնա.
Mayence, Մայնց, Մագունտիա, Մակօնցա :

ԱՕ հնչի երբեմն իրր սոսկ և. ունի՝
faon, Ֆ. ա, մատաղ եղջերու, կէյիկ եալրուսու.
paon, Վ. ա, սիրամարգ, թաուզ քուչու :

ԱՕ հնչի երբեմն իրրև սոսկ օ. ունի՝
la Saône, Ս. օն, Սալոն գետ, Սալօն չայ.
taon, Թ. օն. բորեղ, աթ սինէյի :

ԱՕՍ հնչի հասարակօրէն և. ունի՝
aouéron, Ու. լ. օն, հնձօղ, պիչիծի :

Բայց 'ի բառս aouété, ունի սյժմ և 'ի բառս aoué,
հնչի և. ունի՝
aouété, աու. լ. է, հասունացուցեալ, Եթիչտիլիլիլիլ.
aoué, աու, օգոստոս, ալօստոս :

AU, EAU Հնչին իրրև մերս օ. ոնյ՝
 pauvre, փօլմ, աղքատ, ֆոքարէ.
 beau, պօ, գեղեցիկ, կիւզէլ:

Իսկ հիժէ 'ի վն Ե տառիս իցէ շեշտ, յայնժամ Հնչի
 էօ յերկուս վանկս. ոնյ՝
 fléau, ֆլէօ, հարուճած, ճէզա:

E.

Չորք են ազգ այսր տառի առ Վաղղիացիս:

Մասջինն կոչի համբ կամ անյայն Ե, յորոյ վն ոչ
 երբէք գնի նշան, և Հնչի երբեմն իրրև զմերս Ե, մանա-
 ւանդ 'ի միավանկ բառս. իսկ երբեմն բնաւ ոչ Հնչի,
 մանաւանդ 'ի վերջս բառից. ոնյ՝

je, յը, ես, պէն.
 retenir, րէտիւ, պահել, սարլամար.
 mesure, մըշիւ, չափ, էօլիւ.
 arbre, արբիւ, ծառ, աղած:

Երկրորդն է փակ է, զոր պարտ է արտասանել փոքր
 րնչ սեղմեալ բերանով: Եւ են նախ՝ այնօրիկ, յորոց վն
 գտանի շեշտ նշան. ոնյ՝

bonté, օնիւ, բարութի, էյլեր.
 fécondité, ֆէօնփիւ, արգասաւորութի, պօլուք:

Երկրորդ՝ այնօրիկ, զկնի որոց գտանի մի 'ի գրոցս
 d, z, այլ և երբեմն r. ոնյ՝

ped, փէ, ոսն, այաք.
 assez, ասէ, շատ, չօք.
 louer, լուէ, գովել, էօյմէք.
 acier, ասիէ, պողպատ, չէլիկ:

Երրորդն է քայ Ե, որ նոյնանայ լը մերս է, և են՝

Վախ՝ այնօրիկ, յորոց վն գտանի բութ նշան. ոնյ՝
 kermès, քէմէս, որգան կարմիր, քրմիլը.
 sonnète, սօնէլ, զանգակ փոքր, չընկրտաք:

Երկրորդ՝ որոց զկնի գայ գիրս r համբ Ե տառիւ. ոնյ՝
 guerre, կէ, կոիւ, ճէնկ.
 jardinière, յարմիլիէ, պարտիղպան, պահճէպան:

Արրորդ՝ հասարակօրէն յորժամ են 'ի վերջին վանին
բառից յանդելոց 'ի e, f, l, t, և 'ի միալանկս յան-
գեալս 'ի s. ուն՝

bec, պէս, կտուց, քուշ պուսնու.
bref, պէտք, համառօտ, քրտտա.
autel, օլէէլ, սեղան, միհրապ.
bidet, պէտք, մտրուկ ձիոյ, թայ.
mes, իէ, իմք, պէնիմէր:

Չորրորդ՝ որոց զինի գայ զիրս x, և կամ այլ ինչ
բաղաձայն, ը որում կացուցանէ զմի վանկ 'ի մէջ բա-
ռից. ուն՝

Excellent, էսնէլմն, գերազանց, ապա.
Reptile, արեւիկէլ, զեռուն, պէօճէկ:

Չորրորդն է բաց և երկայն e, որ հնչի իբր կրկին է,
և են նախ՝ յորոց վն գտանի պարոյկ նշան. ուն՝

la fête, է ֆէէ, տօն, զիննէթ.
tempête, է-մնէէէ, մրիկ, քայ:

Արկորդ՝ որք ունին զբուժ նշան, և գայ զինի նց s
զիրս. ուն՝

accès, ասէ, մատչումն, կանաչմա.
procès, ժօլէէ, դատ, տալա:
EA, EO, EAI, EOI, EOIE. Համենեւին 'ի սոսա
զիրս e ամենեւին է անձայն, և դնի միայն՝ ուն զև զիրս ց
հնչեցի իբրև ժ, և ոչ իբր է. իսկ միւս ձայնաւորքն
պահեն զկանոն իւրեանց՝ ուն թէ լինէին առանց այսր e
տառիս. ուն՝

il songea, է սօնժա, երազեաց, տիւշ կէօրտիւ.
geolier, ժօլէէ, բանտապետ, զընտանձը.
je changeai, ժըչանժէ, փոխեցի, տէյիշտիրտիմ.
il nageoit, է նաժէ, լողայր, իւղէրտի.
ils nageoint, է նաժէ, լողային, իւղէրտիլէր:

Իսկ եթէ ունիցին 'ի վն զնշան ինչ, յայնժամ հնչի
և ձայն նց ը նշանացն. ուն՝

géant, ժէան, հսկայ, կէօլտէլի.
géographie, ժէօլոմֆէ, աշխարհագրութի, իլմի արզ:

EU, OEU առաջաք ըն բաւականին 'ի ներածուն քերականութեա, տես անդ :

I.

I յորժամ ոչ ունի յառաջոյ իւր այլ ինչ ձայնաւոր, հնչի իբրև մերս է. ոնյ՝

diable,	դիաբոլ,	դև,	շէյթան .
je prie,	ժը քրի,	աղաչեմ,	եպրարըրմ .
crieur,	քրիչօւ,	աղաղակօղ,	պաղըրան .
ciel,	սիէլ,	երկին,	կէոյ .
violette,	վիօլէթ,	մանուշակ,	մէնէքէ .
lion,	լիօն,	առիւծ,	ասլան :

O.

O առանձինն, ք՝ յորժամ յառաջոյ կամ զկնի ոչ ունի այլ ինչ ձայնաւոր, հնչի իբրև մերս օ, երբեմն փակ, երբեմն բաց, և երբեմն երկայն . ոնյ՝

olive,	օլիւ,	ձիթապտուղ,	զէյթին .
homme,	օմ,	մարդ,	ատամ .
côte,	սօթ,	կող,	քապուրկա :

OE երբեմն հնչի առ յերկուս վանկս . ոնյ՝

moelle,	մօալ,	ուղեղ,	իլիկ .
poêle,	քօալ,	քօղ,	տուաք :

OE երբեմն հնչի փակ է, է. ոնյ՝

oesophage,	էօֆօժ,	որկոր,	պօղաղ .
oenas,	էնօս,	վայրի աղանի,	եապանի կէօյէրձին :

OEU ոնյ EU. տես 'ի ներած. քերակ :

OI հնչի իբրև պարզ օ 'ի հետևեալ՝

oignon,	օնլօն,	սոխ,	սօղան .
oignonnet,	օնլօնէ,	սղգ ինչ տանձի,	պիր սօյ արմուտ .
encoignure,	անօնլօն,	անկիւն,	քէօշէ :

OI հնչի իբրև բաց է, է, նախ՝ յանկատար, 'ի գերապատար, և 'ի թէական ժամանակս բայից . ոնյ՝

je lisois,	ժը լիզէ,	ընթեռնուի,	զքուրտում .
ils aimeroient,	իլ էմուէ,	սիրէին,	սէվսէ իտիլէր :

Լըրկորդ՝ 'ի բայս յանգեալս 'ի oître, որք ունին առաւել քան զերկու վանկս . ոնյ՝

M

connoître, բռնելու,	Ճանաչել,	Թանըմարք.
disparoître,	աներևոյթ լինել,	
դիտութեամբ,	միւզմահիլ օլմարք.	

Արրորդ՝ 'ի բազում ազգային անուննս, և յայլ
ամանս. ունի՝

Anglois, Անգլէ,	Անգղիացի,	Անկիլիզ.
François, Ֆրանսէ,	Վարդիացի,	Ֆրանսըզ.
Polonois, Փոլանէ,	Պողոնիացի,	Սէնիլ.
Lyonois, Լյոնէ,	Լիոնացի,	Լիոնլու.
harnois, Հարնէ,	զէնք (հեծելոյ),	բահտ.
foible, Ֆէպլ,	սկար,	զայիֆ.
affoiblir, աֆէպլլու,	սկարացուցանել,	զայլֆլաթմարք.
roide, րուի,	խիստ,	սէրթ:

Օ՛ի հնչի ու՛ յերկուս վանկս, նախ՝ 'ի միավանկ բառս.
որպէս՝

moi, Խու,	ես,	պէն.
noix, Նուս,	ընկոյզ,	ճէվիզ.
froid, Ֆրու,	ցուրտ,	սովուք.
doigt, դուս,	մասն,	մարմարք.
voir, Վուս,	տեսանել,	կէօրմք:

Արկորդ՝ 'ի բազմավանկ բառս, որք յանդին 'ի օ՛ի,
օ՛ie, օ՛ir, օ՛ire, և 'ի բազում ազգային անուննս. ունի՝

emploi, Եմպլու,	գործառնուի,	մասլահաթ.
j'envoie, Ջ'անվու,	առաքեմ,	եօլարլմ.
vouloir, Վուլու,	կամել,	խթէմք.
écritoire, Էքրուրու,	կաղամար,	տիվիթ.
François, Ֆրանսուս,	ֆրանկիսկոս,	Ֆրանչէքքօ.
Bavarois, Բավարուս,	Բավարացի,	Պալիէրալլ.
Chinois, Շինուս,	Սինեացի,	Չինիմաչինլի.
Danois, Տանուս,	Վանեցի,	Տանիմարքալլ.
Suédois, Սվեդուս,	Սուեդացի,	Շքվէտ.
Viennois, Վիենուս,	Վեննացի,	Պէչի:

Արրորդ՝ 'ի մէջ բառից, և 'ի միավանկ կամ յերկու
վանկ բայս յանգեալս 'ի օ՛itre. ունի՝

poisson, ֆուսսոն,	ձուկն,	պալլք.
poison, ֆուսսոն,	թոյն,	զէհիք.

angoisse, անկոսս, անձկութի, սըքլէթ.
croître, աճում, աճել, պէջիմէք.

OY }
OU } տես 'ի ներած. քերականութեա.

U.

U Տնչի է ուղ 'ի տաճկական բարբառ. ուղ՝
usure, իւզիււ, վաչի, մամէլէ.
puce, փիււ, լու, փիրէ.
ambigu, անողիլիւ, երկդիմի, չաթալ (սեօզ):

UA, UE, UEU, UI, UO, զկնի բաղաձայնիցս ց, զ.
Տնչին՝ ա, է, էօ, է, օ, կորուսեալ զձայնս տառիս, զոր-
մէ ասացաք 'ի ներած. քերակ. եր. 4. տես անդ:

'ի բաց առնուլ պարտ է նախ՝ ua, որ զկնի զ բա-
ղաձայնիս երբեմն՝ զլիսաորարար 'ի լատին բառս՝ Տնչի
ա - - - յերկուս վանկս. ուղ՝

quadrangulaire, քառանկիւնի,
աուարանիլէւ, տէօրտ քէօշէ.
quinquenaire, յինամեայ,
է-էնուաթէնէւ, էլի երլլքք:

Երկրորդ՝ ue և ui, որ զկնի բաղաձայնիցս ց և զ եր-
բեմն Տնչեն է - է և է - է յերկուս վանկս. ուղ՝

liquéfier, լիքիէֆիէ, հալել, երիթմէք.
quinquennal, է-էնուէննու, հնգամեան, պէշ երլլքք.
ambiguïté, անողիլիւթէ, երկդիմութի, չաթալքք.
équiangle, էփիլանիլ, հասարանկիւն:

UA, UE, UEU, UI, զկնի այլ ամ բաղաձայնից, փ՝
'ի բաց առեալ զ ց և զ զ, Տնչեն զկրկին վանկ կի՝ ձայնս.
փ՝ զձայնս տառիս, և զձայն զհետ եկեալ ձայնաւորին,
այսպէս՝ է - - ա, է - է, է - էօ, է - է. ուղ՝

il tua, է լիւա, սպան, էօլտիւրիւ.
écuelle, էփիւէլ, սկաւառակ, չանաք.
sueur, սիւէօւ, քիրան, թէք.
puits, փիւի, ջրհոր, քույու.

UEI Տնչի էօյ 'ի հեռեկալս,
accueil, աէօյլ, մեծարանք, իլթիֆաթ.
cercueil, սէ-էօյլ, դագաղ, թապուտ.
orgueil, օուէօյլ, գոռաղութի, մաղրուլլաք.

Y.

Y յորժամ է առանձինն և կամ եղևալ է 'ի մէջ
երկուց բաղաձայնից, Տնչի իրրև սոսկ i, է. ուն'
y viendrez - vous? Եկեսցես անդ.

ի ձէլերուէ - ձու? կէլի՞րմիսին օրայա.

Ypres, Իպրէս, Իւպրէս քիչք, Իպրէ.

Acolyte, աքոլիտէ, ջահճակալ, շէմմաս:

Իսկ յորժամ դնի 'ի մէջ երկուց ձայնաւորաց՝ Տնչէ
իրրև կրկին ii, օրոց մին 'ի մեզ Տնչի իրրև y ձայնաւոր.
ուն'

moyen, մայլն, միջին, օրթա.

essayer, էսէյէ, փորձել, տէնէմէք.

ennuieux, աննիւյէօ, ձանձրացուցիչ, օսանաբըրճը:

§ օ դ ո շ ա ծ ի :

Ի ձէլայ ունդայն յայնչ :

Ունգային ձայն կոչի ձայնաւոր տառն, որոյ միաւորեալ
ը տառիս m կի՞ n, Տնչի կի՞ արտաբերի սակաւ ինչ ընդ
ունչն: Գիցուք առաջի մի առ մի:

AM, AN, EAN, EM, EN.

Սորա առ հասարակ Տնչին ան չ ունչն. ուն'

Ambassadeur, անպատարէօտ, դեսպան, էլչի.

ambition, անպիւնիօն, դահասիրութի, մանսրպ հըրսը.

ange, անձ, հրեշտակ, մէլայիք.

lisant, լիպան, ընթերցող, օբույան.

songeant, սօնձան, երագող, տիւչ կէօրէն.

embarras, անպատտ, խափան, էնկէլ.

emmener, անմընէ, տանել, կէօթիւրմէք.

cent, սան, հարիւր, եիւզ.

ennui, աննիւի, ձանձրոյթ, օսանծ.

envie, անվէ, նախանձ, քըքանճըք:

Ի հասարակ կանոնէ աստի 'ի բաց աձնուլ պարտ է
Am 'ի բառս ինչ Տնչի ոմ. ուն'

Amsterdam, Ամսթըրդամ, Ամստերտամ, Ամստրտամ.

Amble, ամպլ, ընթացք ինչ ձիոյ, եօրկա.

Ammon, Ամմոն, Ամոնի, Ամօն:

AM, և AN, յորժամ զինի նի գայ զիրս n, Տնչին հա-
սարակորէն սոսկ ա երկար. ուն

damner, ասնէ, դատապարտել, բամիլիամ էթմէք.
anneau, անո, մատանի, իւղիւկ.
année, անէ, ամ, երւ.

'Ի բաց առեալ լինին ոմանք, յորս հնչին աւ, և
ան. ուն

amnistic, ամնիստի, ընդհանուր թողութի զօրաց.
annuel, աննիւէլ, տարեկան, երլլք.
annotation, աննօլտաիօն, ծանօթութի, վուքուֆլուք.
annuller, աննիւլէ. 'ի չիք դարձուցանել, էօզ էթմէք.

EM, և EN, հասարակորէն յայլազգական բառս, և ևս՝
յորժամ են 'ի վերջին վանկս բառից՝ հնչին էւ և էն.
որպէս՝

Jérusalem, Երուսաղէմ, 'Բուծու շէրիֆ.
ժէ-ի-ղալէմ,
Emmanuel, Եմմանիւէլ, Եմմանուէլ, Սմնուէլ.
Doyen, դոյէն, դահերէց, պաշ.
Examen, էկզամէն, քննութի, թէֆտիշ.
Européen, էօօփէն, եւրոպացի, էվրօփալը.

EM 'ի մակրայս յանգեալս emment, և յայլ բառս ինչ՝
հնչի սոսկ ա. ուն

éloquemment, էլօգաման, ճոռոմութ, տիպաղաղ բա.
femme, ֆամ, կին, տիշէհի.
solemnité, սօլանիէն, հանդիսութի, զիննէթ.

Իսկ յոմանս լինի աւ. ուն
indemniser, հատուցանել զվնասն,
էնփամնիլէ, զարարը էօտէմէք.

EN յորժամ զհետ գայ նմա ne, հնչի սոսկ է 'ի վերջ
ամ բառից, և 'ի բառս ennemi. ուն

antenne, աննէն, առագաստակալ, սերէն.
qu'il comprenne, զի իմանայցէ, քի աղնասըն.
'ի յօնփունէն,
ennemi, էննի, թշնամի, տիշման.

IM, IN, AIM, AIN, EIM, EIN.

Սոքա առ հասարակ հնչին՝ էն՝ բաց ը ունչն . ունչ՝
 imprévu, էն՝ոլե՛լէ, անակնկալ, սովանորզ .
 ingrat, էն՝ոլե՛լէ, ապերախտ, նամբէօր .
 faim, ֆէն, քաղց, աճլըք .
 pain, փէն, հաց, էքմէք .
 ceinture, ակնլե՛լէ, գօտի, քուշակ :

Ի՛ բաց առեալ լինին ՚ի հասարակ կանոնէ աստի՛

IM և IN, յորժամ զկնի նց կրկնին m, կժ n տառքս, հնչին ի՛ և ին . ունչ՝

immoler, իմ՛ոլէ, զոհել, քուրպան էթմէք .
 innovation, իննօ՛ղտօն, նոր սովորուի, եկնի առեթ :
 Innombrable, և innocent հանգերձ անանցելովքն՝
 հնչին միով ն տառի՛ միայն, ունչ եղաք ՚ի ներած . քե-
 բականութեօ :

Ien ՚ի վերջս բառից, և ՚ի բայս tenir, և venir, և յաճանցեալս նոցին, այլև յայլազգական բառս՝ հնչի ի՛էն . ունչ՝

Chrétien, քե՛լիէն, քրիստոնեայ, քրիստիան .
 Chrétiénté, քե՛լիէնլէ, քրիստոնէութի, քրիստիանլըք .
 il vient, ի՛ չիէն, դայ, կելիք .
 nous nous souviendrons, յիշեմք, զեքր էտէրիզ .
 նոս նոս սու՛լիէնոտօն,
 triennial, լե՛իէննուլ, եռամեայ, իւչ երլըք :

Ien ՚ի բառս յանդեալս ence և ent, հնչի ի՛տն . ունչ՝
 science, սիանս, գիտութի, իլիմ .
 expédient, էքսօ՛լէպիան, եղանակ, թարզ .
 inconvenient, անպատշաճութի, եաբըըքսրըղըք :
 էնօնձլե՛իան,

Ի՛ բաց առնուլ պարտ է զյոզնակի երրորդ դէմս բայից, յորս՝ ունչ տեսեր ՚ի ըորդութիս բայից, ամենևին ոչ հնչի մասնիկս ent . ունչ՝

ils expédient, ի՛լ էքսօ՛լէպի, առաքեն, եօլլարլար :

OM, ON, EON.

Սոքա հնչեն միշտ օն . ունչ՝
 complet, օննօ՛լէ, կատարեալ, թամամ .

prison, փակած, բանտ, համրոս.

pigeon, փիթօն, աղանի, կէշէրծին.

OM, յորժամ կրկնի m գիրս, հնչի սոսկ օ. ունի՛

Commandant, օմանդան, հրամայող, պուլուրուճու.

Commerce, օմէրան, վաճառականութի, պազիրկեանլըք.

OIN, OUIN, և UIN.

Սորա հնչին օին, ուին, և իւին. ունի՛

besoin, պէշոն, պէտք, իրախա.

babouin, պոպուէն, կապիկինչ, պիր սոյ մայմուն.

Juin, ժուէն, Յունիս, Հազիրան:

UM, UN, EUN.

Սորա հնչին առ հասարակ Էօն. ունի՛

parfum, փամփէօն, բուրումն անուշից, պուհուր.

importun, էնփօւլէօն, նեղիչ, պաշ աղբրաբճը.

à jeun, օ թէօն, անսուտ, աճ քարնրնա:

UM 'ի լատինական բառս հնչի երբեմն օն, և երբեմն օճ. ունի՛

factum, դատաստանական գրուածք, շէրահաթ քէ-
ֆուլօն, հաթլարը.

centumvir, հարիւրապետ (առ Հռովմայեցիս),

սենթօմիլէ, եիւզ պաշը.

Մտանօր գիտել արժան է ընդհանրապէս, զի յոր-
ժամ 'ի բառի զինի ոնդային վանկիցս այսոցիկ դայ ձայ-
նաւորինչ, յայնժամ հնչին այնպէս, ունի և գրեալ են,
թէ և ձայնաւորն այն իցէ օ համր, կմ' անձայն. ունի՛

inutile, ինիւլիլ, անօգուտ, ֆայտասարզ.

une, իւն, մի, պիր:

Յ օ ք ո լ ա ծ ֆ օ.

'Ի վերայ հնչման Բուլայայից օ.

Յառաջ քան զիտուել մեր զիւրարանչիւրոցն մի առ մի՛
գիտել պարտ է նախ՛ զի բաղաձայնքս b, d, g, p, s,
t, gt, հասարակօրէն ոչ հնչին 'ի վերջս բառից, ևս կ'
յընդունել նց 'ի վն 'ի յոգնակին զտառս օ:

Վիտել պարտ է երկրորդ՝ զի յասել մեր զբաղաձայնէ
ինչ, թէ ոչ հնչի 'ի վերջս բառից, ենթադրի միշտ՝ թէ
յորժամ ընդ աւաջ ելանէ նմա առանց միջահասութե
կեալի՝ ինչ՝ բառ ինչ սկսեալ ձայնաւորաւ, յայնժամ ձայն
բաղաձայնին այնորիկ հնչի յեցեալ 'ի վր զհետ եկեալ
բառին:

Վիտել պարտ է երրորդ՝ զի յորժամ 'ի բառի եր-
կու նշնատեսակ բաղաձայնք գտանին մի զկնի միւսոյ
եղեալ՝ երկորին 'ի միասին հնչին հասարակօրէն իբրև զմի:

Եւ յորիկ են հասարակական կանոնք, զորոց զօրինակս
տեսեր արդևօք 'ի ներածուէն և յընթացս քերականուես:
Իսկ ուր ուրեք ելանեն արտաքս 'ի կանոնաց աստի, նշա-
նակեցուք խօսեցեալ զիրաքանչիւրօցն մի առ մի:

B.

B հաւասարի գրեթէ մերումն ու տառի:

Սա 'ի վերջս բառից՝ միայն 'ի յատուկ անուննս, և
յերկուս բառս յայտօսիկ radoub, և rumb հնչի. ուն՝
Caleb, Վալէպ, Վաղեր.

Jacob, Վալապ, Հակոպ, Եւրոպ.

radoub, Վալապ, նորոգութիւնաւու, կէմի մերամէթի.

rumb, Վալապ, զիծ ինչ հողմոյ, պիր բիւզկեար:

C.

C. Օրմանէ տես 'ի ներածութե քերականութես:
Ի՛տանօր գիտել պարտ է՝

C 'ի վերջս բառից ինչ մնայ անձայն. ուն՝

blanc, ալան, սպիտակ, պէյալ.

tabac, Բապա, ծխախոտ, թիւթիւն. ևն:

CC յառաջոյ ձայնաւորացս e, i, հնչի ու. ուն՝

accident, աքսիտան, պատահար, քաղա.

succès, սիքսէ, հանդիպումն, էհվալ:

CH թէպէտ հասարակօրէն հնչի շ, ուն ասացաք 'ի ներ-
ածութե, այլ յառաջոյ տառիցս l, n, r, և յայլ բա-
ղում բառս ևս, յաւետ յայլազգականս, հնչի ուն ք.
զորօրինակ՝

Chrême, քրէմ, զրոշմ. նշան.

Archetype, աքթէթիպ, նախատիպ, ռէտմ,

Echo, էքօ, արձագանգ, եանքօ:

D.

D հաւասարի գրեթէ մերումս ք տառի :

Ի վերջս բառից՝ միայն ՚ի յատուկ անունս հնչի . ուն՝
David, Տաճեա . Իսաիթ , Տալուտ .
Obed, ( )դէտ , Նոպրեթ :

Նորժամ ձ գրով յանդեալ բառից ը առաջ ելանէ
բառ ինչ սկսեալ ձայնաւորաւ , տառս ձ յարեալ ՚ի վն՝
ձայնաւորին՝ հասարակօրէն հնչի ը . ուն՝
grand-ami, Խառն-թառ , մտերիմ բարեկամ , աղիմ տօստ .
comprend-il ? Եօն-խառն-թառ ? Իմանայնա , աղնարմը օլ :

Իսկ ՚ի սակաւ բառս ինչ ամենևին ոչ հնչի՝ ևս և
յարեալ ՚ի վն՝ ձայնաւորի , յորոց սակի են՝
blond enfant, Խարտեաշ մանուկ , սարը չօճօք .

պլօն անֆան,		
chaud, շօ,	ջերմ ,	սրճաք .
fond, ֆօն ,	յատակ ,	տիպ .
laid, լէ ,	տղեղ ,	չիբբին .
nid, նի ,	բուն ,	եռւվա .
sourd, սուր ,	խուլ ,	սաղոր .
verd, վէ ,	կանաչ ,	եհչիլ :

Նորժամ ՚ի միում բառի են կրկին dd , երկրքին ևս
հնչին . ուն՝
addition, աստիւիօն , յաւելումս , քաթմա .
reddition, Ետտիւիօն , անձնատուի , վերա :

F.

F. հաւասարի մերումս ֆ տառի :

Հասարակօրէն հնչի ՚ի վերջս բառից . ուն՝
boeuf, Եօֆ , եղն , էօքիւղ .
chef, շէֆ , գլուխ , պաշ .
nerf, նէֆ , ջիղ , սինեիր .
neuf, նէօֆ , նոր , եէնի .
oeuf, էօֆ , ձու , եռւմուրթմա :

Ի բաց անուլ պարտ է նախ՝ զյոգնակիս les beufs,
les oeufs, les nerfs, neufs, որք հնչին՝ լէ Եօ , լէ շէօ ,
լէ նէօ , նէօ :

Արհրորդ՝ զհետագայս,
 elef, սէ, բանալի, անահտար.
 cerf, սէ, եղջերու, կէյիկ.
 chef d'oeuvre, շէ քէօլ, ճարտար գործ, ուստաիշի.
 un oeuf frais, ձու մի թարմ, պիր թաղէ եռամս թմա.
 էօն էօ Ֆուէ,

և զայլ սոցին նման բարդեալս :

Ինոնական անունս neuf, նէօ, յորժամ նախագասի
 ձայնաւորաւ սկսեալ բառի՝ հնչի նէօլ . ույ՝
 neuf-ans, նէօլ-ան, ինն ամ, տօթուզ ելլ.
 dix-neuf hommes, ինն և տասն մարդ,
 քէլ-նէօլ օ՛ճ, օնտօթուզ ատամ :

G.

G. Տես զորինչ միանգամ 'ի ներածութե քերակ. ասացար :

Ատանօր գիտել պարտ է նախ՝ զի 'ի վերջս բառից՝
 'ի յատուկ անուննս միայն, և յերկու հասարակ անուննս՝
 հնչի, և այն իրրև մերս է . ույ՝

Agag, Ալ-կ, Ագագ.
 Bamberg, Պամպերկ, Բամբերգ, Պամպերկա.
 bourg, քո-ուկ, գիւղաքաղաք, քասապա.
 joug, ժո-կ, լուծ, սոյունտուրուք :

Իսկ յայտօսիկ բառս՝ long, bourg, joug, rang,
 sang, 'ի գալ զինի նոյ ձայնաւորաւ սկսեալ բառի, գիրս
 g, հնչի ք յեցեալ 'ի վն հետագայ ձայնաւորին . ույ՝
 long hiver, լոնք էլէ, երկար ձմեռն, ուզուն քըլ.
 de rang en rang, դաս առ դաս, սըրա սըրա :
 քը քոնք ոն ոն,
 sang et eau, սոնք էօ, արիւն և ջուր, քան վէ սու :

GG, նախագասեալ 'ի բառի e կի՛ i ձայնաւորացս՝ մին
 հնչի է, իսկ միւսն ժ . ույ՝
 suggerer, սէ-կժէ-է, թելադրել, ֆիթ վէրմէք :

GN 'ի սկիզբն բառից, և 'ի սակաւ բառս՝ յաւետ յայլ-
 աղգականս՝ 'ի մէջն՝ հնչի իրրև ն . ույ՝
 gnomique, կնօճէ, իմաստալից, արբլլ.
 agnation, ակնասէօն, արենակցուի, ազրապալք :

H.

H տնս 'ի ներածութեն քերականութես :

J.

J Հնչի իբրև մերս յ, ուր տեսեր 'ի բազում օրինակս :

K.

K Հնչի իբրև մերս , և 'ի գործ արծի միայն յայլ ազգական բառս :

L.

L, Հասարակօրէն Հնչի 'ի վերջս բառից գրեթէ իբրև զմերս լ. ուր

mortel, հոմէլ, մահաբեր, էօլտիրիւծիւ.
animal, անէմալ, կենդանի, հայվան :

Բայց 'ի վերջս բառից ինչ ամենեին ոչ Հնչի. ուր
baril, պոմէ, տակառ փոքր, վառօլ.
fils, ֆէ, որդի, էվատ.
fusil, ֆիւլէ, հրացան, թիւֆէնկ.
gentil, յանէլէ, շքնաղ, տիպէր.
outil, ուլէ, գործի, ալէթ.
pouls, փոս, զարկ, նամղ :

L, կի՛ L Ետադասեալ i տառիս՝ Հասարակօրէն Հնչի կակուղ ուր յլ 'ի միասին. գործիմակ՝

Avril, Աւրիլ, Ապրիլ, Արսան.
gentilhomme, յանէլէմ, քաջազուն, պէյզատէ.
périlleux, փէլէյէ, վտանգաւոր, մահաթարալ.
brillant, պրիլան, փայլուն, փարլաք :

Բայց 'ի սակաւ բառս ինչ Հնչի իբրև սոսկ լ. ուր
Achille, Աչիլ, Աքիլլէս,
anguille, անկիլ, օձաձուկն, երլան պալըղ.
mille, միլ, հազար, պին.
tranquille, լուտանիլ, հանգիստ, բահաթ.
ville, վիլ, քաղաք, շէհիր :

LL, Հնչի կրկին լլ յամ բառս սկսեալս ill վանկի՛, և յայլ սակաւ ինչ բառս. ուր

illimité, իլիմիէ, անպայման, նամահտու.
illustre, իլիստրէ, պայծառ, բիւշան :

allégorie, ալեկոմի, այլարանուի, թէմսիլ .
flageller, ֆլաթէլէ, ձաղկել, քամըլամաք :

M. N.

Տես 'ի նախընթաց յօդուածն 'ի վր ննգային ձայնից :

P.

P հաւասարի մերումն է տառի : Հասարակօրէն 'ի վերջս բառից ամենեին ոչ հնչի, ևս և յընդառաջ ելանել նմին առանց ինչ կետի՝ ձայնաւորաւ սկսեալ բառի . որպէս՝

loup affamé, լու-մֆամէ, գայլ քաղցեալ, աճ՝ քուրա .
le sirop est bon, բարւոք է շարապն,
լէ սի-օ է ոօն, էյի տիր շերօպ :

Բայց 'ի բառս beaucoup, և trop, նախադասեալ առանց ինչ կետի՝ ձայնաւորաւ սկսեալ բառի՝ հնչի . ունի trop attentif,

կարի մտադիր,
լուօփ ակամնէնիֆ, փէք մութայէթ .
il a beaucoup écrit, նա բազում գրեաց,
իլ = ոօտուփ էտի, օ չօք եազար :

P 'ի վերջս յատուկ անուանց, և կարի սակաւուց հասարակ անուանց՝ միշտ հնչի . ունի՝

Alep, Ալէփ, Բերիա, Հալէպ .
Gap, Կփ, Գափ՝ քաղաք 'ի Գաղղիա .
cap, բափ, սարաւանդ, պուրուն .
cep, սէփ, ալմն, քիւթիւկ :

PT.

P գիրս հնչի 'ի սոսա,

Septembre, Սէփթեմբր, սեպտեմբեր, սիթէվրիս .

septénaire, սէփթէնէն, եօթնեակ, եէտի .

septentrion, սէփթենտրիօն, հիւսիս, շիմալ .

septuagénaire, եօթանասնամեայ,

սէփթուանթէնէն, եէթմիշ երլլքք .

accepter, աքսէփթէլ, ընդունել, քապուլ էթմէք .

excepter, էքսէփթէլ, 'ի բաց անուլ, չըքարմաք .

contempteur, օնթէմպթէնէտ, արհամարհօղ, խօրլայան .

և յաճանցեալս սոցուն, և յայլ սակաւ բառս :

Իսկ 'ի սոսա ոչ հնչի. զորօրինակ՝		
Baptême, Պալմէի,	Սկրաու. թի,	Սաֆթիս.
prompt, քառն,	պատրաստ,	հազր.
sept, -ելլ,	եօթն,	եէտի.
compte, բռն,	հաշիւ,	հասպ.
temps, լառն,	Ժամանակ,	ղէման.

և յաժանցեալս սոցին, և յայլ սակաւ բառս :

PF.

Pf հնչի իրրև ֆ. ուն՝		
philosophe, Փիլոսոֆ,	խնաստասեր,	Փէյլէսոֆ.
éphémère, էֆէմէր,	առօրեայ,	պիր կիւնլիք :

Q.

Q. 'ի վերջս բառից հասարակօրէն հնչի բ. ուն՝		
coq, բօք,	հաւ,	խօրօզ.
cinq, -էնք,	հինգ,	պէշ :

Եւ յիտեալ պարտ է, զի coq d'inde, հնչի բ. ուն, հնդկահաւ, հինտ թաւուղու : Եւ բառս cinq, յորժամ յարի 'ի վր գոյականի սկսելոյ բաղաձայնի՞ հնչի -էն. զորօրինակ՝ cinq livres, -էն լիւր, հինգ գիրք, պէշ քիթապ : Իսկ առանձինն, կամ յարեալ 'ի վր գոյականի սկսելոյ ձայնաւորաւ՝ հնչի -էնք. ուն՝ trois et deux font cinq, լառօսպ է բէօ ֆօն -էնք. երեք և երկու առնեն հինգ. իւշ իքի տէ պէշ էտեր :

R.

R հաւասարի մերումս տառի : 'ի վերջս միավանկ բառից միշտ հնչի. իսկ 'ի վերջս բազմավանկ բառից հասարակօրէն հնչի. ուն՝

Air, էն,	օդ,	հաւա.
sur, սիւռ,	ապահով,	էմին.
coquemar, բօքմար,	ջրկիճ,	եքպրք.
trésor, լառնօս,	դանձ,	հաղնա.
sieur, սիէօս,	տէր,	աղա.
désir, բէզիւն,	բաղձանք,	արդու.
amer, մէն,	դառն,	աճր.
cuillier, սիյլիւն,	գրգալ,	բաշք.
enfer, միֆէն,	դժոխք,	ճէհէնէմ :

hiver, Իվեռ, ձմեռն, քըշ.
Esther, Էսթեր, Էսթեր, Էսթեր:

՚ի բաց առնուլ պարտ է նախ՝ զամ՝ բայս յանգեալս
ի er, և զայլ բառս ինչ յանգեալս ՚ի ier և er. ունի՝
marier, համեմտել, ամուսնացուցանել, էվերմէք.
pleurer, փլէօմէ, լալ, աղլամայք.
acier, սիլ, պողպատ, շէլիկ.
boucher, պոշէ, մսագործ, քասապ.
taillandier, Էյլանդիէ, դարբին, շիլինկիր:

Արկրորդ՝ ՚ի բաց առեալ լինին հետագայ բառքս յան-
գեալք ՚ի ir. ունի՝

plaisir, փլէզէ, հաճոյութի, զէֆք.
déplaisir, արէփլէզէ, նեղութի, ճէֆա.
loisir, լուսի, պարսպ, զաման.
repentir, արէմիլի, սարջացումն, փիւշմանլըք.
souvenir, սուվէնի, յիշատակ, զիքր:

՚ի թոճական անուանս quatre, և ՚ի բացարձակ ստա-
ցական դերանոճանս notre, votre, իմանց գիրս ք հնչի,
և ինչ այլոց ոչ հնչի. մէք զմիջինն կալեալ՝ եղաք զտառս՝ ք,
այսպէս՝ ք, ք, ք. իսկ առնչականքն հնչին ք, ք,
ք:

S.

S հնչի իբրև զմերս ս, նախ՝ յորժամ է կրկին ss. ունի՝
passer, քստէ, անցանել, կէշմէք.
ressembler, քստնուլէ, նմանել, պէնզէմէք:

Արկրորդ՝ ՚ի սկիզբն բառի. ունի՝
sable, սապլ, աւազ, քում.
scorpion, սքոպիլիօն, կարիճ, արբէպ:

Սորբա ՚ի բարդիլն ևս հնչեն նոյնօրինակ:

Արկրորդ՝ ՚ի վերջս բառից առելոց ՚ի Ատփնականէ, և
սակաւ ինչ հասարակ անոճանց. ունի՝

Argus, Արգոս, Արգոս,
Fabius, Բաբիլիօս, Բաբիլիօս,
as, սս, միակ թիւ նարտի, եքք.
aloès, ալուէս, հալոճէ, էօտ աղաճը.
vis, վիս, պտուտակ, պուրմա:

Իսկ 'ի վերջս այլ բառից ամենևին ոչ հնչի՝ բայց եթէ յընդ առաջ ելանել նց՝ ձայնաւորաւ սկսեալ բառից, և յայնտեամ հնչի ոպ զմերս շ. ոպ՝

mesamis, մեզ ամի, բարեկամք իմ, պէնիմ սոստլարքմ՝

S հնչի ոպ շ. 'ի բառս 'ի մէջ երկուց ձայնաւորաց. ոպ՝
rasoir, րազոր, ամելի, ուստուրա.

fraise, ֆրէշ, ելակ, շիէկ:

Իսկ չ մէջ ձայնաւորի և բաղաձայնի հասարակօրէն հնչի ., բայց ուրեք ուրեք ևս հնչի շ. և յա թէ ուր հնչի . և ուր շ, սովորութիւն ուսուցէ:

S նախադասեալ տառիցս ce, ci, che, ամենևին ոչ հնչի. ոպ՝

sceau, սո, կնիք, մօհիւր.

scier, սիէ, սղոցել, թէստերէլէմք.

schisme, շիշմ, հերձուած, իթիզալ:

T.

T հաւասարի մերումն լ գրոյ:

Թէպէտ հասարակօրէն 'ի վերջս բառից ոչ հնչի, բայց 'ի սակաւս ոմանս հնչի. ոպ՝

brut, քրտ-թ, անգործ, իշէնմէմիշ.

Crist, քրտիստոս, քրիստոս.

correct, քորէքթ, ուղղեալ, իսլահ օլունմուշ.

dot, քօթ, օժիտ, ճէհէղ.

lest, լէթ, նաւախիճ, զափրա.

est, էթ, արևելք, կիւն տօղուսու.

ouest, օւէթ, արևմուտք, պաթը:

Թնուական անուանք sept և huit 'ի լինելն նց առանձինն կի՛ 'ի յարիլն 'ի վը՝ ձայնաւորաւ սկսեալ անուան՝ հնչին սէթ, է-իթ. իսկ 'ի յարիլն 'ի վը՝ բաղաձայնիւ սկսեալ անուան, հնչին սէ, է-ի:

Vingt-un, vingt deux, ևն հնչին վէնթ-էօն, վէնթ քէօ, ևն. իսկ quatre-vingt-un, quatre-vingt-deux, ևն. հնչին քալթը-վէն-էօն, քալթը-վէն-քէօ. ևն:

Et շաղկապս միշտ հնչի է, եթէ յընդառաջ ելանել նմա բաղաձայնիւ սկսեալ բառի, և եթէ ձայնաւորաւ սկսելոյ:

T յառաջից տառիցս՝ ia, ie, ion, 'ի բաղում բառս
 հնչի ույ զմերս լ. ույ՝
 tiède, թիէ՛կ, գաղջ, ըլոճար.
 pitié, փի՛թիէ, գթութի, մերհամէթ.
 bastion, քասթիօն, մարտկոց, հիսար:

I, Ե յայլ բաղում բառս հնչի իբրև . ույ՝
 nation, նասիօն, ազգ, միլէթ.
 partial, փասիալ, կուսակից, թարաֆտար.
 patience, փասիանս, համբերութի, սապր:

Iսկ թէ յորս լ հնչէ, և յորս . 'ի սկիզբն բառի
 և յանկատար ժամանակս բայից միշտ լ հնչէ. իսկ յայլս
 սովորութիւն ուսուցէ:

V.

V հաւասարի մերումն չ տառի. ույ՝
 vivre, վի՛վ, կեալ, եաշամար:
 W. Սա ևս հնչի չ, և միայն 'ի յայլազգական անունանս
 վարի. ույ՝
 Wolga, Սօլ՛գա, Սողգա (գետ), Սօլքա (չայ):

X.

X նախադասեալ 'ի բառի ce, ci, s տառիցս՝ հնչի
 . ույ՝
 excès, էքսէ՛, գերազանցութի, ֆազլ.
 exciter, էքսի՛թէ, գրգռել, բրնտրումար.
 exsuder, էքսի՛սսէ, բրանիլ, թերլէմէք:

X 'ի մէջ բառի հասարակօրէն հնչի . ույ՝
 axe, օքս, առանցք, միհվէր.
 axiome, օքսիօմ, առած, մէսէլ.
 explication, էքսփլիկացիօն, մեկնութի, մանա.
 excommunier, էքսօմիւնիէ, նզովել, լանէթլէմէք:

'ի բաց անուլ պարտ է զումանս, յորս հնչի . ույ՝
 Bruxelles, Բրուքսէլ, Բրուսէլ, Պրուսէլ.
 soixante, սոսանթ, վաթսուհ, ալթմիշ.
 dix-sept, փիսէթ, եօթն և տասն, օն եէաի:

I, Ե դարձեալ EX նախադասեալ 'ի բառի ձայնաւորի
 հնչի իլ. ույ՝

examiner, եկզմօնել, քննել, թէ՛ ֆտիչ էթմէք .
 exhorter, եկզօմել, յորդորել, էջիւթ վէրմէք .
 exemple, եկզանիւլ, օրինակ, էօրիւնէկ .
 exhiber, եկզիլի, մատուցանել, սունմար :

X 'ի վերջս բարից ոչ հնչի . բայց նախագասեալ ձայնաւորաւ սկսեալ բարի՝ հնչի Վ . ոնի՛

heureux ami, երջանիկ բարեկամ ,
 էօմէօզ մի, մութլուլու տօստ .
 la paix est faite, խաղաղութիւն եղև ,
 լւ փէզ է Ֆէլ , պարըչ օլտու :

'ի բաց առնուլ պարտ է զյատուկ անո՛ւանս, և զոմանս 'ի հասարակ անո՛ւանց, յորոց 'ի վերջս հնչի բ . ոնի՛

Pollux, փօլլէքս, Պօղղուքս .
 borraç, քօրքս, ոսկերորակ, պօռա .
 index, էնքս, ցուցամատն, շէհատէթ փարմաղը .
 onix, օնիքս, եղնգնաքար, պալլամի եէշիմ .
 phenix, ֆէնիքս, փիւնիկ, անբա քուչու .
 perplex, փէլքս, վարանամիտ, շիֆէլի :

Dix և Six առանձինն առանց յարելոյ 'ի վի գոյականի, և կամ յարեալ 'ի վի ձայնաւորաւ սկսեալ գոյականի, և ևս յածանցեալն իւրեանց՝ հնչին փիզ, և սիզ . որպէս՝

six enfants, սիզ մնժան, վեց մանկունք, այթը չօճուք .
 dix hommes, փիզ օմ, տասն մարդ, օն աօսամ .
 dix-neuf, փիզ-նէօֆ, ինն և տասն, օն տօքուզ .
 sixième, սիզիէմ, վեցերորդ, այթընճը, ևն .

չ սօսա և deuxième, փէօզիէմ, երկրորդ, իքինճի :

Իսկ 'ի վերջս բանից, կի՛ իմաստից՝ հնչին սիա և փիա :

Z.

Z հնչի իրրև զմերս Վ . ոնի՛

la zizanie, լւ զէզանի, որոմն, տէլիճէ :

'ի վերջս յատուկ անո՛ւանց միայն հնչի . ոնի՛

Achaz, Աչօզ, Աքազ :

Այսչափ ինչ շատ լիցի յաղագս արտասանութիւնստանօր յաւելցուք համառօտիւ և ինչ ինչ վս յարմարագրութեն, որ այնպէս հարկաւոր է 'ի գրուածս, ող արտասանութիւն 'ի խօսուածս :

Յ օ գ ո շ ա ծ ֆ :

Ի վերայ յարմարագրութիւն :

Յարմարագրութիւն է ուղիղ կարգումն բառից՝ ընտանիցն, ըն նշանագրութեցն, ըն կէտագրութեցն, և ըստ գրեւորյ մեծ և փոքր գրովք :

Յաղազս առաջնոյն՝ չէ մարթ զոյլ կանոն աւանդել բաց ՚ի յուշագրութիւն, որով միտ զիցի ՚ի գրել զկարգանքս իւր բառ ըն իւրում սեփական տառի, որ թէպէտ առ ամ լեղու է հարկաւոր, բայց ՚ի գաղղիականն է առաւել ևս հարկաւոր, զի որովհետեւ ՚ի սմա բաղում բառք նշանան չը միմեանս ըն հնչման, և զանազանին ըն գրոցն միայն, զիւրին է յոյժ յոյժ մասին վրիպիլ, և զայլ ինչ ըն այլոյ գրել. զորօրինակ comte նշանակէ՝ Կոնտ, աստուծոյ պէտք. compte նշանակէ՝ հաշիւ, հիստու. և conte նշանակէ պարտութիւն, հիշեալիւն. բայց երեքին ևս հնչին միօրինակ՝ սօնոր : Այլ և թէ ոչ միտ զիցես, ՚ի կամեն ստել Կոնտ, ստես պարտութիւն, կամ հաշիւ : Ըստ այսմ և յայլս բաղումն :

Ի վն նշանագրութեց խօսեցաք ՚ի ներած. քերակ : Ան ապամարցին միայն զիտել պարտ է և ևս աստանօր, զի յապառի մին ՚ի ձայնաւորացս՝ a, e, i, և դնի ապամարց, նախ ՚ի բառս je, me, te, se, la, le, ce, que, de, ne, յորժամ յարին ՚ի վն ձայնաւորաւ կամ անձայն h գրով սկսեալ բառի. ոնկ՝

j'apprends, Ժ'ափառն, ուսանիմ, էջրէնիրիմ.
vous m'aimez, դու սիրես զես, սէն պէնի սէվէբսին.

Զո՝ մ'իմէ,
je t'invite, հրաւիրեմ զքեզ, տավէթ խտէրիմ սէնի.

Ժը թմ'էնիլէ,
il s'ennuye, է ս'անիլլէ, ձանձրանայ, օսանըր.

l'abeille, է'ապիլլէ, մեղու, առը.
l'honneur, է'օնէօռ, պատիւ, իզգէթ.

c'est la vérité, այս է ճշմարտութի, պու տուր կէրլէք.
ա'է ըն էլլէլլէ, լէք.

qu'avez-vous fait? զինչ գործեցեր, նէ էթաին.
Ք'ալէ-լլէ-Ֆէ?

beaucoup d'ignorance, *տողիտութիւն բազում*,

այդքան անբանութիւն, *չօք իլիմնիղիւք*.

je n'aime pas, *ես ոչ սիրեմ*,

ժը ն'էմ լիւ, *պէն սէվձեմ* :

2. 'Ի շարկապս, si, *յայպաի ձայնաւորս i, միայն յորժամ յարի յարահան դերանունս il, ils. ուն'*

s'il vient, *ս'ի ձէլն*, *եթէ գայ, էյեր կէլիբսէ*.

s'ils viennent, *ս'ի ձէլն*, *եթէ գան, էյեր կէլիբլէրսէ* :

3. 'Ի բառս quelque, *յայպաի ձայնաւորս e, յորժամ յարի 'ի վն բառիցս' un, autre. ուն'*

quelqu'un m'a dit, *et ոմն ասաց ինձ, և այլ ոմն*

quelqu'autre assure, *Հաստատէ*,

քէլք'եօն մ'առի, է քէլք' պիրի տէտի պանա, վէ օպիրի

օլն ասլն, *սահիհլէր* :

4. 'Ի բառս entre, *յայպաի ձայնաւորս e, յորժամ յարի 'ի բառս' eux, elles, autres. ուն'*

entr'eux, entr'elles, *'ի մէջ նց, օնլարն իչինտէ*.

անթն'էօ, անթն'էլ,

entr'autres, *'ի մէջ այլոց, սայրըլարըն մապէնին*

անթն' օլն, *տէ* :

5. 'Ի բառս jusque, puisque, quoique, *յայպաի ձայնաւորս e, յորժամ յարին 'ի բառս կմ' 'ի մասնկունս a, au, aux, il, elle, où, ou, ici, autre. ուն'*

Jusqu'ici, *ժիւսք'էսի, մինչև ցայսվայր, պուրայատաք* :

Puisqu'il écrit, *և քանդի նա գրեաց*,

փիւսք'էլ էսի, *չիւնքի օնալար* :

Quoiqu'elle dise, *թէպէտ և նա ասաց*,

քոսք'էլ որիլ, *Ֆարաղը օ տէտի* :

Տաղադս կետադրութեն՝ դիտել արժան է, զի վնց աղք են կետից առ Վաղդիացիս :

III. Ստորակէտ՝ Virgule, ձէլն-լէլ (,) , որ դնի յորոշել զպէսպէս՝ ևս և զանկատար մասունս միոյ անդամոց պարբերութեն, այլ և 'ի մէջ երկուց ամականաց, ևն :

IV. Կէտ և ստորակէտ՝ Point-virgule, ձէլն-ձէլն-լէլ (:) , որ դնի 'ի մէջ երկուց կատարեալ անդամոց պարբերութեն, որոց մին կախի 'ի միւսմէ :

V. Կրկին կէտ՝ Deux points, որի օ ձէլն (:) , որ

դնի 'ի վախճան միոյ պարբերութեն, որում զՏեա գայ
այլ պարբերութի մի ևս՝ իբր բացատրութի, կամ ընդար-
ձակումն նր :

Գ. Սերջակէտ՝ Point, փնէն (.), որ դնի 'ի վախճան
պարբերութեն, որոյ իմաստն բոլորովին է աւարտեալ :

Ը. Հարցական կէտ՝ Point d'interrogation, փնէն
սփնէն (?), որ դնի յաւարտ հարցական բանի :

Է. Օարմացական կէտ՝ Point admiratif, փնէն
սփնէն (!), որ դնի 'ի վերջ զարմացական բանի :

Վլխագիր պարտի լինել նախ՝ առաջին գիրն՝ որով
սկսանի բանն, կ՛մ պարբերութին :

Լրկորդ՝ ամ յատուկ անուննք մարդկան, քաղա-
քաց, աշխարհաց, գետոց, ազգաց, ևն. ոնց՝

Pierre, Փիէն, Պետրոս, Պէտրոս.

Rome, Ռոմ, Հռովմ, Վրդլլ էլմա.

Allemagne, Ալմէն, Վերմանիա, Վեյցեստան.

Petersbourg, Պետերսբուրգ, Նեթրոպուրկ.

Փիէն-սփնէն,

Rhein, Ռէն, Հռենոս (գետ), Ռէնօ (չայ).

Italien, Իտալիէն, Իտալացի, Իտալիան :

Լրրորդ՝ անուննք իշխանութեն, կամ պատուոյ, և
հասարակութեն, ևն. ոնց՝

Archevêque, Արշէպիսկոպոս, Արքեպիսկոպոս

Roi, Ռոյ, Արքայ, Փատիշահ.

Collège, Վոլէժ, Կոլլոց, Սէտրէսէ :

Ը. յաշարս բաւեացէ վասն յարմարագրութեն, որում
առաւել քան զկանոնս՝ օգուտ ընծայեսցէ մտաղիւր ըն-
թերցումն կարի քաջ յարմարագրութի տպագրեալ գաղ-
ղիական գրոց : Ը. ստանօր վախճան տունեալ համբէն
քերականական կանոնաց՝ առ վարժուի նոցին կարգեմք
զընտանեկան զրուցատրութիս, եղեալ նախ՝ զհամառօտ
բառգիրք մի ընտանեկան բառից :

Ստանն էրկորդ Իտալիէն :

ՅԵՒԵԼ ՈՒՆԾՐ Ը :

Քաղուճաճք առաւել Հարկաւոր անուանց :

Ընձանք Վերաբերեալն առ ԸՃ, և առ Ենայնն պաշտան :

Dieu, Տէր,	Ըստուճաճ,	Ըլլաճ.
la Sainte - Trinité,	Ըմենասուրբ Ար. Ը Էրիֆ թէսլիս.	
Ը Սէնը - Թանննընը,	բորգուճի,	
le Père Eternel,	Հայր ԸՃ,	Փետեր Ուլլաճ.
Ը Փէ - Իսկաննընը,		
Jésus - Christ,	Յիսուս Քրիստ,	Իսա Սէսիճ.
Ը Ենը - Քաննը,	տոս,	
le Saint Esprit,	Հոգի սր,	Ըուճ ուլլաճ.
Ը Ենը - Իսկաննընը,		
la Sainte Vierge,	Ըմենանը Աղյս,	Ըղղ Պիքիթ.
Ը Սէնը Սէնը - Թ,		
les Anges, Ընը Ըննը,	Հրեշտակք,	Սէլայիթիք.
les Saints, Ը Սէն,	Սուրբք,	Ըվիսար.
les Martyrs,	Սարաիրոսք,	Շէհալիք.
Ը Սարիթիք,		
les Prophètes,	Սարգարեք,	Փէլլամպիթիք.
Ը Փոփէնը,		
les Apôtres,	Ըսարեալք,	Հէվարիունը.
Ընը Ըննը - Թ,		
le Paradis, Ը Փոստոսի,	Ըրքայուճի,	Ճէննէթ.
le Purgatoire,	Քաւարան,	Ըրաֆ.
Ը Փէննի - Թ,		
l'Enfer, Ը Սէննը,	Ղաճիք,	Ճէննէննէմ.

l'Eglise, լ'Էկլեզիա,	Եկեղեցի,	Վերջիսէ.
la Religion,	Կրօն,	Իման.
la Foi, լ'Գոյն,	Հաւատք,	Տին.
le Christianisme,	Վրիստոնեութիւն,	Վրիստափանլըք.
les Chrétiens,	Վրիստոնեայ,	Վրիստափան.
les Catholiques,	Ուղղափառ,	Կաթոլիկ.
la Bible, լ'Ազգայնաբանութիւն,	Բճաշունչ,	Թեւորամ.
l'Evangile, լ'Եւանջիլ,	Եւանջիլ,	Ինճիլի շէրիֆ.
les Prières, լ'Փառելիք,	Բարձր,	Տուա.
le Sermon, լ'Երեւոյն,	Վարդապետ,	Վարդ.

Տեւոյնիս Եւ Գոյնիս :

le Monde, լ'Սնոյ,	Եշտարհ,	Տինեսա.
le Ciel, լ'Սեւն,	Երկինք,	Կեոյ.
les Etoiles, լ'Ստարաք,	Ստարաք,	Երբորդար.
les Planètes, լ'Սոլարիք,	Սոլարիք,	Սէյարեկեր.
le Soleil, լ'Սոլն,	Սոլարիք,	Կրկնչ.
la Lune, լ'Լնն,	Լուսին,	Ել.
le Globe terrestre, Գունա երկրի,	Գունա երկրի,	Վերկն.
la Mer, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Տենիլ.
la Terre, լ'Երկիր,	Սոլ, Երկիր,	Թոփրաք, Եկր.
l'Eau, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սու.
le Feu, լ'Փէր,	Սոսիլ,	Եթեչ.
l'Air, լ'Սնն,	Սոլ,	Սալա.
les Nuages, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սոլարիլար.
les Nues, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սոլարիլար.
le Vent, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Երբիլար.
la Pluie, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Երբիլար.
la Grêle, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սոլար.
la Glace, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սոլար.
la Neige, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սոլար.
le Brouillard, լ'Սնն,	Սոսիլ,	Սոլար.

la Rosée, Լուսուզէ, Յօշ,	Չիյ.
le Froid, Լը Գուրմ, Յուրտ,	Սօուք.
le Chaud, Լը Ը, Գերմ,	Սըճաք.
le Tonnerre, Լը Թօնէն, Թրտուռն,	Կէոյ կիւրլէմէօի.
la Foudre, Լը Գուրտ, Կայծակն,	Լը Լորրըմ.
l'Eclair, Լը Գուրտ, Փայլակն,	Ը Լուշէք:

յամանախ և Էղանախ:

Le Tems, Լը Թօն, յամանակ,	Օէճան.
un Siècle, Էօն Սէէլ, Գար,	Եկուշ Էրլ.
un An, Էօն Լն,	Սէնէ, Լըլ:
une Année, Էն Լնէ,	
un Mois, Էօն Սն,	Լ.Մ, Տարի,
Janvier, Են Սէլ, Յունվար,	Լ.Մ.
Février, Փէվրէլ, Փետրվար,	Վեանուռնի սանի.
Mars, Սն, Սարտ,	Ը ռուպաթ.
Avril, Լն Սնլ, Էպրիլ,	Սարտ.
Mai, Սէ, Սայիս,	Վիսան.
Juin, Են Սն, Յունիս,	Սայիս.
Juillet, Են Սնլէ, Յուլիս,	Նապերան.
Août, Լն, Գոստոս,	Թէմուշ.
Septembre, Սէլեանդոս, Սեպտեմբեր,	Լ.Վոստոս.
Octobre, Ը Սնդոս, Նոյեմբեր,	Լըլ.
Novembre, Ը Սնդոս, Եպտեմբեր,	Թշրինի էվէլ.
Décembre, Տեանդոս, Դեկտեմբեր,	Թշրինի սանի.
une Semaine, Եօթնեակ,	Վեանուռնի էվէլ.
Էն Սնէն,	Նաֆտա.
un Jour, Էօն Երտ, Ըր մի,	սիր Կիւն.
Dimanche, Տէմանշ, Կիրակէ,	Փաշար.
Lundi, Լէօնդի, Երկուշարաթի,	Փաշար էրթէսի.
Mardi, Սնոօդի, Երեքշարաթի,	Սալլ.
Mercredi, Սնոօրոօդի, Չորեքշարաթի,	Չարշամպա.
Jeudi, Ենօդի, Նինգշարաթի,	Փէրշէմպէ.
Vendredi, Սանդոօդի, Սուրբաթ,	Ճումաա.
Samedi, Սոօդի, Ըարաթ,	Ճումաա էրթէսի.
une Heure, Էն Էլոս, Եամ մի,	սիր Սոհաթ.
une Minute, Սայրկիան մի,	սիր Թարիքէ.
Էն Սննէլ,	

l'Aurore, լ'Առուստ,	} Արշալոյս,	Ձին սապահ.
l'Aube, լ'Այ,		
le Matin, լ'Առաւել,	Առաւօտ,	Սապահ.
le Midi, լ'Արեւիկ,	Արեւոք,	Լոյլէն.
le Soir, լ'Առաւ,	Արեւիկ,	Արշամ.
le Minuit, լ'Արեւիկ,	Արեւ գիշեր,	Լարը կէճէ.
le Printems, լ'Առաւել,	Վարուն,	Լը պահար.
l'Été, լ'Այ,	Մայն,	Լաղ.
l'Automne, լ'Արեւիկ,	Աշուն,	Արիզ.
l'Hiver, լ'Այ,	Ձմեռն,	Վըլ.
le Jour de l'an, լ'Առաւել,	Տարեգրութիւն,	Վեճուղ, կամ կ'Վաղանդ, Լըրպաշը.
l'Épiphanie, լ'Այ,	Միջաշաբաթի,	Թէճէլի, կ'Վ Նուշան.
le Carnaval, լ'Առաւել,	Լարեկենդան,	Լըթ քեսիմի.
le Carême, լ'Առաւել,	Վննորեայ պահար,	Պէջիւք օրուճ.
Pâques, լ'Այ,	Օտարիկ,	Փասքալիա.
l'Ascension, լ'Առաւել,	Նամբարձումն,	Սիրածի հաղը- թի Լաս.
la Pentecôte, լ'Առաւել,	Նորեգալուստ,	Արիւլ պայրամը.
la Fête - Dieu, լ'Առաւել,	Տօն մարմնոյ և արեան,	Արիւլ փանայըրը.
l'Assomption, լ'Առաւել,	Սերափոխումն.	
le Noël, լ'Այ,	Նոնուդ,	Սեճուստ.
Լիւրիկեցիմն և աշխարհիմն արժանապարհումն.		
Le Pape, le Souverain Pontife, լ'Առաւել,	Պապ, Նոյրա- գոյն Վահա- նայապետ,	Փափա.
les Cardinaux, լ'Առաւել,	Արտիմարք,	Վարտիմար.
un Patriarche, լ'Առաւել,	Պատրիարք,	Փաթրիք.
Եւն փաթիւստ.		

- un Archevêque, Արքեպիսկոպոս, Ազիմ Փիսքուփոս,
 Էօն Աւշիւհ, Սուրբան .
 un Evêque, Էօն Աշիւհ, Աշխակոպոս, Ալեքիւ .
 un Vicaire, Էօն Ալեքիւ, Աթոռակալ, Ալեքիւ .
 un Archiprêtre, Աւագերեց, Պաշ փափաղ .
 Էօն Աւշիւհ-Էփոս, Ռուհայան պաշը .
 un Abbé, Էօն Աւիւ, Արքայ, Վեշիւ .
 un Prêtre, Էօն Արքայ, Վաշանայ, Հինքեար .
 un Souverain, Ամբնակալ, Չեղար .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Չեղար .
 un Roi, Էօն Արքայ, Չեղար, Չեղար .
 un Prince, Էօն Արքայ, Աշխան, Պէյ .
 un Duc, Էօն Տէր, Վաշա, Տուրա .
 un Comte, Էօն Վաշա, Արքայ, Ամնճաք պէյի .
 un Baron, Էօն Պառոն, Արքայ, Պէյդաստ .
 un Ambassadeur, Վեսպան, Աշիւ .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Անաշաթիւ .
 un Agent, Վործակալ, Չար .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Ալեքիւ .
 le premier Ministre, Արքայ, Ալեքիւ .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Ալեքիւ .
 un Conseiller d'Etat, Արքայ, Ալեքիւ .
 Էօն Վաշա, Արքայ, Ալեքիւ .
 le Grand Chambellan, Ալեքիւ, Ալեքիւ .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Ալեքիւ .
 le Chancelier, Արքայ, Ալեքիւ .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Ալեքիւ .
 un Président, Արքայ, Ալեքիւ .
 Էօն Արքայ, Արքայ, Ալեքիւ .
 un Conseiller, Արքայ, Ալեքիւ .
 Էօն Վաշա, Արքայ, Ալեքիւ .
 un Juge, Էօն Արքայ, Ալեքիւ .
 un Avocat, Էօն Արքայ, Ալեքիւ .
 un Consul, Արքայ, Ալեքիւ .
 Էօն Վաշա, Արքայ, Ալեքիւ .

- le Généralissime, Սարսապետ Սերտարիէքրէմ,
 և յ.էնէնէնէնէնէն, (իմ զօրաց),
 un Maréchal de Camp, Էօն Սննէնէնէնէն,
 Կը Վ.ան,
 un Général, Օձրագլուխ, Սերտար,
 Էօն յ.էնէնէնէնէն,
 un Amiral, Օձրագլուխ նա Վ.ափուտան
 Էօն Լ.Տ.գ, փաշա,
 un Contre- Amiral, Լորրորդ ծովա լուչի նծիւ քա-
 Էօն Վ.անէնէնէնէնէն, պետ, փուտան,
 un Lieutenant Géné- Տեղակալ զօրա Սէրիլի սերտար,
 ral, Էօն Լ.էնէնէնէնէն գլուխ,
 յ.էնէնէնէնէն,
 un Brigadier, Ղնդապետ, Պէլիւկ պաշը,
 Էօն Պ.անէնէնէնէնէն,
 un Colonel, Հաղարապետ Պին պաշը,
 Էօն Վ.ոլէնէնէնէն, զօրաց,
 un Major, Պետ, Պաշ,
 Էօն Ս.ժ.օւ,
 un Capitaine, Հարիւրապետ, Լիւղ պաշը,
 Էօն Վ.անէնէնէնէնէն,
 Լ.ընէնէնէնէն,
 un Médecin, Բժիշկ, Հէքիմ,
 Էօն Ս.է.ո.նէն,
 un Chirurgien, Վիրասպ, Շ'երաշ,
 Էօն Ը.էնէնէնէնէնէն,
 un Apothicaire, Ղեղադործ, Լչաճը,
 Էօն Լ.է.ն.էնէնէնէն,
 un Barbier, Սափրիչ, Պէրպէր,
 Էօն Պ.անէնէնէնէնէն,
 un Boucher, Սնագործ, Վ.ասապ,
 Էօն Պ.ո.շ.էն,
 un Boulanger, Հացագործ, Լչքմէքճի,
 Էօն Պ.ո.լ.անէնէնէնէն,
 un Cabaretier, Պանդոկապետ, Սէհանաճը,
 Էօն Վ.անէնէնէնէնէնէն,

un Cirier, Էօն Սիւնիւն Սնմագործ,	Սնմաչու.
un Confiturier, Աճնօղ Կ յօրի-Շ Էքրերամէճի.	
Էօն Վօնֆլէլիւնիւն,	նօղ շքրերինաց.
un Cordonnier, Աօշկակար,	Փասպուճճու.
Էօն Վօնօրօնիւն,	
un Crocheteur, Բեռնակիր,	Համալ.
Էօն Վօնօշիւն,	
un Droguiste, Վեղալուծառ,	Եքրտէր.
Էօն Տօնիւն,	
un Diamantaire, Եկնագործ,	Տ'էվաշիրճի.
Էօն Տիւնիւնիւն,	
un Douanier, Սարսաւոր,	Ահօրիւկճիւ.
Էօն Տօնիւն,	
un Dentiste, Ետամնահան,	Տիշ Էքրիճի.
Էօն Տօնիւնիւն,	
un Forgeron, Վարրին,	Չիլինիւր.
Էօն Վիօնօրօնիւն,	
un Horloger, Եամագործ,	Սահաթճը.
Էօն Օրօնիւն,	
un Imprimeur, Տպօղ,	Պասմաճը.
Էօն Ինփօնիւնիւն,	
un Joaillier, Եկնալուծառ,	Տ'էվաշիրճի.
Էօն Եօնիւնիւն,	
un Jardinier, Պարտիզպան,	Պահճէպան.
Էօն Եօնիւնիւնիւն,	
un Libraire, Վրալուծառ,	Վիթապճը.
Էօն Իկոնիւն,	
un Maçon, Արմնակիր,	Տուլարճը.
Էօն Սիւնիւն,	
un Miroitier, Հայելագործ,	Եյնաճը.
Էօն Սիւնիւնիւն,	
un Marchand, Աւճառական,	Պաղպիկան.
Էօն Սիւնիւնիւն,	
un Marchand fer- Պայտառ,	Վարպանդ.
rant, Էօն Սիւնիւն,	
Էօն Ֆիւնիւն,	
un Matelot, Վաւակար,	Աեմիճի.
Էօն Սիւնիւն,	

un Menuisier,	Հիւսն ,	Տիւրկէր .
էօն Սընիւնիւնի ,		
un Meunier ,	Աղօրէպան ,	Տէյիբմէնճի .
էօն Սըօնիւնի ,		
un Mercier ,	Արպակաւոր ,	Թիւքեանճը .
էօն Սըմուիւնի ,		
un Musicien ,	Արաժիչտ ,	Սիւսիբիճի .
էօն Սըւպիւնիւնի ,		
un Orfèvre ,	Արծաթագործ ,	Վուլումճու .
էօն ( )-ֆէլմ ,		
un Oculiste ,	Ակնարոյժ ,	Վէհալ .
էօն ( )-իւնիւնի ,		
un Papetier ,	Թղթագործ ,	Վէհաթճը .
էօն Փափընիւնի ,		
un Pâtissier ,	Վաքարագործ ,	Պէօրէկճի .
էօն Փաթիւնիւնի ,		
un Pêcheur ,	Չկնորս ,	Պալլաքճը .
էօն Փիչիւն ,		
un Peintre, Էօն Փիչիւնիւնի ,	Վկարիչ ,	Թասսիբիճի .
un Potier, Էօն Փոթիւնի ,	Վրուտ ,	Չէօմէկճի .
un Pelletier ,	Սնչտակագործ ,	Վիւրքճի .
էօն Փիլիւնիւնի ,		
un Relieur ,	Պարակաղմ ,	Վիթապպաղալլալլաճը .
էօն Սըլիւնիւնի ,		
un Sculpteur ,	Վանդակագործ ,	( )յմաճը .
էօն Սըլիւնիւնի ,		
un Sellier, Էօն Սըլիւնի ,	Թամբագործ ,	Վալթաքճը .
un Tailleur ,	Վերձակ ,	Թէրզի .
էօն Թայլիւնիւնի ,		
un Teinturier ,	Վերկարար ,	Պըյաճը .
էօն Թիչիւնիւնի ,		
un Tonnelier ,	Տակառագործ ,	Վըլլաճը .
էօն Թուրնիւնի ,		
un Tourneur ,	Շախարագործ ,	Չըբըբճը .
էօն Թասսիւնիւնի ,		
un Tapisier ,	Տօրիսօղ օթու	Նօրկանճը .
էօն Թասիւնիւնի ,	ցալ ,	Նիհալլաճը .

- un Tailleur de pierre, Վարագործ, Թաշճը .
էօն Թայլէիէօմ Գը
Քիէմ ,
un Vigneron, Այգեգործ, Պաղպան .
էօն Սիէիւրօն ,
un Vitrier, Ապակագործ, Ն'ամճը .
էօն Սիւիւիէ ,

Պաշտօնէացի Գրան :

- un Secrétaire, Վարտուղար, Սըր քեաթիպի .
էօն Սիւիւիէօմ ,
un Maître d'hôtel, Հաղարապետ Վեաճեո .
էօն Սիւիւիէ Գ'օլիէլ (տան) ,
un Cuisinier, Խոհարար, Աճճը .
էօն Վիւիլիէիէ ,
un Ecuyer, Օինակիր, Սիլիհատար .
էօն Սիւիլիէ ,
un Palefrenier, Չիտարման, Սէյիս .
էօն Փալէֆօնիէ ,
un Cocher, էօն Վօշիկառավար, Արապաճը .
un Laquais, Սուրճանդակ, Շաթըր .
էօն Սիւիլի ,
un Valet de pied, Սպասաւոր, Չուհատար .
էօն Սիւիլի Գը Քիէի ,
un Sommelier, Շտեմարանապետ, Վիլէրճի .
էօն Սօֆիլիէ ,
les Domestiques, Օտուայք, Հըղմէթքեար-
լար .
les Servantes, Աղանայք, Հալայը քլար .
էօն Սիւիլի ,
un Valet de Chambre, Սենեկապան, Իլ օղանը :
էօն Սիւիլի Գը Շիւպո ,

Սկզբնական և վերջնական բառեր :

Les Livres, լէ Լիւր, Գրեանք,	Վրիժապար,	
le Papier, լէ Փափէկ, Սուղթ,	Վէհատ,	
le Parchemin, Սագաղամ,	Թիրշէ,	
լէ Փասշէն,		
les Plumes, լէ Փլէմ, Գրիչ,	Վալէմ,	
le Canif, լէ Վանիֆ, Օճեղն,	Վալէմթրաշ,	
l'Encrier, լէ Էնքրիէ,	} Կաղամար,	
l'Ecritoire,		Տիլիթ,
լէ Էնքրիէ,		
i'Encre լէ Էնքր,	Թանաք,	Սիւրէքէպ,
le Poudrier, Էւազնոց,		Բիղտան,
լէ Փոսիւնի,		
le Sable, լէ Սալ, Էւազ,	Թօզ,	
le Crayon, Սափա,	Վորչուն քալէմ,	
լէ Վանիւն,		
l'Écriture, Գրուած,	Եաղը,	
լէ Էնքրիէ,		
la Lecture, Էնթերցումն,	Օքույուշ,	
լէ Էնթերցումն,		
la Leçon, լէ Էնթերցումն, Գաս,	Տէրս,	
la Traduction, Թարգմանութի, Թէրճիւմէ,		
լէ Թարգմանութիւն,		
les Vers, լէ Վերս, Ոտանաւոր,	Շախրիք,	
la Prose, լէ Փոսիւն, Էրճակ բան,	Նէսր,	
l'Adresse d'une lettre, Զասցէ նամակի, Սէքափալիւն		
լէ Սէքափալիւն, լէ Էնքրիէ,	Իսթիլ,	
la Signature, Ստորագրութի, Իմշա,		
լէ Սէնթիլիւն,		
le Cachet, լէ Վաշէ, Կնիք,	Սէօհիւր,	
le Compas, լէ Վոսիւն, Կարկին,	Փէրկէլ,	
une Règle, լէ Ուիլ, Վանոն,	Սաստար,	
un Transparent, Գիծ,	Չրզկը,	
լէ Թարգմանութիւն,		
une Feuille de papier, Թերթ թղթոյ, Թասպաղա,		
լէ Թիւնջլ Կէ Թարգմանութիւն,		
un Sablier, լէ Սալիւն, Սալիւն անաղայ, Վուս սահամթը,		

Des Tablettes, Գրքոյկ յիշած Օկքր քիթապը,
 Գէ (Թոսոյէնէ, սակաց,
 de la Cire d'Espagne, Անքամամ, Լէօք.

Գը լու Սէն Գ'իւ-
 Գանէն,
 du Pain à cacheter, Աշխար կնքոյ, Փուլ:
 Գէ- Փէն ա յաշնէն,

Անթուրէնի, Եւ լնդէնէ:

Du Pain Գէ- Փէն, Հաց, Լըքմէք.
 de l'Eau, Գը լն, Չրուր, Սու.
 du Vin, Գէ- Սէն, Գինի, Շարապ.
 de la Bière, Գարեհնուր, Լըրիա սույու.

Գը լու Պէն, un Bouillon Լըդանակ, Լըթ սույու.

Էն Պոսլէն, la Soupe, լու Սո-՛, Լըպուր, Չօրպա.
 de la Viande, Կերակուր, Թասհրմ.

Գը լու Սէն, le Bouilli, Լըաշու, Հաշամա.

Լը Պոսլէն, un Ragout, Համմմ, Սէգէ.

Էն Սոսլու, une Omelette, Չոնաղեղ, Վայկանա.

Էն ( )էն, du Saucisson, Լըրեշիկ ինչ, Կէօանն.

Գէ- Սոսլու, des Saucisses, Լըրեշիկ խոզենի, Տօմուղ սուճու-
 ղու.

Գէ Սոսլու, du Jambon, Լըպուխտ խոզենի, Տօմուղ փաստըր-
 մասը.

Գէ- Սոսլու, des Cotellètes, Սիա 'ի կասկա-՛, Սիլարա.

Գէ Վոսլէն, un Pâté, Էն Փոսլէն, Պղակատուր, Պէօրէկ.
 une Tourte, Կարկանդակ ինչ, Պէօրէկ.

Էն Թոսոյէն, de la Volaille, Հաւք, Թաւուք.

Գը լու Սոսլու

du Gibier,	Այս վայրի որսոյ, Ա՛յլ էթի .	
le Roti, լէ Ռօթի,	Իտրոպած,	Վէպապ .
de la Sauce, լէ Սօս,	Համեմունք,	Թէրպիլէ .
la Salade, լէ Սալատ,	Աղցան,	Սալատ .
des Andouillettes,	Փաղկիդ,	Վէօֆտէ .
les Mets, լէ Մէ,	Կերակուրք,	Թահամալար .
Entremets, լէ Էնթրէմէ,		Չէրէզլէր .
le Désert, լէ Տէրէզմ,	Լնուշեղէնք և պտղեղէնք,	Լնճէ մանճա .
de la Confiture,	Շաքարագործք,	Շէքերլամէ .
des Compôtes,	Վաղցրաւենի,	Բէէէ .
du Fromage,	Պանիր,	Փէյնիր .
de la Crème,	Սեր,	Վայմաք .
du Beurre, լէ Բուր,	Պէօօ, Կոգի,	Թէրէ Եաղբ .
le Chocolat,	Չօքօլատ,	Չիքօլատ .
une tasse de Caffé,	Սկահակ մի	պիր Ֆինճան
de l'Éau de vie,	Իսահակ,	Վահակ .
une Limonade,	Օղի,	Բաքբ .
du Rossolis,	Օշարակ 'ի Լե-Լիմօնատա, մանէ,	
des Glaces,	Օղիչի,	Լմպերիլէ .
des Biscuits,	Շաքարագործ սառուցելի,	Պուզլամա .
les Liqueurs,	Շքրիսառն պաք- սիմատ,	Շէքերիլէ կէվրէք .
les Boissons,	Լճնիւր Լմպերիլէք,	Լմպերիլէ .
	Լէ Պոստօն,	Լէքիլէր .

un Repas, Էօն Սիւնիս, Կերակուր,	Եկմք.
un Festin, Կոչունք,	Օրհանքեթ.
Էօն Ֆիւլէն,	
le Déjeûner, Վարսաճաշակ,	Վարսիլէակլթ.
Է Տէժիօնի,	
la Collation, Թեթեւաճաշ,	
Է Վօլուսիօն,	
le Dîner, Է Տիկ, Ղաշ,	Էջյիկն Եկմի.
le Gôûter, Է Կոլի, շեւաճաշ,	Էքիստի Թաստի.
le Souper, Է Սոլի, Բիթիք,	Էքշամ Եկմի.
du Poivre, Կիւփաճու, Պղպեղ,	Պիպեր.
du Sel, Կիւսի, Էղ,	Թուղ.
du Sucre, Կիւսի, Շարար,	Շէքեր.
de l'Huile, Կիւսի, Չեթ,	Օլիվիկն Եաղ.
du Vinaigre, Վարցախ,	Սիւրքէ.
Կիւսի Վիկիւս,	
du Verjus, Էքոխ,	Վօրուք.
Կիւսի Վիւժիւս,	
de la Cannelle, Կիւսիման,	Թարչին.
Կիւսի Վասիւս,	
Noix Muscade, Բնկոյղ շնտկաց, շնտիստան Ղէ,	Վիլի.
Կիւսի Սիւսի,	Վարկենֆիլ.
des Clous de Girofle, Սիւսի,	
Կիւսի Վիւսի, Կիւսիփլ,	Կեպերէ.
des Căpres, Կասպար,	
Կիւսի Վասիւս,	
de l'Ail, Կիւսի Վիլ, Կաստոր,	Սարմուսար.
des Oignons, Սիւսի,	Սոլան.
Կիւսի Օնիօն,	
du Basilic, Կասան,	Ֆիւսիկն.
Կիւսի Պիպիլիս,	
du Romarin, Կիւսիուսի,	Պիպերիլէ.
Կիւսի Սոլուսի,	
de la Saugé, Կիւսի Սոլ,	Տիլ օթու.
Կիւսի Սոլի,	
du Laurier, Վարնի,	Թեֆնէ.
Կիւսի Էլիսի,	

un Citron,	Լեմն,	Լիմոն,
էօն Սիլեստի,		
du Persil,	Կարսոն,	Սաշտանոս.
դիփ փեմպէլ,		
du Céleri,	Վարոս,	Վերեղիզ.
դիփ Սելուէ,		
de la Chicorée	Եղերդ,	Հինտիպատ.
դըլը Երեւոն,		
des porreaux,	Պրաս,	Փրասա.
դիփ փոս,		
des Pommes de terre,	Գետնախնձոր,	Երեւմասը.
դիփ փոփ քըլիւ,		
Mélongène,	Պորինճան,	Բաստիճան.
Սելուէնի,		
des Carotes,	Ստեպղին,	Հարուճ.
դիփ Վաստի,		
des Navets,	Եղղամ,	Եպղամ.
դիփ Վաստի,		
des Choux,	Կաղամբ,	Կահանա.
un Chou fleur,	Կաղամբ ընդար,	Կարնապիտ.
էօն Երեւոն,		
des Artichauts,	Բնտանիկանդատ,	Ինկինար.
դիփ Երեւոն,		
des Champignons,	Սունկ,	Սանթար.
դիփ Երեւոն,		
du Ris,	Որիզ,	Փիրինճ.
des Epinards,	Երմին,	Երանար.
դիփ Երեւոն,		
des Olives,	Ձիթապտուղ,	Օկիթին.
դիփ Օլիւ,		
du Safran,	Վարքում,	Օսթրան.
դիփ Սմոն,		
de la Menthe,	Բնանուխ,	Վանէ.
դըլը Սանի,		
un Concombre,	Սարունգ,	Խըյար.
էօն Վաստիպատ,		
des Pois verts,	Թարմ Սոսն,	Թարղէ Պիղէլիա.
դիփ փոս իւ,		

7

7

des Pois chiches,	Ախսենն,	Վոհուտ.
#է փոռ շիշ .		
des Haricots verts,	Թարմ Լոբիայ, Թարգէնյասուլիա.	
#է շոռիւ շիւտ .		
des Fèves,	#է Վիէլ, Բակլայ,	Փարլա.
des Asperges,	Օնկրեկ,	Վուշքոնմաղ .
#է զ Լուկեմժ .		
des Laitues,	Շաղար,	Սարուլ .
#է Լիկիւ .		
une Courge,	Գղում,	Վասպար .
էն Վոռեմժ .		
des Raves,	#է Սուլֆոզ,	Թուրի :
	Պոսուլ :	
un Coin,	էն Վոն, Վոն, Արկիլի,	Լիլա .
des Cerises,	Կեռաս,	Վիլիաղ .
#է Սուլիլ .		
des Amandes,	Վուշ,	Պասեմ .
#է զ Լիւնի .		
une Grenade,	Վուռն,	Վաս .
էն Կուռի .		
une Orange,	Փորթուղալ,	Փորթուքալ .
էն ( )ուռնժ .	Թուրիւնջ,	Թուրունճ .
des Grosseilles,	Շաղարջ,	Ֆուռնիլիզիւմիւ .
#է Կուռիլ .		
un Abricot,	Օփրանն,	Վայքուր, Օքու տալի .
էն Լուկեմժ .		
une Pêche,	Գեղճ,	Շէֆտալի .
էն Փիւլ .		
du Raisin,	Խաղող,	Խղիւմ .
#է Սուլիլ .		
des Jujubes,	Յունասղ,	Շիւնասղ .
#է Վիւժիւլ .		
des Prunes,	Սալոր,	Լչիկ .
#է փոռն .		
des Poires,	Տանճ,	Լիւմուտ .
#է փոռն .		

des Bigarraux,	Անաս կարծր, Տրաքանի քիրազ.				
une Pomme,	Խնձոր,	Լշմա.			
des Nêfles,	Գինձիլ, Օղեար,	Սուշմուլա.			
des Cormes,	Սին,	Իւվէզ.			
des Châtaignes,	Շազանակ,	Վ.էստանէ.			
des Figue,	Բլիւնիլ, Թուզ,	Խնձիր.			
des Noix,	Կոս, Լնկոյզ,	Շ'էվէզ.			
des Noisettes,	Կաղին,	Յընտըք.			
une Datte,	Կոսպէլ,	Հուրմա.			
une Pistache,	Տառնիս դամաս, Շամ Գըստըզ,				
des Mûres,	Կեան, Թութ,	Թութ.			
des Cerises griottes,	Սլուս,	Յիշնէ.			
des Fraises,	Սլակ,	Չիլէկ.			
un Melon,	Կոն Սըլն, Սելա,	Վ.ալուէ.			
une Pastèque,					
Melon d'eau,	<table border="0" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td>Չմեռուկ,</td> <td rowspan="2" style="vertical-align: middle;">Վ.արբուզ.</td> </tr> <tr> <td>Սեղըսպոսպ,</td> </tr> </table>	}	Չմեռուկ,	Վ.արբուզ.	Սեղըսպոսպ,
}	Չմեռուկ,		Վ.արբուզ.		
	Սեղըսպոսպ,				
un Ananas,	Ընանաս,	Ընանաս.			
des Raisins secs,	Չամիչ,	Չամիչ, Վ.խշնիչ.			
des Azeroles,	Ըլոճ,	Հալլոճ.			
	Ըլոճ,				

ՅԵՒԵԼՈՒՆՕՒ Բ :

Հրահանգ գաղղիական խօսակցութիւն :

Յ • գ • ո • շ • ա • ծ • ւ • յ :

Պէտքէն էլանալու ասկց յաւեր գործածուանք 'ի խօսակցութեան :

Աղաչանոց, ի՞նչ ինչպիսիւնոց :

Dites moi, s'il vous plait. Ասա՛ ինձ, եթէ հաճիս .

Տէ՛ն հոս, «ի շնորհիւ . Անշնորհիւն պանա, էյեր քայլը օրորանք :

Dites moi, je vous prie. Ասա՛ ինձ, աղաչեմ .

Տէ՛ն հոս, շնորհիւ . Նիազ իտերիմ, սեղեղիւն պանա :

Oserai-je vous prier de me dire? Համարձակեի արդեօք աղաչել զքեզ, զի ասացես ինձ .

Ողբե՛լ-ժը շնորհիւ արդեօք իմեզէ սիղէ, քի սեղեղիւն նիզ պանա :

Pardon, si je vous interromps. Ներեա՛ ինձ, եթէ միջանջատեմ զխօսածք .

Փառարօն, «ի շնորհիւ . Աճի էյլէյին քու լուսուղա, էյեր սեօհ պեթիւնիզ պեօլիւ յօրսամ :

J'ai une prière à vous faire. Ինչորեմ զմի ինչ 'ի քէն .

Ս'է ինչ շնորհիւ « շնորհիւ . Պիր շէյ ախերիմ սիզտէն զէն .

S'il vous plaisoit. Աթէ հաճոյ է քեզ .
 Ընէ՛ ին՝ ինչ ինչ . Այլեր մարտու ուստ սիղէ :
 Faites moi ce plaisir. Ըրա՛ ինձ զնորհս զայս .
 Ձիւն ին՝ սըն ինչ ինչ . Պու քերէ՛ մի էյլէյն սանա :
 Je vous en supplie. Հայցեմ ՚ի քէն .
 Չըս ինչ-ըստ ան ինչ-ըստ . Տիկերիմ ճենասիւնաէն :
 Ne refusez pas ma priere. Ըր մերժե՛ր զինչգրուածս իմ :
 Ինչ-ըստ ինչ-ըստ ինչ-ըստ . Ըրազըմը բէտտ իմ մէյնս :
 Je vous en serai re- Շնորհասարա եղէց քեզ .
 noissant .
 Չըս ինչ-ըստ ան սըն-ըստ . Այնգուն մէնուն օլայրմ
 Je vous l'offre de bon սիղաէն :
 coeur . Ընասուցանեմ քեզ զայն
 Չըս ինչ-ըստ ինչ-ըստ . Աէրիբիմ սիղէ օնու կէօ .
 Permettez que je vous en նիւլ խօշուղայր :
 fasse hommage. Ընդրեմ ըսնել զհարատա-
 կու թի ծառայունս .
 Չիւն-ըստ ինչ-ըստ ինչ-ըստ . Տիկերիմ քաղու խտսիսիղ
 ան զուս օնաժ . միւթի քուլուղում :
 Acceptez - le comme une Քնկալ զայն իբրև զսպիկաբ
 foible marque de ma նշան երախտագիտութենս .
 reconnoissance .
 Ընսնիւն-ըստ ինչ-ըստ . Ըրասուլ էյլէյն օնու էյլեր-
 Չիւղ ինչ-ըստ ինչ-ըստ . Ըմանքմանս սիր զայնի
 ան ինչ-ըստ . նիշան հիսաս :

— անսն-ըստ —

D'accord ! Soit ! Ըն ժամայն : Աղեցի :
 S'accorde ! Ouais ! Աղասիսնճէ : Ընուն :
 J'y consens . Հասնիմ ինչ այն .
 Չիւն ինչ-ըստ . Քիղայ ըմ օնա :
 Je ne m'y oppose pas . Ըս ոչ ընդդիմանամ այնմ .
 Չըս ինչ-ըստ ինչ-ըստ . Պէն քարչը տուրմամ օնա :
 Passe pour cela ! Հնար է այնմ լինել .
 Չիւս ինչ-ըստ սըն ! Ըրասիլ ար օնուն օլմասը :
 Volontiers . Pourquoi pas ! Հօժարութիւ : Ընդեր ոչ :
 Այն ինչ-ըստ : Ընսնիւլ ինչ : Անչին եօք :

Ordonnez. Հրամայիւի .

( ) — րօժէ . Պարտաւորան :

Vous n'avez, qu'à dire. Ըստ միայն .

Սա ն'աւել ր'աւ րօժ . Հեմն սեղլէյին :

Je n'attends que vos ordres. Ստամ հրամանաց ձերոց միայն .

Սա ն'աւելն ին ձեզ օրօր . Եստանալ էմրինիդէ պարտաւորմ .

Quand il vous plaira. Երբ ե կամեսցիս .

Քանի ի ձեռն վէր . Սէ զեմանցի իստեբանիդ .

Vous me faites beaucoup d'honneur. Սեծապէս պատուես զիս .

Սա ին Ֆէլէ պօրն րօ . Չօր իզդէթ էտէյօրսունուզ պանս :

C'est un bien léger service que je vous rends. Կարի փոքրիկ է ծառայութն, զոր քեզ մատուցանեմ .

Սէլէ քան պէ՛ն լէ՛ծէ քան ձեռն . Չ'էնայցինէ էթտիթմ հըղէ մէթ փէք ազ տըր :

Je suis charmé de pouvoir vous être utile. Սարախ եմ, զի կարեմ լինել քեզ օգտակար .

Սա ին ձեռն շատ քան ձեռն . Եստ էմ, քի ճէնայցինէ կարար օլմայս քատրր էմ :

Reposez vous sur moi. Ըպահօլ լեր ի վր իմ .

Սա ին քան ձեռն ին . Ինքն օլ պէնիմ իւղէրիմէ :

Je suis tout à vous. Քո եմ ես բոլորովն .

Սա ին ինքն ին . Սէնիս էմ պէն պիւթիւն :

Je n'ai rien à vous refuser. Չունիմ ինչ բացասել քեզ

Սա ն'է քան ձեռն . Սանս հիւք եօք տէյէմէմ :

Երբնաւորութիւն .

Merci! Grand merci!

Սա ինքն ! Սա ինքն ! Երբհակալ եմ մեծապէս . Սէմիուն էմ զիստեպինճէղ :

Bien obligé .

Պիէն օղլէ՛ծէ . Երբհ ունիմ զձեռն .

Jevous remercie ,

Սա ձեռն քան ձեռն . Ինչէքքիւր էմ սիզտեռն :

Je vous suis infiniment obligé . Կարի շնորհասպարտ եմ քեզ .

Ձեռն ձեր սիրտը կենֆնելիմն շօք մեծուծիկեթէ պօրճու
օղիքի . էմ սիդէ .

Je l'accepte avec reconnaissance . Բնդուչիմ զայն մեծաւ երախտ
տաղիտու թի .

Ձեռն ձեր սիրտը կենֆնելիմն Վապուչ էտերիմ աղիմ էյ
իւր թանճմայ լա :

Dieu vous le rende . Ե՛՛՛ Տատուցէ քեզ .

Տէ՛նօ ձեր լը տանի . Զար էտա էյլէսին սիդէ մու
քապէլէսին :

Vous avez bien de la bonté . Բազում բարութիս ցուցա
նես .

Սուր ասէ ոյ՛նն որ լա շօք էյլիք կէօսախրիւքսիւ
նիւզ :

Vous me comblez d'hon- Եղնուբարութի վարիս ընդ
nétés . իս .

Սուր ին սօնալէ որ օնէլըլէն . Լաթիֆ միճաղ երիբիբու
նիւզ պիլէմ ճէ :

Vous êtes fort obligé . Կարի պարտաւորես զիս .

Սուր էլ Ֆօմէ օղիքիմն . շօք պօրճու իտէյօրսու
նուզ պէնի :

Vous me rendez confus . Տամօթ առնես զիս .

Սուր ին տանիք սօնֆն . Ու թանտրրրյօրսունուզ
պէնի :

Ce seroit abuser de votre Եյս լինէր չարաչար ՚ի կիր
complaisance . առնուլ զշնորհս քս .

Սուր էլ օղիքիմն որ լա Պու սիդին լու թիլիսիզ շէ
րէ քու լանմայք չիսապ օ
լուրսու :

Je suis bien sensible à Կարի երախտաղէտ եմ
votre bonté . քումի բարութի .

Ձեռն սիրտը կենֆնելիմն Ե՛՛՛ թզուն քէրէմ թանճրէմ
սիդին էյլիլիսիզ :

Permettez que je vous en Զայցեմ ընդունել զերախտ
témoigne ma vive re- տաղիտու թի իմ .
connoissance .

Փեռմէլէն որ զե ձեր լա յլիք թանճմամն մարպու

ան լինումն էր մա ձեզ արև
բռնեանն . լին արկերիմ :

C'est moi, au contraire, Uյնդն չե հակառակն՝ ինձ
qui dois vous en re- պարտ է շնորհ ունել
mercier. զձեռնջ .

Uյն հոս , օ յանլուսն , բն խուսուսա զըթաղ՝ պանա
դոս ձուսզ ան արժեանքն . ֆարզ արը մեմունն օլ-
մար սիզտեն .

Je ne sais comment ré- Չգիտեմ թե զխորհ հասու-
pondre à tant de civi- ցից չե այսչափ մարդասի-
lités. բութեց :

Չչե չե ան բանն ան- Պիլմեմքի նիճէ էտա էտէյիմ
ժանդոս ան լուսն ար անձե- պուտէյնի շէհրիլիլինիզէ :
լննն .

Je ne saurais assez vous Uյն հար է ինձ ին բաւակա-
en remercier. նին շնորհս ունել զձեռնջ .

Չչե չե ստուկ ան ձուսզ Սիւնրին տէյիլ ար պանա
ան արժեանքն . քիֆայէթինճէզ մեմունն
օլմար սիզտեն :

C'est une nouvelle preu- Uյս է նոր իմն ապացոյց
ve de votre amitié. ձերուց սիրոյ .

Uյն լին նա ձեզ ժանդոլ Պու արը եհնի նիշան արը
ար ձոլն արժեքն . սիզին մուհապէթինիլին :

Procurez-moi l'occasion Uսոոս ինձ զարիթ հասու-
de vous rendre des ցանեւոյ քեզ զիստարեն
services réciproques. ծասսյութիս .

Պուտէթն հոս շոքուլուն Պանա վէսիլէ քերէմ էյլէ
ար ձու աննար ար յե ան- քուլուղումու մուքապե-
լնն աննիլնոս . լէ էտա էթմյէ սիզէ :

Հասարարութի, Բացասութի, և Տարախանաց :

Cela est vrai. Ճշմարիտ է .

Uյն է ձեռն . կերչէք ար :

C'est la pure vérité. Uյս է զլիսովին ճշմարիտն .

Uյն լու ձիւն ձեռնիլնն . Պու տուր պիւթինն սահիհի :

Oui, en vérité. Uյն, յիրաի .

Uյն, ան ձեռնիլնն . Uյվիլէթ, կերչէք :

C'est un fait.	Իսկահան է .
Մ'էլէ էօն ֆէ .	Լսա՛հ աբր :
Sans contredit :	Լնչու չա .
Սոն յանլարի .	Խիլաֆարդ :
Vous pouvez y ajouter foi .	Կարօղ ևս հաւատս ընծայել այնտ' .
Սոն փոն լէս է անլարի ֆոն .	( )նա իթիմաթ է թմչէ քա- աբր սընըդ :
Soyez bien persuadé .	Իեր կարի հաւատարի .
Սոն էլ արի փոն լէս անլարի .	Օխտէ էմին օլ :
Je vous assure que cela est ainsi .	Հաւատարի ա՛ննմ՝ զքեզ , եթէ այդպէս է .
Չը լնչ անլարի չը սը էլ էնն .	Ինանս ըբըէմ սէնի , քի պէօյլէ տիր :
Vous avez raison .	Իրաւունս ունիս .
Սոն չէ անլարի .	Հարն վար :
Vous n'avez pas tort .	Ղու չունիս զտղտանս .
Սոն ն'ալէ փոն լնոն .	Սէնին քապահաթ ըն եք տար :
Je ne mens pas .	Աչ սանմ .
Չը չը հան փոն .	Խիլաֆ էթմէմ :
Il n'y a pas de doute .	Չիր ինչ տարակոյս :
Ի ն'է անլարի անլարի .	Հիչ շիպհէ եք տար :
Cela n'est pas vrai .	Չէ ճշմարիտ .
Սոն նէ փոն լնն .	Տօղրու տեղիլ տիր :
Cela est faux .	Սո ա է այն .
Սոն է ֆօ .	Խիլաֆ աբր օ :
Ce sont des paroles en l'air .	Հոզմս ա, տննն բանքս այ- սպիկ .
Սոն օն փէ փոն լնն ան լնն .	Պու սէօղէր ըիւղկեար աբրար :
C'est une calomnie .	Օքպարտու թիր ևն .
Մ'էլէ էնն յալարի .	Իֆտիրա աբրար :
Cela ne se peut pas .	Լնհարին է այն .
Սոն չը սը փն փոն .	Սիւնիս սիւղ տիր օ :
Il n'en est rien .	Աչ է այդպէս .
Ի ն'ան է անլարի .	Լչլէ տեղիլ տիր :

- Est-il vrai? Ճշմարիտ է արդեօք .
- Իշէ՛ - է ինէ՛? Ըճեպ կերչէքմի տիր :
- Parlez - vous sérieuse- Իսկու թեանք ասես .
- ment ? Փոռուէ՛ - ին - սէ - ին - օղ -
- Տօղրու սու նմու սէ զյլէ յօր -
- սուն :
- Vous êtes dans l'erreur. Սխալիս .
- Սոռ - լ էլէ րոն լէ - ու - օռ . Եանլըչ սրն :
- C'est un conte. Ըստապելք են .
- Սէլէ էօն քօնլէ . Սէսէլ տիրլէր :
- J'en doute . Երկրայիմ չէ այն .
- Չիսիհէլի էմ ճնա : Շիսիհէլի ոչ հաւատամ .
- Je n'en crois rien. Ըմենեին ոչ հաւատամ .
- Չիչ ինանմամ :
- Vous plaisantez . Ընդ կատակս ասես .
- Սո - իլէ - ու - նլէ . Շարք էտէ յօրսուն :
- C'est incompréhensible. Ընհասանելի ինն է .
- Սէլէ էն քօնի - նմանլող . Ըքըլ էրմէյէճէք շէյ տիր :
- Cela me passe . Ոչ կարեմ իմանալ .
- Սլա իլ փոս . Ըատրր տէյիլէմ անլամայէ :
- Սէրժիլայ ե տնէ - ու - ր տունիլայ զննն :
- Cela m'est impossible. Ընկարելի է ինձ այս .
- Սլա իլէ էն փո - նլող . Ըատիլիսիղ սիր պու պաննա :
- J'en suis fâché, mais je Ըտիմ յոյժ, սակայն ոչ
- ne puis le faire. կարեմ առնել զայն .
- Չիսն սէ - ի ֆոշէ , ի Ըճըրմ զհատէ , լարին քա -
- ժըլ քըլ փի - ի լէ ֆի - ո . արր տէյիլէմ էլմէյէ օ -
- նու :
- Je suis mortifié d'être Տրամու թի է ինձ , զի ստի -
- obligé de vous le re- պիմ քացասել քեզ զայն .
- fuser .
- Չիս սէ - ի ֆո - լի - ֆի - ի րի - ֆի - ո (մասա արր պաննա , քի ճնու
- օղլէժի րը լոն լէ րը ճենապիսիղէ եօք տէմէյէ
- ֆի - ոլէ . մէօհտաճ էմ :
- Cela ne dépend pas de Ըյս ոչ կափի զիննն .
- moi .

- Այլն նաև արեւմտեան զոյն արեւ Պոլս պաննա պաշտը տէյիլ տիր :
 հոս .
 Cela n'est pas de mon ressort .
 Այլն նաև զոյն արեւ հոն արեւ Պոլս պէնիմ հի քսիւմտե
 հոս .
 Le moment n'est pas favorable .
 Այլն հոնն նաև զոյն ֆուլս Պիւսասիպէ թիլի վարը թ տէյիլ
 հոս .
 Cela sera pour une autre fois .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ օլս Պիր սայրը վարը թ :
 ֆուս .
 Je regrette de ne pouvoir remplir vos desirs .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ զիս յոյժ , զիս ոչ
 կարեմ կատարել զբար
 ձանս քո .
 Քանի որ ես չեմ կրնալ արեւ նաև զոյն Վիւճէի իրիմ զիստե , քի
 զոյն արեւմտեան զոյն արեւ զիստե արգուն թէ քսիլ ե թ
 մէյէ քատըր տէյիլ եմ :
 Pardonnez - moi . Excusez - moi .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ զիստե արգուն թէ քսիլ ե թ
 մէյէ քատըր տէյիլ եմ :
 Չե՛ք սպասե՛լ .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ զիստե արգուն թէ քսիլ ե թ
 մէյէ քատըր տէյիլ եմ :
 Ne vous fâchez pas .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ զիստե արգուն թէ քսիլ ե թ
 մէյէ քատըր տէյիլ եմ :
 Ne le prenez pas en mau-
 vaise part .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ զիստե արգուն թէ քսիլ ե թ
 մէյէ քատըր տէյիլ եմ :
 Je vous prie de m'en dis-
 penser .
 Այլն արեւմտեան զոյն արեւ զիստե արգուն թէ քսիլ ե թ
 մէյէ քատըր տէյիլ եմ :

Ի վիճակներէ :

- Quel tems fait-il? Արդիտի եղանակ է. զինչ
ժամանակ է.
- Ի՞նչ է լինելի? Հալա նասըլ արը. նէ վա-
քըթ արը :
- Il fait jour; il fait nuit. Տի՛ւ է. գիշեր է.
- Ի ֆէ ժո՛ւր . ի ֆէ նի՛ւի. Արնտիւզ տիւր. կէճէ տիր :
- Il fait beau tems. Il fait beau. Գեղեցիկ է եղանակն.
- Ի ֆէ ո՞ւր լինի : Ի ֆէ ո՞ւր : Հալա կիւզէլ տիր :
- Le soleil étoit superbe en se levant. Արրի գեղեցիկ էր արեգակն
'ի ծագել իւրում .
- Ի լե սուլեյլ էլիէ սիւփեօուդ մն սըլ լեմն . Արնէշ չօք կիւզէլ իտիտօ-
ղուշունտա :
- Il fait un tems doux. Վաղցրատուն է եղանակն.
- Ի ֆէլ էօն լինի որո՞ւր . Այլայլմ տիր հալա :
- Il ne fait ni trop chaud, ni trop froid. Այ կարի ցուրտ է, և ոչ
կարի ջերմ .
- Ի նը ֆէ նի լեօ շօ, նի լեօ ֆոօ . Եւ փէք սօղուք տուր, նէ
տէ փէք սըճար :
- Le printems commence bien. Գարունն բարւոք սկսանի .
- Ի լե վեփելին բօմնս ոլիէն . Այք պահար կիւզէլ պաշայ-
օր :
- Le tems est changé. Աղանակն փոփոցաւ .
- Ի լե լինի է շունձի . Հալա տէյիշիլտի :
- Il fait un tems inconstant et variable. Անհաստատ և փոփոխական
եղանակ է .
- Ի ֆէլ էօն լինի էնթօնս լինի է վափեօուդ . Պիր քարարսըզ վէ տէյիշե-
լիր հալա արը :
- Il fait du vent. Հողմ լինի .
- Ի ֆէ որո՞ւր վա՛ն . Բիւզիկար էտէյօր :
- Fermez la fenêtre, փակեա՛ւ զպատուհանդ .
- Պեփե լե ֆընէլեօ . փննճիրէյի քափայըն :
- Il s'élève une bourrasque. Արրիկ յառնէ .
- Ի ս'էլէլ լինի ուրոտտար . Վայ չըքայօր :
- Le vent s'abaisse. Գաղարի հողմն .

Le ciel est entièrement couvert de nuages.

Բիւզէկեար քէսիլիօր :
Երկինք բոլորովին պատեցան
ամպօք .

Il va pleuvoir.

Կէոյ պուլու թլարլա պիւ-
թիւն քափլանար :
Ոսնաձայն անձրևոյ է .

Il pleut à verse.

Եաղմուր կէլէճէք :
Տօրդահոս անձրևէ .

Il fait chaud.

Իֆրատ եաղայօր :
Չերմ է .

J'ai très-chaud.

Սըճար արբ :
Կարի ջերմ եմ .

Je suis tout en nage.

Գորդովին քրտնեղ եմ .
Գիւթիւն թէրլէմիչ էմ :

Nous approchons de l'automne.

Ս'երձենամք 'ի յաշունն .

Les jours décroissent, diminuent.

Կիւզէ եաքլաչօրուզ :
Լուրբն կարճին , նուա-
զին .

Les matinées et les soirées sont fraîches.

Կիւնլէր քըսալըօրլար :
Նոյ առաւօտս , ե ը երե-
կոյս ցուրտ է .

Il fait froid.

Սապահլարը վիւ աքչամլարը
սօղուք էտէօր :
Յուրտ է .

Avez-vous froid?

Սօղուք տուր :
Սըսիս

J'ai bien froid. Je suis gelé.

Իւշիւօրմուտն :
Կարի դրտացել եմ . Սա-
սուցել եմ .

Approchez-vous du feu , du poêle.

Չօք իւշիւմիւշ իւմ . Տօնմուշ
ում :
Ս'երձեցիր 'ի հուրդ , 'ի ջեր-
մալարդ .

Approchez-vous du feu , du poêle.

Եաքլաչ աթէչէ , սօպայս :

Approchez-vous du feu , du poêle.

Եաքլաչ աթէչէ , սօպայս :

Approchez-vous du feu , du poêle.

Եաքլաչ աթէչէ , սօպայս :

Approchez-vous du feu , du poêle.

Եաքլաչ աթէչէ , սօպայս :

ξ) օ դ ո շ ա ծ ր ւ :

Պէտե՞ղէք ընդունելու ձերանոց խոսակցութիւնք :

Ողջանի :

Bon jour, Monsieur. Կ' Բարի լոյս՝ Տէր . Կ'
Je vous souhaite le bon Բարձամ՝ քեզ զբարի օր՝
jour Monsieur. տէր :

Պօն ժոռոռ, Սննիկօ . Կ' Սապահ շընըզ խայր օլտուն
էֆէնտիմ . Կ'

Ժը շոռ սննիկէ լը պօն Արզուէրիմ սիլէ խայրըլը
ժոռոռ Սննիկօ . կիւնէր՝ էֆէնտիմ :

Bon soir, Monsieur. Բարի երեկոյ, տէր .

Պօն ժոռոռ, Սննիկօ . Արշամլարընըզ հայր օլա,
էֆէնտիմ :

Soyez le bien venu. Բարեաւ եկիր .

Սննիկէ լը պէնն շընիւ . Սէֆա կէլտիմիզ :

Comment vous portez- Օխարդ կաս .
vous ?

Վրժան շոռ դոռնիկէ շոռ ? Վիճէ սիլիզ :

A vous rendre mes de- Արի բարւոք եւ՝, պատ-
voirs, très - bien. Et vous բաստ 'ի քո ծառայութի :
même ? Լը դոռ :

Ե՛ շոռ սննիկօն թոռ Վէք էյի կմ՝, քուլուղունու-
շոռոռ, Բննիկէն : Լը զա հաղըր : Աէ սիլզ :

Շոռ թոռ ?
Dieu merci ! je me porte Պահութի Այ, յոյժ բար-
assez bien. ւոք եմ .

Տիկօն թոռնիկ ! շը շը շոռն Շիքիւր թանրըլաթիէք էյի
սննիկէն . կմ :

Je suis charmé de vous Սեճապէս խնդամ լը տե-
voir en bonne santé. սանելա զքեզ 'ի քաջ ա-
Et la chère Famille ? ողջութեան : Լը պատ-
ուական ընտանիքդ զխարդ
կան :

Ձեռքս սխալեցի շատ անգամ
ձեռքս սխալեցի շատ անգամ :
Ի՞նչ լուր չե՞ս Գրեգորիոսի ?

Չօք սեղանի վրայից սեղան
բի սաղ սեղան կեօրմեմ
իշին : Այլ լաթի թիւս ռաբ
լարինըլ նասըլ տրոյար :

Vous leur faites bien
de l'honneur. Tout le
monde se porte à mer-
veille.

Բազում պատիւ առնես
դու նոյ : Ի՞նչ ներքին կարի
բարւոյք են :

Այն ժամ քեզ պիտի
լուրս : Թո՛ւր ինչ որ
վերջն անգամս :

Չօք իբրամ էտիյորսուն օն
լարա : Շիւմիկսի տէ փէք
կյի հօշ տուրար :

Je vous en félicite.

Որախակից եմ ընդ քեզ .

Ձեռքս սխալեցի շատ անգամ :

Սիւշտէրէք էմ ֆէրասըլը
նրգա :

Asseyez - vous.

Բաղմեսջիր .

Ի՞նչ ե՛ս ձեռքս :

( ) Թո՛ւրուն :

Pardon , je ne puis m'ar-
rêter : J'ai voulu seu-
lement m'informer de
l'état de votre santé.

Ներեսջիր . ոչ կարեմ մնալ :
Կամեցայ միայն իմանալ
զ՛իճակ առողջութեն քո :

Պատասխան , թե՛ն ինչ
մտնելի : Դ՛ու ձեռքս
սխալեցի շատ անգամս :
Չե՛ս քեզ ինչ որ ձեռքս սխալեցի :

Այլ քո պույուրասըլը . էյ-
լենեմէմ : Է՛նքն սաղըք
խապէրինիզի տույմար իս-
տէտիմ :

Vous êtes bien honnête.
J'ai été charmé de vous
voir Venez donc un
de ces jours passer la
soirée chez moi.

Կարի ազնուաբարոյ ես դու :
Որախա եղէ յոյժ ընդ
տեսանելը զքեզ : Արեմն
եկ 'ի մի յաւուրցա այ-
սոցիկ անցուցանել ընդ
իս զերեկոյն .

Այնպէս ելի պիտի օնելի :
Դ՛ու ելի շատ անգամ :
Ձեռքս սխալեցի շատ անգամ :
Այն ժամ քեզ պիտի վերջն անգամս :

Այն շք լաթի թիւս մէշրէֆ սին :
Սէսրուր օլտուսմ զիատէ
սէնի կեօրիւնճէզ : Ի՞նչ
լէիսէ պու կիւղէրտէ պիր
կիւն թէշրիֆ պույու-
րասընըլ արշամ խաթըն
պէրապէր կէշիրմէյէ :

J'aurai cét honneur-là, կարգից զայս պատիւ, որով-
puisque vous me le հեռն ասս ինձ զհրաման,
permettez.

Դ՛ուրեւ արեւ օնեւոմ-լա, Պոս իղզէթի քապուղ իտէ-
մէն-իմս զլա-յը լը մէն-մէն-լէ. ըրմ, շիւնքի իղին վերիբ-
սինիղ պանա :

Vous me ferez toujours ինդութի մեծ պատճառնս
grand plaisir. ինձ հանապաղ .

Սա-յը զլա-լէ լա-ծա-ս Չօք մէտրուր վէ իրչաս է-
կա-մն մէն-լէ. տեբսինիղ պէնի հէրտէմ :

Présentez, s'il vous plaît, լթէ հաճիս՝ մատուցիր ըզ
mes respects à... յարգութիս իմ առ...

Փա-ղա-նլէն, մէն զա-մէն, Լչէր քապիլ իսէ, սէլա-
մէ-մէն-մէն աս... մրմր էտին...

Je suis votre serviteur. Մատայ ձեր եմ .

Դը մէն-ի զլէն մէն-լէ- Վուլունուղ էմ :
լա-ոմ .

Adieu ! au revoir, Գարեւու մնա . միւսանգամ
տեսցուք .

Ըստէ՞ս ! օ ար-մա-մ . Ըլահաս սըմարլատըք . կինէ
կէօրիւ շիւրիւղ :

Ի լա-լա, իտէն :

Puis -je vous offrir une կարեմ՝ մատուցանել քեզ
tasse de café? ղժաս մի խահվէ .

Փին-ի- զլա զա-լ օժա-ն Վասպիլ մի տիր քի սիղէ
ի-ն լա-ոմ ար-մա-լէ ? պիր ֆիննան քահվէ թէք-
լինի էտէյիմ :

Je l'accepte avec plaisir. Վնդունիմ զայն յօժարու-
թեամբ .

Դը լա-մէն-լէն մէն-լէն-լէն. կեօնիւլ րատէթի իլէ քա-
պուղ իտէրիմ :

Le prenez-vous au lait կաթամէ՞ ըմպես զայն, եթէ
ou à l'eau? պարզ .

Լա մէն-նէն-լա-ո Լէն-ո-ո Սիւտլի միւ իչէրսինիլ,
լո ? եօքս սիւտսիւղ .

Après diner je préfère de Օկնի ճաշու անուել յօժա .
V

le prendre à l'eau, comme plus favorable à la digestion.

Այսինքն որին ժը զնին փեռ
որը լը փռանիստ մ լօ, քօժ
զին փռնօտողը մ լը որին
ժին լինի.

Permettez que je vous en
verse une tasse. Voici
le sucrier: sucrez vous.

Փեռնօտողը ժը ժը ժը ժը
ժը մն ինն լինի: Այսինքն լը
որին փեռնի. որին փեռնի ժը.

Je n'y mets jamais de
sucre. On goûte mieux
cet arôme, cet esprit
recteur qui constitue
la bonté et la force du
café.

Չլըն ինն ժը ժը ժը որը որին փռն:
Օն ինն լինի որը մ լը մնօժ,
մ լը կնփեռնի որին լինի փռն
փռն լինի լինի լը որին լինի կ լը
փռն որին փռն ժը.

Il paroît que vous êtes
connoisseur. Que dites
vous de celui-là? on
me l'a vendu pour du
véritable Mokka.

Ի փռնին ժը ժը ժը կն փռն
նին փռն: Ի լը որին ժը
որը մ լը լինի լը ? օն լը լը
ժըն որին փռն որին ժըն ժըն
լինողը Այսինքն.

բուժեամբ ըմպեմ պարզ,
իրրզն է առաւել օգտա-
կար մարտողութե:

Ելլէն եկմէյին տէն սօնդըս
զհատէ հաղ իտերիմ սիւտ-
սիւղ, զիւս սին տիրմէյէ
զհատէ ֆայտայը տըր:

Իննդրեմ հրաման, զն լըն ցից
քեզ զլմաս մի: Այսինքն
անօթն շարքարի: Կիր զլա-
քար լը հաճոյիցդ:

Ի զնին իղ իլէ տօլտու քայրմ
սիղէ պիր ֆինն ճան: Պույ-
նուրուն շէքէրտանը: Իս-
տէտիյին իղ քատար շէքէր
քոյուն:

Ես ոչ երբէք զնեմ զլա-
քար: Լաւագոյն առնու
ոք զճաշակ համեմիցն, և
զքնական զօրութենն, յո-
րում է բարութին և ոյժն
խաչվէի.

Պէն հիչ շէքէր քօմամ:
Պարհարընըն, վէ ասըլ
քու վէ լինին շէ շինսի զհա-
տէ ալըր ստամ, քի քահ-
վէնին էյիլլիյի վէ էօզիւ-
օնտա տըր:

Երեկ թէ գու քաջ ճանա-
չես: Օնն զկարծես զայս-
մանէ. գնեցի ևս զայն,
իրր թէ իցէ ճամբարիս.
Այսինքն.

Կէօրիւնիւր քի սիղ աշնա
սընըլ: Աէ տէրսին սէն
պունտան էօթիւրիւ. ասըլ
Լէմէն տիր տէյի սաթտը-
լար պանա:

A en juger par sa belle couleur jaune, il doit être très-bon. Ahi; qu'il est chaud; je me suis brûlé la langue.

Իստ գեղեցիկ գեղին գունդն զատելով՝ պարտ է լինել յոյժ բարի: Ահ՛ զհամր ջերմ է. զլեզու իմ այրեցի:

Versez - en dans la soucoupe.

Ահա զէլ սարը բենկինտէն փայտի չմէ իլէ՛ շօք էյի օլաճար: ( )՛՛ նէ սըճար արբ. արև լիմի ետքարմ: Զեղ ՚ի պնակդ:

Je n'oserai pas; l'usage en France veut qu'on le prenne dans la tasse quelque brûlant qu'il soit.

Թաւ լիցի. ՚ի Վաղղիաստ վորու թին պահանջէ ըմպել զայն ՚ի թասէ քանի և ջերմ իցէ:

Eh bien, comment le trouvez - vous?

Զայն. Գոանսանըն ատէ թի իտեր քի՛ նէ քատար սըճաղ օլա՛ Ֆին ճանտան իլիլիսն:

Délicieux. S'il est tel, je suis charmé que vous le trouviez tel. Prenez-en encore une tasse.

Արդ՛ որպէս է. Իմաի՛ նսնըլ արբ: Կարի համեղ. փէք լէզէ թլի: Արբախ եմ, զի ախորժածա շակ է բեզ: Արբցես թաս մի ևս:

Je vous remercie; il est fort, et je crains qu'il ne m'échauffe trop.

Չօք հաղ էտերիմ, քի լէզէ թլի պուլու յօրսունուզ: Այիլ Ֆին ճանտա հա պուլու բուն:

Je vous remercie; il est fort, et je crains qu'il ne m'échauffe trop.

Նորհակալ եմ. կարի զօրաւոր է. և երկն իմ գունցէ յոյժ ջերմացունացէ զիս:

ժու զոս սուրբանի. իլ է թեղեքքիւր էմ. չօք քէս-
 Ֆօս, է ժու սուրբանի ս'ի նը կին տիր, քօրքարւմ քի
 Տ'էջօֆ լուօ. պէնի փէք քըզտըրըր :

Une demitasse du moins? Պոնեա զկէս թաս .

Ինն արե՞ն լուս արե՞ն ճանն? Պարէ եարւմ Ֆինճան :

J'en ai pris suffisamment. Ըստ բաւականին արրի .

Ճ'ան է փէն սի-Ֆիլիանան. Օխտէսինճէզ իշտիմ :

Ի ձե ամոյ :

On a servi ; allons - nous mettre à table. Պատրաստ է . բազմեսցուք 'ի սեղան .

Օնն սէն-ձե. սուր-նն- Հազըր տըր . թուրալւմ սուֆրայա :

Comme il vous plaira. Որպէս եւ հաճիք .

Բ'օժ է ձն փէն-ս. Աստըլ քի իստէրսէնիզ :

Asseyez-vous je vous prie. Ըշաչեմ զքեզ բազմեսցիր .

Ընէյէ- ձն- ժն ձն- փէն. Եսլվարըրւմ սիզէ, պույու-
 բուն թուրուն :

Je vais me mettre ici. Ես նստիմ այտ .

Չիլ ձե Տը Տըլ-ն ինն. Պէն պունտա թուրուրում :

Non pas, s'il vous plait, je ne vous y laisserai pas : voilà la place qui vous est destinée. Ոչ բնաւ, եթէ հաճիս՝ ես ոչ թողում զքեզ անտանօր. աւանիկ տեղին սահմանել զք .

Այն փոս, սի ձն- փէն. ժն իսայիր, էյէր կիւճ կէլ-
 նը ձն-զ է ձնսն-է փոս. մէղսէ սիզէ՝ պէն պըրաք-
 ձուրու լու փէսս սի ձն-զ է մամ սիզի օրտա, իշտէ
 արեւելիսնէ. սիզին իչին հազըրլանմըլ
 եէր :

J'obéis, puisque vous le voulez ainsi. Հնազանդիմ, որովհետեւ պնայէս կամք են քեզ .

Ճ'օպէն. փէն-ինս ձն- լը Սիւթի օրուրէմ, չինքիճէ-
 ձն-լէլ էննի . նապինիզ էյլէ իստէր-
 սինիզ :

Vous servirai-je du potage au riz? Հաճոյ է ձեզ թան յոլիզոյ

Մա սեւ-վե-վե-ժը արեւ- շաղ խտէրմիսինիղ փերինչ
ժօլեաժ օ արեւ? չօրպասընտան :

Je vous en demanderai un peu.

ժը շաղ-ը ան արեւմտե- Պիր աղածըք խտէլիս :
էօն ժեօ.

Voilà du bouilli qui a bonne mine.

Մաւա արեւ- արեւ- Պոյուրուն խաչանմըչ էթ,
պօն մեւ. քի էյի կէօրիւնիւշիւ վար :

J'en prendrai un petit morceau.

ժ'ան ժեւ-մարտե- էօն ժը- Պիր լօքմա օնտան ալըրմ :
լի իօնոօ.

Aimez-vous de la moutarde ?

Լժի-ժը- արեւ- շարտալ շաղ խտէրմիսինիղ :
Միսն արեւ- լ'արեւ զմանանէիս .

Je prendrai de ces cornichons.

ժը ժեւ-մարտե- արեւ սե- Ուֆաք Տիարլարտան ալը-
բօն-մըչ, րմ :

Mais je vois que vous n'avez pas de pain. En voi-

là; nous n'avons que du pain de ménage.

Մի ժը ժը- արեւ- լ'այց տեսանեմ , զի չունիս
ժե արեւ ժե- լ'ն ժը- զճաց , Մանիկ առցես .
նո- ն'արեւն արեւ արեւ- զայլ ճաց ոչ ունիմք բայց
արեւ մե- ժե- արեւ- ժե- միայն զտան .

Je le préfère au pain blanc, sur tout quand il est tendre comme ce-

lui-ci.

ժը լը ժե-մըչ- օ ժե- լ'արեւն պարայօրումքի էքմէյ-
պլան , սե- լ'ն ժը- արեւ- ինիղ եօք տուր : Իշտէ
է լ'արեւն քօմ արեւ-մըչ- օն :

Je le préfère au pain blanc, sur tout quand il est tendre comme ce-

lui-ci.

ժը լը ժե-մըչ- օ ժե- լ'արեւն պարայօրումքի էքմէյ-
պլան , սե- լ'ն ժը- արեւ- ինիղ եօք տուր : Իշտէ
է լ'արեւն քօմ արեւ-մըչ- օն :

Je le préfère au pain blanc, sur tout quand il est tendre comme ce-

lui-ci.

Vous offrirai - je de ce կամփք 'ի կարկանդակէս .
pâté?

Այո՞ . օ՜ք . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Պէտքըքտէն խտերմիտինիդ .
"ը քիչ . քիչ ?

Je vous prierai de m'en Լ'դաշեմ տալ ինձ անտիտա .
donner un peu . կաւ ինչ .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Եւրոպայի ընդհանուր պիտ
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . աղ զէրին պաննա :

Me permettez - vous de խնդրեմ անուշ ձեզ յըն .
vous servir des choux դաւոր կաղամբից :

Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Եւրոպայի ընդհանուր պիտ
"իչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . գարնայի թտէն :

Je vous en serai obligé ; Եւրոպայի ընդհանուր պիտ
j'aime beaucoup les lé- բեմ ես յոյժ զբանջար .

gumes .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Mangerez - vous de ce bro- Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
chet ? տի .

Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Je crains trop les arêtes . Եւրոպայի ընդհանուր պիտ
Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Prenez donc un morceau Եւրոպայի ընդհանուր պիտ
d'anguille . օ՜ճաճուկն .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

J'en mangerai un peu . Եւրոպայի ընդհանուր պիտ
Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Aimez - vous le gibier ? Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
voilà du chevreuil : ser- միս այժեման . առցես ան .
vez - vous s'il vous plait . տի եթէ հաճիս .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Քիչ լին . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .
քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . Սը քիչ . քիչ . քիչ . քիչ . քիչ .

Je vous remercie, je ne mangerai plus rien.

Վալ ինչ արեւոյն, ժընը յէմնուն էմ, քայրը հիւ եկեմ :

Vous ne buvez pas.

Սա ինչ պէտք է ք :

Je viens de boire.

Վալ ինչն քը պատ :

Vous préférez peut-être le vin blanc au vin rouge. Voilà du Bourgogne, et voilà du vin du Rhin; choisissez.

Սա ինչն ինչն պէտք է ք : Սա ինչն պէտք է ք : Սա ինչն պէտք է ք : Սա ինչն պէտք է ք :

Je m'en tiendrai à ceci.

Վալ ման ինչն պէտք է ք :

Ah, nous en goûterons d'autres. — Donnez nous du Tokai, du Champagne, et du Cypres.

Սա ինչն ան ինչն պէտք է ք : Տունն քնն քնն ինչն, քնն ինչն, ինչն պէտք է ք : Սա ինչն պէտք է ք :

Vous allez me griser.

Սա ինչն քնն ինչն պէտք է ք :

N'ayez pas peur. Choquons! à votre santé.

Ս'կոչէ քիւն քիւն : Եւրոպ ! Իսկ քի կ'ըմբիկնիդ : Սաղըրը -
 - յոյն սանկէ . նըզա :
 Ce vin est exquis, mais il est fort. Passez moi la caraffe, s'il vous plait, j'y mettrai un peu d'eau.

Այլ քիւն էլ է բարեւ, մէ
 ին է քիւն : Վասն ինչ քի
 բարեւ, ս'ի քիւն քիւն, քի
 մէլէն է քիւն քիւն քիւն .
 Իսթիք շէրայ տըր, լաքին
 փէք սեւթ : Եւ ինչի պա
 նա վէրին էյէր քապիլ
 իսէ, պիրազ սու քաթայ
 ըմ :

Vous ne refuserez pas un peu de compote de pommes?
 Տուտամ, զի ոչ մերժես
 զգոյզն ինչ քաղցրաւենի
 խնձորոյ .

Այլ քիւն քիւն քիւն քիւն քիւն
 է քիւն քիւն քիւն քիւն քիւն
 քիւն ?
 Ամարըմ քի եօք տեմէրսի
 նիդ՝ պիրազ էլ մա շէքէր
 լամէսինէ :

Je vous rends mille grâces.
 Եւրոպսա ունիմ զքէն մեծա
 պէս .

Ս'ի քիւն քիւն քիւն քիւն .
 Օհատե սինճէդ սիզտէն մեմ
 նուն էմ :

Ou de ces tartellettes?
 Եւ կամ զփոքրիկ կարկան
 դակս զայստսիկ .

Այլ քիւն էլ է քիւն քիւն ?
 Եւստոթ պու ուփաճըք պէօ
 րէքլէրի :

Il me serait impossible de manger davantage.
 Եւ ին սընէլէն էնքօնէպը
 քիւն ինչիէն քիւն քիւն .

Mais en vérité, vous man-
 gez bien peu. Je suis fa-
 ché de n'avoir rien à
 vous offrir qui puisse
 vous flatter.
 Վասպիլսիդ տիր պանա տաշա
 նէմէք :

Այլ յիշատի, կարի սակաւ
 ուտես դու : Եւստիմ յոյժ,
 զի չունիմ ինչ առ ի մա
 տուցանել, որ իցէ քեզ
 ախորժելի :

Այլ քիւն քիւն քիւն քիւն քիւն
 է քիւն քիւն քիւն քիւն քիւն
 է քիւն քիւն քիւն քիւն քիւն .
 Իսթին Տարիքաթ, փէք ազ
 նէյօրսունուզ : Եւրըրմ
 չօք՝ քի սիզէ լայըք թաա .

էն ա շաքլ օֆուրն ռի ղիւ-
ն ան ֆլուրնէ .

Tout est excellent, tout
est très-bien apprêté,
mais j'ai copieusement
dîné.

Թաւր ինքն երեսեւան , լուր-
ն լուրն . ուրիշն աւորն լուրն ,
ձե ժ'ն բօլն եւ օրնան արիւն .

Vous avez fait un mau-
vais repas . Buvez
encore un coup ! voilà
des vins de liqueurs.
Vive la joie.

Արաք արիւն ֆլն էօն հա-
լէ աւորն : Պիւրն ան-
քօն էօն քաւ ! շաքլ արի-
ւն արիւն քննէօն : Ալիւ-
րն քօն !

Levons-nous de table,
si vous voulez, et pas-
sons dans le salon pour
prendre le café et la
liqueur.

Ի շօնն աւ արիւն քննէօն , սի
ձն ձննն , է քննան արիւն
լլ արիւնն ղնաւ քննան արիւն
լլ արիւնն է քննէօն :

միւր կօք , բի բօլմարայ-
լմ :

Այն քննէ անհիւ , անն է
կարի քաշ յօրինել , այլ
ես առաւելապէս ցյա-
գուրդ ճաշեցի .

Ափսոս ալ փէք լաթիֆ ,
ճիւղէսի ալ մարիֆէթի
աիւղիւ լմիւ , աջու մօան
զհատէ խթիմալ էթաիմ :

Կարի ողորմելի եղև քեզ ճա-
շատ Ըրբցուք զբաժակ մի
ևս . աւանիկ անոյշ զինի :
Կեցցէ ցնծու թին :

Պու թաամ փէք եալան օլ-
աու սիդէ : Պիր շէրապ
տահարէ իմ : Իչտէ թաթ-
լը շէրապ : Շաղբ սոյ-
լմ օլուսն :

Յարիցուք ՚ի սեղանոյս , եթէ
կամիր , ե անցցուք ՚ի սրահն
մեծ առ ՚ի ըմպել զխահփէ
և զքաղցր ըմպելի .

Իչէր իտէրսէնիդ , քալքա-
լմ սուֆրատան , վէ կէ-
շէիմ պէօյիւք սուֆայն՝
քահփէ վէ ամպերիյէ իչ-
մէյ իչին :

Կի ձեռայ ծխանոսոյ :

Continuez de fumer, je
vous en prie.

Խնդրեմ շարունակել ըզ
ծուխդ .

Կոնֆլիկտիւնն արիւն ֆլն-
մե , ժլլ ձն-
նալ անն քննէ .

Տիւրիմ չբպուղունու զպը-
րայբմային :

Je crains que la fumée du tabac ne vous incommode.

Ժը բաւական չէ լինելու ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Je l'aime beaucoup, au contraire ; je fume moi-même.

Ժը լինելու պէտք ունի, որ ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Dans ce cas, vous me tiendrez compagnie peut-être ; voilà une pipe et du tabac.

Տոնք սը բաւ, ինչպէս նախնիքս ինչպէս : Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Je l'accepte avec plaisir. — Vous avez là un superbe ambre, il est très-bien garni.

Ժը լինելու պէտք ունի, որ ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

La matière en est assez bonne, mais la garniture pourroit être plus belle.

Ինչպէս նախնիքս ինչպէս : Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Quel beau tuyeau de pipe !

Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Արդեւ ինչպէս, որպէս հոսանք ծխախոտի ինչպէս սեղ :

Բարեբաղն ինչպէս ինչպէս ինչպէս : Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Այն զինչպէս ինչպէս սեղնաբեր : Ես ինչպէս ինչպէս առնում ինչպէս :

Այն տեղիսն ինչպէս սեղնաբեր : Ես ինչպէս տեղիսն :

Այն ինչպէս սեղնաբեր, կարեւորն ինչպէս ինչպէս ինչպէս : Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Այն սեղնաբեր է ինչպէս ինչպէս սեղնաբեր : Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Ինչպէս նախնիքս մեծաւ հաճախ ինչպէս : — Ինչպէս առնում է սախնիք, և պանծալի ինչպէս :

Ինչպէս սեղնաբեր ինչպէս մեծաւ նախնիքս ինչպէս : Ինչպէս ինչպէս ինչպէս :

Ինչպէս նախնիքս, բայց ինչպէս նախնիքս կարեւորն ինչպէս :

Ինչպէս ինչպէս ինչպէս : Ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Օհնչ ինչպէս ինչպէս կարեւորն ծխախոտի :

Չբարեբաղն ինչպէս նախնիքս ինչպէս :

Voici la bourse à tabac. *Այսինքն քսակն ծխախոտոյ .
Այստէ լա պահանջս լա . Իշտէ թիւթիւն քէսէսի :*

Ce tabac est fort bon; il est doux. *Յոյժ բարի ծխախոտ է այս,
և կակուղ ևս .*

*Այլ լապտ է Ֆոմ պոն . Փէք էյի թիւթիւն տիրպուս,
էլ է քոն . վէ կուսուշար տալի :*

C'est du Levant. *Ըրնէլեան է .*

Այլ քիւն լալան . Օսմանլը թիւթիւնիւ տիր :

On n'en trouve pas de bon dans ce pays-ci. *Յայտարի կողմանս ոչ գտաւ
նի ազնիւ ծխախոտ .*

*Սն ն'ան լապտ զի պը Պու սէմթիւրտէ էյի թիւ
պոն պոն սը զիէն . թիւն պուլունմաղ :*

Je vous céderai quelques livres de celui-là, si vous voulez. *Իթէ կամիս' տաց քէղ առ
տի գքանի ինչ լիար .*

*Սը զիւն սեպտէ սեւը Իշէք իտէրսէնիղ վէքէյիմ
լէլա պը սըլէնէլա , սէ զիւն սիղէ պիր քաչ օքքա :*
զիւն .

Vous me rendrez un grand service, *Օմեծ շնորհս առնես ինձ .*

*Այլ ին պահանջու էոն Պէտիւք քէրէմ էտէրսնիղ
իւսն սէրվն . պանս :*

Mais je m'apperçois que votre pipe est éteinte; voulez-vous la rallumer? *Ըյլ երևի ինձ , եթէ շիջնիլ
է ծախախոտն քո . կամիս
վերստին լուցանել զայն .*

*Այլ զիւն յ'ապտապտա սը զիւն Ընձա պանս կէօրիւնիւր , քի
սէօնմիւշ տիր ճէնապիւ
նին թիւթիւնիւ . իտէր-
միսնիղ թէքրար ևար-
մար :*

Non, j'ai assez fumé; je ne suis pas grand fumeur, et la pipe fait mal quand on n'y est pas accoutumé. *Ոչ , ին քաւականինն ծխեցի .
ևս ոչ եմ կարի ծխող , և
վիստէ ծուխն որում ոչ
է ուժակացիլ .*

Մօն, ժ'է սսէ ֆիւմէ. Խայիր, քի իայէթի բրտար
 ժը նը սիւն զմ իսան չէբտիմ, պէն չօք չէբ-
 ֆիւմէօս, է լս զիէ ֆէ մէմ. վէ ալըչմօյէնէ՝ թիւ-
 մալ սանթ օն նիէ է զմալ թիւն զարար վէրիբ:
 սոն-լիւմէ.

Ouvrons un peu la fenêtre pour chasser la fumée. Բացցուք սո վայր մի զպա-
 տուհանն, զի ելցէ ծոխն.
 Ունուրիւն է ֆիւմ լս ֆիւմ, Լսալըմ պիրալ փէնչապէյի,
 նիւմ զմալ շուս լս քի թիւթիւն չբօրն:
 ֆիւմէ.

Ի վերայ ուսման գաղղիւման լեզուի:

Y a-t-il long tems que vous apprenez la langue françoise? Բազում ժամանակ է, յոր-
 մէհետե ուսանիս զգաղ-
 զիական լեզու.

Ի ս-լ-ի լուսնի սը զուր Չօք վաքթիմ մը տըր՝ քի
 սփուսիէ լս լսնի ֆուսն- պաշատընըգ ֆըրանսըգճա
 սիւ?
 էօյրէնմէյէ:

Non, Monsieur, il n'y a que six mois. Ոչ տէր, վեցամիս միայն է.

Մօն, Սննիւն, է նիւս Խայիր է ֆէնտիմ, տահա
 սը սիւ մա. ալթը այ տըր:

Cela n'est pas possible. Vous parlez trop bien pour si peu de tems. Ընկարելի է այս: Արի գե-
 ղեցիկ խօսիս նկատմամբ
 այսչափ սուղ ժամանակիս

Սլս նիւն է ֆուսնիւլ: Սոս Բասպիսիզ տիր պու: Փէք
 զմալ լս օպիւն զմալ կիւզէլ սէօյէյօրսունուզ
 սի ֆիւմ սը լսնն. պու աղ վաքրտա կէօրէ:

Vous vous moquez, je ne sais presque rien. Օտաղը առնես զիս. ոչ գի-
 տեմ ես գրեթէ բնա:

Սոս զուստէ, ժը նը սիւ Օէֆրէնիյօրսունուզ պէնի:
 զմալ սիւնն. պիւնն. պէն սանքի հիչ պիլմէմ:
 Սիւնն.

En effet, vous parlez jo- Ըրգարե գեղեցիկ խօսիս.
 liment.

Ըն էֆէ, զմալ զմալ զմալ Ըարիքաթ կիւզէլ սէօյէյ-
 լիսնն. օրսունուզ:

Je voudrais que cela fût vrai; je saurois ce que je ne sais pas.

Կամէի, թէ ճշմարիտ լինէր այս. յայնժամ գիտող լինէի այնմ, զոր բնաւ ոչ գիտեմ.

Չեմ իմաստով զստուգիչս զնորս. չեմ ուրիշ զնորս զնորս զնորս.

Ի՞նչիցէ սահիչ օլտայտը պու. օլտեմ հիչ պիլմէտիյիմի պիլմիչ օլուրտում:

Croyez moi, parlez souvent.

Հաւատա՛ ինձ. խօսեաց յորովակի.

Ի՞նչու խօսիչս, զնորս զնորս.

Ի՞նչիմամ էյլէյին պանաւը. քա սէջլէշինիչ:

Pour parler il faut avoir plus de capacité que je n'en ai.

Եւ ի խօսելու հարկ է ունել զաւաւել կարողութիւն, զոր ես ոչ ունիմ.

Փոքր զնորս ի ֆօլէտն. քա զնորս զնորս զնորս.

Սէջլէշմէյ իչին՝ զիտտէ քատըլըք օլմաք կերէք, քի պէնտէ եօք տուր:

Vous en avez assez pour vous tirer d'affaire.

Ունիս դու ինչ բաւականին զկարողութի խօսելոյ.

Սաւաւ ան զնորս ան զնորս զնորս.

Սէնին քիֆայէթի քատար քատըլըղըն վար տըր սէջլէշմէյէ:

Je m'aperçois encore tous les jours des fautes que je fais.

Տակաւին հանապազօր տեսանեմ զխաւանս՝ զորս սխալմ.

Չեմ իմաստով անօրէն զնորս քի ֆօլէ զնորս ֆէ.

Տահա միւտեմ կէօրիւրիւմ եանըլըարմ, քի էտէյօրում:

Cela ne fait rien. Il ne faut pas être timide.

Եւս ոչինչ վնասէ: Ընէ պարտ վն այսր երկչոր լինել.

Սաւաւ ֆէ զնորս: Ի զնորս ֆօ զնորս զնորս.

Պու հիչ զարար էթմէղ: Պունուն իչին խէֆ իքարիլա էթմէղ:

J'ai peur qu'on ne se moque de moi.

Լըկնչմ՝ գուցէ որ ծաղրաբասդէ զիս.

Չեմ իմաստով զնորս զնորս.

Ի՞նչու զնորս, քի մասկարա էտէ քիմնէ պէնի:

Il faudroit être bien mal-honnête. — Ne savez-vous pas le proverbe ?

Ի ֆօրմալէն էլէն աղէն հո-
ւանէն. — Կը սո՞ւն զո-
ւոն լը փոօ՞ւն ?

Quel proverbe Monsieur ?

Վե՛լ փօօ՞ւն յՍօննիւ ?

Pour bien parler, il faut commencer à parler mal. — Entendez-vous tout ce que je vous dis ?

Փոօօն աղէն փոօնէ, ի ֆօ-
սօնանէն ու փոօնէն հո-
ւանէն. — Ընկա՞նք զո-
ւոն զոն զոն զոն ?

Je l'entends et le comprends fort bien : mais je n'ai pas la facilité de parler.

Չը ըսնէնն է լը սօն-
փօօնն ֆօօն աղէն. Տէ ֆօ-
նէ փօն լը ֆօօննիւնն րը
փօօննէ :

Cette facilité viendra avec le tems.

Սէն ֆօօննիւնն փննրո-
ւնէր լը լննն .

Je le souhaite de tout mon coeur.

Չը լը սօննիւնն րը լն-
նոն իւօօն .

Կարի տմարդի պարս է ին-
նել այնմ : Աչ գիտե՞ս
ղառածն .

Փէք ինսանիյէթսիզ ֆարդ
տըր օնա օլմաք . Պիլմէլ-
միսինիզ օ մէսէլի :

Օգր առած տէր .

Հանկը մէսէլի է ֆէնտիմ :

Ըն ՚ի բարուք խօսել՝ հարկ
է սկսանել չարաչար խօ-
սել : — Հասկանաս զիմ,
զոր ինչ ասեմ քեզ .

Կլֆազ ըլա սէօյլէմէյ իչին՝
ֆարզ տըր էլֆազտըզ
սէօյլէմէյէ պաշամաք : Ըն-
լարմըսընըզ հէփսին, նէ-
քի տէրիմ սիզէ :

Հասկանամ ե ՚ի միտ առ-
նում կարի քաջ : Բայց
ոչ ունիմ զղիւրու թիխօ-
սելոյ :

Ընլարմ, վէ փէք էյի տույ-
արմ : Կարին սէօյլէչ-
մէյէ բօլայլըլըմ կօք տուր :

Գիւրու թիս այս եկեսցէ լը
ժամանակին .

Պու քօլայլըք վաքտըյլա
կէլիւր :

Յիմ սրտէ փախարիմ այնմ .

Ճանը կէօնիւլտէն արղու
չէքէրիմ օնա :

'I ձէրայ գնելոյ պատկարայ :

Je vous prie de me faire
voir des échantillons
de draps fins.

Ուր ձու գործիքը թե քան
զորով որ քան ինչիս ինչ
որ քան թե քան :

En voici la montre : vous
y trouverez de quoi
choisir. — En voilà un
de couleur grise tirant
sur le verd, qui est fort
à la mode, et dont je vends
beaucoup.

Ըն ձեռքի լա մանուկ
զորով ի լա հոգիքի որ
քան զորով : — Ըն ձու
էօն որ քան լա հոգիքի
լա մանուկ սին լա ձեռքի,
ի թոյն լա ձեռքի, է որ
թե ձեռքի որ :

Faites m'en voir la pièce.

Որ լա ման ձեռքի լա ձեռքի :

La voici : je vais vous la
déployer. Ce drap est
de première qualité,
il est bien corsé. Re-
gardez la trame et la
chaîne.

Ըն ձեռքի թե ձեռքի լա
որ լա ձեռքի : Որ քան է
որ ձեռքի լա ձեռքի, է
ի որ լա ձեռքի : Որ լա
որ լա լա ձեռքի է լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի
քան ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի
քան ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի
քան ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի
քան ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի
քան ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Ըն ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի
քան ձեռքի լա ձեռքի լա ձեռքի :

Mais la couleur ne m'en paroît pas durable, je crains qu'elle ne passe.

Այ՛ն լա գո՛ւնը մը մը քանակը քանակը, ժը գո՛ւնը ս'իւր մը քանակը .

Je vous le répons teint en laine. Voyez la li-sière.

Ժը շո՛ւք լա քանակը լինի՞լ լա քանակը : Այ՛ն լա քանակը :

Il a beaucoup d'apprêt, il sera gros quand il sera délustré.

Ի՛նչ ա պո՛ղոս քանակը, ի լա քանակը քանակը ի լա քանակը .

Pardonnez - moi, il est parfaitement bien ton-du et bien cati, je vous en ferai voir le chef, ceci n'est que l'entame. — Vous le touchez à contre poil.

Փո՛ղոս քանակը - հոս, ի՛նչ է քանակը լինի՞լ քանակը լինի՞լ քանակը, ժը շո՛ւք քանակը լինի՞լ քանակը լինի՞լ : — Այ՛ն լա քանակը քանակը քանակը .

Quelle est sa largeur ?

Քանակը է ա լա քանակը ?

Այլ թո՛ւի ինձ՝ եթէ գոյնն ոչ է երկարատև . երկն շմ, գուցէ կորուսցէ զայն .

Պանակ երբևիցի, քի բենկի շոք տայանմազ, քորքա րեմ տեօքեր :

Հաւաստի առնեմ զքեզ, եթէ ասոն սի է ներկել : Տես զվերջսն .

Ընանտրրրէմ ճենապինիզ, քի պունուն թիվթիկի պոյ- անմը աղբ : Աղար էյլէ քէնարընա :

Յո՛ր փայլեցուցել է լումա- լով . երկնի խոշոր՝ յոր- ժամ կորուսցէ զփայլունն .

Չօք փարլանմը աղբ մէն- կէնէտէ . ճիւղաղ տեօ- քի լինձէ՝ քապա պիր շէյ օլուր :

Թողու թի արա ինձ . կարի քաջ խողով է, և բար- էօք սերտել . ցուցից քեզ զգլուխն, այս ծայր նր է : — Ղու շոշափես զճերալի հակառակն :

Այն է տերսինիզ պանա, փէք էյի քրոփրմը, վէ փէք սրքլաշմը աղբ կէօս տիւրէյիմ ասնա պարնն, պու- ծնուն ուճու տուր : Այն հավընա քարըն օրջայօր- սուն :

Որչափ է լայնութիւնն .

Ինչի նէ քատար աղբ :

Il porte deux aunes et trois huitièmes.

Ի փոքր գինը քան է լինում Իրի արջըն վե իւչ ուրուսի
էնէնէնէն .

Combien vendez-vous l'aune ?

Վ. օնդէնէն շունդէն շունդէն Վ. աչա վեղիցորսունուզ արջ
ընըն :

Vingt piastres.

Ահա զարհեկանի .

Cela est bien cher. Dites moi le dernier prix, je n'aime pas à marchander .

Այսին թուումնա :

Այսին թուումնա :

Il n'y a rien à rabattre, c'est un prix fixe. Mais considérez aussi la qualité, c'est du drap superfin.

Չք փահալը տըր : Աէջլէ յին պանա սուն փահասըն, պէն ուղուն փաղարըքտան հազ է թմեմ :

Ի նի ու շինն ու ունդէն .

Չէ հար բնու նոճաղեցուցանել անտի, այս է որոշեալ գինն : Այլ հայեաց միանգամ յորպիսութիւն . կարի քաջ աղնիւ չուխայ է :

Je vous en offre quinze piastres.

Մի նքրուն տէյլ տիր ճնտան աչալը վարմար, պուտուր պէլի փահասը : Էլէ նաղար էյլէյին տիր քէրրէ քումաշընա . էն պաշ չուհա արր :

Il me seroit impossible de rien diminuer, je ne vous ai pas surfait : je

Տաց քեզ հնգետասան դահեկան .

Օնպէշ քուրուշ վէրէյիմ արջընընա :

vous le donne au prix de fabrique.

Ի՛նչ ասուի՞նք էնքոնկողը որը անկէն որեմնի՞նէ, ժըննը զոնկ է զոն անոնքի՞ն։ ժըն զոն լը որոն օ զոնի որը ֆապրիկոն։

Il faut donc en passer par où vous voulez. Coupez - en quatre aunes, et aunez bien.

Ի՛նչ օրոն ան զոնսէ զոնսն զոն զոնսն զոնսն : Վրոն զոնսն ան օրոն օն, է օնի արեմնի։

Ne vous faut-il pas aussi d'autre chose ?

Ի՛նչ զոն ֆոնէն զոնսն օրոն օրոն շոն ?

Pour le moment je n'ai besoin d'autre.

Փոնսն լը յօնոն ժըն նի՞ն պըպընոն օրոնսն։

Je vous prie de m'accorder votre confiance encore autre fois.

Ժըն զոն զոնի որը յարօն որի զոն օնքիմնս անօրոն օրոն ֆոնսն։

ժանն. տամ քեզ զայն ըն գնոյ գօրծարանի.

Վարպետիդ արքայան օ փաշատան աշարը վերմէք, պէն ճէնարպիսիդտէն տէյէրինտէն զիտտէ իտտէմէտիմ. սիդէ քերհանս փաշա ընս վէրիյօրում :

Սրեմն պարտէ աննել այնպէս, ույ և կամիս : Արտրեսի անտի զըրս կանգուն, և շտիեսի բարօրք :

Ելլէ իտէ իտտէտիյիս կիպիէթմէլի : Վէս օնտան տէօրտ արընն, լաքին էյի՝ ճէ էօլէ :

Չունիք պէտս այլ ինչ իրիւս.

Սայրը շէյ տախի իտտէմէղմիսինիդ :

Մա այժմ չէ ինձ պիտոյ այլ ինչ .

Ենտիքի հալ սայրը շէյ իքտիզս տէյիլ :

Ղաշեմ զքեզ զի շնորհասրասցես յայլ նուագ ևս մեծարել առ իս.

Ապրվարըրէմ հազրէթինէ սայրը տէֆա տախի քէրէմ էյլէյիպ' պիդէ պոյուրասընըղ :

Ան ի յողջունելը զսկսուհոս յանցանելն ընդ երկր
խաղաղութեան անձին:

Monsieur, je me repro-
cherois toute ma vie
d'avoir passé si près
de votre château, sans
m'acquitter des devoirs
aux quel on est enga-
gé par votre rang,
votre naissance, et
votre mérite.

Աննննննն, ժը իը արեւմտ-
ընտել լեռն իմ վէ պ'ա-
վան իմանել ան իմանել արը
վել շալո, սան իմանելել
պել արեւմտ օ իմանել օն
ել լեռննննննն իմանել լեռնննննն,
վել իմանել, ի վել լեռնննննն.

Monsieur, je suis charmé
que l' hazard m'ait pro-
curé la satisfaction d'a-
voir chez moi une per-
sonne aussi polie que
vous: faites moi la
grâce d'y demeurer
long tems, afin que
je puisse vous rece-
voir comme vous le
méritez.

Անննննն, ժը սիմն շաղախ
ըն լեռնննննն իմանել լեռնննննն
լեռնննննննննննննննննննննննն
վել իմանել լեռնննննննննննննննննն

Տէր իմ, սողտանս անձին
համարելի ը բովանդակ
կեանս իմ, եթէ յանցա-
նել իմում այսպէս ժամի
դղեակն քո, ոչ ընուի
զպարտս իմ, որոց պա-
րաւանդելն եմ վն արժա-
նապատուութիւնդ, վն ազ-
նուականուելդ, և վն ար-
դեանցդ.

Ի՛ֆէնտիմ, քէնտիմէ պէշ-
իւք քապահալ յայսր-
տըմ պի թիւն էօմբիւմ
իշինտէ՝ մալքեանանըղա
պէշլէ ետքըն կէշիպ
տէ, սիղին մերթեպէնիզ՝
պ՛յղատէլիլինիզ՝ վէ լսյ-
ըջըղընըղ իշին՝ ուղրա-
մամիա՝ պօրճուամու էտա
էթմիղ օլմասայտըմ:

Ինդամ մեծապէս, տէր
իմ, ը բարեբաղդութիւն
իմ, որ յաշողեաց ինձ
զպատեհաւորութիւն զայս
ունելոյ առ իս զայր քա-
ղաքախար՝ որպիսի ես դու
շնորհս արասցես ինձ մնալ
աստ զեկար ժամանակ,
ոնզ զեկարօղ եղէց ըն ար-
ժանաւորութիւնդ հիւրըն-
կալել զքեզ.

Ի՛ֆէնտիմ, շօք սէվինիբիմ՝
քի թալէհիմ ասան էյլէ-
տի պանս պու քըսմէթի՝
սիղին կիտի պիբ շէհրի

սոն օտն զօրն ի ինձն .
Ֆլէլէ - Եւս լա ինձնս որն
որն ինձնս լին լինն , օճէն
սը ժըն զինն ինձնս օրնս
ճոսսս սոճ ճոս լըն ինձնս լինն .

Monsieur, je n'aurois ja-
mais osé me flatter
d'une si agréable ré-
ception, n'ayant pas
l'honneur d'être connu
de vous ; c'est une fa-
veur, dont je me sou-
viendrai toute ma vie .

Սոնս ինձնս , ժըն ինձնս ժըն
ժըն օրնս ինձնս լինն որնսն
սն ինձնս օրնս ինձնս լինն
նն ինձնս ժըն ինձնս օրնս
սոննս օրնս ճոս . սննն ինձնս
ժըննս օրնս ժըն ինձնս
ճնննս օրնս լիննն ինձնս ճնն .

քիմնէ պէնտէ օրնայէ .
քերէմ ինձնս լիննս
չօք լաքլլ թ քայնայէ պոնն
սա , քի քայնս օրնս
լայրդընըզա կէօրէ միսս
Ֆիր իքրամը ինձնս սիզէ :

Տէր իմ , ոչ բնա կարօղ
էի ահնունել սոյնօրինակ
քայրը ինձնս լինն ճանն
դիպել , ոչ ունելով իմ
զպատիւ լինելոյ քեզ ծա-
նօթ . լը բովանդակ կեա-
նըս իմ պաշնցից անձոսաց
զյիշատակ շնորհացս .

Սոնս ինձնս , պիր տիրպիւ
ուսմամագ ըտրմ պու տե-
րէճէ լմանն ը բաղպէ լմէ
բաստ կէլմէք , սիզ է քեան
տիրպիւ լմանը լըզա ինձնս
պարբմ օրնս օրնս
պու պիր քերէմ տիր , քի
պիւ լմանն էօմրիւմտէ զիր-
րին ունուսմամ :

Խոսակցութիւն ընդ նոն սեպտեմբր :

Monsieur, vous avez ici
la plus charmante si-
tuation du monde, et
le château est le mieux
bâti, et le plus com-
mode que j'aie encore
vû.

Սոնս ինձնս , ճոսս սննն ինձնս
լա ճննն ճոսսսնն սնննն
սոննն օրնս ինձնս , է լը

Տէր իմ , սատանօր ղյա էտ
սխրալի դիրս երկրի վայ-
ելես , և շինուած ղղնկիդ
է գեղնցկագոյնն և վայել-
չադոյնն յօրոց իմ տեսնէ
ցայս վայր .

Սոնս ինձնս , տիրնսննն
էն կիւղէլ սէմ լմանն մա-
լիր օրնս ճոսսսննն ղ պուր-

չալեօ է ըստ մի՛նչօ պատ՛ի, է
ըստ մի՛նչօ բո՛նօսի բըն ժ՛ի՛ն
բո՛ն զէն :

J'y serois assez bien, si
j'avois souvent le plai-
sir de recevoir mes
amis, et particuliere-
ment des personnes de
votre mérite.

ժի՛ն պընչըն ասէ պի՛նն,
սէ ժ՛ա՛մի՛ն պըն ժ՛ի՛ն
բըն պըն ժ՛ի՛նն մի՛նչ
է մի՛նչօսի բո՛նն պի՛ն
մի՛նչօսի բըն ժ՛ի՛նն :

Je suis persuadé Mon-
sieur, que votre poli-
tesse vous doit attirer
de fréquentes et nom-
breuses compagnies.

ժըն պի՛նն մի՛նչօսի
Սո՛ննի՛ն, բըն ժ՛ի՛նն
մի՛նչօսի բո՛նն պի՛ն
Ֆո՛ննի՛ն է բո՛նն
բո՛ննի՛ն :

Monsieur, je n'en reçois
point qui me fasse plus
de plaisir que la vôtre.
Tout ce qui me fâche
c'est que vous ne soy-
ez pas traité comme
vous le méritez.

Սո՛ննի՛ն, ժըն ն՛ա՛ն
աստ մի՛նչօսի բո՛նն
բըն մի՛նչօսի բո՛նն
բըն ժ՛ի՛նն :

աս, վէ քայէնին պինասը
չինտիյէ քատար կէօր-
ախիքէրիմին իչննտէ էն
կիւզէլի, վէ էն բահաթ-
լըսը տըր :

Կարի բարւոք բնակէի աստ,
եթէ յոլովակի յաջողէր
ինձ հիւրընկալնուլ զբա-
րեկամս իմ, և մանաւանդ
զնմանս քումդ յարգուն :

Վէք կիւզէլ թէմէք բիւն օ-
լուրտում պո՛նտա, էյէր
չօք քէրրէ բատար կէլսէ
իտի տօտարրօր միսաֆիլ
քապուլ էթաք, խուսու-
տա ճէնասիղզէ թինիզէ մե-
նէնտ :

Հատտամ տէր իմ, եթէ
բարեմոյն մարդավարու-
թի քո քարչէ յինքն ան-
պակաս զբազմաթիւ ըն-
կերս :

Եսահ էմ էֆէնտիմ, քի
հաղրէթինիզին շէհրիլա-
րիլիյի կքսիբսիզ չօք
տօտա շէքսէ կէրէք քէն-
տինէ :

Տէր իմ, ես չը ոչ ուրուք
կենակցութիւն այնպէս
զո՛ւարձանամ, ուր չը բոյգ
լ՛յն միայն տրտմեցուցա-
նէ զիս, զի ոչ կարեմ
պատուա իրել զքեզ ի
արժանեացդ :

Եֆէնտիմ, պէն հիչ պիբ
քիմսէ իլէ կէօրիւ շմէմտէ
օլ քատար ֆէրահանն :

Թե՛ս ալ ի՛նչ փոշ
ս'ի՛նչ ի՛նչ զո՛ւսն զո՛ւսն
լուսն լուսն զո՛ւսն լուսն
լուսն լուսն զո՛ւսն լուսն

մամ, նէ քատար սիզին-
լէ: Այլ լուսն ու զէմ օ-
լուր պաննա՝ քի լայլըը-
նըզա կէօրէ սիզէ իզգէթ
իբրամ իտէմէյօրու՛մ:

Et moi, Monsieur, je
suis confus de toutes
vos honnêtetés: peut-
être que quelque jour
je serai assez heureux
pour trouver l'occasion
de vous en marquer
ma reconnoissance.

Իսկ ես, տէր իմ, մնամ ա-
մօթով ը այնչափ մար-
դասիրութի՛ս քո. յու-
սամ, զի եկեսցէ օր, յո-
րում յաջողեսցի ինձ բա-
րերաղբօրէն գտանել զա-
ռիթ ցուցանելոյ քեզ զե-
րաստագիտութի իմ:

Եւ իստ, Սօննի՛նչ, ժը
սի՛նչ քօնֆիւս արը լուսն
զօղ օննի՛նչ լուսն. զի՛նչ
էլուսն ինչ ժոնն ժը
արտէ ասնչ լուսն զո՛ւսն
լուսն զի՛նչ լուսն զօնն արը
զօղ ան մատրէ մա արտ-
նի՛նչսնն:

Սէ պէն եֆէնտիմ՝ Հազրէ-
թինիզին ինսանիյէթիյի
իչին Տիճապը քալըրէմ.
ու մարէմ, քի պիր կիւն
թալէհ սասն էյլէր պա-
նա՝ Ֆրրասնտ պուլուպ՝
էյլըթ թանըմամը Հազրէ-
թինիզէ կէօստիրումէյէ:

Monsieur, il est tems
que nous nous met-
tions à table, vous
aurez besoin de vous
rafraichir.

Տէր իմ, ժամ է արդ՝ զի
բազմեսցո՛ք ՚ի սեզան.
Հարկ է քեզ առնուլ
դոյզն ինչ կերակուր ՚ի
կազդուրումն սրտիդ:

Սօննի՛նչ, ի՛նչ է լուսն ինչ
նա՛ նա՛ մէլի՛նչ լուսն
լուսն, զօղ օնն զի՛նչ
զի՛նչ արը զօղ ասնֆիւսն զի՛նչ:

Եւ ֆէնտիմ՝ Թամ էտէ-
ճէք վաբըթ տըր. Ֆարզ
տըր Հազրէթ թինիզէ պիր
ազ շէյ եէմէք՝ միտէսիզ
քույէթիլէնտիրմէյ իչին:

Վերջապահելու ի նման սեպուհոյ :

Monsieur, votre séjour est si charmant, et vous avez des manières si engageantes, que je ne penserois jamais à vous quitter, si mes affaires ne me pressoient absolument. Mais il est tems que je continue mon voyage, et que je vous remercie de l'honneur, que vous m'avez fait et dont je me souviendrai tant que je vivrai. Et à présent je vous supplie de m'honorer de vos ordres, afin que je puisse m'acquitter de ce que je vous dois.

Տէր իմ, այնպէս սիրալի է բնակութիւնդ, և այնպէս քաղցր են կենցաղակարգութիւնք բո, մինչ զի բնաւ ոչ կամէի հրաժարել ՚ի քէն, եթէ գործք իմ ոչ ստիպէին զիս յայն բացարձակապէս : Այլ արդ՝ ժամ է ինձ յառաջ խաղալոյ ՚ի ճանապարհս իմ, և շնորհս մատուցանելոյ բեզ վն մեծարանացդ, որովք մեծարեցեր զիս, զորս և ոչ մտաշայջ ցորչափ կեցից : Այլ այժմ հայցեմ ՚ի քէն հրամայել ինձ ինչ, որով կարող եղէց լցոցանել զպարտականութիւն իմ, որ առ բեզ :

Սօնսիւն, զօր սեպուհոյ է սի շառնան, է զուս միլ քի հանելու սի անխոստի յը ժը նը փանսընէ ժու մե ան րիլէ, սի մեզ անփեւ նը իը փանսընէ անպօրէնսն : Սի իլ է լեան յը ժը րօնլիլիլն յօն զուսյաժ, է յը ժը զուսընսն քի զօնէօս, յը զուս յանլէ փի, է քօն ժը իը անփիլիլիլն լեան յը ժը զիլիլն : Սի անփիլիլն զան ժը զուս սիլիլն քի

Սոլմանըմ՝ ելլէ կիւղէլ արի մէքեանընըզ, վէ էլլէ թալթլը սըր մէշրէֆիլնիզ . քի հազրէ թիլիլիլն հիշ այրըմաք իստեմէզարմէյէր մասլահաթլարըմ պիլ ճիւմիէ պանս զօր էթմէյսէյարի : Աքիլն շիմօր զէմանը սըր եօլլումս կիթմէյէ, վէ հազրէ թլէրի իղտէն թէշէքքիւր քըմայս պանս է թալիլիլիլ իղզէ թիլլարմարընըզ իլիլն . քի պիլ թիլիլն էօմրիլմտէ ու

Տ'անուակ ար զոյ օտարս,
ափէն ար ժը զիւնն իւր
սիւնէն ար ար ար ժը զո-
րոտ :

Նուտամամ : Աէ շիմտի
կանվարըրմ սիղէ՛ պանա
պիր հըղմէթ պոյոյումս
նըղ իւնն, քի արննէ
հաղրէթիւնիղէ պորճումս
էտա էթմէյէ քատըր օլայ-
ըմ :

Monsieur, je vous re-
mercie de tout mon
coeur, et je vous sou-
haite toutes sortes d'a-
grémens dans votre
voyage.

Տէր իմ, շնորհս ունիմ
զքէն յամ սրտէ իմմէ, և
մաղթեմ զամ բարեյաջո-
ղութի ճանապարհի քում,

Աննակէօ, ժը զոյ ար
Պետակ ար լոս իօն իւրս,
է ժը զոյ ար ար լոս լոս
ար լոս ար լոս լոս ար
զօլ զոյոյաթ :

Իփէնտիմ. քեմայի քալ-
պիմտէն թէչէքքիւր քը-
լարմ հաղրէթիւնիղտէն,
վէ հէր թիւրլիւ խայիր
ահասնըք արիւրիմ կօլու-
նուզա :

Մ Ե Ր Գ :

